



LATVIJAS REPUBLIKAS

**SAEIMAS**

**ZIŅOTĀJS**

NR. 1

---

2013. GADA 10. JANVĀRĪ

## Saturs

### Likumi

1.*	228L/11**	Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums . . . . .	4
2.	229L/11	Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā . . . . .	19
3.	230L/11	Grozījumi likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību” . . . . .	26
4.	231L/11	Grozījumi Civilprocesa likumā . . . . .	27
5.	232L/11	Pievienotās vērtības nodokļa likums . . . . .	50
6.	233L/11	Grozījumi Komerclikumā . . . . .	142
7.	234L/11	Grozījumi Gada pārskatu likumā . . . . .	151
8.	235L/11	Grozījumi likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” . . . . .	155
9.	236L/11	Priekšvēlēšanu aģitācijas likums . . . . .	158
10.	237L/11	Grozījumi Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā . . . . .	173
11.	238L/11	Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā . . . . .	174
12.	239L/11	Fizisko personu — saimnieciskās darbības veicēju — diskriminācijas aizlieguma likums . . . . .	177
13.	240L/11	Grozījumi likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” . . . . .	179
14.	241L/11	Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām” . . . . .	180
15.	242L/11	Grozījumi Ceļu satiksmes likumā . . . . .	181
16.	243L/11	Grozījumi Farmācijas likumā . . . . .	184
17.	244L/11	Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā . . . . .	191
18.	245L/11	Grozījumi likumā “Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību” . . . . .	193
19.	246L/11	Grozījumi Bāriņtiesu likumā . . . . .	195
20.	247L/11	Grozījumi Civillikumā . . . . .	198
21.	248L/11	Ēku energoefektivitātes likums . . . . .	211
22.	249L/11	Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā . . . . .	218
23.	250L/11	Grozījumi Krimināllikumā . . . . .	220
24.	251L/11	Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā . . . . .	288
25.	252L/11	Grozījumi likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” . . . . .	289
26.	253L/11	Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā . . . . .	291
27.	254L/11	Grozījums Militārā dienesta likumā . . . . .	292
28.	255L/11	Grozījums Saeimas vēlēšanu likumā . . . . .	293
29.	256L/11	Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā . . . . .	294
30.	257L/11	Grozījumi Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumā . . . . .	295
31.	258L/11	Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā . . . . .	296
32.	259L/11	Iekšējā audita likums . . . . .	299
33.	260L/11	Grozījumi Latvijas Soduzpildes kodeksā . . . . .	305
34.	261L/11	Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām” . . . . .	309

\* Publikācijas numurs.

\*\* 11. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

**Paziņojumi**

35.	Par <b>Vijas Silinieces</b> atbrīvošanu no Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša amata. ....	315
36.	Par 25. Baltijas jūras parlamentārās konferences rīkošanu 2016. gada 28. – 30. augustā Rīgā. ....	315
37.	Par Saeimas piekrišanu likumā “Par valsts budžetu 2012. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei . . . . .	315
38.	Par Latvijas Republikas 2011. gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem apstiprināšanu . . . . .	315
39.	Par <b>Ulda Apsīša</b> atbrīvošanu no Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša amata . . . . .	316
40.	Par Augstākās izglītības padomes apstiprināšanu . . . . .	316
41.	Par <b>Pētera Putniņa</b> iecelšanu par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētāja vietnieku. ....	316

## 1. 228L/11 Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums

### I nodaļa

#### Vispārīgie noteikumi

##### 1. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir noteikt tiesiskās attiecības civilstāvokļa aktu — laulības noslēgšanas, dzimšanas un miršanas faktu — reģistrācijas jomā.

##### 2. pants. Civilstāvokļa akts

Civilstāvokļa akts ir fakts vai notikums personas dzīvē, kas rada, izmaina vai izbeidz ar personas radniecību saistītās ģimenes un citas mantiskās un nemantiskās tiesības un pienākumus.

##### 3. pants. Civilstāvokļa akta reģistrācija

(1) Civilstāvokļa aktu reģistrē dzimtsarakstu iestāde, sastādot, aktualizējot vai atjaunojot laulības, dzimšanas vai miršanas reģistra ierakstu (turpmāk — civilstāvokļa aktu reģistra ieraksts), uz kuru pamatojoties izsniedz civilstāvokļa akta reģistrāciju apliecinošu dokumentu.

(2) Dzimtsarakstu iestāde šā likuma izpratnē ir pašvaldības dzimtsarakstu nodaļa (turpmāk — dzimtsarakstu nodaļa) un Latvijas Republikas diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība ārvalstī (turpmāk — pārstāvniecība).

(3) Dzimtsarakstu nodaļa reģistrē laulību, paziņoto dzimšanas un miršanas faktu, aktualizē un atjauno civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu.

(4) Pārstāvniecība pieņem pārsūtīšanai Tieslietu ministrijai iesniegumu par civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta aktualizēšanu vai atjaunošanu, kā arī reģistrē:

- 1) ārvalstīs dzīvojošu Latvijas pilsoņu un Latvijas nepilsoņu laulību gadījumā, ja līgavaīņa vai līgavas dzīvību apdraud slimība, vai citos steidzamos gadījumos, ja laulības noslēgšana dzimtsarakstu nodaļā vai attiecīgajā ārvalstī nav iespējama;
- 2) paziņoto dzimšanas faktu;
- 3) paziņoto miršanas faktu.

(5) Reģistrējot civilstāvokļa aktu vai atkārtoti saņemot civilstāvokļa akta reģistrāciju apliecinošu dokumentu, persona uzrāda derīgu personu apliecinošu dokumentu. Pieņemot iesniegumu par laulības noslēgšanu, reģistrējot laulību, paziņoto dzimšanas vai miršanas faktu, dzimtsarakstu iestāde sniegtās ziņas pārbauda Iedzīvotāju reģistrā. Ja dzimtsarakstu iestādei sniegtā informācija neatbilst elektroniski iegūtajiem datiem, šīs iestādes amatpersona attiecīgo informāciju vērtē atbilstoši uzrādītajiem vai iesniegtajiem dokumentiem.

(6) Civilstāvokļa aktu reģistrācijas kārtību, civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu paraugus, civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu glabāšanas kārtību un to dokumentu paraugus, kurus izsniedz, pamatojoties uz civilstāvokļa aktu reģistru ierakstiem, nosaka Ministru kabinets.

(7) Valsts nodevas apmēru, maksāšanas kārtību un atvieglojumus par civilstāvokļa aktu reģistrāciju nosaka Ministru kabinets.

##### 4. pants. Civilstāvokļa akta reģistrācijas atteikums

(1) Civilstāvokļa akta reģistrāciju atsaka, ja:

- 1) civilstāvokļa akta reģistrācija ir pretrunā ar šo likumu vai citiem likumiem;

2) dokumenti, kurus iesniedz vai uzrāda persona, neatbilst šajā likumā un citos likumos noteiktajām prasībām.

(2) Pēc tās personas lūguma, kurai atteikta civilstāvokļa akta reģistrācija, dzimtsarakstu iestādes amatpersona rakstveidā izsniedz pamatotu civilstāvokļa akta reģistrācijas atteikumu.

(3) Civilstāvokļa akta reģistrācijas atteikumu persona var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

### **5. pants. Civilstāvokļa aktu reģistru ieraksti**

(1) Noslēgto laulību, paziņoto dzimšanas vai miršanas faktu reģistrē, veicot attiecīgu ierakstu laulības, dzimšanas vai miršanas reģistrā.

(2) Ziņas par laulības šķiršanu norāda laulības reģistra ierakstā.

(3) Ziņas par paternitātes atzīšanu, paternitātes noteikšanu, paternitātes fakta konstatēšanu, paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanu, paternitātes atzīšanu par neesošu, adopcijas apstiprināšanu vai adopcijas atcelšanu norāda dzimšanas reģistra ierakstā.

(4) Civilstāvokļa aktu reģistrā ziņas ieraksta valsts valodā. Personvārdus ieraksta saskaņā ar latviešu literārās valodas normām par personvārdu rakstību un lietošanu. Ārzemnieka vārda un uzvārda oriģinālformu ieraksta latīņalfabētiskajā transliterācijā atbilstoši ierakstam derīgā personu apliecinošā dokumentā.

### **6. pants. Tiesības iepazīties ar civilstāvokļa aktu reģistru ierakstiem un atkārtoti pieprasīt civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinošus dokumentus**

(1) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersona, darbinieks un karjeras konsulārā amatpersona pārstāvniecībā, veicot darba pienākumus, ievēro konfidencialitāti un iegūto informāciju nelikumīgi neizpauž.

(2) Saskaņā ar personas iesniegumu dzimtsarakstu iestāde vai Tieslietu ministrija atkārtoti izsniedz šā likuma 47. panta pirmajā daļā minētos dokumentus, ja civilstāvokļa akts reģistrēts dzimtsarakstu iestādē. Ja laulības šķiršana reģistrēta dzimtsarakstu nodaļā līdz 1994. gada 31. augustam, dzimtsarakstu nodaļa vai Tieslietu ministrija izsniedz izziņu par laulības šķiršanu saskaņā ar ierakstu laulības šķiršanas reģistrā vai izziņu par laulības reģistrāciju vai laulības šķiršanu saskaņā ar ierakstu laulības reģistrā. Ja laulība šķirta pēc 1993. gada 31. augusta, dzimtsarakstu nodaļa vai Tieslietu ministrija izsniedz izziņu par laulības reģistrāciju vai laulības šķiršanu saskaņā ar ierakstu laulības reģistrā.

(3) Personai ir pienākums atkārtoti pieprasīt civilstāvokļa akta reģistrāciju apliecinošu dokumentu, ja tajā ir neprecizitātes vai bojājumi, kuru dēļ nav iespējams izlasīt norādīto informāciju, vai tas izsniegts dzimtsarakstu nodaļā LPSR Laulības un ģimenes kodeksā paredzētajā kārtībā un šo dokumentu nepieciešams uzrādīt vai iesniegt ārvalsts iestādei.

(4) Tiesības iepazīties ar laulības reģistra ierakstu un pieprasīt laulības apliecību, izziņu par laulības reģistrāciju vai laulības reģistra ieraksta kopiju ir personai, par kuru ieraksts izdarīts, vai tās pilnvarotai personai.

(5) Tiesības iepazīties ar dzimšanas reģistra ierakstu (izņemot reģistra ierakstu, kas saistīts ar adopciju) un pieprasīt dzimšanas apliecību, izziņu par dzimšanas reģistrāciju vai dzimšanas reģistra ieraksta kopiju ir personai, par kuru ieraksts izdarīts, vai tās pilnvarotai personai. Tiesības iepazīties ar nepilngadīgas personas dzimšanas reģistra ierakstu un pieprasīt dzimšanas apliecību, izziņu par dzimšanas reģistrāciju vai dzimšanas reģistra ieraksta kopiju ir vecākiem vai bērna likumiskajam pārstāvim.

(6) Tiesības iepazīties ar pilngadīgas adoptētas personas dzimšanas reģistra ierakstu un pieprasīt dzimšanas apliecību, izziņu par dzimšanas reģistrāciju vai dzimšanas reģistra ieraksta kopiju ir personai, par kuru ieraksts izdarīts. Tiesības iepazīties ar nepilngadīgas adoptētas personas

dzimšanas reģistra ierakstu un pieprasīt dzimšanas apliecību, izziņu par dzimšanas reģistrāciju vai dzimšanas reģistra ieraksta kopiju ir adoptētājam vai bērna likumiskajam pārstāvim.

(7) Tiesības iepazīties ar miršanas reģistra ierakstu un pieprasīt miršanas apliecību, izziņu par miršanas reģistrāciju vai miršanas reģistra ieraksta kopiju ir mirušā radniekam.

(8) Citai personai ir tiesības pieprasīt un saņemt izziņu par civilstāvokļa akta reģistrāciju, ja tā pamato savu tiesisko ieinteresētību.

(9) Civilstāvokļa akta reģistra ieraksta kopiju pēc pieprasījuma izsniedz tiesai, prokuratūrai, izziņas iestādei, Tieslietu ministrijai, dzimtsarakstu iestādei, bāriņtiesai un notāram.

## II nodaļa

### Civilstāvokļa akta reģistrācijas informācijas sistēma

#### 7. pants. Civilstāvokļa akta reģistrācijas informācijas sistēma

(1) Dzimtsarakstu iestāde, ievērojot šā likuma 3. panta trešo un ceturto daļu, ziņas par noslēgtajām laulībām, reģistrētajiem dzimšanas un miršanas faktiem iekļauj, aktualizē un atjauno Civilstāvokļa akta reģistrācijas informācijas sistēmā (turpmāk — vienotais civilstāvokļa akta reģistrs).

(2) Vienotais civilstāvokļa akta reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis un turētājs ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde.

(3) Kārtību, kādā dzimtsarakstu iestāde, Tieslietu ministrija un Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde iekļauj, aktualizē un atjauno vienotajā civilstāvokļa akta reģistrā ziņas par civilstāvokļa aktiem, kā arī šo ziņu apjomu un kārtību, kādā tās izsniedz no vienotā civilstāvokļa akta reģistra, nosaka Ministru kabinets.

#### 8. pants. Civilstāvokļa akta reģistru ierakstu uzskaitē

Civilstāvokļa akta reģistru ierakstu uzskaitē kārtē atsevišķi pa civilstāvokļa akta reģistru veidiem. Civilstāvokļa akta reģistru ierakstu numurus piešķir hronoloģiskā secībā atkarībā no attiecīgā fakta vai notikuma reģistrācijas brīža.

#### 9. pants. Civilstāvokļa akta reģistra ieraksta datorizdruka

(1) Dzimtsarakstu iestāde pēc šā likuma 7. panta pirmajā daļā minēto ziņu iekļaušanas vienotajā civilstāvokļa akta reģistrā sagatavo civilstāvokļa akta reģistra ieraksta datorizdruku.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto datorizdruku paraksta dzimtsarakstu iestādes amatpersona vai darbinieks un persona, uz kuru civilstāvokļa akta reģistra ieraksts attiecas, vai persona, kura ir attiecīgā fakta paziņotājs, un to apliecina ar valsts ģerboņzīmogu.

## III nodaļa

### Dzimtsarakstu nodaļa

#### 10. pants. Dzimtsarakstu nodaļas izveidošana

(1) Dzimtsarakstu nodaļu izveido republikas pilsētas vai novada pašvaldība. Dzimtsarakstu nodaļas darbības teritorija ir attiecīgās republikas pilsētas vai novada administratīvā teritorija, izņemot šā panta otrajā daļā minētos gadījumus.

(2) Pēc saskaņošanas ar tieslietu ministru pašvaldība vienā republikas pilsētā vai novadā var izveidot vairākas dzimtsarakstu nodaļas vai arī vairākas pašvaldības var izveidot kopīgu dzimtsarakstu nodaļu. Šādos gadījumos nosakāma katras dzimtsarakstu nodaļas darbības teritorija. Tieslietu ministrs var ierosināt pašvaldībai (pašvaldībām) izskatīt jautājumu par dzimtsarakstu nodaļas (nodaļu) reorganizāciju.

(3) Dzimtsarakstu nodaļas nosaukumu veido, attiecīgajam dzimtsarakstu nodaļas darbības

administratīvās teritorijas nosaukumam pievienojot vārdus “dzimtsarakstu nodaļa”.

(4) Informāciju par dzimtsarakstu nodaļas izveidošanu vai tās darbības teritorijas grozīšanu publicē oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” un attiecīgās pašvaldības mājaslapā internetā.

(5) Katrai dzimtsarakstu nodaļai ir zīmogs ar papildinātā mazā valsts ģerboņa attēlu un dzimtsarakstu nodaļas pilnu nosaukumu.

(6) Finanšu līdzekļus dzimtsarakstu nodaļas darbībai piešķir attiecīgā pašvaldība.

### **11. pants. Dzimtsarakstu nodaļas uzraudzība**

(1) Dzimtsarakstu nodaļas uzraudzību veic tieslietu ministrs.

(2) Tieslietu ministrija uzrauga normatīvo aktu ievērošanu civilstāvokļa aktu reģistrācijā, kā arī metodiski vada dzimtsarakstu nodaļu.

### **12. pants. Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonas un darbinieki**

(1) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonu un darbinieku pieņem darbā attiecīgā pašvaldība. Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonu ieceļ amatā pēc saskaņošanas ar Tieslietu ministriju.

(2) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonas šā likuma izpratnē ir dzimtsarakstu nodaļas vadītājs un dzimtsarakstu nodaļas vadītāja vietnieks. Dzimtsarakstu nodaļā var būt ne vairāk kā divi dzimtsarakstu nodaļas vadītāja vietnieki.

(3) Par dzimtsarakstu nodaļas amatpersonu var būt persona, kas:

- 1) ir Latvijas pilsonis;
- 2) sasniegusi vismaz 25 gadu vecumu;
- 3) ieguvusi vismaz pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību tiesību zinātnē;
- 4) prot valsts valodu.

(4) Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja amata zīmi nosaka Ministru kabinets.

### **13. pants. Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonu un darbinieku tiesības un pienākumi**

(1) Dzimtsarakstu nodaļas vadītājs ir atbildīgs par dzimtsarakstu nodaļas darbību.

(2) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersona reģistrē laulību un atjauno civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu. Dzimšanas un miršanas faktu reģistrēt un civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu aktualizēt var dzimtsarakstu nodaļas darbinieks.

(3) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersona vai darbinieks neveic civilstāvokļa aktu reģistrāciju, ja tā attiecas uz pašu amatpersonu vai darbinieku, viņa laulāto, radniekiem līdz ceturtajai pakāpei un svainiem līdz trešajai pakāpei, viņa adoptētājiem vai adoptētajiem, uz amatpersonas vai darbinieka un viņa laulātā aizbildnībā vai aizgādībā esošu personu vai arī amatpersona vai darbinieks ir reģistrējamā fakta paziņotājs.

(4) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonas vai darbinieka faktisko rīcību ieinteresētā persona var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

### **14. pants. Dzimtsarakstu nodaļas uzdevumi**

Dzimtsarakstu nodaļa veic šādus uzdevumus:

- 1) reģistrē laulību, paziņotos dzimšanas un miršanas faktus un pie Civillikuma 51. pantā norādīto konfesiju garīdzniekiem noslēgtās laulības;
- 2) izsniedz civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinošus dokumentus;
- 3) kārtro civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu aktualizēšanas un atjaunošanas lietas;
- 4) aktualizē un atjauno civilstāvokļa aktu reģistru ierakstus;



- 5) kārto vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņas lietas;
- 6) saglabā dzimtsarakstu nodaļas arhīva fondu.

#### **15. pants. Pienākums sniegt ziņas un iesniegt dokumentus dzimtsarakstu nodaļai**

(1) Visām personām un institūcijām ir pienākums bez maksas sniegt dzimtsarakstu nodaļai ziņas, kas nepieciešamas civilstāvokļa aktu reģistrācijai, kā arī nodrošināt dzimtsarakstu nodaļu ar attiecīgiem dokumentiem.

(2) Par nepatiesu ziņu sniegšanu dzimtsarakstu nodaļai persona saucama pie likumā noteiktās atbildības.

#### **16. pants. Dzimtsarakstu nodaļas pienākums sniegt ziņas**

(1) Dzimtsarakstu nodaļa paziņo bāriņtiesai:

- 1) par bērna piedzimšanu nepilngadīgai personai;
- 2) ja, reģistrējot miršanas faktu, kļūst zināms, ka mirušā nepilngadīgie bērni palikuši bez aizgādības.

(2) Dzimtsarakstu nodaļa paziņo Ārlietu ministrijas Konsulārajam departamentam par ārzemnieka (izņemot personu, kura atzīta par bezvalstnieku Latvijas Republikā) miršanas fakta reģistrāciju.

### **IV nodaļa**

#### **Laulības reģistrācija**

#### **17. pants. Laulības noslēgšanai nepieciešamie dokumenti**

(1) Personas, kuras vēlas noslēgt laulību, personīgi iesniedz dzimtsarakstu iestādei noteikta parauga abu parakstītu kopīgu iesniegumu. Iesniedzot iesniegumu, tās uzrāda derīgu personu apliecinošu dokumentu.

(2) Personas, kuras agrāk bijušas citā laulībā un ziņas par laulības šķiršanu nav iekļautas Iedzīvotāju reģistrā, uzrāda vienu no šādiem dokumentiem:

- 1) bijušā laulātā miršanas apliecību;
- 2) dzimtsarakstu nodaļas vai zvērināta notāra izsniegtu laulības šķiršanas apliecību;
- 3) likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu, ar kuru laulība šķirta vai atzīta par spēkā neesošu;
- 4) izrakstu vai izziņu no laulības šķiršanas reģistra vai laulības reģistra ar ziņām par laulības šķiršanu.

(3) Ja persona, kas vēlas noslēgt laulību, ir nepilngadīga, iesniegumam pievieno šīs personas vecāku, aizbildņu vai bāriņtiesas rakstveida atļauju.

(4) Ja personai, kas vēlas noslēgt laulību, nav iespējams iegūt šā panta otrajā daļā minēto dokumentu, to aizstāj ar tiesas spriedumu par attiecīgā fakta konstatēšanu.

(5) Ja personas vēlas noslēgt laulību nevis tajā dzimtsarakstu iestādē, kurā tās iesniedza iesniegumu par laulības noslēgšanu, bet gan citā dzimtsarakstu iestādē vai pie garīdznieka, dzimtsarakstu iestāde, kurā iesniegts iesniegums par laulības noslēgšanu, izsniedz tām izziņu par laulības noslēgšanai nepieciešamo dokumentu pārbaudi. Izziņa ir derīga sešus mēnešus no tās izsniegšanas dienas.

#### **18. pants. Ārzemnieka tiesības noslēgt laulību**

(1) Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonis vai citas valsts pilsonis, bezvalstnieks, bēglis vai persona, kurai piešķirts alternatīvais statuss un



kura laulības noslēgšanas brīdī ir tiesīga uzturēties Latvijā, var noslēgt laulību ar Latvijas pilsoni, Latvijas nepilsoni, Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsoni vai citas valsts pilsoni, bezvalstnieku, bēgli vai personu, kurai piešķirts alternatīvais statuss un kura laulības noslēgšanas brīdī ir tiesīga uzturēties Latvijā.

(2) Ārzemnieks papildus šā likuma 17. pantā minētajiem dokumentiem iesniedz attiecīgās ārvalsts kompetentās institūcijas izsniegtu dokumentu par ģimenes stāvokli.

(3) Ja personai, kurai Latvijā piešķirts bezvalstnieka statuss, bēgļa statuss vai alternatīvais statuss, nav nepieciešamo dokumentu un tos nav iespējams iegūt, attiecīgos dokumentus aizstāj ar minētās personas rakstveida deklarāciju par tās ģimenes stāvokli.

(4) Dzimtsarakstu nodaļas amatpersona ir tiesīga noteikt citu laulības reģistrācijas laiku, kas ir ne mazāks par mēnesi, bet ne ilgāks par sešiem mēnešiem no iesnieguma pieņemšanas dienas, lai veiktu uzrādīto un iesniegto dokumentu pārbaudi.

### **19. pants. Laulības reģistrācija**

(1) Laulību reģistrē dzimtsarakstu iestādē noteiktā dienā, klātesot personām, kuras vēlas noslēgt laulību, un diviem pilngadīgiem lieciniekiem, ja nav kļuvuši zināmi Civillikuma 32., 35., 37. un 38. pantā norādītie šķēršļi laulības noslēgšanai.

(2) Pēc personu lūguma dzimtsarakstu nodaļas amatpersona var reģistrēt laulību citā piemērotā vietā, ja personas, kuras vēlas noslēgt laulību, nodrošina laulības reģistrācijai piemērotus vai atbilstošus apstākļus.

(3) Dzimtsarakstu iestāde nodrošina svinīgu laulības reģistrāciju, ja personas to vēlas. Laulības reģistrācijas laikā dzimtsarakstu nodaļas amatpersona uzliek amata zīmi.

(4) Ja Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis noslēdz laulību ārpus Latvijas Republikas, ievērojot tās ārvalsts likumus, kuras teritorijā laulība noslēgta, šī laulība ir spēkā Latvijā, ja ievēroti Civillikuma 32., 35., 37. un 38. panta noteikumi.

(5) Laulības reģistrācijas kārtību ieslodzījuma vietā nosaka Ministru kabinets.

### **20. pants. Pie garīdznieka noslēgtās laulības reģistrācija**

(1) Dzimtsarakstu nodaļa reģistrē arī laulības, kas noslēgtas pie Civillikuma 51. pantā norādīto konfesiju garīdzniekiem.

(2) Ja pie garīdznieka laulību noslēgušas personas, kurām uz laulības noslēgšanas brīdi tiek konstatēti Civillikuma 32., 35., 37. un 38. pantā norādītie šķēršļi laulības noslēgšanai, dzimtsarakstu nodaļa izdara laulības reģistra ierakstu un paziņo par to teritoriāli piekritīgajai Valsts policijas pārvaldei.

(3) Civillikuma 51. pantā norādīto konfesiju garīdznieki, reģistrējot laulību, ievēro visus šā likuma noteikumus par laulības reģistrēšanu un valsts nodevu.

### **21. pants. Laulības reģistra ierakstā iekļaujamās ziņas**

(1) Laulības reģistra ierakstā norāda šādas ziņas:

- 1) laulības noslēgšanas datumu;
- 2) tās dzimtsarakstu iestādes nosaukumu, kura reģistrē laulību;
- 3) laulības noslēgšanas vietu;
- 4) laulāto vārdu, uzvārdu pirms laulības noslēgšanas, uzvārdu pēc laulības noslēgšanas, personas kodu (ja tāds ir piešķirts), ģimenes stāvokli, dzīvesvietu, dzimšanas datumu un vietu, valstisko piederību, tautību;
- 5) kurā laulībā (pēc skaita) stājas katrs laulātais;
- 6) dokumentu, kas apliecina iepriekšējās laulības izbeigšanos, ja persona bijusi laulībā;

7) liecinieku vārdu, uzvārdu, personas kodu vai dzimšanas datumu;

8) laulības apliecības numuru.

(2) Laulības reģistra ieraksta datorizdruku paraksta laulātie, liecinieki un dzimtsarakstu iestādes amatpersona. Laulības reģistra ieraksta datorizdruku apliecina ar valsts ģerboņzīmogu.

## **22. pants. Laulības apliecības izsniegšana**

Pēc laulības reģistrācijas dzimtsarakstu iestādes amatpersona vai garīdznieks laulātajiem izsniedz laulības apliecību.

## **23. pants. Papildinājumi laulības reģistrā**

(1) Laulības reģistra ierakstu papildina ar ziņām par laulības šķiršanu, laulības atzīšanu par neesošu, laulātā vārda, uzvārda, tautības ieraksta, personas koda, valstiskās piederības vai dzimuma maiņu.

(2) Laulības reģistra ierakstu papildina, pamatojoties uz tiesas spriedumu, ārvalsts tiesas sprieduma norakstu, kas atbilst nosacījumiem, pēc kuriem var konstatēt tā autentiskumu, kā arī uz Padomes regulas (EK) Nr.2201/2003 par jurisdikciju un sprieduma atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par regulas (EK) Nr.1347/2000 atcelšanu 39. pantā minēto apliecību, pievienojot normatīvos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātu attiecīgo dokumentu tulkojumu valsts valodā, un uz notāra paziņojumu par laulības šķiršanu.

## **V nodaļa**

### **Dzimšanas fakta reģistrācija**

## **24. pants. Paziņojums par bērna piedzimšanu**

(1) Par bērna piedzimšanu paziņo dzimtsarakstu iestādei mēneša laikā pēc bērna piedzimšanas.

(2) Paziņojot par bērna piedzimšanu, iesniedz ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas izsniegtu medicīnas apliecību, kas apliecina dzimšanas faktu.

## **25. pants. Personas, kurām ir pienākums paziņot par bērna piedzimšanu**

(1) Pienākums paziņot par bērna piedzimšanu ir bērna tēvam vai mātei. Bērna tēvs un māte var likumā noteiktajā kārtībā pilnvarot citu personu paziņot par bērna piedzimšanu.

(2) Ja bērna vecāki ir miruši vai citu iemeslu dēļ nevar paziņot par bērna piedzimšanu, pienākums paziņot par bērna piedzimšanu ir ārstniecības personai vai citai personai, kas bijusi klāt dzemdībās.

(3) Ja bērns piedzimis patversmē vai ieslodzījuma vietā, attiecīgās iestādes vadītājam ir pienākums par to rakstveidā paziņot. Dzimšanas reģistra ierakstā nenorāda bērna piedzimšanu un viņa vecāku atrašanos ieslodzījuma vietā.

(4) Ja par bērna piedzimšanu nav paziņojusi neviena no šajā pantā minētajām personām un pašvaldībai kļuvis zināms par bērna piedzimšanu, tai ir pienākums rakstveidā paziņot par to dzimtsarakstu nodaļai.

## **26. pants. Dzimšanas fakta reģistrācija**

(1) Dzimtsarakstu nodaļa nodrošina svinīgu bērna dzimšanas fakta reģistrāciju, ja vecāki to vēlas. Svinīgas dzimšanas fakta reģistrācijas brīdī dzimtsarakstu nodaļas amatpersona uzliek amata zīmi.

(2) Dzimtsarakstu nodaļa var reģistrēt bērna dzimšanas faktu arī ārstniecības iestādē, kas nodrošina dzemdību palīdzību.

(3) Pēc dzimšanas fakta reģistrācijas dzimtsarakstu iestādes amatpersona vai darbinieks bērna vecākiem vai personai, kas paziņojusi par dzimšanas faktu, izsniedz dzimšanas apliecību.

### **27. pants. Dvīņu un vairāku bērnu dzimšanas reģistrācija**

Ja piedzimuši dvīņi vai vairāki bērni, katra bērna piedzimšanu reģistrē atsevišķi. Dzimšanas reģistra ierakstā norāda, kādā secībā bērni piedzimuši.

### **28. pants. Nedzīvi piedzimuša vai dzemdībās miruša bērna reģistrācija**

(1) Ja bērns piedzimis nedzīvs vai miris dzemdībās, ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas pienākums ir paziņot par to dzimtsarakstu nodaļai astoņu dienu laikā.

(2) Reģistrējot nedzīvi piedzimušu vai dzemdībās mirušu bērnu, viņa dzimšanas reģistra ierakstā norāda: “Bērns piedzimis nedzīvs.” vai “Bērns miris dzemdībās.” Miršanas fakta reģistrāciju šādā gadījumā neveic. Šā likuma 26. panta trešajā daļā minētajām personām izsniedz izziņu par dzimšanas reģistrāciju.

(3) Ja bērns pēc piedzimšanas dzīvojis neilgu laiku (dažas minūtes), reģistrē gan viņa dzimšanas, gan miršanas faktu. Šajā gadījumā šā likuma 26. panta trešajā daļā minētajām personām izsniedz izziņu par dzimšanas reģistrāciju un miršanas apliecību.

### **29. pants. Atradenā dzimšanas fakta reģistrācija**

(1) Atradenis ir atrasts bērns, kura vecāki nav zināmi.

(2) Persona, kas atradusi šā panta pirmajā daļā minēto bērnu, nekavējoties par to paziņo teritoriāli piekritīgajai Valsts policijas pārvaldei.

(3) Attiecīgā pašvaldības iestāde sadarbībā ar ārstniecības iestādi nosaka bērna varbūtējo dzimšanas laiku un vietu, dod bērnam vārdu un uzvārdu un paziņo par to dzimtsarakstu nodaļai.

(4) Ja bērns ticis ievietots glābējsilītē, ārstniecības iestāde nosaka bērna varbūtējo dzimšanas laiku un vietu, dod bērnam vārdu un uzvārdu un paziņo par to dzimtsarakstu nodaļai.

(5) Šā panta trešajā un ceturtajā daļā minētajā gadījumā dzimšanas reģistra ierakstā norāda: “Atradenis, vecāki nezināmi.”

### **30. pants. Nokavēts paziņojums par bērna piedzimšanu**

(1) Ja paziņojuma sniegšana par bērna piedzimšanu nokavēta ilgāk par mēnesi, bērna dzimšanas faktu drīkst reģistrēt pēc nokavējuma apstākļu noskaidrošanas. Dzimšanas faktu reģistrē, pamatojoties uz viena vai abu vecāku, vai citu ieinteresēto personu iesniegumu.

(2) Dzimšanas faktu pilngadīgai personai reģistrē, pamatojoties uz attiecīgās pilngadīgās personas iesniegumu.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos gadījumos dzimtsarakstu iestādei iesniedz ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas izsniegtu medicīnas apliecību, kas apliecina dzimšanas faktu.

### **31. pants. Dzimšanas reģistra ierakstā iekļaujamās ziņas**

(1) Dzimšanas reģistra ierakstā norāda šādas ziņas:

- 1) bērna vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāds ir piešķirts), dzimumu, tautību, valstisko piederību (ja tāda ir noteikta) un dzīvesvietas adresi. Ja bērns piedzimis nedzīvs vai miris dzemdībās, vārdu var nerakstīt;
- 2) bērna dzimšanas laiku un vietu;
- 3) vecāku vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāds ir piešķirts), dzimšanas datumu,

dzīvesvietas adresi, tautību un valstisko piederību;

- 4) vecāku personu apliecinoša dokumenta numuru, izdevējiestādi un izdošanas datumu, ja bērna vecāki nav Latvijas pilsoņi vai Latvijas nepilsoņi;
- 5) dokumentu, uz kuru pamatojoties ierakstītas ziņas par bērna tēvu (laulības reģistra numuru, sastādīšanas datumu un vietu vai paternitātes atzīšanas iesnieguma numuru, iesniegšanas datumu un vietu, vai likumīgā spēkā esoša tiesas sprieduma numuru, datumu un tiesu, kas spriedumu taisījusi);
- 6) par bērna piedzimšanu paziņojušās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu vai dzimšanas datumu, ja personai nav piešķirts personas kods, un saistību ar bērnu (piemēram, tēvs, māte, ārstniecības persona, iestādes vadītājs);
- 7) dzimšanas apliecības numuru;
- 8) datumu, kad ārstniecības iestāde vai ārstniecības persona izsniegusi medicīnas apliecību, kas apliecina dzimšanas faktu, un minētās apliecības numuru.

(2) Dzimšanas reģistra ieraksta datorizdruku paraksta persona, kas paziņojusi par bērna piedzimšanu, un dzimtsarakstu iestādes amatpersona vai darbinieks. Ja saņemts iestādes rakstveida paziņojums, norāda, ka dzimšanas reģistra ieraksts izdarīts, pamatojoties uz attiecīgo paziņojumu. Dzimšanas reģistra ieraksta datorizdruku apliecina ar valsts ģerboņzīmogu.

### **32. pants. Bērna vārds, uzvārds un tautība**

(1) Bērna vārdu ieraksta saskaņā ar vecāku norādījumu. Ja vecāki nevar vienoties, bērna vārdu ieraksta saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu. Bērnam var dot ne vairāk kā divus vārdus.

(2) Bērna uzvārdu ieraksta atbilstoši vecāku uzvārdam. Ja vecākiem ir dažādi uzvārdi, bērnam saskaņā ar abu vecāku vienošanos ieraksta tēva vai mātes uzvārdu. Ja vecāki nevar vienoties, bērna uzvārdu ieraksta saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu.

(3) Ja līdz bērna piedzimšanai bērna māte nav noslēgusi laulību vai bērna paternitāte nav atzīta, bērna uzvārdu ieraksta atbilstoši mātes uzvārdam.

(4) Bērna tautību saskaņā ar vecāku vienošanos var neierakstīt vai ieraksta bērna radnieku tautību tiešā augšupējā līnijā divu paaudžu robežās. Ja vecāki nevar vienoties, bērna tautību ieraksta saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu.

### **33. pants. Bērna dzīvesvietas adrese**

Bērna dzīvesvietas adresi ieraksta pēc šā likuma 25. pantā minēto personu norādījuma.

### **34. pants. Ziņas par bērna vecākiem**

(1) Ziņas par bērna māti ieraksta, pamatojoties uz ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas izsniegtu medicīnas apliecību, kas apliecina bērna dzimšanas faktu.

(2) Ziņas par bērna tēvu ieraksta, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem:

- 1) laulības apliecību vai citu dokumentu, kas apliecina laulības noslēgšanu, ja bērna māte līdz bērna piedzimšanai ir noslēgusi laulību;
- 2) paternitātes atzīšanas iesniegumu, ja bērna tēvs un māte nav noslēguši savstarpēju laulību, bet dzimtsarakstu nodaļā ir iesnieguši kopīgu paternitātes atzīšanas iesniegumu;
- 3) bērna mātes, bērna mātes vīra vai bērna mātes bijušā vīra un bērna bioloģiskā tēva kopīgu paternitātes atzīšanas iesniegumu ar lūgumu par bērna tēvu dzimšanas reģistrā ierakstīt bērna bioloģisko tēvu, nevis bērna mātes vīru vai bijušo vīru;
- 4) laulības apliecību vai citu dokumentu, kas apliecina laulības noslēgšanu, un dokumentu, kas apliecina šīs laulības izbeigšanās pamatu, ja bērna mātes un viņas

vīra laulība ir šķirta vai atzīta par neesošu vai laulātais ir miris un no laulības šķiršanas vai atzīšanas par neesošu vai laulātā miršanas dienas līdz bērna piedzimšanai nav pagājušas vairāk kā 306 dienas.

(3) Ja bērna māte šā panta otrās daļas 4.punktā minētajā laikā pēc laulības izbeigšanās ir stājusies jaunā laulībā, ziņas par bērna tēvu ieraksta saskaņā ar šā panta otrās daļas 1.punktu.

(4) Ja bērna māte nav laulībā un līdz dzimšanas fakta reģistrācijai bērna paternitāte nav atzīta vai noteikta, dzimšanas reģistrā ieraksta ziņas tikai par viņa māti.

### **35. pants. Dzimšanas reģistra ieraksta papildināšana pēc paternitātes atzīšanas, noteikšanas vai paternitātes fakta konstatēšanas**

(1) Dzimšanas reģistra ierakstu papildina ar ziņām par bērna tēvu, ja bērnam paternitāte ir atzīta, noteikta vai paternitātes fakts konstatēts Civillikuma 154., 155., 157. un 158. pantā paredzētajā kārtībā.

(2) Kopēju paternitātes atzīšanas iesniegumu un citus dokumentus, kas apliecina Civillikumā paredzēto personu piekrišanu paternitātes atzīšanai, bērna vecāki iesniedz dzimtsarakstu iestādei. Paternitātes atzīšanas iesniegumu var iesniegt viens no vecākiem, ja klāt neesošā tēva vai mātes paraksta īstumu paternitātes atzīšanas iesniegumā apliecinājusi dzimtsarakstu iestādes amatpersona, zvērināts notārs, bāriņtiesa vai karjeras konsulārā amatpersona.

### **36. pants. Dzimšanas reģistra ieraksta papildināšana pēc adopcijas apstiprināšanas vai atcelšanas**

(1) Dzimšanas reģistra ierakstu papildina, pamatojoties uz likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu:

- 1) par adopcijas apstiprināšanu, ja adopcija apstiprināta Civillikuma 171. pantā paredzētajā kārtībā;
- 2) par adopcijas atcelšanu, ja adopcija atcelta Civillikuma 175. pantā paredzētajā kārtībā.

(2) Šā panta pirmajā daļā norādīto tiesas spriedumu bērna vecāki iesniedz Tieslietu ministrijai. Tieslietu ministrija var iegūt šo spriedumu, izmantojot Tiesu informācijas sistēmas datubāzi.

(3) Dzimšanas reģistra ierakstā adoptētājus neieraksta kā vecākus, ja tas noteikts tiesas spriedumā.

(4) Dzimšanas reģistra ierakstā maina bērna personas kodu, ja tas noteikts tiesas spriedumā vai bērna vecāki izsaka vēlēšanos mainīt viņa personas kodu sakarā ar adopciju vai adopcijas atcelšanu.

### **37. pants. Citi papildinājumi dzimšanas reģistra ierakstā**

(1) Dzimšanas reģistra ierakstu papildina, ja:

- 1) persona maina vārdu, uzvārdu, personas kodu, valstisko piederību, tautības ierakstu vai dzimumu;
- 2) kāds no personas vecākiem maina vārdu, uzvārdu, personas kodu, valstisko piederību, tautības ierakstu vai dzimumu;
- 3) apstiprināta adopcija, atcelta adopcija, anulēts ieraksts par personas tēvu vai māti, atradenim kļuvuši zināmi vecāki, vecākiem atņemtas aizgādības tiesības vai svītrots ieraksts par tēvu, ja tas izdarīts LPSR Laulības un ģimenes kodeksa 58. pantā paredzētajā kārtībā.

(2) Dzimšanas reģistru papildina, pamatojoties uz tiesas spriedumu, bāriņtiesas lēmumu, administratīvo aktu, medicīnas apliecību vai citu dokumentu, kas apliecina dzimuma maiņu, vai personas iesniegumu.

## VI nodaļa Miršanas fakta reģistrācija

### 38. pants. Paziņojums par miršanas faktu

Par miršanas faktu paziņo dzimtsarakstu iestādei ne vēlāk kā sešu darbdienu laikā no brīža, kad iestājusies nāve vai mirušais atrasts.

### 39. pants. Personas, kurām ir pienākums paziņot par miršanas faktu

(1) Pienākums paziņot par miršanas faktu ir laulātajam, citam ģimenes loceklim vai citai personai, kurai kļuvis zināms par personas miršanas faktu.

(2) Ja persona mirusi ārstniecības iestādē, sociālās aprūpes vai rehabilitācijas iestādē, pensionātā vai ieslodzījuma vietā un par miršanas faktu nav paziņojušas šā panta pirmajā daļā minētās personas, attiecīgās ārstniecības iestādes, sociālās aprūpes vai rehabilitācijas iestādes, pensionāta vai ieslodzījuma vietas vadītājam vai viņa pilnvarotai personai ir pienākums rakstveidā paziņot par miršanas faktu.

(3) Ja par miršanas faktu nav paziņojušas šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās personas un par personas nāvi kļuvis zināms pašvaldībai, tai ir pienākums rakstveidā paziņot par miršanas faktu.

(4) Ja sakarā ar personas nāvi notiek izmeklēšana, izmeklēšanas vai izziņas iestādes pienākums ir rakstveidā paziņot par miršanas faktu.

### 40. pants. Miršanas faktu apliecinājoši dokumenti

(1) Miršanas faktu reģistrē, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem:

- 1) ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas izdotu medicīnas apliecību par nāves cēloni;
- 2) tiesas spriedumu par miršanas fakta konstatēšanu vai personas izsludināšanu par mirušu;
- 3) rehabilitācijas iestāžu paziņojumu par represētās personas nāvi.

(2) Pēc miršanas fakta reģistrācijas dzimtsarakstu iestādes amatpersona vai darbinieks pēc pieprasījuma izsniedz miršanas apliecību tai personai, kura paziņojusi par miršanas faktu.

### 41. pants. Miršanas reģistrā iekļaujamās ziņas

(1) Miršanas reģistra ierakstā norāda šādas ziņas:

- 1) mirušā vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāds piešķirts), valstisko piederību (ja tāda ir noteikta) un dzīvesvietu;
- 2) miršanas vietu un laiku;
- 3) mirušā dzimšanas datumu un vietu;
- 4) mirušā ģimenes stāvokli (ja mirušais bijis precējies, — viņa laulātā vārdu un uzvārdu);
- 5) mirušā vecāku vārdu, uzvārdu un personas kodu;
- 6) nāves cēloni;
- 7) tās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu vai dzimšanas datumu, kura paziņojusi par miršanas faktu, kā arī šīs personas saistību ar mirušo;
- 8) mirušā personu apliecināša dokumenta numuru, izdevējiestādi un izdošanas datumu;
- 9) miršanas apliecības numuru;



10) medicīnas apliecības par nāves cēloni izdevējistādi (ārstniecības iestādi vai ārstniecības personu), šīs apliecības izdošanas datumu un numuru.

(2) Miršanas reģistra ieraksta datorizdruku paraksta persona, kas paziņojusi par miršanas faktu, un dzimtsarakstu iestādes amatpersona vai darbinieks. Ja saņemts iestādes rakstveida paziņojums, norāda, ka ieraksts izdarīts, pamatojoties uz attiecīgo paziņojumu. Miršanas reģistra ieraksta datorizdruku apliecina ar valsts ģerboņzīmogu.

#### **42. pants. Nezināmas personas miršanas fakta reģistrācija**

(1) Nezināmas (neidentificētas) personas miršanas faktu apliecina ar ārstniecības iestādes izsniegtu medicīnas apliecību par nāves cēloni.

(2) Ja mirušo identificē vēlāk, trūkstošās ziņas ieraksta, pamatojoties uz ārstniecības iestādes izdotu izziņu par personas (līķa) atpazīšanu, izziņas iestādes lēmumu vai tiesas spriedumu.

### **VII nodaļa**

#### **Civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu glabāšana, aktualizēšana un atjaunošana**

#### **43. pants. Civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu glabāšana**

(1) Civilstāvokļa aktu reģistru ierakstus glabā papīra formā vienā eksemplārā un elektroniski vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā.

(2) Dzimtsarakstu nodaļa, kas veikusi civilstāvokļa aktu reģistrāciju, civilstāvokļa aktu reģistru ierakstus papīra formā glabā 100 gadus un pēc tam nodod Latvijas Nacionālajam arhīvam.

#### **44. pants. Civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta aktualizēšana**

(1) Civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta aktualizēšana ir iepriekš izdarīta civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta labošana, papildināšana vai anulēšana.

(2) Dzimtsarakstu nodaļa civilstāvokļa aktu reģistra ierakstā labo kļūdas un ieraksta trūkstošās vai jaunas ziņas saskaņā ar ieinteresētās personas iesniegumu, ja civilstāvokļa akts reģistrēts dzimtsarakstu iestādē, ja ieraksta labošanai vai papildināšanai ir pietiekams pamats un ja nav strīda starp ieinteresētajām personām.

(3) Ja dzimtsarakstu nodaļai nav pietiekama pamata labot vai papildināt civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu vai starp ieinteresētajām personām ir strīds, vai civilstāvokļa aktu reģistra ieraksts ir izdarīts ārvalstī, civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu labo vai papildina, pamatojoties uz tiesas spriedumu vai bāriņtiesas lēmumu.

(4) Saskaņā ar mātes vai pilngadīgas personas iesniegumu ierakstu par bērna tēvu, ja tas izdarīts LPSR Laulības un ģimenes kodeksa 58. pantā paredzētajā kārtībā, anulē, pamatojoties uz dzimtsarakstu nodaļas amatpersonas atzinumu.

(5) Civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu anulē, pamatojoties uz tiesas spriedumu. Nepamatoti atjaunoto vai atkārtoti sastādīto civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu anulē, pamatojoties uz Tieslietu ministrijas lēmumu.

#### **45. pants. Civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta atjaunošana**

(1) Civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta atjaunošana ir iepriekš reģistrēta, bet bojā gājuša vai pazuduša civilstāvokļa akta pārreģistrācija.

(2) Dzimtsarakstu nodaļa atjauno civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu, pamatojoties uz tās personas iesniegumu, par kuru civilstāvokļa akta reģistru ieraksts bijis sastādīts, un dokumentiem, kas apstiprina, ka attiecīgais civilstāvokļa akts bijis reģistrēts. Miršanas reģistra ierakstu atjauno, pamatojoties uz tiesas spriedumu.



(3) Ja civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta atjaunošanai nav pietiekama pamata, dzimtsarakstu nodaļas amatpersona izsniedz personai rakstveida atteikumu atjaunot civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu. Šādā gadījumā civilstāvokļa akta reģistra ierakstu atjauno, pamatojoties uz tiesas spriedumu.

(4) Ārvalstīs reģistrētu civilstāvokļa aktu atjauno Rīgas pilsētas dzimtsarakstu nodaļa, pamatojoties uz tiesas spriedumu.

## VIII nodaļa

### Civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu un reģistrāciju apliecinājošu dokumentu tiesiskais spēks

#### **46. pants. Civilstāvokļa aktu reģistru ierakstu un reģistrāciju apliecinājošu dokumentu pierādījuma spēks**

(1) Civilstāvokļa aktu reģistru ieraksti vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā un papīra formā un uz to pamata izsniegtie reģistrāciju apliecinājošie dokumenti pierāda laulības noslēgšanu, dzimšanas un miršanas faktu reģistrāciju un citas civilstāvokļa aktu reģistru ierakstos norādītās ziņas.

(2) Ja parakstītais un apstiprinātais civilstāvokļa aktu reģistra ieraksts papīra formā un attiecīgais ieraksts vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā satur pretrunīgas ziņas, priekšroka dodama attiecīgajam ierakstam papīra formā.

(3) Reģistrētos faktus var apstrīdēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

#### **47. pants. Civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinājošie dokumenti**

(1) Pamatojoties uz civilstāvokļa aktu reģistru ierakstiem, dzimtsarakstu iestāde un Tieslietu ministrija izsniedz šādus civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinājošus dokumentus:

- 1) laulības, dzimšanas vai miršanas apliecību;
- 2) izziņu par civilstāvokļa akta reģistrāciju;
- 3) civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu, kas attiecīgajā iestādē glabājas papīra formā (kopiju);
- 4) civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta datorizdruku.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos dokumentus paraksta dzimtsarakstu iestādes amatpersona un apliecina ar valsts ģerboņzīmogu.

(3) Tieslietu ministrija nodrošina veidlapu izgatavošanu laulības apliecībām, kuras izsniedz garīdznieks.

#### **48. pants. Laulības apliecība**

Laulības apliecībā norāda šādas ziņas:

- 1) laulāto vārdu, pirmslaulības un laulības uzvārdu, personas kodu (ja tāds piešķirts);
- 2) laulāto dzimšanas datumu un vietu;
- 3) laulāto valstisko piederību;
- 4) vietu, kur noslēgta laulība, laulības noslēgšanas datumu un laulības reģistra numuru;
- 5) laulības apliecības izsniedzēju un apliecības izsniegšanas datumu.

#### **49. pants. Dzimšanas apliecība**

(1) Dzimšanas apliecībā norāda šādas ziņas:

- 1) bērna vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāds piešķirts) un tautību;
- 2) bērna dzimšanas laiku un vietu;

- 3) vecāku vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāds piešķirts), valstisko piederību un tautību;
  - 4) dzimšanas fakta reģistrācijas iestādi, datumu un dzimšanas reģistra numuru;
  - 5) iestādi, kas izsniegusi dzimšanas apliecību, un apliecības izsniegšanas datumu.
- (2) Ja bērna māte vai tēvs nav zināms, dzimšanas apliecības attiecīgās ailes netiek aizpildītas.
- (3) Adoptēta bērna dzimšanas apliecībā adoptētājus par vecākiem neieraksta, ja tas noteikts tiesas spriedumā par adopcijas apstiprināšanu.

#### **50. pants. Miršanas apliecība**

Miršanas apliecībā norāda šādas ziņas:

- 1) mirušā vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāds piešķirts);
- 2) mirušā dzimšanas datumu un vietu;
- 3) miršanas datumu un vietu;
- 4) iestādi, kas reģistrējusi miršanas faktu, miršanas fakta reģistrēšanas datumu un miršanas reģistra numuru;
- 5) iestādi, kas izsniegusi miršanas apliecību, un apliecības izsniegšanas datumu.

#### **Pārejas noteikumi**

1. Atzīt par spēku zaudējušu Civilstāvokļa aktu likumu (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2005, 8.nr.; 2006, 12.nr.; 2009, 13.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 183.nr.).

2. Ministru kabinets ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šā likuma spēkā stāšanās izdod šā likuma 3. panta sestajā un septītajā daļā, 7. panta trešajā daļā, 12. panta ceturtajā daļā un 19. panta piektajā daļā minētos noteikumus. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumi Nr.457 “Noteikumi par valsts nodevas par civilstāvokļa aktu reģistrāciju apmēru un maksāšanas kārtību”;
- 2) Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumi Nr.477 “Noteikumi par dzimtsarakstu nodaļas vadītāja amata zīmi”;
- 3) Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumi Nr.486 “Laulības noslēgšanas kārtība brīvības atņemšanas vietā”;
- 4) Ministru kabineta 2005. gada 29. novembra noteikumi Nr.904 “Noteikumi par civilstāvokļa aktu reģistrācijas kārtību, civilstāvokļa aktu reģistru paraugiem, reģistru glabāšanas kārtību un termiņiem, kā arī to dokumentu paraugiem, kurus izsniedz, pamatojoties uz reģistru ierakstiem”.

3. Šā likuma 7. panta pirmajā daļā minēto ziņu iekļaušanu vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā uzsāk 2013. gada 1. janvārī.

4. Šā likuma 12. panta trešās daļas 3.punktā minētā prasība neattiecas uz dzimtsarakstu nodaļas amatpersonu, kura darba attiecības uzsākusi līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

5. Vienotais civilstāvokļa aktu reģistrs aizstāj līdzšinējos civilstāvokļa aktu reģistru ierakstus papīra formā, saglabājot likumā noteiktos datus. Līdzšinējos civilstāvokļa aktu reģistru ierakstus un alfabētiskos rādītājus papīra formā glabā dzimtsarakstu nodaļas arhīvā 100 gadus un pēc tam nodod Latvijas Nacionālajam arhīvam.

6. Līdz dienai, kad tiek uzsākta šā likuma 7. panta pirmajā daļā minēto ziņu iekļaušana vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā:

- 1) dzimtsarakstu nodaļa civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu izdara papīra formā divos eksemplāros — vienu eksemplāru glabā dzimtsarakstu nodaļā, otru eksemplāru dzimtsarakstu nodaļa ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša piektajam datumam nodod

Centrālajai statistikas pārvaldei. Gadam beidzoties, Centrālā statistikas pārvalde civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu nodod glabāšanā Tieslietu ministrijai;

- 2) pārstāvniecība civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu izdara papīra formā divos eksemplāros — vienu eksemplāru katra ceturkšņa beigās ar Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta starpniecību nosūta Tieslietu ministrijai, kas to pārbauda un nodod glabāšanā Rīgas pilsētas dzimtsarakstu nodaļai, bet otru eksemplāru nosūta Centrālajai statistikas pārvaldei. Gadam beidzoties, Centrālā statistikas pārvalde civilstāvokļa aktu reģistra ierakstu nodod glabāšanā Tieslietu ministrijai.

7. Līdz dienai, kad tiek uzsākta šā likuma 7. panta pirmajā daļā minēto ziņu iekļaušana vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā, dzimtsarakstu nodaļa un Tieslietu ministrija aktualizē un atjauno civilstāvokļa aktu reģistra ierakstus līdzšinējā kārtībā.

8. Ja līdz dienai, kad tiek uzsākta šā likuma 7. panta pirmajā daļā minēto ziņu iekļaušana vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā izdarītais civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta eksemplārs pilnīgi vai daļēji gājis bojā, to aizstāj ar attiecīgā civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta otrā eksemplāra kopiju.

9. Civilstāvokļa aktu reģistru ierakstus, kas izdarīti līdz dienai, kad tiek uzsākta šā likuma 7. panta pirmajā daļā minēto ziņu iekļaušana vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā, un glabājas dzimtsarakstu iestādēs, pakāpeniski pēc to pilnīguma un pareizības pārbaudīšanas iekļauj vienotajā civilstāvokļa aktu reģistrā.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A. Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 14. decembrī

---

*Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 14.12.2012., Nr.197.*

## 2. 229L/11 Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā

Izdarīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā šādus grozījumus:

1. Izteikt 23. panta pirmās daļas 6.punktu šādā redakcijā:

“6) tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus.”

2. 24. panta pirmajā daļā:

izslēgt vārdus “kā arī tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus vai tiesību atņemšanu veikt zināma veida vai visu veidu komercdarbību”;

papildināt daļu pēc vārdiem “kuģu vadišanas tiesības” ar vārdiem “tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus”.

3. Papildināt 26. panta pirmo daļu pēc skaitļa un vārda “155.<sup>16</sup> pantā” ar skaitļiem un vārdiem “156.<sup>1</sup> panta piektajā un sestajā daļā, 156.<sup>2</sup> panta otrajā daļā, 159. pantā”.

4. Izteikt 29.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“29.<sup>1</sup> pants. Tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus**

Tiesības ieņemt noteiktus amatus var atņemt uz laiku no viena gada līdz trim gadiem.

Lēmumā norāda amatus, kurus personai ir aizliegts ieņemt.”

5. Izteikt 36. pantu šādā redakcijā:

**“36. pants. Administratīvā soda termiņu aprēķināšana**

Administratīvā aresta termiņš tiek aprēķināts diennaktīs, bet termiņš, uz kuru tiek atņemtas speciālās tiesības un tiesības ieņemt noteiktus amatus, — gados un mēnešos.”

6. Izteikt 80.<sup>2</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz trīssimt latiem, konfiscējot pie pārkāpēja atrastās nelikumīgi iegūtās zivis vai citus ūdens dzīvniekus, vai uzliek naudas sodu valdes loceklim no piecdesmit līdz trīssimt latiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

7. Izteikt 84. panta pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt piecdesmit līdz tūkstoš latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

8. 84.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt līdz trīssimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt piecdesmit līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

9. 87.<sup>1</sup> pantā:

izteikt ceturtais daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu amatpersonai vai valdes loceklim no piecdesmit līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt astotās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu amatpersonai vai valdes loceklim no tūkstoš līdz piectūkstoš latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt devītās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu amatpersonai vai valdes loceklim no divsimt līdz trīstūkstoš latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

10. Izteikt 139.<sup>1</sup> panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim līdz divsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

11. Izteikt 149.<sup>4</sup> panta piektās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“Par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību, nav iegūtas profesionālo vadītāju tiesības vai transportlīdzekļa vadītājs vada transportlīdzekli, kas neatbilst vadītāja apliecībā norādītajam ierobežojuma kodam, —”.

12. Papildināt 149.<sup>5</sup> pantu ar jaunu otro daļu šādā redakcijā:

“Par braukšanu attiecīgajā virzienā, ja luksofora papildsekcijā nav iedegts zaļās bultas signāls, —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu mopēda vadītājam piecu latu apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam — no divdesmit līdz četrdesmit latiem.”

13. 149.<sup>10</sup> pantā:

izslēgt otrās daļas 6.punktā skaitli “536”;

aizstāt piektās daļas 4.punktā vārdus “neļauj braukt” ar vārdiem “var neļaut braukt”;

izslēgt piektās daļas 9.punktā skaitli “536”.

14. Izteikt 149.<sup>15</sup> panta pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam, kurš vada D1, D, D1E, DE, TRAM un TROL kategorijai atbilstošus transportlīdzekļus, un transportlīdzekļa vadītājam, kura vadītāja stāžs mazāks par diviem gadiem, no simt piecdesmit līdz trīssimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem.”

15. 149.<sup>24</sup> pantā:

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu mopēda vadītājam no divdesmit līdz četrdesmit latiem, bet cita transportlīdzekļa vadītājam — no sešdesmit līdz astoņdesmit latiem.”;

papildināt devītās daļas dispozīciju pēc vārdiem “nepietiekamas redzamības apstākļos” ar vārdiem “bez iedegtas avārijas gaismas signalizācijas”;

izteikt divdesmit pirmo daļu šādā redakcijā:

“Par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, kuram ir nepietiekams normatīvajos aktos noteiktais riepu protektora dziļums vai ir riepu bojājums, kas apdraud satiksmes drošību, — izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no desmit līdz četrdesmit latiem, personai, kas atbildīga par transportlīdzekļa ekspluatāciju, — no četrdesmit līdz simt latiem, bet juridiskajai personai — no piecdesmit līdz piecsimt latiem.”

16. Izteikt 149.<sup>25</sup> panta pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu no četrdesmit līdz simt latiem.”

17. 152. pantā:

izteikt ceturtais daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no piecdesmit līdz tūkstoš latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt septītās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no piecdesmit līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

18. Izteikt 155.<sup>11</sup> panta ceturtais daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu valdes loceklim no simt līdz piecsimt latiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

19. 156.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām un juridiskajām personām no simt līdz piecsimt latiem.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām un juridiskajām personām no simt līdz piecsimt latiem.”;

papildināt trešās daļas sankciju pēc vārdiem “naudas sodu” ar vārdiem “fiziskajām un juridiskajām personām”;

papildināt pantu ar piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

“Par kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas lietošanu, ja ir mainīta tās konstrukcija vai programma, ar ko tādējādi radīta iespēja slēpt vai samazināt ar nodokļiem un nodevām apliekamo objektu, —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt piecdesmit līdz tūkstoš latiem, bet juridiskajām personām — no trīssimt līdz trīstūkstoš latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanas rīkus vai bez konfiskācijas.

Par neatļautu darbību veikšanu, lai mainītu elektronisko ierīču un iekārtu konstrukciju, iejauktos programmā un radītu iespēju slēpt vai samazināt ar nodokļiem apliekamos objektus, ko izdarījis nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu apkalpojošais dienests vai cita persona, —

uzliek naudas sodu fiziskajām un juridiskajām personām no tūkstoš līdz trīstūkstoš latiem.”

20. 156.<sup>2</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām — no simt līdz tūkstoš latiem.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt līdz sešsimt latiem, bet juridiskajām personām — no simt līdz tūkstoš piecsimt latiem.”

21. Izteikt 156.<sup>4</sup> panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

22. Papildināt kodeksu ar 156.<sup>7</sup> pantu šādā redakcijā:

**“156.<sup>7</sup> pants. Darījumu veikšana, ja Valsts ieņēmumu dienests ir apturējis nodokļu maksātāja saimniecisko darbību**

Par maksājumu saistību pildīšanu vai darījumu veikšanu, ja Valsts ieņēmumu dienests ir apturējis nodokļu maksātāja saimniecisko darbību (neatkarīgi no tā, vai darījums veikts vienā vai vairākās operācijās, kas notikušas laikā, kad bija apturēta nodokļu maksātāja saimnieciskā darbība), izņemot gadījumus, kad Valsts ieņēmumu dienests tam ir atļāvis pabeigt darījumu vai izpildīt maksājumu saistības, —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim 30 procentu apmērā no darījuma vai maksājuma summas, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

23. Izteikt 159. panta sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt līdz tūkstoš piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

24. 159.<sup>7</sup> pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “trīstūkstoš” ar vārdu “tūkstoš” un vārdu “desmittūkstoš” — ar vārdu “piectūkstoš”;

aizstāt otrajā un trešajā daļā vārdu “desmittūkstoš” ar vārdu “piectūkstoš”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“Par skaidrā naudā veikto darījumu ar fiziskajām personām, kurām atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē saimnieciskā darbība, nedeklarēšanu, ja viena darījuma summa vienā operācijā ar katru darījuma partneri pārsniedz divtūkstoš latu, —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām un juridiskajām personām trīs procentu apmērā no nedeklarētās summas.”

25. 159.<sup>9</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim līdz piecsimt latiem, atņemot



valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

26. Izteikt 160.<sup>1</sup> panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim līdz simt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

27. Izteikt 166.<sup>2</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt līdz piecsimt latiem, konfiscējot administratīvā pārkāpuma priekšmetus un izdarīšanas rīkus vai bez konfiskācijas un atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

28. Izteikt 166.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“166.<sup>3</sup> pants. Uzņēmumu reģistram iesniedzamo ziņu un dokumentu iesniegšanas noteikumu pārkāpšana**

Par normatīvajos aktos noteikto ziņu vai dokumentu neiesniegšanu Uzņēmumu reģistram normatīvajos aktos noteiktajā termiņā —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz trīssimt latiem.

Par tādiem pašiem pārkāpumiem, ja tie izdarīti atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, —

uzliek naudas sodu no simt piecdesmit līdz piecsimt latiem.”

29. 166.<sup>6</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no piecdesmit līdz trīssimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

30. Izteikt 166.<sup>7</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim līdz piecsimt latiem.”

31. Izteikt 166.<sup>35</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

32. Izteikt 166.<sup>36</sup> panta tekstu šādā redakcijā:

“Par maksātnespējas procesa noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi maksātnespējas procesā iesaistītā persona, —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no piecdesmit līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim vai parādnieka pārstāvim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

33. 189.<sup>2</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt līdz trīssimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no trīssimt līdz piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt piecdesmit līdz trīssimt piecdesmit latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

34. Papildināt 201.<sup>10</sup> pantu ar sesto un septīto daļu šādā redakcijā:

“Par ieviešanas vai izvešanas kopsavilkuma deklarācijas neiesniegšanu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu no pieciem līdz piecdesmit latiem.

Par šā panta sestajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, —

uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz simt latiem.”

35. Izslēgt 201.<sup>12</sup> panta sankcijā vārdu “tā”.

36. Izteikt 201.<sup>44</sup> panta tekstu šādā redakcijā:

“Par klajas necieņas izrādīšanu Latvijas valsts karogam, valsts ģerbonim, valsts himnai, Vidzemes, Latgales, Kurzemes vai Zemgales ģerbonim —

uzliek naudas sodu līdz piecsimt latiem.”

37. Izteikt 204.<sup>15</sup> panta tekstu šādā redakcijā:

“Par ģerboņu reģistrā neregistrēta ģerboņa lietošanu —

uzliek naudas sodu valsts vai pašvaldības iestādes vadītājam līdz piecdesmit latiem.

Par ģerboņa lietošanu bez tā īpašnieka atļaujas —

uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām līdz piecdesmit latiem.

Par valsts ģerboņa, Vidzemes, Latgales, Kurzemes vai Zemgales ģerboņa vai ģerboņu reģistrā reģistrēta pašvaldības ģerboņa lietošanas noteikumu pārkāpšanu —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz simt latiem, bet juridiskajām personām vai valsts vai pašvaldības iestādes vadītājam — līdz divsimt latiem.

Par likumā paredzētajā kārtībā neapstiprinātas atribūtikas ar valsts ģerboni izgatavošanu, izplatīšanu vai lietošanu saimnieciskās darbības ietvaros —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz simt latiem, bet juridiskajām personām — līdz divsimt latiem.

Par valsts ģerboņa, Vidzemes, Latgales, Kurzemes vai Zemgales ģerboņa vai ģerboņu reģistrā reģistrēta pašvaldības ģerboņa lietošanu, maldinot par tā lietotāja juridisko statusu, —

uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām līdz divsimt latiem.”

38. Aizstāt 210. panta pirmajā daļā vārdus un skaitļus “un 202.—204. pantā” ar skaitļiem un vārdiem “202.—204. un 204.<sup>15</sup> pantā (izņemot tā pirmo daļu)”.

39. Izslēgt 213. pantā skaitļus un vārdus “156.<sup>4</sup> panta otrajā daļā, 160.<sup>1</sup> panta otrajā daļā” un skaitli “166.<sup>3</sup>”.

40. Aizstāt 214. panta pirmajā daļā skaitli un vārdu “204.<sup>15</sup> pantā” ar skaitli un vārdiem “204.<sup>15</sup> panta pirmajā daļā”.

41. Papildināt kodeksu ar 214.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“214.<sup>3</sup> pants. Uzņēmumu reģistrs**

Uzņēmumu reģistrs izskata šā kodeksa 166.<sup>3</sup> pantā paredzētās administratīvo pārkāpumu lietas.

Izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus Uzņēmumu reģistra vārdā ir tiesīgs galvenais valsts notārs un valsts notārs.

Sastādīt protokolus par administratīvajiem pārkāpumiem, kuru izskatīšana ir Uzņēmumu reģistra kompetencē, ir tiesīgs valsts notārs.”

42. 215.<sup>1</sup> panta pirmajā daļā:

aizstāt skaitli un vārdus “156.<sup>4</sup> panta pirmajā daļā” ar skaitli un vārdu “156.<sup>4</sup> pantā”;

papildināt daļu pēc skaitļa “156.<sup>6</sup>” ar skaitli “156.<sup>7</sup>”;

aizstāt skaitli un vārdus “160.<sup>1</sup> panta pirmajā daļā” ar skaitli un vārdu “160.<sup>1</sup> pantā”.

43. Papildināt pārejas noteikumus ar 23.punktu šādā redakcijā:

“23. Administratīvo pārkāpumu lietas, kuras par šā kodeksa 156.<sup>4</sup> panta otrajā daļā, 160.<sup>1</sup> panta otrajā daļā un 166.<sup>3</sup> pantā paredzētajiem pārkāpumiem līdz 2012. gada 31. decembrim nosūtītas izlemšanai rajona (pilsētas) tiesai, izskata rajona (pilsētas) tiesa.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 14. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.12.2012., Nr.197.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts  
prezidents izsludina šādu likumu:

### **3. 230L/11 Grozījumi likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību”**

Izdarīt likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, l./2.nr.; Latvijas Vēstnesis, 1997, 167./168.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt likuma nosaukumu pēc vārdiem “laiku un” ar vārdu “piemērošanas”.

2. Papildināt likumu ar 18. pantu šādā redakcijā:

**“18. pants.** Civillikuma Ceturtās daļas 18.nodaļas pirmās apakšnodaļas III<sup>1</sup> sadaļa “Nākotnes pilnvarojums” stājas spēkā 2013. gada 1. jūlijā vienlaikus ar grozījumiem Civilprocesa likuma 11. panta pirmās daļas 4.<sup>2</sup> punktā, 251. panta 3.<sup>1</sup> punktā un 34.<sup>1</sup> nodaļā, Notariāta likuma 45. panta ceturtajā daļā, 45.<sup>1</sup> pantā, 87.<sup>4</sup> pantā un 230. panta 10. un 11.punktā un Ārstniecības likuma 53.<sup>2</sup> pantā saistībā ar nākotnes pilnvarojumu.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 14. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.12.2012., Nr.197.*

#### 4. 231L/11 Grozījumi Civilprocesa likumā

Izdarīt Civilprocesa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 23.nr.; 2001, 15.nr.; 2002, 24.nr.; 2003, 15.nr.; 2004, 6., 10., 14., 20.nr.; 2005, 7., 14.nr.; 2006, 1., 13., 20., 24.nr.; 2007, 3., 24.nr.; 2008, 13.nr.; 2009, 2., 6., 14.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 205.nr.; 2010, 166., 183., 206.nr.; 2011, 16., 95., 132., 148.nr.; 2012, 50., 63., 100.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “atrašanās vieta (juridiskā adrese)” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “juridiskā adrese” (attiecīgā locījumā) un vārdus “laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”” — ar vārdiem “oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis””.

2. 11. panta pirmajā daļā:

izteikt 4.punktu šādā redakcijā:

“4) personas rīcībspējas ierobežošanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ;”;  
papildināt daļu ar 4.<sup>1</sup> un 4.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“4<sup>1</sup>) pagaidu aizgādības nodibināšanu;

4<sup>2</sup>) nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšanu;”;

papildināt daļu ar 6.punktu šādā redakcijā:

“6) aizgādības un saskarsmes tiesībām.”

3. 26. pantā:

aizstāt panta nosaukumā vārdus “dzīvesvietas vai atrašanās vietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas vai juridiskās adreses”;

papildināt pirmo daļu pēc vārda “tās” ar vārdu “deklarētās”.

4. 27. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā: “Prasības celšana, ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas”;

papildināt pantu ar pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Prasība pret atbildētāju, kuram nav deklarētās dzīvesvietas, ceļama pēc viņa dzīvesvietas.”;  
uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par otro daļu.

5. 28. pantā:

aizstāt pirmajā un septītajā daļā vārdus “atrašanās vietas” ar vārdiem “juridiskās adreses”;

aizstāt otrajā, trešajā, piektajā, septītajā un devītajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Prasību, kas izriet no personiskiem aizskārumiem (Civillikuma 1635., 2347.—2353. pants), prasītājs var celt arī pēc savas deklarētās dzīvesvietas vai pēc aizskāruma nodarīšanas vietas.”;

papildināt pantu ar desmito daļu šādā redakcijā:

“(10) Ja prasītājam šajā pantā minētajos gadījumos nav deklarētās dzīvesvietas, viņš prasību var celt pēc savas dzīvesvietas.”

6. Aizstāt 29. panta otrajā daļā vārdus “pēc mantojuma atstājēja dzīvesvietas, bet, ja viņa dzīvesvieta nav bijusi Latvijā” ar vārdiem “pēc mantojuma atstājēja deklarētās dzīvesvietas vai dzīvesvietas, bet, ja viņa deklarētā dzīvesvieta vai dzīvesvieta nav bijusi Latvijā”.

7. Papildināt likumu ar 31.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“31.<sup>1</sup> pants. Prasības celšana saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām, ja lieta ir piekritīga Latvijas tiesai**

Ja saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām lieta ir piekritīga Latvijas tiesai, bet šā likuma piekritības noteikumi neparedz, kurā tiesā prasība ceļama, prasītājs var celt prasību jebkurā Latvijas tiesā pēc savas izvēles, ievērojot šā likuma 23., 24. un 25. panta noteikumus.”

8. Izslēgt 32. panta otrās daļas 3.punktu.

9. Izslēgt 34. panta pirmās daļas 2.punktā vārdus “vai rīcībnespējīgu gara slimības vai plānprātības dēļ”.

10. Papildināt 37. panta pirmās daļas 4.punktu pirms vārda “rīcībnespējīga” ar vārdu “civilprocesuāli”.

11. 43. panta pirmajā daļā:

izteikt 6.punktu šādā redakcijā:

“6) pieteikuma iesniedzēji — par personas rīcībspējas ierobežošanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, rīcībspējas ierobežošanas pārskatīšanu vai rīcībspējas atjaunošanu;”;

papildināt daļu ar 6.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“6<sup>1</sup>) pieteikuma iesniedzēji — par pagaidu aizgādības nodibināšanu un izbeigšanu;”;

izteikt 7.punktu šādā redakcijā:

“7) pieteikumu iesniedzēji — par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ;”.

12. 44. pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu un 1.punktu šādā redakcijā:

“(1) Ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros:

1) izdevumi advokāta palīdzības samaksai:

- a) atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 6000 latu, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas,
- b) atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa ir no 6001 lata līdz 40 000 latu, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2000 latu,
- c) atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa pārsniedz 40 001 latu, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 5 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas,

- d) atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2000 latu,
- e) atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura, un lietās, kuras tiesa atzinusi par sarežģītām, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 3000 latu;”;

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

(5) Tiesa var noteikt mazāku apmēru atlīdzināmo izdevumu advokāta palīdzības samaksai, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu, kā arī izvērtējot objektīvos ar lietu saistītos apstākļus, it īpaši — lietas sarežģītības un apjomīguma pakāpi, tiesas sēžu skaitu lietas izskatīšanas laikā un tiesu instanci, kurā prasība tiek izskatīta.”

13. Izteikt 54. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Lietas dalībniekus aicina uz tiesu ar tiesas pavēsti. Šajā likumā noteiktajos gadījumos atbildētāju var aicināt uz tiesu ar publikāciju oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.”

14. Papildināt likumu ar 54.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“54.<sup>1</sup> pants. Atbildētāja dzīvesvietas noskaidrošana**

(1) Ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses Latvijā, prasītājam ir pienākums norādīt tiesai atbildētāja dzīvesvietas adresi, ja viņam tā ir zināma.

(2) Ja prasītājam objektīvu iemeslu dēļ nav izdevies noskaidrot atbildētāja dzīvesvietu, kura nav Latvijā, tiesa pēc prasītāja motivēta lūguma var izmantot Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos vai Eiropas Savienības tiesību aktos paredzētās procedūras atbildētāja adreses noskaidrošanai.”

15. Aizstāt 55. panta 1.punktā vārdus “dzīvesvietu vai citu šīs personas norādītu adresi” ar vārdu “adresi”.

16. 56. pantā:

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses un viņš nav norādījis savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, tiesas dokumentus nosūta uz lietas dalībnieka saskaņā ar šā likuma 54.<sup>1</sup> panta pirmo daļu norādīto adresi. Tiesas dokumentus var piegādāt arī uz personas darbavietu.”;

papildināt pantu ar 5.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(5<sup>1</sup>) Izpildot ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumu (662., 672. un 681. pants), dokumentus adresātam piegādā pēc lūgumā norādītās adreses, bet, ja adresāts šajā adresē nav sastopams, tos var piegādāt šajā pantā noteiktajā kārtībā.”;

izslēgt astotajā daļā vārdus “tā dzīvesvietā”;

izslēgt devītajā daļā vārdu “dzīvesvietā” un vārdus “un viņa atrašanās vieta nav zināma”.



17. 56.<sup>1</sup> pantā:

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērslī dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

18. 56.<sup>2</sup> pantā:

aizstāt pirmajā un trešajā daļā vārdus “vai atrašanās vieta” ar vārdiem “atrašanās vieta vai juridiskā adrese”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Ja tiesas dokumenti personai piegādāti šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā un ir saņemts apstiprinājums par to neizsniegšanu, tiesa izvērtē dokumentu neizsniegšanas iemeslus un dokumentu neizsniegšanas ietekmi uz tiesvedību nosaka saskaņā ar šā likuma noteikumiem. Tiesa pēc dokumentu neizsniegšanas iemeslu izvērtēšanas var piegādāt dokumentus atkārtoti vai izmantot citu metodi dokumentu izsniegšanai. Ja dokumentus neizdodas izsniegt atkārtoti, piemēro šā likuma 59. pantu.”

19. Izteikt 59. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Atbildētāju, kura adresi nevarēja noskaidrot saskaņā ar šā likuma 54.<sup>1</sup> pantu vai kuram dokumentus nevarēja izsniegt adresē, kuru bija norādījis lietas dalībnieks saskaņā ar šā likuma 54.<sup>1</sup> panta pirmo daļu, vai kuram tiesas dokumentus nevarēja izsniegt saskaņā ar šā likuma 56.<sup>2</sup> pantu, aicina uz tiesu ar publikāciju oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”

20. Izteikt 61. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Katrā tiesas sēdē rakstāms tiesas sēdes protokols. Tiesas sēdes gaitu pilnā apjomā var fiksēt arī ar tehniskajiem līdzekļiem. Tiesneša lēmums par tehnisko līdzekļu izmantošanu nav pārsūdzams.”

21. 62. pantā:

izslēgt pirmās daļas 8.punktā vārdus “ziņas par lietisko un rakstveida pierādījumu pārbaudi”;

papildināt pirmo daļu ar 8.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“8<sup>1</sup>) ziņas par lietisko un rakstveida pierādījumu pārbaudi;”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Ja tiesas sēdes gaitu fiksē ar tehniskajiem līdzekļiem, tiesas sēdes protokolā nenorāda šā panta pirmās daļas 8., 9., 11. un 12.punktā noteiktās ziņas.”

22. 72. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus (civilprocesuālā rīcībspēja) ir pilngadīgām fiziskajām personām tiktāl, ciktāl to nav ierobežojusi tiesa, un juridiskajām personām.

(2) Fiziskajām personām vecumā no 15 līdz 18 gadiem lietas tiesā ved to likumiskie pārstāvji. Pilngadīgām fiziskajām personām, kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa, lietas tiesā ved to pārstāvji

vai — likumā noteiktajos gadījumos — pārstāvji kopā ar šīm personām. Lietās, kuras ved minēto personu pārstāvji, tiesa aicina piedalīties arī pašas šīs personas.”;

izslēgt trešajā daļā vārdus “vai kuras atzītas par rīcībnespējīgām”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Pilngadīgām fiziskajām personām, kuru rīcīb spēju ierobežojusi tiesa, tomēr ir pilnīga civilprocesuālā rīcīb spēja lietās, kurās izskata to rīcības un brīvības ierobežojumus, kā arī strīdus starp šo personu un tās aizgādni. Šādās lietās tiesa pieaicina prokuroru un bāriņtiesas pārstāvi.”

23. Izteikt 81. panta tekstu šādā redakcijā:

“Trešā persona tiek pieaicināta vai pielaista piedalīties lietā saskaņā ar tiesas lēmumu. Lēmums, ar kuru apmierināts vai noraidīts lūgums par trešās personas pieaicināšanu vai iestāšanos lietā, nav pārsūdzams.”

24. Izteikt 84. panta pirmās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

“2) persona, kurai nodibināta aizgādība;”

25. Izteikt 90. panta otrās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

“2) ir pārkāptas nepilngadīgo, aizgādībā esošo personu, personu ar invaliditāti, ieslodzīto vai citu tādu personu tiesības vai likumīgās intereses, kurām ir ierobežotas iespējas aizstāvēt savas tiesības;”

26. 93. pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pierādījumus iesniedz tiesā ne vēlāk kā 14 dienas pirms tiesas sēdes, ja tiesnesis nav noteicis citu termiņu pierādījumu iesniegšanai. Uz šo termiņu neattiecas šā likuma 48. panta ceturtās daļas otrais teikums.”;

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup>, 3.<sup>2</sup> un 3.<sup>3</sup> daļu šādā redakcijā:

“(3<sup>1</sup>) Lietas iztiesāšanas laikā pierādījumus var iesniegt pēc puses vai citu lietas dalībnieku motivēta lūguma, ja tas nekavē lietas iztiesāšanu vai tiesa savlaicīgas pierādījumu neiesniegšanas iemeslus atzinusi par attaisnojošiem, vai pierādījumi ir par faktiem, kuri kļuvuši zināmi lietas iztiesāšanas laikā.

(3<sup>2</sup>) Ja lietas dalībnieks iesniedz pierādījumus pēc tam, kad notecējis termiņš, un tiesa savlaicīgas neiesniegšanas iemeslus neatzīst par attaisnojošiem, tā uzliek lietas dalībniekam naudas sodu līdz piecsimt latiem.

(3<sup>3</sup>) Tiesas lēmums par atteikšanos pieņemt pierādījumus nav pārsūdzams, bet iebildumus par to var izteikt apelācijas vai kasācijas sūdzībā.”

27. Izteikt 127. panta pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Tiesības celt tiesā prasību, lai aizstāvētu savas aizskartās vai apstrīdētās civilās tiesības, ir personām, kurām ir civilprocesuālā rīcīb spēja.

(2) Nepilngadīgo personu interesēs prasību ceļ šo personu likumiskie pārstāvji, bet šā likuma 72. panta ceturtajā daļā paredzētajos gadījumos prasību var celt pats nepilngadīgais. Aizgādībā esošo personu interesēs prasību ceļ šo personu pārstāvji kopā ar aizgādībā esošo personu vai vieni paši attiecīgās personas vietā, ja to noteikusi tiesa, izņemot 72. panta piektajā daļā paredzēto gadījumu.”

28. 128. pantā:

papildināt otro daļu ar 1.<sup>1</sup>, 1.<sup>2</sup> un 1.<sup>3</sup> punktu šādā redakcijā:

- “1<sup>1</sup>) prasītāja vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese. Prasītājs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;
- 1<sup>2</sup>) atbildētāja, trešās personas vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvieta un deklarācijā norādītā papildu adrese, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese. Atbildētāja personas kodu vai reģistrācijas numuru norāda, ja tas ir zināms;
- 1<sup>3</sup>) prasītāja pārstāvja, ja prasību ceļ pārstāvis, vārds, uzvārds, personas kods un adrese saziņai ar tiesu, bet juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;”;

izslēgt otrās daļas 2.punktu;

papildināt trešās daļas pirmo teikumu ar vārdiem un skaitli “vai prasītājs kopā ar pārstāvi, ja to noteikusi tiesa, izņemot šā likuma 72. panta piektajā daļā noteikto gadījumu”.

29. Izteikt 132. panta pirmās daļas 8.punktu šādā redakcijā:

- “8) prasības pieteikumu iesniegusi persona, kurai nav civilprocesuālās rīcībspējas;”

30. 137. panta pirmajā daļā:

papildināt daļu ar 1.<sup>1</sup>, 1.<sup>2</sup> un 1.<sup>3</sup> punktu šādā redakcijā:

- “1<sup>1</sup>) prasītāja vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese. Prasītājs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;
- 1<sup>2</sup>) atbildētāja, trešās personas vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvieta un deklarācijā norādītā papildu adrese, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese. Atbildētāja personas kodu vai reģistrācijas numuru norāda, ja tas ir zināms;
- 1<sup>3</sup>) prasītāja pārstāvja, ja prasību ceļ pārstāvis, vārds, uzvārds, personas kods un adrese saziņai ar tiesu, bet juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;”;

izslēgt 2.punktu.

31. Papildināt 139. panta pirmo daļu pēc vārda “atstāj” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu vai”.

32. Papildināt 143. pantu pēc vārdiem un skaitļa “ja prasības nodrošinājums ir atcelts šā likuma 140. panta astotajā daļā noteiktajā gadījumā” ar vārdu “vai”.

33. Izslēgt 150. panta trešajā daļā vārdus “pēc prasītāja lūguma”.

34. Papildināt 205. panta pirmo daļu ar 8.punktu šādā redakcijā:

- “8) lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām.”

35. 208.<sup>1</sup> pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “pēc prasītāja lūguma”;

aizstāt trešās daļas 2.punktā vārdus “dzīvesvieta vai atrašanās vieta” ar vārdiem “deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese”.

36. Izteikt 208.<sup>5</sup> panta otrās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

“2) atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Atbildētājs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;”

37. Izteikt 214. panta 2.punktu šādā redakcijā:

“2) pusei vai trešajai personai tiesa noteikusi tādu rīcībspējas ierobežojumu, kas neļauj tai patstāvīgi realizēt civilprocesuālās tiesības un pienākumus;”

38. 219. panta pirmajā daļā:

izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

“2) prasības pieteikumu iesniegusi persona, kurai nav civilprocesuālās rīcībspējas;”

papildināt daļu ar 5.punktu šādā redakcijā:

“5) saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām lieta nav piekritīga Latvijas tiesai.”

39. Izteikt 227. panta otrās daļas 1. un 2.punktu šādā redakcijā:

“1) prasītāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; ja prasītājs ir juridiskā persona, — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

2) atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, deklarācijā norādīto papildu adresi (adreses) un dzīvesvietu, ja tās ir zināmas, bet, ja atbildētājs ir juridiskā persona, — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;”

40. Izteikt 230. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Lēmumos, kuri nepieciešami tiesu izpildītājam, papildus norādāmas ziņas par lietas dalībniekiem [fiziskās personas — prasītāja vai pieteikuma iesniedzēja — vārds, uzvārds, personas kods (ja tas ir zināms) un deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; fiziskās personas — atbildētāja — vārds, uzvārds, personas kods (ja tas ir zināms), deklarētā dzīvesvieta, deklarācijā norādītā papildu adrese (adreses) un dzīvesvieta, ja tā ir zināma; juridiskajai personai — tās nosaukums, juridiskā adrese un reģistrācijas numurs (ja tas ir zināms)].”

41. 234. pantā:

aizstāt panta ievaddaļā vārdus “prasītāja dzīvesvietas” ar vārdiem “prasītāja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc prasītāja dzīvesvietas”;

izslēgt 2.punktu;

papildināt 4.punktu pēc vārdiem “ar personu” ar vārdiem “kurai nav deklarētās dzīvesvietas un”.

42. Papildināt 236. pantu ar 1.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(1<sup>1</sup>) Tiesa pēc viena laulātā lūguma katru laulāto var noklausīties atsevišķā tiesas sēdē, ja laulības šķiršana saistīta ar vardarbību pret laulāto, kurš pieprasa laulības šķiršanu, vai pret viņa bērnu, vai laulāto kopīgo bērnu.”

43. 238. pantā:

izslēgt pirmās daļas 4.punktā vārdus “vai uztura”;

izslēgt otrajā daļā vārdus “vai uztura”.

44. Papildināt 240. panta otro daļu ar vārdiem “vai ja laulības šķiršana saistīta ar vardarbību pret laulāto, kurš pieprasa laulības šķiršanu, vai pret viņa bērnu, vai laulāto kopīgo bērnu”.

45. Aizstāt 244. panta otrajā daļā vārdus “atbildētāja dzīvesvieta” ar vārdiem “atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas un viņa dzīvesvieta”.

46. Papildināt 244.<sup>3</sup> pantu ar 1.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(1<sup>1</sup>) Par bērna dzīvesvietu lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām, uzskatāma viņa vecāku deklarētā dzīvesvieta. Ja bērna vecāku deklarētās dzīvesvietas atrodas dažādās administratīvajās teritorijās, par bērna dzīvesvietu uzskatāma tā vecāka deklarētā dzīvesvieta, pie kura viņš dzīvo. Ja bērna vecākiem vai bērnam nav deklarētās dzīvesvietas, par bērna dzīvesvietu uzskatāma viņa vecāku dzīvesvieta.”

47. Izteikt 246. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja paternitātes pieņemumu apstrīdējusi persona, kurai nodibināta aizgādība, lietā pieaicina bāriņtiesas pārstāvi.”

48. Izteikt 247. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Paternitāti, kas atzīta un reģistrēta dzimtsarakstu nodaļā, var apstrīdēt persona, kura paternitāti atzinusi, bērna māte vai persona, kura sevi uzskata par bērna tēvu.”

49. Aizstāt 250.<sup>1</sup> panta pirmajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”.

50. Aizstāt 250.<sup>16</sup> panta otrajā daļā vārdu “dzīvesvieta” ar vārdiem “deklarētā dzīvesvieta un dzīvesvieta, ja tā atšķiras”.

51. 250.<sup>23</sup> pantā:

papildināt otro daļu ar 1.<sup>1</sup> un 1.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“(1<sup>1</sup>) prasītāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

1<sup>2</sup>) atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Atbildētājs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;”;

izslēgt otrās daļas 2.punktu.

52. 251. pantā:

izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

“2) par personas rīcībspējas ierobežošanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, rīcībspējas ierobežošanas pārskatīšanu un atjaunošanu;”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“2<sup>1</sup>) par pagaidu aizgādības nodibināšanu un izbeigšanu;”;

izteikt 3.punktu šādā redakcijā:

“3) par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu personām to izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ;”;

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“3<sup>1</sup>) par nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšanu;”.

53. 254. pantā:

papildināt pirmo daļu ar 1.<sup>1</sup> un 1.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“1<sup>1</sup>) pieteicēja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Pieteicējs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;

1<sup>2</sup>) ieinteresētās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Ieinteresētajai personai personas kodu vai reģistrācijas numuru norāda, ja tas ir zināms;”;

izslēgt pirmās daļas 2.punktu;

papildināt otrās daļas pirmo teikumu ar vārdiem un skaitli “vai pieteicējs kopā ar pārstāvi, ja to noteikusi tiesa, izņemot šā likuma 72. panta piektajā daļā noteikto gadījumu”.

54. 259. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “adoptētāja dzīvesvietas” ar vārdiem “adoptētāja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc adoptētāja dzīvesvietas” un vārdus “pieteicēja dzīvesvietas” — ar vārdiem “pieteicēja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc pieteicēja dzīvesvietas”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “adoptējamā dzīvesvietas” ar vārdiem “adoptējamā deklarētās dzīvesvietas, bet, ja adoptējamais atrodas ārpusģimenes aprūpē, — pēc tās vietas adreses, kur tiek nodrošināta ārpusģimenes aprūpe”.

55. Izteikt 33.nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

### **“33.nodaļa**

#### **Personas rīcībspējas ierobežošana un aizgādības nodibināšana garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ”.**

56. Izteikt 264. panta tekstu šādā redakcijā:

“Pieteikumu par personas rīcībspējas ierobežošanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ iesniedz tiesā pēc šīs personas deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc šīs personas dzīvesvietas; ja persona ievietota ārstniecības iestādē, — pēc ārstniecības iestādes adreses.”



57. Papildināt likumu ar 264.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“264.<sup>1</sup> pants. Pieteikuma iesniedzēji**

Pieteikumu par personas rīcībspējas ierobežošanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ un aizgādības nodibināšanu var iesniegt pati persona, tās bērni, brāļi, māšas, vecāki, laulātais vai prokurors.”

58. Izteikt 265. un 266. pantu šādā redakcijā:

**“265. pants. Pieteikuma saturs**

Pieteikumā norāda personai nosakāmo rīcībspējas ierobežojumu. Pieteikumam pievieno pierādījumus, kas apstiprina rīcībspējas ierobežošanas nepieciešamību personas interesēs.

**266. pants. Lietas sagatavošana iztiesāšanai un pieteikuma izskatīšana**

(1) Lietu par personas rīcībspējas ierobežojumu noteikšanu un aizgādības nodibināšanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ tiesa izskata, piedaloties bāriņtiesas pārstāvim un prokuroram.

(2) Bāriņtiesas pārstāvis piedalās, iesniedzot pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā. Bāriņtiesas pārstāvim ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā un pieteikt lūgumus.

(3) Tiesas pienākums ir aicināt uz tiesas sēdi personu, par kuras rīcībspējas ierobežošanu izskata lietu. Pieteikuma noraksts nosūtāms personai, kurai ierosināts ierobežot rīcībspēju un nodibināt aizgādību, izņemot gadījumu, kad šī persona pati ir pieteikuma iesniedzēja, nosakot tai laiku, ne ilgāku par 30 dienām, paskaidrojumu iesniegšanai.

(4) Izskatot lietu, tiesa pēc savas iniciatīvas pieprasa izziņu no ārstniecības iestādes un citus personas rīcībspējas ierobežojuma apjoma noteikšanai nepieciešamos pierādījumus no pieteicēja un iestādēm.

(5) Tiesa, sagatavojot lietu iztiesāšanai, var sasaukt sagatavošanās sēdi un nepietiekamu pierādījumu gadījumā noteikt papildu ekspertīzes veikšanu vai pieprasīt citus pierādījumus.”

59. 267. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Tiesa var izlemt jautājumu par tiesu psihiatriskās un, ja nepieciešams, tiesu psiholoģiskās ekspertīzes noteikšanu. Lēmums par tiesu ekspertīzes noteikšanu ir pārsūdzams.”;

izslēgt trešo daļu.

60. Papildināt likumu ar 267.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“267.<sup>1</sup> pants. Pagaidu aizgādības nodibināšana**

(1) Pēc lietas dalībnieku lūguma tiesa var pieņemt lēmumu, ar kuru uz laiku līdz sprieduma taisīšanai par rīcībspējas ierobežošanu nodibina attiecīgajai personai pagaidu aizgādību saskaņā ar šā likuma 33.<sup>2</sup> nodaļas noteikumiem par pagaidu aizgādības nodibināšanu.

(2) Lēmums stājas spēkā nekavējoties. Tas zaudē spēku, ja attiecīgajā jautājumā tiek pieņemts cits nolēmums.

(3) Par tiesas lēmumu nodibināt pagaidu aizgādību var iesniegt blakus sūdzību. Blakus sūdzības iesniegšana neaptur lēmuma izpildi.”

61. Izteikt 268. pantu šādā redakcijā:

**“268. pants. Tiesas spriedums**

(1) Ja tiesa uz pierādījumu pamata konstatē, ka personas rīcībspēja ir ierobežojama, tā taisa spriedumu, kurā norāda rīcībspējas ierobežojuma apjomu un ar kuru nodibina personai aizgādību.



(2) Tiesa, nosakot rīcībspējas ierobežojuma apjomu, vadās pēc apstākļiem, par kuriem iesniegti pierādījumi. Tiesa, nosakot rīcībspējas ierobežojuma apjomu, pēc lietas dalībnieka lūguma var vērtēt rīcībspējas ierobežošanu tādās jomās kā:

- 1) maksājumu izdarīšana un saņemšana;
- 2) darījumu slēgšana;
- 3) rīcība ar mantu un tās pārvaldība, it īpaši nekustamā īpašuma atsavināšana, ieķīlāšana un apgrūtināšana ar lietu tiesībām;
- 4) komercdarbības un saimnieciskās darbības veikšana.

(3) Tiesa rīcībspējas ierobežojuma apjomu var vērtēt arī citās jomās.

(4) Tiesa, izvērtējot personas spējas, nosaka, vai un kādā apjomā aizgādnis ar aizgādnībā esošo rīkojas kopā, un tikai pēc tam apjomu, kādā aizgādnis rīkosies patstāvīgi.

(5) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tiesa tā norakstu nosūta bāriņtiesai — aizgādņa iecelšanai, kā arī prokuroram un personai, kuras rīcībspēja ierobežota. Tiesa nosūta informāciju par spriedumu arī Iedzīvotāju reģistram un, ja nepieciešams, sprieduma norakstu atzīmes ierakstīšanai zemesgrāmatā, kustamas mantas reģistrā vai citā attiecīgā publiskā reģistrā.

(6) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tiesa nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” paziņojumu, kurā norāda:

- 1) tās tiesas nosaukumu, kura taisījusi spriedumu;
- 2) tās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, attiecībā uz kuru taisīts spriedums;
- 3) to, ka šī persona atzīta par personu ar rīcībspējas ierobežojumu;
- 4) sprieduma rezolutīvo daļu;
- 5) sprieduma spēkā stāšanās dienu.”

62. Izteikt 269. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja tiesa atzīst, ka pieteicējs apzināti iesniedzis nepamatotu pieteikumu, tiesas izdevumi uzliekami pieteicējam.”

63. Izslēgt 270. pantu.

64. Papildināt likumu ar 33.<sup>1</sup> un 33.<sup>2</sup> nodaļu šādā redakcijā:

### “33.<sup>1</sup> nodaļa

#### **Personas rīcībspējas ierobežojuma garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ pārskatīšana**

##### **270.<sup>1</sup> pants. Piekritība**

Pieteikums par personas rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanu iesniedzams tajā pašā tiesā, kura noteica rīcībspējas ierobežojumu.

##### **270.<sup>2</sup> pants. Pieteikuma iesniedzēji**

(1) Pieteikumu par personas rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanu var iesniegt persona pati, tās aizgādnis, bērni, brāļi, māsa, vecāki, laulātais vai prokurors. Bāriņtiesas pārstāvis piedalās lietu izskatīšanā, iesniedzot pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā. Bāriņtiesas pārstāvim ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā un pieteikt lūgumus.

(2) Aizgādnim ir pienākums iesniegt tiesā pieteikumu par rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanu ne retāk kā reizi septiņos gados no dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums par rīcībspējas ierobežošanu.

### **270.<sup>3</sup> pants. Pieteikuma saturs**

(1) Pieteikumā norāda, kādā apjomā ir pārskatāms rīcībspējas ierobežojums.

(2) Pieteikumam par rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanu pievienojami pierādījumi, kas to apliecina.

### **270.<sup>4</sup> pants. Lietas sagatavošana iztiesāšanai**

(1) Pieteikuma noraksts nosūtāms personai, kuras rīcībspēju ierosināts pārskatīt, izņemot gadījumu, kad šī persona pati ir pieteikuma iesniedzēja. Tad tai nosaka laiku, ne ilgāku par 30 dienām, paskaidrojumu iesniegšanai.

(2) Tiesas pienākums ir aicināt uz tiesas sēdi personu, kuras rīcībspējas ierobežojumu pārskata.

(3) Izskatot lietu, tiesa pēc savas iniciatīvas pieprasa no ārstniecības iestādes izziņu un no pieteicēja un iestādēm citus pierādījumus, kas ir nepieciešami rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanai.

### **270.<sup>5</sup> pants. Tiesu ekspertīzes noteikšana**

Tiesu ekspertīzi nosaka pēc noteikumiem, kādus piemēro lietās par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ.

### **270.<sup>6</sup> pants. Tiesas spriedums**

(1) Ja personas rīcībspējas ierobežojumu tiesa pārskata, tā spriedumā norāda, vai ierobežojums:

- 1) atceļams pilnībā;
- 2) atceļams daļā;
- 3) saglabājams;
- 4) grozāms.

(2) Tiesas sprieduma rezolutīvajā daļā norāda atcelto un saglabāto ierobežojuma apjomu.

(3) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tiesa tā norakstu nosūta bāriņtiesai — aizgādņa tiesību un pienākumu apjoma grozīšanai vai aizgādņa atcelšanai, kā arī prokuroram, aizgādņim un personai, kuras rīcībspējas ierobežojums pārskatīts. Tiesa nosūta informāciju par spriedumu arī Iedzīvotāju reģistram un, ja nepieciešams, sprieduma norakstu atzīmes grozīšanai zemesgrāmatā, kustamas mantas reģistrā vai citā attiecīgā publiskā reģistrā.

(4) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tiesa nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” paziņojumu, kurā norāda:

- 1) tās tiesas nosaukumu, kura taisījusi spriedumu;
- 2) tās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, attiecībā uz kuru taisīts spriedums;
- 3) to, ka personai ir pārskatīts rīcībspējas ierobežojums;
- 4) sprieduma rezolutīvo daļu;
- 5) sprieduma spēkā stāšanās dienu.

## **33.<sup>2</sup> nodaļa**

### **Pagaidu aizgādības nodibināšana**

#### **270.<sup>7</sup> pants. Piekritība**

Pieteikumu par pagaidu aizgādības nodibināšanu personai iesniedz tiesā pēc šīs personas deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc šīs personas dzīvesvietas; ja persona ievietota ārstniecības iestādē, — pēc ārstniecības iestādes adreses.

#### **270.<sup>8</sup> pants. Pieteikuma iesniedzēji**

Pieteikumu par pagaidu aizgādības nodibināšanu personai var iesniegt pati persona, tās bērni, brāļi, māsas, vecāki, laulātais vai prokurors.

### **270.<sup>9</sup> pants. Pieteikuma saturs**

Pieteikumā papildus šā likuma 254. pantā noteiktajam norāda Civillikuma 364.<sup>2</sup> pantā minētos apstākļus, pievienojot šos apstākļus apstiprinošus pierādījumus, un to, vai prasītājs lūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

### **270.<sup>10</sup> pants. Tiesas rīcība pēc lietas ierosināšanas**

(1) Pēc tam, kad ir ierosināta lieta par pagaidu aizgādības nodibināšanu personai, tiesnesis pēc savas iniciatīvas vai lietas dalībnieka lūguma pieprasa pierādījumus, tajā skaitā arī ārstniecības iestādes izziņu par to, vai garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ persona ir zaudējusi spēju saprast savas darbības nozīmi un to vadīt.

(2) Pieteikuma noraksts nosūtāms personai, kurai ierosināts nodibināt pagaidu aizgādību, izņemot gadījumu, kad šī persona pati ir pieteikuma iesniedzēja. Tad tai nosaka laiku, ne ilgāku par 15 dienām, paskaidrojumu iesniegšanai.

(3) Pēc lietas ierosināšanas, nerīkojot tiesas sēdi, tiesa informē prokuratūru un bāriņtiesu par lietas ierosināšanu. Pēc tam, kad saņemti paskaidrojumi, visi pierādījumi un izziņa no ārstniecības iestādes, tiesa lūdz prokuroru 10 darba dienu laikā iesniegt lietā rakstveida atzinumu, bet bāriņtiesu — pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā.

### **270.<sup>11</sup> pants. Pieteikuma izskatīšana**

(1) Pieteikumu par pagaidu aizgādības nodibināšanu tiesnesis izlemj nekavējoties.

(2) Ja pieteicējs nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pieteikumu izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot lietas dalībniekiem par datumu, kad lēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par lēmuma sastādīšanas datumu.

(3) Ja pieteikumu izskata, rīkojot tiesas sēdi, tajā piedalās prokurors un bāriņtiesas pārstāvis. Tiesas pienākums ir aicināt uz tiesas sēdi personu, kurai nodibināma pagaidu aizgādība.

### **270.<sup>12</sup> pants. Tiesas lēmums**

(1) Ja tiesa, pamatojoties uz pierādījumiem, konstatē, ka personai ir nodibināma pagaidu aizgādība, tā taisa lēmumu par šādas aizgādības nodibināšanu, norādot aizgādņa pienākumu vest noteiktas lietas un lēmuma darbības termiņu, kas nav ilgāks par diviem gadiem.

(2) Lēmums par pagaidu aizgādības nodibināšanu personai stājas spēkā nekavējoties un ir spēkā šajā lēmumā norādītajā termiņā.

(3) Lēmuma par pagaidu aizgādības nodibināšanu norakstu nosūta bāriņtiesai — pagaidu aizgādņa iecelšanai, kā arī prokuroram un personai, kurai nodibināta pagaidu aizgādība.

(4) Par tiesas lēmumu nodibināt pagaidu aizgādību var iesniegt blakus sūdzību. Blakus sūdzības iesniegšana neaptur lēmuma izpildi.

### **270.<sup>13</sup> pants. Pagaidu aizgādības izbeigšana**

(1) Pagaidu aizgādība izbeidzas tiesas noteiktajā termiņā.

(2) Ja pirms šā likuma 270.<sup>11</sup> panta otrajā daļā minētā termiņa ir zuduši apstākļi, kas bija par pamatu pagaidu aizgādības nodibināšanai, tā pati tiesa pēc aizgādņa vai aizgādņībā esošās personas pieteikuma izbeidz nodibināto pagaidu aizgādību.

(3) Lēmums par pagaidu aizgādības izbeigšanu stājas spēkā nekavējoties.

(4) Lēmuma par pagaidu aizgādības nodibināšanas izbeigšanu norakstu nosūta personai, kurai bija nodibināta pagaidu aizgādība, aizgādņim, prokuroram un bāriņtiesai — pagaidu aizgādņa atcelšanai.

### **270.<sup>14</sup> pants. Tiesas izdevumi**

Ja tiesa atzīst, ka pieteicējs apzināti iesniedzis nepamatotu pieteikumu, tiesas izdevumi uzliekami pieteicējam.”

65. Izteikt 34.nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

### “34.nodaļa

#### **Personas rīcībspējas ierobežošana un aizgādības nodibināšana izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ”.**

66. Izteikt 271. pantu šādā redakcijā:

##### **“271. pants. Piekritība**

Pieteikums par rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu personai izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ iesniedzams tiesā pēc šīs personas deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc tās dzīvesvietas.”

67. Papildināt likumu ar 271.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

##### **“271.<sup>1</sup> pants. Pieteikuma iesniedzēji**

Pieteikumu par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu personai izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ var iesniegt pati persona, tās bērni, brāļi, māsa, vecāki, laulātais vai prokurors.”

68. Izteikt 272. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Pieteikumā norāda, uz kāda pamata un kādā apjomā personai ierobežojama rīcībspēja un nodibināma aizgādība izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ un kādi pierādījumi to apstiprina.”

69. Izteikt 273. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Pieteikuma noraksts nosūtāms personai, kurai ierosināts ierobežot rīcībspēju un nodibināt aizgādību, izņemot gadījumu, kad šī persona pati ir pieteikuma iesniedzēja. Tad tai nosaka laiku, ne ilgāku par 30 dienām, paskaidrojumu iesniegšanai.”

70. Izteikt 274. un 275. pantu šādā redakcijā:

##### **“274. pants. Bāriņtiesas pārstāvja un prokurora piedalīšanās**

Lietā par aizgādības nodibināšanu personai izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ izskatāma, piedaloties bāriņtiesas pārstāvim un prokuroram. Bāriņtiesas pārstāvis piedalās lietas izskatīšanā, iesniedzot pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā. Bāriņtiesas pārstāvim ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā un pieteikt lūgumus.

##### **275. pants. Tiesas spriedums**

(1) Ja tiesa atzinusi, ka persona, izlaidīgi vai izšķērdīgi dzīvojot vai pārmērīgi lietojot alkoholu vai citas apreibinošas vielas, draud novest sevi vai savu ģimeni trūkumā vai nabadzībā, tiesa ar spriedumu atņem šai personai tiesības pārvaldīt savu mantu, ierobežo tās rīcību rīkoties ar šo mantu un nodibina attiecīgajai personai aizgādību. Ja tiesa, pamatojoties uz pierādījumiem, konstatē, ka personai ierobežojama rīcībspēja, tā taisa spriedumu, kurā norāda rīcībspējas ierobežojumu un aizgādņa kopīgu rīcību ar aizgādībā esošo vai aizgādņa patstāvīgu rīcību.

(2) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tiesa tā norakstu nosūta bāriņtiesai — aizgādņa iecelšanai, kā arī prokuroram un personai, kuras rīcībspēja ierobežota. Tiesa nosūta informāciju par spriedumu arī Iedzīvotāju reģistram un, ja nepieciešams, sprieduma norakstu atzīmes ierakstīšanai zemesgrāmatā, kustamas mantas reģistrā vai citā attiecīgā publiskā reģistrā.

(3) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tiesa nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” paziņojumu, kurā norāda:

- 1) tās tiesas nosaukumu, kura taisījusi spriedumu;
- 2) tās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, attiecībā uz kuru taisīts spriedums;
- 3) to, ka šī persona atzīta par personu ar rīcībspējas ierobežojumu;
- 4) sprieduma rezolutīvo daļu;
- 5) sprieduma spēkā stāšanās dienu.”

71. 276. pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārda “kurai” ar vārdiem “ierobežota rīcībspēja un”;  
izslēgt otrajā daļā vārdus “bāriņtiesas vai”.

72. Izteikt 277. pantu šādā redakcijā:

**“277. pants. Personas rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšana**

Pārskatot personas rīcībspējas ierobežojumu personām izlaidīgas un izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ, piemēro šā likuma 33.<sup>1</sup> nodaļas noteikumus.”

73. Papildināt likumu ar 34.<sup>1</sup> nodaļu šādā redakcijā:

**“34.<sup>1</sup> nodaļa**

**Nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšana**

**277.<sup>1</sup> pants. Piekritība**

Pieteikumu par nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšanu pēc pilnvarotāja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc pilnvarotāja dzīvesvietas, var iesniegt pilnvarotāja bērni, brāļi, māšas, vecāki, laulātais vai prokurors.

**277.<sup>2</sup> pants. Pieteikuma saturs**

Pieteikumā norāda apstākļus, kas ir par pamatu nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšanai, un pievieno šos apstākļus apstiprinošus pierādījumus.

**277.<sup>3</sup> pants. Pieteikuma izskatīšana**

- (1) Lietu par nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšanu tiesa izskata, piedaloties prokuroram.
- (2) Personu, kura izsniegusi nākotnes pilnvarojumu, aicina uz tiesas sēdi.

**277.<sup>4</sup> pants. Lietas sagatavošana izskatīšanai**

Pieteikuma noraksts nosūtāms pilnvarniekam, nosakot viņam laiku, ne ilgāku par 30 dienām, paskaidrojumu iesniegšanai.

**277.<sup>5</sup> pants. Tiesas spriedums**

- (1) Ja tiesa atzīst, ka pilnvarnieka darbība ir pretēja pilnvarotāja interesēm vai pilnvarnieks savus pienākumus nemaz nepilda, tā aptur viņam ar nākotnes pilnvarojumu piešķirtās tiesības.
- (2) Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tā norakstu nosūta pilnvarniekam, pilnvarotājam, prokuroram un Latvijas Zvērinātu notāru padomei.

**277.<sup>6</sup> pants. Tiesas izdevumi**

Ja tiesa atzīst, ka pilnvarnieka darbība ir pretēja pilnvarotāja interesēm vai pilnvarnieks savus pienākumus nemaz nepilda, tiesas izdevumi piespriežami no pilnvarnieka.”

74. 288. panta otrās daļas 5.punktā:

izslēgt vārdus “(izņemot reģistrācijas apliecības)”;

aizstāt vārdus “reģistrācijas apliecībā” ar vārdiem “attiecīgajā reģistrā”.

75. Aizstāt 290. pantā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”.

76. Aizstāt 294. panta otrajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”.

77. Aizstāt 299. pantā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”.

78. 300. panta pirmajā daļā:

aizstāt 1.punktā vārdu “dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu”;

papildināt 1.punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Pieteicējs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;”;

izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

“2) tās personas, kura izdevusi dokumentu, vārdu, uzvārdu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu un juridisko adresi, kā arī tās personas, kurai saskaņā ar dokumentu jāpilda saistība, vārdu, uzvārdu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — nosaukumu un juridisko adresi. Norāda arī šo personu personas kodu vai reģistrācijas numuru, ja tas ir zināms;”.

79. Papildināt 363.<sup>14</sup> pantu ar 12.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(12<sup>1</sup>) Par tiesas lēmumu par izsoles akta apstiprināšanu var iesniegt blakus sūdzību.”

80. Aizstāt 363.<sup>22</sup> panta pirmajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”.

81. Papildināt 363.<sup>28</sup> pantu ar 9.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(9<sup>1</sup>) Par tiesas lēmumu par izsoles akta apstiprināšanu var iesniegt blakus sūdzību.”

82. 368. panta pirmās daļas 2.punktā:

aizstāt vārdus “dzīvesvietu, bet” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu”;

papildināt punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Pieteicējs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;”.



83. Izteikt 378. panta otrās daļas 3.punktu šādā redakcijā:

- “3) ja mainās deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta un adrese saziņai ar tiesu, viņiem triju dienu laikā jāpaziņo tiesai un administratoram vai likvidatoram jaunā deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta un adrese saziņai ar tiesu;”

84. 403. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”;

papildināt otrās daļas otro teikumu pēc vārdiem “rajona (pilsētas) tiesa” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “zemesgrāmatu nodaļa” (attiecīgā locījumā).

85. Aizstāt 406. panta pirmās daļas otro teikumu ar tekstu šādā redakcijā:

“Prasība ceļama šajā likumā noteiktajā kārtībā tiesā, kura izskatīja pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu. Ja prasības izskatīšana piekrīt apgabaltiesai, tā ceļama tajā apgabaltiesā, kuras darbības teritorijā atrodas rajona (pilsētas) tiesas zemesgrāmatu nodaļa, kas izskatīja pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu.”

86. Izteikt 406.<sup>1</sup> panta otrās daļas 2. un 3.punktu šādā redakcijā:

- “2) ja parādnieka deklarētā dzīvesvieta vai dzīvesvieta nav zināma;  
3) ja parādnieka deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijas Republikā;”

87. Aizstāt 406.<sup>2</sup> panta otrajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”.

88. 406.<sup>3</sup> panta otrajā daļā:

papildināt daļu ar 1.<sup>1</sup>, 1.<sup>2</sup> un 1.<sup>3</sup> punktu šādā redakcijā:

- “1<sup>1</sup>) pieteicēja vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese. Pieteicējs norāda adresi saziņai ar tiesu, kā arī elektroniskā pasta adresi tiesas paziņojumu saņemšanai, ja viņš piekrīt saziņai ar tiesu izmantot elektronisko pastu;  
1<sup>2</sup>) parādnieka vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvieta un deklarācijā norādītā papildu adrese, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;  
1<sup>3</sup>) pieteicēja pārstāvja, ja pieteikumu iesniedz pārstāvis, vārds, uzvārds, personas kods un adrese saziņai ar tiesu, bet juridiskajai personai — tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;”

izslēgt 2.punktu.

89. Aizstāt 406.<sup>10</sup> panta pirmās daļas otro teikumu ar tekstu šādā redakcijā:

“Prasība ceļama šajā likumā noteiktajā kārtībā tiesā, kura izskatīja pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ja prasības izskatīšana piekrīt apgabaltiesai, tā ceļama tajā apgabaltiesā, kuras darbības teritorijā atrodas rajona (pilsētas) tiesas zemesgrāmatu nodaļa, kas izskatīja pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.”



90. 416. panta pirmās daļas 2.punktā:

aizstāt vārdus “dzīvesvietu, bet” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu”;

papildināt punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Sūdzības iesniedzējs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;”

91. Izteikt 430. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja apelācijas instances tiesā lietas dalībnieks iesniedz vai lūdz pārbaudīt pierādījumus, kurus viņam bija iespējams pieteikt lietas izskatīšanā pirmās instances tiesā, un ja apelācijas instances tiesa nekonstatē attaisnojošus iemeslus, kāpēc pierādījumi netika iesniegti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesa pierādījumus nepieņem.”

92. Papildināt 442. panta pirmo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Par lēmumu, kas pieņemts rakstveida procesā, blakus sūdzības iesniegšanas termiņš skaitāms no dienas, kad lēmums izsniegts.”

93. Papildināt 447. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Blakus sūdzību par šā likuma 640. pantā minētajiem tiesneša lēmumiem izskata tiesas sēdē.”

94. 453. panta pirmās daļas 2.punktā:

aizstāt vārdus “dzīvesvietu, bet” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu”;

papildināt punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Sūdzības iesniedzējs papildus var norādīt arī citu adresi saziņai ar tiesu;”

95. Aizstāt 483. pantā vārdus “Augstākās tiesas priekšsēdētājs, Senāta Civillietu departamenta priekšsēdētājs vai ģenerālprokurors” ar vārdiem “ģenerālprokurors vai Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurors”.

96. 497. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šķīrējtiesnesi var iecelt jebkuru pilngadīgu personu, kurai nav nodibināta aizgādība, neatkarīgi no tās pilsonības un dzīvesvietas, ja šī persona ir rakstveidā piekritusi būt par šķīrējtiesnesi, tai ir nevainojama reputācija, tā ir ieguvusi augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību (izņemot pirmā līmeņa profesionālo izglītību) un jurista kvalifikāciju, kurai ir vismaz triju gadu praktiskā darba pieredze, strādājot augstskolas tiesību zinātņu specialitātes akadēmiskā personāla amatā vai citā juridiskās specialitātes amatā un uz kuru nav attiecināmi šā panta ceturtajā daļā minētie ierobežojumi.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Par šķīrējtiesnesi nevar iecelt personu:

- 1) kura neatbilst šā panta otrās daļas prasībām;
- 2) kura kriminālprocesā par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu atzīta par aizdomās turētu vai apsūdzēto;
- 3) pret kuru kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz nereabilitējoša pamata;

- 4) kura sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
- 5) kura agrāk izdarījusi tīšu noziedzīgu nodarījumu, bet no soda izciešanas atbrīvota sakarā ar noilgumu, amnestiju vai apžēlošanu.”

97. Papildināt 501. panta otro daļu pēc vārdiem “ja viņa kvalifikācija neatbilst tai, par kādu puses vienojušās” ar vārdiem un skaitli “un uz viņu ir attiecināms kāds no šā likuma 497. panta ceturtajā daļā minētajiem ierobežojumiem”.

98. Aizstāt 533. panta otrajā daļā vārdus “parādnieka dzīvesvietas” ar vārdiem “parādnieka deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc parādnieka dzīvesvietas”.

99. 536. panta pirmajā daļā:

aizstāt 2.punktā vārdus “rīcībnespējīga persona” ar vārdiem “persona, kurai nodibināta aizgādība, vai nepilngadīgais”;

izteikt 6.punktu šādā redakcijā:

- “6) šķirējtiesnesis neatbilst šā likuma 497. panta otrās daļas prasībām, šķirējtiesa netika izveidota vai šķirējtiesas process nenotika atbilstoši šķirējtiesas līguma vai šā likuma D daļas noteikumiem;”.

100. Aizstāt 541. panta 3.<sup>2</sup> un ceturtajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc parādnieka dzīvesvietas”.

101. Aizstāt 541.<sup>1</sup> panta trešajā daļā vārdus un skaitli “Padomes 2000. gada” ar skaitļiem un vārdiem “2007. gada 30. oktobra Lugāno konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 54. un 58. pantā minēto apliecību, Padomes 2000. gada”.

102. Aizstāt 543. panta pirmās daļas 7.punktā vārdus “un dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu, deklarācijā norādīto papildu adresi (adreses) un dzīvesvietu, ja tā atšķiras”.

103. Aizstāt 552. panta otrajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, deklarācijā norādītās papildu adreses vai dzīvesvietas”.

104. Izslēgt 555. panta ceturtajā daļā vārdus “atrašanās vietu vai” un vārdus “ja parādnieka atrašanās vieta nav zināma”.

105. Izteikt 560. panta pirmās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

- “2) parādniekam ar tiesas spriedumu ierobežota rīcībspēja tādā apjomā, kādā notiek izpildes lietvedība;”.

106. Izslēgt 562. panta pirmās daļas 2.punktā vārdus “rīcībnespējīgam parādniekam”.

107. Papildināt 563. panta pirmās daļas 6.punktu pēc vārdiem “atjaunots apelācijas” ar vārdu “kasācijas”.

108. Aizstāt 577. panta pirmās daļas 5. un 8.punktā vārdus “un dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu”.

109. Aizstāt 603. panta otrās daļas 4.punktā vārdus “un dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu”.

110. 638. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “atbildētāja dzīvesvietas” ar vārdiem “atbildētāja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc atbildētāja dzīvesvietas”;

papildināt otro daļu ar 1.<sup>1</sup> un 1.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“<sup>1</sup>) pieteicēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, tad citus identifikācijas datus) un adresi saziņai ar tiesu, bet juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

<sup>2</sup>) atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, tad citus identifikācijas datus), deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi.”;

izslēgt otrās daļas 2.punktu.

111. Aizstāt 641. panta otrajā un 2.<sup>1</sup> daļā vārdus “dzīvesvieta vai atrašanās vieta” ar vārdiem “deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta vai juridiskā adrese”.

112. 644. panta otrajā daļā:

papildināt daļu pēc vārdiem “kas paredzēta” ar skaitļiem un vārdiem “2007. gada 30. oktobra Lugāno konvencijā par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās”;

aizstāt vārdus “attiecīgo regulu” ar vārdiem “attiecīgās konvencijas un regulu”.

113. 644.<sup>4</sup> panta pirmajā daļā:

papildināt daļu ar 1.<sup>1</sup> un 1.<sup>2</sup> punktu:

“<sup>1</sup>) pieteicēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, tad citus identifikācijas datus) un adresi saziņai ar tiesu, bet juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

<sup>2</sup>) atbildētāja (piedzinēja) vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, tad citus identifikācijas datus), deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi.”;

izslēgt 2.punktu.

114. 644.<sup>7</sup> pantā:

aizstāt otrajā daļā vārdus “pieteicēja dzīvesvietas” ar vārdiem “pieteicēja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc pieteicēja dzīvesvietas”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Bērna dzīvesvietu šā panta otrās daļas izpratnē nosaka tāpat kā lietās, kuras izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām.”;

aizstāt trešās daļas 2.punktā vārdus “dzīvesvietu un korespondences adresi Latvijā tiesas dokumentu saņemšanai” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu un adresi Latvijā saziņai ar tiesu, lai saņemtu tiesas dokumentus”;

aizstāt trešās daļas 4.punktā vārdus “un dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, kā arī dzīvesvietu, ja tā atšķiras no deklarētās dzīvesvietas un deklarācijā norādītās papildu adreses”.

115. Papildināt 644.<sup>9</sup> panta otro daļu ar jaunu otro teikumu šādā redakcijā: “Par tiesas sēdi atbildētājam paziņo uz tā deklarēto dzīvesvietas adresi, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — uz papildu adresi, kā arī uz dzīvesvietas vai atrašanās vietas adresi, ja tās atšķiras no deklarētās dzīvesvietas un deklarācijā norādītās papildu adreses.”

116. Papildināt 644.<sup>12</sup> panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā: “Bērna dzīvesvietu šīs daļas izpratnē nosaka tāpat kā lietās, kuras izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām.”

117. 644.<sup>14</sup> pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “dzīvesvietas” ar vārdiem “deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc dzīvesvietas”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “Ja minēto personu dzīvesvieta vai atrašanās vieta nav zināma” ar vārdiem “Ja minētajai personai nav deklarētās dzīvesvietas un šīs personas dzīvesvieta nav zināma, kā arī nav zināma šīs personas un bērna atrašanās vieta”.

118. 644.<sup>15</sup> panta trešajā daļā:

aizstāt 2.punktā vārdus “un dzīvesvietu vai ziņas par tā atrašanās vietu, kā arī korespondences adresi Latvijā tiesas dokumentu saņemšanai” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu vai ziņas par viņa atrašanās vietu, kā arī adresi Latvijā saziņai ar tiesu, lai saņemtu tiesas dokumentus”;

aizstāt 4.punktā vārdus “un dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, kā arī dzīvesvietu, ja tā atšķiras no deklarētās dzīvesvietas un deklarācijā norādītās papildu adreses”.

119. Papildināt 644.<sup>18</sup> pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Tiesas dokumentus un tiesas pavēsti atbildētājam piegādā uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — uz papildu adresi, kā arī uz dzīvesvietas vai atrašanās vietas adresi, ja tās atšķiras no deklarētās dzīvesvietas un deklarācijā norādītās papildu adreses.”

120. Aizstāt 647. panta pirmajā daļā vārdus “atbildētāja dzīvesvietas” ar vārdiem “atbildētāja deklarētās dzīvesvietas, bet, ja tādas nav, — pēc atbildētāja dzīvesvietas”.

121. 656. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “Personai, kuras dzīvesvieta vai atrašanās vieta” ar vārdiem “Personai, kuras deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese”;

aizstāt otrajā un trešajā daļā vārdus “vai atrašanās vieta” ar vārdiem “atrašanās vieta vai juridiskā adrese”.

122. Izteikt 662. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumu izpilda rajona (pilsētas) tiesa, kuras darbības teritorijā atrodas ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumā norādītā adresāta adrese vai adresāta deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — adresāta dzīvesvieta vai juridiskā adrese.”

123. 666. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “Personai, kuras dzīvesvieta vai atrašanās vieta” ar vārdiem “Personai, kuras deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese”;

aizstāt otrajā, trešajā un ceturtajā daļā vārdus “vai atrašanās vieta” ar vārdiem “atrašanās vieta vai juridiskā adrese”.

124. Izteikt 672. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumu izpilda rajona (pilsētas) tiesa, kuras darbības teritorijā atrodas ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumā norādītā adresāta adrese vai adresāta deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — adresāta dzīvesvieta vai juridiskā adrese.”

125. 675. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “Personai, kuras dzīvesvieta vai atrašanās vieta” ar vārdiem “Personai, kuras deklarētā dzīvesvieta, dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “vai atrašanās vieta” ar vārdiem “atrašanās vieta vai juridiskā adrese”.

126. Izteikt 681. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumu izpilda rajona (pilsētas) tiesa, kuras darbības teritorijā atrodas ārvalsts dokumentu izsniegšanas lūgumā norādītā adresāta adrese vai adresāta deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — adresāta dzīvesvieta vai juridiskā adrese.”

127. Papildināt pārejas noteikumus ar 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66. un 67.punktu šādā redakcijā:

“59. Ja tiesa nodibinājusi pagaidu aizgādību, pamatojoties uz likuma “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību” 21. panta 1.punktu, un mēneša laikā pēc šo grozījumu spēkā stāšanās dienas nav iesniegts pieteikums par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu, tiesnesis pieņem lēmumu par pagaidu aizgādības izbeigšanu. Lēmums par pagaidu aizgādības izbeigšanu nosūtāms bāriņtiesai izpildīšanai, prokuroram, aizgādņim un personai, kuras rīcībspēja ierobežota.

60. Ja tiesa apturējusi tiesvedību, pamatojoties uz likuma “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību” 21. panta 2. un 3.punktu, tā atjauno tiesvedību pēc savas iniciatīvas, pēc lietas dalībnieka vai aizgādņa pieteikuma. Atjaunojot tiesvedību, tiesa izskaidro pieteicējam viņa tiesības grozīt pieteikuma priekšmetu un pamatojumu. Šādas lietas tiesā izskata Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, kāda ir spēkā no šo grozījumu spēkā stāšanās dienas.

61. Persona, kuru tiesa līdz 2011. gada 31. decembrim atzinusi par rīcībspējīgu gara slimības vai plānprātības dēļ un nodibinājusi aizgādību tās izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu lietošanas dēļ, turpmāk uzskatāma par personu ar rīcībspējas ierobežojumu bez personisko nemantisko tiesību ierobežojuma. Līdz brīdim, kad stājas spēkā attiecīgie grozījumi citos normatīvajos aktos, tiesiskais regulējums attiecībā uz rīcībspējīgo personu un to personu, kurai nodibināta aizgādība tās izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu lietošanas dēļ, tulkojams un piemērojams saskaņā ar šajā likumā un Civillikumā noteikto.

62. Šo pārejas noteikumu 61.punktā minētās personas rīcībspēja pārskatāma pēc tādiem pašiem noteikumiem kā personai ar rīcībspējas ierobežojumu. Aizgādnim ir pienākums par šo pārejas noteikumu 61.punktā minēto personu iesniegt tiesā pieteikumu par rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu četru gadu laikā pēc šo grozījumu spēkā stāšanās, ja pieteikums par rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu nav iesniegts tiesā vai attiecībā uz to nav stājies spēkā spriedums. Ja pēc minētā termiņa tiesā nav iesniegts pieteikums par personas rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu vai attiecībā uz to nav stājies spēkā spriedums, bāriņtiesa gada laikā no iepriekš minētā aizgādnim uzliktā pienākuma termiņa notecējuma informē prokuratūru par tādām rīcībspējīgām personām, kurām nepieciešams pārskatīt rīcībspējas ierobežojumu. Tiesa informē Iedzīvotāju reģistru, ka ir saņēmusi pieteikumu par rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu rīcībspējīgai personai, kurš iesniegts pēc četriem gadiem no dienas, kad stājās spēkā attiecīgie grozījumi. Iedzīvotāju reģistrs informē prokuratūru, kurai personai pēc četriem gadiem no dienas, kad stājās spēkā šie grozījumi, nav stājies spēkā spriedums par rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu un kurai šo pārejas noteikumu 61.punktā minētajai personai tiesā ir ierosināta rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšana. Prokuratūra iesniedz pieteikumu tiesā par minētās personas rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu septiņu gadu laikā no šo grozījumu spēkā stāšanās dienas.

63. Līdz šā likuma 483. panta grozījumu spēkā stāšanās dienai attiecīgajai amatpersonai iesniegtā sūdzība izskatāma saskaņā ar tiem noteikumiem, kādi bija spēkā sūdzības iesniegšanas dienā.

64. Šā likuma 11. panta pirmās daļas 4.<sup>2</sup> punktā, 251. panta 3.<sup>1</sup> punktā un 34.<sup>1</sup> nodaļā “Nākotnes pilnvarnieka tiesību apturēšana” izdarītie grozījumi saistībā ar nākotnes pilnvarojumu stājas spēkā vienlaikus ar Civillikuma ceturtais daļas 18.nodaļas pirmās apakšnodaļas III<sup>1</sup> sadaļu “Nākotnes pilnvarojums”.

65. Šķīrējtiesu reģistrā reģistrētas pastāvīgās šķīrējtiesas dibinātājs līdz 2013. gada 1. aprīlim iesniedz Uzņēmumu reģistram apliecinājumu, ka šķīrējtiesnesis atbilst šā likuma 497. panta otrās daļas prasībām, pievienojot dokumentus, kas pamato šķīrējtiesneša kvalifikāciju.

66. Ja puses ir vienojušās par strīda nodošanu pastāvīgajā šķīrējtiesā un šīs šķīrējtiesas dibinātājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā līdz 2013. gada 1. aprīlim nav iesniedzis apliecinājumu par pastāvīgajā šķīrējtiesā esošā šķīrējtiesneša atbilstību šā likuma 497. panta otrās daļas prasībām, puses vienojas par strīda nodošanu izšķiršanai citai šķīrējtiesai. Ja vienošanās netiek panākta, strīds izskatāms tiesā.

67. Šķīrējtiesnesis, kurš neatbilst šā likuma 497. panta otrās daļas prasībām, līdz šo grozījumu spēkā stāšanās brīdim uzsāktā šķīrējtiesas procesu pabeidz attiecīgajā šķīrējtiesā.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 14. decembrī

---

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.12.2012., Nr.197.



## 5. 232L/11 Pievienotās vērtības nodokļa likums

### I nodaļa Vispārīgie noteikumi

#### 1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **apbūves zeme** — zemesgabals, kura apbūvei vai inženierkomunikāciju izbūvei tajā vai kuram domāto ceļu, ielu vai inženierkomunikāciju pievada izbūvei izsniegta būvatļauja pēc 2009. gada 31. decembra. Zemesgabals nav uzskatāms par apbūves zemi, ja būvatļauja būvdarbu veikšanai ir izsniegta līdz 2009. gada 31. decembrim un pēc 2009. gada 31. decembra ir pagarināta vai pārreģistrēta;
- 2) **atlīdzība** — preču vai pakalpojumu vērtība naudas izteiksmē, kuru preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs saņem vai kura tam būtu jāsaņem kā samaksa no preču vai pakalpojumu saņēmēja vai citas personas par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, bez pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk — nodoklis) neatkarīgi no tā, vai samaksa izdarīta pilnībā vai daļēji;
- 3) **dalībvalsts teritorija** — konkrētās Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk — dalībvalsts) teritorija, kurai piemēro Līguma par Eiropas Savienību 52. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. pantu, izņemot trešās teritorijas, kā arī Monako Firstistes, Menas salas un Apvienotās Karalistes Akrotiri (*Akrotiri*) un Dekelijas (*Dhekelia*) suverēnās bāzu teritorijas, kuras nodokļa piemērošanas nolūkā tiek uzskatītas par attiecīgi Francijas, Apvienotās Karalistes vai Kipras teritoriju;
- 4) **Eiropas Savienības teritorija** — dalībvalstu teritoriju kopums;
- 5) **fiskālais pārstāvis** — reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš, pamatojoties uz rakstveida līgumu, maksā nodokli valsts budžetā un pārstāv citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju (attiecībā uz akcīzes precēm ievērojot arī akcīzes nodokli un akcīzes preču apriti reglamentējošus normatīvos aktus) šādos darījumos:
  - a) veicot preču importu ar turpmāku šo preču piegādi citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam,
  - b) veicot preču importu ar turpmāku šo preču piegādi iekšzemē,
  - c) saņemot preces iekšzemē, ja šīs preces saņemtas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas muitas noliktavā vai akcīzes preču noliktavā, un veicot šo preču tālāko eksportēšanu,
  - d) veicot preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ja šīs preces iegādātas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas muitas noliktavā vai akcīzes preču noliktavā, un veicot šo preču tālāko eksportēšanu;
- 6) **iekšzeme** — Latvijas Republikas teritorija;
- 7) **izsoles cena** — vērtība, kas saskaņā ar Civilprocesa likumu atbilst pilnai nosolītajai cenai, augstākajai nosolītajai cenai vai izsoles sākumcenai gadījumos, kad izsole pasludināta par nenotikušu;
- 8) **īpašs nodokļa režīms preču importa darījumos** — par veikto preču importu muitas



deklarācijā aprēķinātās valsts budžetā maksājamās nodokļa summas samaksas atlikšana līdz tās norādīšanai atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā;

9) **jauns transportlīdzeklis:**

- a) sauszemes motorizētais transportlīdzeklis, kura motora tilpums ir lielāks par 48 kubikcentimetriem vai jauda ir lielāka par 7,2 kilovatiem un kurš paredzēts pasažieru vai preču pārvadāšanai, ja tas ir lietots mazāk par sešiem mēnešiem vai nobraucis mazāk par 6000 kilometriem,
- b) kuģis vai cits kuģošanas līdzeklis, kas ir garāks par 7,5 metriem un paredzēts pasažieru vai preču pārvadāšanai, ja tas ir lietots mazāk par trim mēnešiem vai nobraucis mazāk par 100 stundām, izņemot šā likuma 47. panta pirmajā daļā minētos kuģus,
- c) gaisakuģis, kura pacelšanās masa ir lielāka par 1550 kilogramiem un kurš paredzēts pasažieru vai preču pārvadāšanai, ja tas ir lietots mazāk par trim mēnešiem vai nolidojis mazāk par 40 stundām, izņemot šā likuma 48. panta pirmajā daļā minētos gaisakuģus;

10) **mazas vērtības dāvana** — prece vai pakalpojums, kuru nodod bez atlīdzības un kura vērtība bez nodokļa vienam cilvēkam kalendāra gada laikā nepārsniedz 10 latu;

11) **mītnes vieta** — personas, kura nav nodokļa maksātājs, juridiskā adrese vai juridiskai adresei līdzvērtīga adrese atbilstoši citas valsts normatīvajiem aktiem;

12) **nelietots nekustamais īpašums:**

- a) jaunuzcelta ēka vai būve (arī tajā iemontētās stacionārās iekārtas), ja to pēc pieņemšanas ekspluatācijā neizmanto,
- b) jaunuzcelta ēka vai būve (arī tajā iemontētās stacionārās iekārtas), ja to izmanto un pirmo reizi pārdod gada laikā pēc pieņemšanas ekspluatācijā,
- c) ēka vai būve, ja to pēc renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas darbu pabeigšanas neizmanto,
- d) ēka vai būve, ja to pēc renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas darbu pabeigšanas izmanto un pirmo reizi pārdod gada laikā pēc pieņemšanas ekspluatācijā,
- e) nepabeigtās celtniecības objekts — ēka vai būve, ja tā nav pieņemta ekspluatācijā,
- f) ēka vai būve, ja to renovē, rekonstruē vai restaurē, bet tā vēl nav pieņemta ekspluatācijā;

13) **nomaksas pirkums** — preču piegāde, kurā preces piegādātājs saskaņā ar noslēgto nomaksas pirkuma līgumu piegādā konkrētu preci, kas līgumā noteiktajā termiņā pēc visu līgumā noteikto maksājumu izdarīšanas pāriet preces saņēmēja īpašumā;

14) **pakalpojumu sniegšana** — darījums, kas nav preču piegāde; par pakalpojumu sniegšanu uzskata arī:

- a) nemateriālā īpašuma (nemateriālo vērtību un tiesību) pārdošanu (nodošanu),
- b) saistības atturēties no kādas darbības vai rīcības vai pieļaut kādu darbību vai rīcību,
- c) lietu nomu,
- d) būvdarbu veikšanu;

15) **pastāvīgā iestāde** — jebkura vieta, kura nav personas saimnieciskās darbības mītnes vieta, bet kuru raksturo pietiekama pastāvības pakāpe un piemērota struktūra darbaspēka un tehnisko resursu ziņā, ļaujot tai nodrošināt tās sniegtos pakalpojumus vai saņemt un izmantot pakalpojumus, kuri sniegti šīs pastāvīgās iestādes vajadzībām;

- 16) **PVN grupa** — divu vai vairāku nodokļa maksātāju grupa, kas atbilst šā likuma nosacījumiem, izveidota uz PVN grupas dibināšanas līguma pamata savstarpēju darbību veikšanai iekšzemē un reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 17) **preču eksports** — preču piegāde no Eiropas Savienības teritorijas uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām;
- 18) **preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā** — tiesību iegūšana rīkoties ar lietu kā īpašniekam, ja šīs lietas nosūtīšanu vai transportēšanu no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti veic preču piegādātājs vai preču saņēmējs, vai trešā persona preču piegādātāja vai preču saņēmēja vārdā;
- 19) **preču imports** — preču ieviešana Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām, tās izlaižot brīvam apgrozījumam;
- 20) **preču piegāde** — darījums, kas izpaužas kā īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai, lai tā varētu rīkoties ar lietu; par preču piegādi uzskata arī darījumus ar:
  - a) nekustamo īpašumu vai tā daļu,
  - b) elektroenerģiju, gāzi, siltumenerģiju, apkuri, ūdeni, tvaiku un dzesēšanas enerģiju;
- 21) **preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā** — preču piegāde, ja preces no vienas dalībvalsts nosūta vai transportē uz citu dalībvalsti un šo preču nosūtīšanu vai transportēšanu veic preču piegādātājs vai preču saņēmējs, vai trešā persona preču piegādātāja vai preču saņēmēja vārdā;
- 22) **preču transporta pakalpojums Eiropas Savienības teritorijā** — preču transporta pakalpojums, ja preču transportēšanas sākumpunkts un preču transportēšanas galamērķis atrodas divās dažādās dalībvalstīs; ja preču transportēšanas sākumpunkts un preču transportēšanas galamērķis atrodas vienas un tās pašas dalībvalsts teritorijā, preču transportēšanu uzskata par preču transporta pakalpojuma Eiropas Savienības teritorijā posmu, ja šāda transportēšana ir daļa no transporta pakalpojuma, kura preču transportēšanas sākumpunkts un preču transportēšanas galamērķis atrodas divu dažādu dalībvalstu teritorijās;
- 23) **preču transportēšanas galamērķis** — vieta, kur faktiski beidzas preču transportēšana;
- 24) **preču transportēšanas sākumpunkts** — vieta, kur faktiski sākas preču transportēšana;
- 25) **saimnieciskās darbības mītnes vieta** — nodokļa maksātāja pamata saimnieciskās darbības veikšanas vieta, kur atrodas minētā nodokļa maksātāja vadība un kur tiek pieņemti galvenie ar saimnieciskās darbības veikšanu saistītie administratīvie lēmumi;
- 26) **starpnieks** — nodokļa maksātājs, kurš piedalās pakalpojumu sniegšanā vai preču piegādē, nekļūstot par šo preču īpašnieku vai faktisko pakalpojumu sniedzēju, lai īstenotu citu personu intereses pakalpojumu sniegšanas vai preču piegādes darījumos. Starpnieks izraksta nodokļa rēķinu un saņem atlīdzību tikai par savu sniegto starpniecības pakalpojumu;
- 27) **tirgus vērtība** — atlīdzība par precēm vai pakalpojumiem, kas attiecīgo preču vai pakalpojumu saņēmējam piegādes brīdī godīgas konkurences apstākļos būtu jāmaksā citam piegādātājam, kurš nav uzskatāms par saistītu personu likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē. Ja salīdzināmu preču vai pakalpojumu cenu nav iespējams konstatēt, tirgus vērtība ir:
  - a) precēm — summa, kas nav mazāka par attiecīgo preču vai līdzīgu preču pirkuma cenu, vai, ja pirkuma cenas nav, pašizmaksa, ko nosaka piegādes laikā,

- b) pakalpojumiem — summa, kas nav mazāka par visām izmaksām, ko radījusi pakalpojuma sniegšana;
- 28) **trešās teritorijas:**
  - a) šādas Eiropas Savienības teritorijas, kas ir Eiropas Savienības muitas teritorijas daļas, — Atosa kalns, Kanāriju salas, Francijas Republikas aizjūras departamenti, Ālandu salas, Normandijas salas,
  - b) šādas Eiropas Savienības teritorijas, kas nav Eiropas Savienības muitas teritorijas daļas, — Helgolandes sala, Bizingenas teritorija, Seūta, Melilja, Livinjo, Kampjone Itālijā (*Campione d'Italia*), Lugāno ezera Itālijas ūdeņi;
- 29) **trešās valstis** — tādas valstis vai teritorijas, kurām nepiemēro Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību.

## 2. pants. Likuma darbības joma

Likums nosaka nodokļa maksātājus, ar nodokli apliekamos darījumus un to ar nodokli apliekamo vērtību, preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas vietu, nodokļa likmes un atbrīvojumus no nodokļa, prasības nodokļa maksāšanai un administrēšanai, kārtību, kādā nodoklis maksājams valsts budžetā, noteikumus priekšnodokļa atskaitīšanai un nodokļa atmaksāšanai, kā arī citus noteikumus nodokļa piemērošanai iekšzemē un atbildību par šā likuma pārkāpumiem.

## II nodaļa

### Nodokļa maksātāji un ar nodokli apliekamie darījumi

## 3. pants. Nodokļa maksātāji

(1) Nodokļa maksātājs ir persona, kura patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisko darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta.

(2) Nodokļa maksātājus iedala šādi:

- 1) iekšzemes nodokļa maksātāji:
  - a) reģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri reģistrēti Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā,
  - b) neregistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri, izmantojot šajā likumā noteiktās tiesības, nav reģistrējušies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 2) citas dalībvalsts nodokļa maksātāji:
  - a) citas dalībvalsts reģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri nodokļa maksāšanas vajadzībām ir reģistrēti citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā,
  - b) citas dalībvalsts neregistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuri nav reģistrēti citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā un kuru juridiskā adrese vai dzīvesvieta ir citā dalībvalstī;
- 3) trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātāji:
  - a) trešo valstu vai trešo teritoriju reģistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuriem ir piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķirusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību,
  - b) trešo valstu vai trešo teritoriju neregistrēti nodokļa maksātāji — nodokļa maksātāji, kuriem nav piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj

identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķir valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību.

(3) Par reģistrētu nodokļa maksātāju uzskata arī fiskālo pārstāvi un PVN grupu.

(4) Par nodokļa maksātāju attiecībā uz jauna transportlīdzekļa piegādi uzskata arī jebkuru personu, kura neregulāri piegādā jaunu transportlīdzekli, ko piegādātājs, saņēmējs vai trešā persona piegādātāja vai saņēmēja vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē saņēmējam uz galamērķi ārpus iekšzemes, bet Eiropas Savienības teritorijā.

(5) Personu, kas nav nodokļa maksātājs, uzskata par reģistrētu nodokļa maksātāju pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai, ja Valsts ieņēmumu dienests tai ir piešķīris numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(6) Pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai pakalpojumu saņēmēju var uzskatīt par nodokļa maksātāju atbilstoši Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr.282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 18. pantam.

(7) Par nodokļa maksātāju attiecībā uz būvniecības pakalpojumu saņemšanu šā likuma 142. pantā noteiktajā kārtībā uzskata arī valsts vai pašvaldības iestādi vai pašvaldību.

(8) Publiskas personas, kā arī privātpersonas, kuras saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu pilda tām deleģētus vai ar pilnvarojumu nodotus valsts pārvaldes uzdevumus, neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu pildīšanā.

(9) Šā panta astotajā daļā minētās personas uzskata par nodokļa maksātājiem konkrētos gadījumos, kad, uzskatot tās par personām, kas nav nodokļa maksātāji, tiktu būtiski ietekmēta konkurējošas darbības vai darījumus veicošo tirgus dalībnieku (esošo vai potenciālo) situācija konkurences jomā un tādējādi tiktu radīti nozīmīgi konkurences izkropļojumi.

(10) Jebkurā gadījumā publisku personu attiecībā uz šādiem darījumiem uzskata par nodokļa maksātāju, ja tā:

- 1) sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus;
- 2) piegādā preces, tai skaitā ūdeni, gāzi, elektroenerģiju;
- 3) sniedz preču transporta pakalpojumus;
- 4) sniedz ostu vai lidostu pakalpojumus;
- 5) sniedz pasažieru pārvadājumu pakalpojumus;
- 6) veic lauksaimniecības intervences darījumus, pildot regulu nosacījumus par lauksaimniecības ražojumu tirgus kopējo organizāciju;
- 7) organizē gadatirgus un tirdzniecības izstādes;
- 8) sniedz noliktavu pakalpojumus;
- 9) sniedz komerciāla rakstura reklāmas pakalpojumus;
- 10) sniedz tūrisma pakalpojumus;
- 11) sniedz komerciāla rakstura televīzijas un radio pakalpojumus;
- 12) sniedz ēdināšanas pakalpojumus (ievērojot šā likuma 52. panta pirmajā daļā minētos atbrīvojumus);
- 13) sniedz nomas pakalpojumus.

(11) Juridisko personu, kas nav nodokļa maksātājs, uzskata par nodokļa maksātāju, ja tā veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā vai saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu.

(12) Par nodokļa maksātāju neuzskata personu tiktāl, ciktāl to ar darba devēju saista darba līgums vai jebkādas citas attiecības, kuras rada darba devēja un darbinieka tiesiskās attiecības saistībā ar darba apstākļiem, atalgojumu un darba devēja atbildību.

#### **4. pants. Saimnieciskā darbība**

(1) Saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību (tai skaitā jebkuru ražotāju, tirgotāju vai pakalpojumu sniedzēju darbība, lauksaimnieciska darbība).

(2) Materiāla vai nemateriāla īpašuma izmantošanu nolūkā sistemātiski gūt no tā ienākumus arī uzskata par saimniecisko darbību šā likuma izpratnē.

#### **5. pants. Ar nodokli apliekamie darījumi**

(1) Ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

- 1) preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;
- 2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;
- 3) preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

(2) Ar nodokli apliek jebkuru preču importu, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(3) Ar nodokli apliekams darījums ir arī neregistrēta nodokļa maksātāja vai personas, kura nav nodokļa maksātājs, veikta jauna transportlīdzekļa iegāde Eiropas Savienības teritorijā.

(4) Ar nodokli apliekams darījums ir arī neregulāri veiktas jaunu transportlīdzekļu piegādes, ja piegādātājs, saņēmējs vai trešā persona piegādātāja vai saņēmēja vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē jaunu transportlīdzekli saņēmējam uz galamērķi ārpus iekšzemes, bet Eiropas Savienības teritorijā.

#### **6. pants. Preču piegādei par atlīdzību un pakalpojuma sniegšanai par atlīdzību pielīdzināmie darījumi**

(1) Par preču piegādi par atlīdzību uzskata reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā izmantojamo aktīvu daļu nodošanu bez atlīdzības savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai šo aktīvu daļu izmantošanu citiem mērķiem, nevis savas saimnieciskās darbības vajadzībām, ja priekšnodoklis par attiecīgajām precēm vai to sastāvdaļām bijis pilnīgi vai daļēji atskaitīts.

(2) Par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību uzskata reģistrēta nodokļa maksātāja:

- 1) saimnieciskās darbības aktīvu daļu lietošanu savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai to izmantošanu citiem mērķiem, nevis savas saimnieciskās darbības vajadzībām, ja priekšnodoklis par šīm aktīvu daļām bijis pilnīgi vai daļēji atskaitīts;
- 2) pakalpojumu sniegšanu bez atlīdzības savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai citiem mērķiem, nevis savas saimnieciskās darbības vajadzībām.

(3) Ja nodokļa maksātājs, kas darbojas savā vārdā, bet kādas citas personas interesēs, ir iesaistīts pakalpojumu sniegšanā, uzskata, ka nodokļa maksātājs pats saņēmis un sniedzis šos pakalpojumus.

#### **7. pants. Darījumi, kurus neuzskata par preču piegādi par atlīdzību vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību**

(1) Par preču piegādi par atlīdzību neuzskata saimnieciskās darbības vajadzībām paredzēto preču izmantošanu paraugu vai mazas vērtības dāvanu veidā.

(2) Par preču piegādi par atlīdzību neuzskata uzņēmuma pāreju (mantas kopības vai tās daļas pāreju, kas izpaužas kā aktīvu un saistību nodošana) cita saimnieciskās darbības veicēja īpašumā vai lietošanā, ja, nododot aktīvus un saistības par atlīdzību vai bez tās vai ieguldot kapitālsabiedrības pamatkapitālā vai personālsabiedrības ieguldījumā (kapitālā), uzņēmuma ieguvējs kļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un tiek turpināta saimnieciskā darbība, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidēšanu.



(3) Ja šā panta otrajā daļā minētās uzņēmuma pārejas rezultātā uzņēmuma ieguvējs nekļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un saimnieciskā darbība netiek turpināta, aktīvu un saistību nodošana uzskatāma par atsevišķu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu (iegūtās tiesības un citi nemateriālie aktīvi), kas apliekami ar nodokli šajā likumā noteiktajā kārtībā.

#### **8. pants. Preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību pielīdzināmie darījumi**

(1) Par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata kustamas lietas — iekšzemes nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā izmantojamo aktīvu daļas — nosūtīšanu vai transportēšanu no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai šajā dalībvalstī, ja šo pārvietošanu veic pats iekšzemes nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minēto preču pārvietošanu no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī neuzskata preču nosūtīšanu vai transportēšanu uz citu dalībvalsti saistībā ar kādu no šādiem darījumiem:

- 1) tālpārdošanai paredzētu preču piegādi saskaņā ar šā likuma 13. panta pirmo daļu;
- 2) montāžai vai uzstādīšanai paredzētu preču piegādi, ja šo preču montāžu vai uzstādīšanu veic piegādātājs vai cita persona viņa vārdā;
- 3) preču piegādi, ko nodokļa maksātājs veic uz kuģa, gaisakuģa vai vilcienā, pasažieru pārvadājumos Eiropas Savienības teritorijā;
- 4) gāzes piegādi uz citu dalībvalsti, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai jebkādus tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas piegādi pa siltumenerģijas vai dzesēšanas tīkliem;
- 5) šā likuma 43., 47., 48. un 50. pantā minēto preču piegādi, kurām piemēro nodokļa 0 procentu likmi tās dalībvalsts teritorijā, kurā beidzas šo preču nosūtīšana vai transportēšana;
- 6) zelta, monētu un banknošu piegādi dalībvalstu centrālajām bankām;
- 7) preču nosūtīšanu uz citu dalībvalsti apstrādes, novērtēšanas, pārstrādes vai remonta pakalpojumu saņemšanai, ja preces pēc minēto pakalpojumu saņemšanas nosūta atpakaļ uz iekšzemi;
- 8) preču nosūtīšanu pagaidu izmantošanai galamērķa dalībvalsts teritorijā, kas saistīta ar pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātājs, kurš veic saimniecisko darbību iekšzemē;
- 9) preču nosūtīšanu uz laiku, kas nepārsniedz 24 mēnešus, pagaidu izmantošanai galamērķa dalībvalsts teritorijā, kurā uz tādu pašu preču importu pagaidu izmantošanai attiektos nosacījumi par preču importu uz laiku ar pilnu atbrīvojumu no muitas maksājumiem.

(3) Ja kaut viens no šā panta otrajā daļā paredzētajiem nosacījumiem vairs netiek pildīts, uzskata, ka ir notikusi preču nosūtīšana vai transportēšana uz citu dalībvalsti. Darījums tiek uzskatīts par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā ar brīdi, kad šis nosacījums vairs netiek pildīts.

(4) Par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata preču nosūtīšanu vai transportēšanu uz citu dalībvalsti saskaņā ar šā likuma 45. panta pirmo un otro daļu pēc to izlaišanas brīvam apgrozījumam iekšzemē.

#### **9. pants. Preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību pielīdzināmie darījumi**

(1) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā izmantojamo aktīvu daļas nosūtīšanu vai transportēšanu no citas dalībvalsts

uz iekšzemi, ja šo pārvietošanu saskaņā ar šā likuma 8. pantu uzskata par preču nosūtīšanu vai transportēšanu uz citu dalībvalsti.

(2) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību neuzskata šādus darījumus:

- 1) preču (izņemot jaunus transportlīdzekļus) saņemšanu iekšzemē, ja preces saņem:
  - a) neregistrēts nodokļa maksātājs līdz šā likuma 57. panta pirmajā daļā noteiktā reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai,
  - b) persona, kura nav nodokļa maksātājs;
- 2) jauna transportlīdzekļa saņemšanu iekšzemē, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:
  - a) jaunu transportlīdzekli kā personīgo mantu ievēd no citas dalībvalsts un reģistrē iekšzemē persona, kura nav nodokļa maksātājs un kura ir iegādājusies šo transportlīdzekli citā dalībvalstī darba vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā,
  - b) par jauna transportlīdzekļa iegādi samaksāts citā dalībvalstī noteiktais nodoklis vai piemērots atbrīvojums no nodokļa saskaņā ar šajā valstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, un to var pierādīt dokumentāri,
  - c) jauns transportlīdzeklis ir reģistrēts iegādes dalībvalstī ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms personas atgriešanās Latvijā;
- 3) tādu preču saņemšanu iekšzemes muitas noliktavās vai brīvajās zonās, kurām citā dalībvalstī uzsākta preču eksporta procedūra;
- 4) zelta, monētu un banknošu saņemšanu Latvijas Bankā.

(3) Par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata preču saņemšanu iekšzemē saskaņā ar šā likuma 45. panta pirmo un otro daļu pēc to izlaišanas brīvam apgrozījumam citā dalībvalstī.

## 10. pants. Preču tālpārdošanas darījumi

(1) Šā likuma izpratnē preču tālpārdošana ir preču piegāde, kurā preču piegādātājs vai trešā persona preču piegādātāja vārdā nosūta vai transportē preces no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

- 1) preču saņēmējs ir neregistrēts nodokļa maksātājs, citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs;
- 2) piegādātās preces nav jauni transportlīdzekļi un nav preces, kas paredzētas montēšanai vai uzstādīšanai;
- 3) piegādāto preču kopējā vērtība (bez nodokļa) iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi attiecīgajā dalībvalstī noteikto reģistrācijas sliekšni nodokļa maksātāju reģistrā vai preču piegādātājs ir izvēlējis reģistrēties preču tālpārdošanas nolūkiem attiecīgās dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā pirms reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas, vai arī piegādātās preces ir preces, kurām piemēro akcīzes nodokli.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētie preču tālpārdošanas nosacījumi nav attiecināmi uz lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu piegādēm, kurām nodokli piemēro saskaņā ar īpašo nodokļa piemērošanas režīmu.

## 11. pants. Darījumi PVN grupas ietvaros

(1) Ja reģistrēti iekšzemes nodokļa maksātāji ir PVN grupas dalībnieki, uzskata, ka viena PVN grupas dalībnieka saimniecisko darbību veic visa PVN grupa, un jebkuru PVN grupas dalībnieka veikto preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu vai preču vai pakalpojumu saņemšanu uzskata par PVN grupas veikto preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu vai preču vai pakalpojumu saņemšanu.



(2) Viena PVN grupas dalībnieka veiktajai preču piegādei vai pakalpojumu sniegšanai citam tās pašas PVN grupas dalībniekam šā likuma normas nav piemērojamas.

(3) Ja darījumā starp diviem vienas un tās pašas PVN grupas dalībniekiem viens lieto savu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, bet otrs — reģistrācijas numuru citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

(4) Ja preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana notiek starp PVN grupas dalībnieku un tādu personu, kas ir izslēgta no šīs PVN grupas, saņemtajam avansa maksājumam, kas veikts līdz izslēgšanai no PVN grupas, nodokli piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

### III nodaļa Darījuma vieta

#### 12. pants. Preču piegādes vieta

(1) Ja preces nosūta vai transportē, preču piegādes vieta (arī preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā) ir vieta, kur preces atrodas brīdī, kad sākas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Ja preces nenosūta vai netransportē, preču piegādes vieta ir vieta, kur preces atrodas to piegādes brīdī.

(3) Ja preces, ko nosūtījis vai transportējis preču piegādātājs, preču saņēmējs vai trešā persona, montē vai uzstāda preču piegādātājs vai trešā persona viņa vārdā, preču piegādes vieta ir vieta, kur preces montē vai uzstāda.

#### 13. pants. Preču piegādes vieta tālpārdošanas darījumos

(1) Preču tālpārdošanas darījumos par preču piegādes vietu uzskata dalībvalsti, kurā preces atrodas brīdī, kad beidzas to nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Ja akcīzes preces piegādā saskaņā ar preču tālpārdošanas nosacījumiem, to piegādes vieta neatkarīgi no attiecīgajā dalībvalstī noteiktā reģistrācijas sliekšņa ir dalībvalsts, kurā preces atrodas brīdī, kad beidzas to nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(3) Preču tālpārdošanas darījumos preču piegādes vieta ir iekšzeme, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs:

- 1) piegādā no citas dalībvalsts uz iekšzemi neregistrētam nodokļa maksātājam vai personai, kura nav nodokļa maksātājs, akcīzes preces;
- 2) piegādā no citas dalībvalsts uz iekšzemi neregistrētam nodokļa maksātājam vai personai, kura nav nodokļa maksātājs, preces, kuru vērtība iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi reģistrācijas sliekšni — 24 000 latu;
- 3) ir izvēlējis reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā pirms šīs daļas 2.punktā minētā reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas.

#### 14. pants. Preču piegādes vieta uz kuģiem, gaisakuģos un vilcienos

(1) Ja preces piegādā pasažieriem uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos to pārvadājuma posmā Eiropas Savienības teritorijā, preču piegādes vieta ir pasažieru pārvadājuma sākumpunkts.

(2) Pasažieru pārvadājuma posms Eiropas Savienības teritorijā ir pārvadājuma posms, kas veikts bez apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas starp pasažieru pārvadājuma sākumpunktu un galamērķi.

(3) Pasažieru pārvadājuma sākumpunkts ir pirmā paredzētā pasažieru iekāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā (arī pēc apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(4) Pasažieru pārvadājuma galamērķis ir pēdējā paredzētā izkāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā pasažieriem, kuri iekāpuši kuģī, gaisakuģī vai vilcienā Eiropas Savienības teritorijā (arī pirms apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(5) Ja pasažieru pārvadājums notiek turp un atpakaļ, atpakaļceļu uzskata par atsevišķu pārvadājumu.

### **15. pants. Gāzes, siltumenerģijas, elektroenerģijas un dzesēšanas enerģijas piegādes vieta**

(1) Ja iekšzemes nodokļa maksātājam piegādā gāzi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, piegādā elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju, ko nodrošina pa siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas tīkliem, preču piegādes vieta ir šā iekšzemes nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai vieta, kur tam ir pastāvīgā iestāde, vai, ja šai personai nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja tiek izpildīti visi šādi nosacījumi:

- 1) iekšzemes nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība ir dabasgāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas pirkšana un tālākpārdošana;
- 2) iekšzemes nodokļa maksātāja dabasgāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas paša patēriņš ir necīgs.

(2) Ja uz gāzes piegādi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, uz elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas piegādi, ko nodrošina pa siltumenerģijas vai dzesēšanas tīkliem, neattiecas šā panta pirmās daļas nosacījumi, preču piegādes vieta ir vieta, kur saņēmējs šo dabasgāzi, elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju faktiski patērē.

(3) Ja dabasgāzi, elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju saņēmējs nav patērējis vispār vai ir patērējis daļēji, nepatērētās preces uzskata par patērētām šo preču saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vietā vai vietā, kur tam ir pastāvīgā iestāde, kurai piegādātas preces, vai, ja nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes, deklarētajā dzīvesvietā, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vietā.

### **16. pants. Preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā vieta**

(1) Ja veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā, preču iegādes vieta ir tā dalībvalsts, kurā preces atrodas brīdī, kad beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana preču saņēmējam.

(2) Vieta, kur veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā, ir iekšzeme, ja preces nosūta vai transportē no citas dalībvalsts uz iekšzemi.

(3) Par vietu, kur veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā, uzskata iekšzemi, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, veicot preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ir uzrādījis darījuma brīdī derīgu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, ja vien reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir veicis šo iegādi, nepierāda, ka nodoklis ir piemērots tajā dalībvalstī, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana.

(4) Šā panta trešo daļu nepiemēro un uzskata, ka nodoklis ir piemērots saskaņā ar šā panta pirmo daļu tajā dalībvalstī, kur beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana, ja:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs ir veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā no citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja nolūkā piegādāt šīs preces galasaņēmējam tās dalībvalsts teritorijā, kas saskaņā ar šā panta pirmo daļu ir uzskatāma par vietu, kur veikta šo preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā;
- 2) preču galasaņēmējs ir šīs daļas 1.punktā minētās dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs un ir atbildīgs par nodokļa samaksu savas valsts budžetā kā šo preču saņēmējs;

- 3) reģistrēts nodokļa maksātājs šīs daļas 1. punktā minēto preču piegādi ir norādījis ar īpašu atzīmi pārskatā par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā.

#### **17. pants. Jauna transportlīdzekļa iegādes Eiropas Savienības teritorijā vieta**

(1) Ja neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs, veic jauna transportlīdzekļa iegādi Eiropas Savienības teritorijā, šā transportlīdzekļa iegādes vieta ir tā dalībvalsts, kurā transportlīdzekli reģistrē.

(2) Vieta, kur veikta jauna transportlīdzekļa iegāde Eiropas Savienības teritorijā, ir iekšzeme, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrējams atbilstošajos Latvijas Republikā noteiktajos reģistros.

#### **18. pants. Preču importa vieta**

(1) Preču importa vieta ir tā dalībvalsts, kurā noslēdz preču importa muitas procedūru.

(2) Ja preču importa muitas procedūru noslēdz iekšzemē, preču importa vieta ir iekšzeme.

#### **19. pants. Pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas vispārīgie noteikumi**

(1) Ja pakalpojums tiek sniegts nodokļa maksātājam, pakalpojuma sniegšanas vieta, ja šajā likumā nav noteikts citādi, ir:

- 1) pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- 2) pakalpojuma saņēmēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts pakalpojuma saņēmēja pastāvīgajai iestādei, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
- 3) pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma saņēmējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

(2) Ja pakalpojums tiek sniegts personai, kas nav nodokļa maksātājs, pakalpojuma sniegšanas vieta, ja šajā likumā nav noteikts citādi, ir:

- 1) pakalpojuma sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- 2) pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts no pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
- 3) pakalpojuma sniedzēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma sniedzējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

#### **20. pants. Kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides un cita līdzīga rakstura pakalpojuma sniegšanas vieta**

(1) Tāda pakalpojuma un papildpakalpojuma sniegšanas vieta, kurš saistīts ar biļešu iegādi kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem (piemēram, gadatirgi, izstādes), ja to sniedz nodokļa maksātājam, ir attiecīgo pasākumu faktiskās norises vieta.

(2) Tāda pakalpojuma un papildpakalpojuma sniegšanas vieta, kurš saistīts ar kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem (piemēram, gadatirgi, izstādes), tai skaitā šādu pasākumu rīkotāju pakalpojuma sniegšanas vieta, ja to sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir attiecīgo pasākumu faktiskās norises vieta.

### **21. pants. Pasažieru transporta pakalpojuma sniegšanas vieta**

Pasažieru transporta pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur faktiski notiek pasažieru pārvadājums proporcionāli iekšzemē un citās valstīs veiktajiem attālumiem.

### **22. pants. Preču transporta pakalpojuma sniegšanas vieta**

(1) Tāda preču transporta pakalpojuma sniegšanas vieta, kas nav preču transporta pakalpojums Eiropas Savienības teritorijā, ja šo pakalpojumu sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir vieta, kur faktiski notiek preču pārvadāšana proporcionāli iekšzemē un citās valstīs veiktajiem attālumiem.

(2) Vieta, kur sniedz preču transporta pakalpojumu Eiropas Savienības teritorijā, ja šo pakalpojumu sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir tā dalībvalsts, kurā uzsāk preču transportēšanu.

### **23. pants. Ar preču transportēšanu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta**

Ja preču iekraušanas, izkraušanas, pārkraušanas un uzglabāšanas pakalpojumu, kā arī citu ar preču transportēšanu saistīto pakalpojumu sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šis pakalpojums faktiski tiek sniegts.

### **24. pants. Ar kustamu lietu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta**

(1) Ja ar kustamu lietu saistītu pakalpojumu (tai skaitā novērtēšana, remonts, apkope, apstrāde, pārstrāde) sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šis pakalpojums faktiski tiek sniegts.

(2) Šā panta pirmās daļas nosacījumi nav attiecināmi uz kustamas lietas iznomāšanu, tai skaitā visu veidu transportlīdzekļu nomu.

### **25. pants. Ar nekustamo īpašumu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta**

Ar nekustamo īpašumu saistītu pakalpojumu, tai skaitā ar nekustamo īpašumu saistīta darījuma starpnieku un ekspertu pakalpojuma, viesu izmitināšanas pakalpojuma, nekustamā īpašuma nomas pakalpojuma, būvniecības pakalpojuma, būvdarbu sagatavošanas (tai skaitā arhitektu pakalpojuma), būvdarbu koordinācijas un uzraudzības pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šis nekustamais īpašums atrodas.

### **26. pants. Starpniecības pakalpojuma sniegšanas vieta**

Ja starpnieks sniedz pakalpojumu personai, kura nav nodokļa maksātājs, šā pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur saskaņā ar šo likumu tiek veikts darījums, kurā starpnieks iesaistās.

### **27. pants. Elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vieta**

(1) Elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vieta, ja tas sniegts personai, kura nav nodokļa maksātājs un kuras mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta ir kādas dalībvalsts teritorijā, un šo pakalpojumu sniedz trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, ir tās personas mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, kura nav nodokļa maksātājs.

(2) Elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme, ja šo pakalpojumu trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs sniedz personai, kura nav nodokļa maksātājs un kuras mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta ir Latvijas Republika.

(3) Elektroniskā pasta izmantošana starp pakalpojuma sniedzēju un saņēmēju nenozīmē, ka tas ir elektroniski sniegts pakalpojums.

## **28. pants. Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma sniegšanas vieta**

(1) Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma sniegšanas vieta, ja transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana nepārsniedz 30 dienas (kuģiem — 90 dienas), ir vieta, kur transportlīdzekli faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā.

(2) Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma sniegšanas vieta, ja pakalpojums sniegts personai, kura nav nodokļa maksātāja, un transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana pārsniedz 30 dienas (kuģiem — 90 dienas), ir pakalpojuma saņēmēja mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta.

(3) Ja izprieču ceļojumu kuģi iznomā personai, kura nav nodokļa maksātājs, uz laiku, kas pārsniedz 90 dienas, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur šo kuģi pakalpojuma sniedzējs faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā, ja pakalpojuma sniedzējs šo pakalpojumu sniedz no savas saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes vietas.

## **29. pants. Restorānu un ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vieta**

(1) Restorānu un ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vieta, izņemot gadījumus, kad šos pakalpojumus sniedz uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos pasažieru pārvadājuma posmā Eiropas Savienības teritorijā, ir vieta, kur faktiski tiek sniegti šie pakalpojumi.

(2) Ja restorānu un ēdināšanas pakalpojumus sniedz pasažieriem uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos pasažieru pārvadājuma posmā Eiropas Savienības teritorijā starp pasažieru pārvadājuma sākumpunktu un galamērķi (bez apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas), pakalpojumu sniegšanas vieta ir pasažieru pārvadājuma sākumpunkts.

(3) Pasažieru pārvadājuma sākumpunkts šā panta izpratnē ir pirmā paredzētā iekāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā (arī pēc apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(4) Pasažieru pārvadājuma galamērķis šā panta izpratnē ir pēdējā paredzētā izkāpšanas vieta Eiropas Savienības teritorijā pasažieriem, kas iekāpuši kuģī, gaisakuģī vai vilcienā Eiropas Savienības teritorijā (arī pirms apstāšanās ārpus Eiropas Savienības teritorijas).

(5) Ja pasažieru pārvadājums notiek turp un atpakaļ, tad šā panta izpratnē atpakaļceļa posmu uzskata par atsevišķu pārvadājumu.

## **30. pants. Noteikumi citu pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai**

(1) Ja pakalpojumu sniedz personai, kura nav nodokļa maksātājs un kuras mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta ir ārpus Eiropas Savienības teritorijas, pakalpojuma sniegšanas vieta ir šīs personas mītnes vieta, deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta šādiem pakalpojumiem:

- 1) autortiesību, patentu, licenču, preču zīmju un līdzīgu tiesību piešķiršana un nodošana citu personu rīcībā un kontrolē;
- 2) ar reklāmu un sabiedriskajām attiecībām saistītie pakalpojumi;
- 3) juridiskie, grāmatvedības, revīzijas, konsultāciju, tulkošanas, ekspertīžu, inženieru, tirgus izpētes un citi līdzīgi pakalpojumi, kā arī datu apstrāde un informācijas sniegšana;
- 4) saistības pilnībā vai daļēji atturēties no kādas šajā daļā minētās darbības vai rīcības;
- 5) personāla nodrošināšanas pakalpojumi, tai skaitā personāla atlases un komplektēšanas pakalpojumi, izņemot šā personāla sagatavošanu un apmācību;
- 6) kustamu lietu nomas pakalpojumi, izņemot visu veidu transportlīdzekļu nomu;



- 7) elektronisko sakaru pakalpojumi;
- 8) radio un televīzijas apraides pakalpojumi;
- 9) finanšu un apdrošināšanas pakalpojumi, ieskaitot pārapirošināšanu, bet izņemot seifu nomu;
- 10) piekļuves nodrošināšana dabasgāzes sadales sistēmai, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklam, kas ir pieslēgts šai sistēmai, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas tīkliem, kā arī pārvades un sadales pakalpojumi un citi ar tiem tieši saistītie pakalpojumi;
- 11) elektroniski sniegtie pakalpojumi.

(2) Preču transporta pakalpojuma, fiksētas tālruņa līnijas sakaru pakalpojuma, kustamas lietas nomas un transportlīdzekļu nomas pakalpojuma sniegšanas vieta ir:

- 1) ārpus Eiropas Savienības teritorijas, ja pakalpojumu izmanto ārpus Eiropas Savienības teritorijas, kaut arī saskaņā ar šā likuma prasībām pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme;
- 2) iekšzeme, ja pakalpojumu izmanto iekšzemē, kaut arī saskaņā ar šā likuma prasībām pakalpojuma sniegšanas vieta ir ārpus Eiropas Savienības teritorijas.

(3) Šā panta otrās daļas 2.punktu piemēro arī tad, ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs sniedz elektronisko sakaru, radio un televīzijas apraides pakalpojumu personai, kura nav nodokļa maksātājs.

#### IV nodaļa Darījuma brīdis

##### **31. pants. Preču piegādes, preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā un preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā brīdis**

(1) Preču piegādes brīdis ir brīdis, kad faktiski tiek veikta preču piegāde, bet ne vēlāk par brīdi, kad preces ir saņēmis preču saņēmējs, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja preces piegādā pastāvīgi ilgstošā periodā (izņemot nomaksas pirkuma darījumus) un par šo preču piegādi periodiski izraksta nodokļa rēķinus vai šāda preču piegāde rada turpmākus maksājumus, uzskata, ka darījums ir noticis tad, kad beidzas periods, uz kuru attiecas šādi rēķini vai maksājumi, bet ne retāk kā reizi sešos mēnešos, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(3) Ja preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā notiek pastāvīgi ilgstošā periodā un pārsniedz vienu kalendāra mēnesi, uzskata, ka darījums ir noticis katra kalendāra mēneša beigās līdz laikam, kad preču piegāde ir pilnībā pabeigta.

(4) Preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tad, kad faktiski ir veikta preču iegāde, bet ne vēlāk par brīdi, kad preces ir saņemtas.

(5) Ja no citas dalībvalsts apstrādei, novērtēšanai, pārstrādei vai remontam iekšzemē ievestās preces neizved uz to valsti, no kuras šīs preces ievestas, uzskata, ka preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kurā ir notikusi šo preču piegāde jebkurai citai personai iekšzemē vai ārpus tās.

(6) Ja no iekšzemes saskaņā ar šā likuma 8. panta otrās daļas 7.punktu apstrādei, novērtēšanai, pārstrādei vai remontam uz citu dalībvalsti izvestās preces pēc minēto pakalpojumu sniegšanas nenosūta atpakaļ uz iekšzemi, uzskata, ka preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kurā ir notikusi šo preču piegāde jebkurai citai personai attiecīgajā dalībvalstī vai ārpus tās.

(7) Ja no citas dalībvalsts nosūtīto preču atrašanās laiks iekšzemē pārsniedz šā likuma 8. panta otrās daļas 9.punktā noteikto termiņu, preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kad beidzas šis termiņš.

(8) Ja no iekšzemes nosūtīto preču atrašanās laiks citā dalībvalstī pārsniedz šā likuma 8. panta otrās daļas 9.punktā noteikto termiņu, preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā ir notikusi tajā taksācijas periodā, kad beidzas šis termiņš.

(9) Preču piegādi ar montāžu vai uzstādīšanu uzskata par notikušu, kad pabeigta montāža vai uzstādīšana.

(10) Ja veikta jauna transportlīdzekļa iegāde Eiropas Savienības teritorijā, transportlīdzekļa iegādes brīdi nosaka saskaņā ar šā panta ceturto daļu.

### **32. pants. Pakalpojuma sniegšanas un saņemšanas brīdis**

(1) Pakalpojuma sniegšana ir notikusi, kad pakalpojums sniegts pakalpojuma saņēmējam, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Pakalpojuma saņemšana ir notikusi, ja pakalpojums ir saņemts.

(3) Ja pakalpojumus (izņemot kustamo lietu nomu) sniedz pastāvīgi ilgstošā periodā un par šo pakalpojumu sniegšanu periodiski izraksta nodokļa rēķinus vai to sniegšana rada turpmākus maksājumus, uzskata, ka darījums ir noticis tad, kad beidzas periods, uz kuru attiecas šie rēķini vai maksājumi, bet ne retāk kā reizi sešos mēnešos, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Ja pakalpojumus, par kuriem saskaņā ar šā likuma 88. un 89. pantu nodokli maksā pakalpojumu saņēmējs, sniedz pastāvīgi ilgstošā periodā, kas pārsniedz vienu gadu, un par šo pakalpojumu sniegšanu šajā laika posmā netiek izrakstīti nodokļa rēķini vai veikti maksājumi, uzskata, ka darījums ir noticis katra kalendāra gada beigās līdz laikam, kad pakalpojuma sniegšana ir pilnībā pabeigta.

(5) Būvniecības pakalpojums ir sniegts tad, kad parakstīts būvobjekta pieņemšanas akts par katru no būvdarbu izpildes posmiem, bet ne retāk kā reizi 12 mēnešos.

(6) Preču transporta pakalpojums Eiropas Savienības teritorijā vai ar preču eksportu vai tranzītu saistīts preču transporta pakalpojums ir sniegts tad, kad krava ir nodota preču saņēmējam un kravas pieņemšana ir apstiprināta transporta pavadzīmē.

(7) Nomaksas pirkuma darījums par nekustamā īpašuma piegādi uzskatāms par nomas pakalpojumu, sākot ar pirmo nomaksas pirkuma maksājumu, ja netiek izpildīti nomaksas pirkuma līguma nosacījumi un tādēļ nomaksas pirkuma objekts paliek piegādātāja īpašumā.

### **33. pants. Preču importa brīdis**

Preču imports ir noticis tad, kad preces ir izlaistas brīvam apgrozījumam.

## **V nodaļa**

### **Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība**

#### **34. pants. Darījuma ar nodokli apliekamās vērtības noteikšanas vispārīgie noteikumi**

(1) Preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir atbildība par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.

(2) Šā likuma 6. panta pirmajā daļā minētās preču piegādes ar nodokli apliekamā vērtība ir piegādāto preču vai līdzīgu preču iegādes vērtība vai, ja nav iegādes vērtības, preču ražošanas pašizmaksa.

(3) Šā likuma 6. panta otrajā daļā minēto pakalpojumu ar nodokli apliekamo vērtību veido visas pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

(4) Preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā ar nodokli apliekamā vērtība ir atbildība par piegādātajām precēm vai, ja preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā veikta saskaņā ar šā likuma 8. panta pirmo daļu, attiecīgo preču vai līdzīgu preču iegādes vērtība, vai, ja nav iegādes vērtības,



preču ražošanas pašizmaksa, ko nosaka piegādes brīdī.

(5) Preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par iegādātajām precēm vai, ja preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā veikta saskaņā ar šā likuma 9. panta pirmo daļu, attiecīgo preču vai līdzīgu preču iegādes vērtība, vai, ja nav iegādes vērtības, preču ražošanas pašizmaksa, ko nosaka piegādes brīdī.

(6) Starpniecības pakalpojuma ar nodokli apliekamā vērtība ir starpniecības atlīdzība.

(7) Nomas darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir visi nomas līgumā noteiktie maksājumi.

(8) Nomaksas pirkuma darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir līgumā noteiktā atlīdzība par nomaksas pirkuma objektu līguma slēgšanas dienā, kā arī visi līgumā noteiktie papildu maksājumi, izņemot kredītprocentus.

(9) Preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumā starp saistītām personām likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē ar nodokli apliekamā vērtība ir preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas tirgus vērtība, ja darījuma vērtība ir:

- 1) mazāka par tirgus vērtību un preču vai pakalpojumu saņēmējam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli pilnā apmērā;
- 2) mazāka par tirgus vērtību un preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli pilnā apmērā, un preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana ir atbrīvota no nodokļa saskaņā ar šā likuma 52. panta pirmo daļu;
- 3) lielāka par tirgus vērtību un preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli pilnā apmērā.

(10) Ja neregistrēta nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība 12 mēnešu laikā pārsniedz šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas sliekšni, šā nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir summa, kas pārsniedz 35 000 latu. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(11) Ja neregistrēta nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā kopējā vērtība kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 57. panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas sliekšni, šā nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir summa, kas pārsniedz 7000 latu. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(12) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs veic preču piegādi saskaņā ar šā likuma 10. pantu un ar nodokli apliekamo preču piegāžu kopējā vērtība (neiekļaujot šajā vērtībā piegādāto akcīzes preču vērtību) iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā pārsniedz šā likuma 60. panta otrajā daļā noteikto reģistrācijas sliekšni, ar nodokli apliekamā vērtība ir summa, kas pārsniedz noteikto reģistrācijas sliekšni. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

(13) Šā panta divpadsmitā daļa nav piemērojama, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā akcīzes preces. Šajā gadījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir piegādāto akcīzes preču vērtība.

### **35. pants. Preču piegādes un pakalpojuma vērtībā iekļaujamās izmaksas un maksājumi**

(1) Preču piegādes vērtībā ietilpst visas izmaksas, tai skaitā par starpniecību, apdrošināšanu, iepakošanu, transportēšanu, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem maksājami nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

(2) Preču piegādes vērtībā ir iekļaujama preču montēšanas vai uzstādīšanas pakalpojuma vērtība, ja piegādātājs vai trešā persona piegādātāja vārdā tās arī uzstāda vai montē.

(3) Pakalpojuma vērtībā ietilpst visas izmaksas, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par šā pakalpojuma sniegšanu maksājami nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

(4) Preču piegādes vai pakalpojuma vērtībā iekļauj valsts un pašvaldības finansējuma vērtību, ja finansējums saņemts, lai pilnībā vai daļēji segtu ar preču ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu saistītos izdevumus, un ir tieši saistīts ar šo preču vai pakalpojumu cenu.

(5) Šā panta ceturrtā daļa nav attiecināma uz:

- 1) valsts un pašvaldību finansējumu budžeta iestādēm;
- 2) valsts un pašvaldību finansējumu zaudējumu kompensācijai pasažieru pārvadājumos sabiedriskajā transportā iekšzemē.

### **36. pants. Ar nodokli apliekamā vērtība, veicot preču importu**

(1) Veicot preču importu, ar nodokli ir apliekama importēto preču muitas vērtība, kurai pieskaita šādas izmaksas:

- 1) pakalpojumu vērtību, ja pakalpojumi ir tieši saistīti ar preču importu un ja šo pakalpojumu vērtība (tai skaitā komisijas maksa, kā arī preču transportēšanas, iesaiņošanas un apdrošināšanas izmaksas, kas radušās līdz pirmajam galamērķim iekšzemē) nav iekļauta importēto preču muitas vērtībā;
- 2) preču transportēšanas izmaksas līdz preču saņēmējam citā dalībvalstī, ja šī vieta ir zināma preču importa brīdī;
- 3) normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus, kas aprēķināti par preču importu, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

(2) Ja starptautiskajā preču pārvadājumu pavadzīmē preču piegādes galapunkts nav konkrēti norādīts, tad, nosakot ar nodokli apliekamajā vērtībā iekļaujamo preču transporta pakalpojuma vērtību, par preču saņemšanas vietu uzskata muitas deklarācijā norādīto preču saņēmēja adresi.

(3) Ar nodokli apliekamajā preču vērtībā neiekļauj dabas resursu nodokli un vieglo automobiļu un motociklu nodokli.

(4) Ar nodokli apliekamā preču vērtība ir pārstrādes vai apstrādes pakalpojuma vērtība, ja nodokļa maksātājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā no iekšzemes ir izvedis jebkuru kustamu lietu, lai pārstrādātu vai apstrādātu to trešajā valstī vai trešajā teritorijā, un pēc tam atkal ievēd iekšzemē.

### **37. pants. Ar nodokli apliekamā vērtība darījumos ar nekustamo īpašumu**

(1) Ar nodokli apliekamā vērtība preču — nelietota nekustamā īpašuma un apbūves zemes — piegādes darījumā ir atlīdzība par piegādāto nekustamo īpašumu.

(2) Ja tiek pārdots šā likuma 1. panta 12. punkta “c”, “d” vai “f” apakšpunktā minētais nelietotais nekustamais īpašums, ar nodokli ir apliekama starpība starp ēkas vai būves pārdošanas vērtību un šīs ēkas vai būves vērtību pirms renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas darbu uzsākšanas.

(3) Ja noslēgts nomaksas pirkuma līgums par nekustamā īpašuma piegādi, bet līguma nosacījumi netiek izpildīti un tādēļ nekustamais īpašums paliek piegādātāja īpašumā, nodokli piemēro kā nomas darījumam un attiecina uz visiem iepriekš veiktajiem nomaksas pirkuma maksājumiem (izņemot kredītprocentus). Šī norma nav piemērojama dzīvojamo telpu nomaksas pirkuma darījumiem, ja dzīvojamā telpa nav izmantota saimnieciskajai darbībai.

### **38. pants. Pakalpojuma vērtība finanšu darījumos**

(1) Kreditēšanas un naudas aizdevumu piešķiršanas un kontroles pakalpojuma vērtība ir kredīta procentu vērtība un kredīta devēja vai aizdevēja noteiktā atlīdzība par sniegto pakalpojumu.

(2) Pakalpojuma vērtība, kas saistīta ar maksāšanas līdzekļu (valūtas), citu naudas tirgus instrumentu, atvasināto finanšu instrumentu un pārvedamo vērtspapīru tirdzniecību Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē (tai skaitā valūtas nākotnes darījumi), ir starpība starp

maksāšanas līdzekļu (valūtas), citu naudas tirgus instrumentu, atvasināto finanšu instrumentu un pārvedamo vērtspapīru pirkšanas un pārdošanas cenu, ņemot vērā taksācijas periodā veikto visu iepriekš minēto darījumu kopsummu. Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veicis šajā daļā minētos darījumus, iesniedzot gada deklarāciju, ņem vērā šo darījumu vērtību kopsummam par taksācijas gadu, summējot pozitīvās un negatīvās vērtības.

(3) Ja pārvedamo vērtspapīru vai kapitāla daļu turētājs pārdod pārvedamos vērtspapīrus vai kapitāla daļas par cenu, kas pārsniedz pārvedamā vērtspapīra vai kapitāla daļas nominālvērtību, un ieguldījuma daļas uzcenojums (starpība starp pārdošanas cenu un pārdotā pārvedamā vērtspapīra vai kapitāla daļas nominālvērtību) netiek ieskaitīts komercsabiedrības kapitālā kā šā kapitāla palielinājums, pakalpojuma vērtība ir starpība starp pārdošanas cenu un pārdotā pārvedamā vērtspapīra (kapitāla daļas) nominālvērtību. Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veicis šajā daļā minētos darījumus, iesniedzot gada deklarāciju, ņem vērā šo darījumu vērtību kopsummam par taksācijas gadu, summējot pozitīvās un negatīvās vērtības.

### **39. pants. Vērtības, kuras neiekļauj darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā**

(1) Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība nosakāma, ņemot vērā cenas samazinājumu (atlaides veidā), ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs piešķir preču vai pakalpojuma saņēmējam preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas brīdī.

(2) Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība, izrakstot nodokļa rēķinu, kas groza sākotnējo rēķinu, nosakāma, ņemot vērā cenas samazinājumu (atlaides veidā), ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs piešķir preču vai pakalpojuma saņēmējam, pamatojoties uz veikto pirmstermiņa maksājumu par konkrētām precēm vai pakalpojumu vai jebkādu cenu atlaidi, kas piešķirta preču un pakalpojuma saņēmējam pēc konkrēto preču vai pakalpojuma saņemšanas.

(3) Darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā neiekļauj:

- 1) summu, ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs saņēmis no preču vai pakalpojuma saņēmēja kā tādu izmaksu atmaksu, kuras veiktas preču vai pakalpojuma saņēmēja vārdā un interesēs;
- 2) atlikto akcīzes nodokļa maksājumu, ko piemēro saskaņā ar normatīvajiem aktiem akcīzes nodokļa jomā;
- 3) atkārtoti lietojamā iepakojuma depozīta maksu, kas noteikta normatīvajos aktos;
- 4) procentu maksājumus, ko preču vai pakalpojuma saņēmējs maksā preču piegādātājam vai pakalpojuma sniedzējam par iespēju uz noteiktu laiku atlikt samaksu par veikto preču piegādi vai sniegto pakalpojumu.

### **40. pants. Darījuma ar nodokli apliekamā vērtība, ja reģistrēta nodokļa maksātāja mantu izsolē pārdod tiesu izpildītājs vai maksātnespējas procesa administrators**

(1) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs vai maksātnespējas procesa administrators, ar nodokli apliekama mantas izsoles cena atbilstoši likumā noteiktajai ar nodokli apliekamai vērtībai.

(2) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs, ar nodokli apliekamā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz reģistrētā nodokļa maksātāja sniegto informāciju tiesu izpildītājam pirms izsoles izziņošanas.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sniedzis tiesu izpildītājam šā panta otrajā daļā minēto informāciju un tiesu izpildītājs konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta ir kustamā manta, ar nodokli ir apliekama izsoles cena.

(4) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sniedzis tiesu izpildītājam šā panta otrajā daļā minēto informāciju un tiesu izpildītājs konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta ir nekustamā manta, tiesu izpildītājs vērtē, vai minētā nekustamā manta atbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam saskaņā ar šā likuma 1. panta 12.punktu vai apbūves zemes statusam saskaņā ar šā likuma 1. panta 1.punktu.

(5) Ja tiesu izpildītājs, veicot šā panta ceturtajā daļā noteikto vērtēšanu, konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta atbilst šā likuma 1. panta 12.punkta “a”, “b” vai “e” apakšpunktā minētajam nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam, ar nodokli apliek izsoles cenu.

(6) Ja tiesu izpildītājs, veicot šā panta ceturtajā daļā noteikto vērtēšanu, konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta atbilst šā likuma 1. panta 12.punkta “c”, “d” vai “f” apakšpunktā minētajam nelietota nekustamā īpašuma statusam, ar nodokli apliek starpību starp nekustamā īpašuma iegādes vērtību saskaņā ar zemesgrāmatā pieejamo informāciju un šā nekustamā īpašuma izsoles cenu.

(7) Ja tiesu izpildītājs, veicot šā panta ceturtajā daļā noteikto vērtēšanu, konstatē, ka izsolē pārdodamā manta neatbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam saskaņā ar šā likuma 1. panta 12.punktu vai apbūves zemes statusam saskaņā ar šā likuma 1. panta 1.punktu, nodokli šim darījumam nepiemēro.

(8) Ministru kabinets nosaka informāciju, ko tiesu izpildītājam nepieciešams noskaidrot, lai konstatētu nekustamā īpašuma atbilstību nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam.

## **VI nodaļa** **Nodokļa likmes**

### **41. pants. Piemērojamās nodokļa likmes**

(1) Ar nodokli apliekamiem darījumiem piemēro:

- 1) nodokļa standartlikmi 21 procenta apmērā (turpmāk — nodokļa standartlikme), ja šajā likumā nav noteikts citādi;
- 2) nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā (turpmāk — nodokļa samazinātā likme) saskaņā ar šā likuma 42. pantu;
- 3) nodokļa likmi 0 procentu apmērā saskaņā ar šā likuma 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49. un 50. pantu.

(2) Ja preces tiek piegādātas kā komplekts, katrai no šīm precēm piemērojama likumā noteiktā atbilstošā nodokļa likme.

### **42. pants. Nodokļa samazinātās likmes piemērošana**

(1) Nodokļa samazināto likmi piemēro šādu medikamentu piegādei:

- 1) medikamentiem, kuri ir reģistrēti saskaņā ar Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūras centralizēto zāļu reģistrācijas procedūru;
- 2) medikamentiem, kuri ir iekļauti Latvijas Republikā reģistrēto zāļu sarakstā;
- 3) medikamentiem, kuriem ir izdota attiecīgā Zāļu valsts aģentūras atļauja;
- 4) medikamentiem, kuru reģistrācija nav nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem farmācijas jomā.

(2) Nodokļa samazināto likmi piemēro medicīnisko ierīču (arī to komplektējošo daļu, rezerves daļu un piederumu) piegādei, ja tās laistas apgrozībā normatīvajos aktos par medicīnisko ierīču reģistrāciju noteiktajā kārtībā un tās parasti izmanto organisma funkcijas traucējumu ārstniecībā vai atvieglošanā, kā arī paredzētas tikai personu ar organisma funkcijas traucējumiem individuālai lietošanai.

(3) Nodokļa samazināto likmi piemēro šādu zīdaiņiem paredzēto specializēto pārtikas produktu piegādēm, ja produkta marķējumā ir norādīts, ka produkts paredzēts zīdaiņu uzturam un tam ir pievienots produkta nekaitīgumu apliecināošs dokuments:

- 1) pienam un tā produktiem;

- 2) sausiem un šķidriem piena maisījumiem un šo maisījumu produktiem;
- 3) sojas produktiem, sausiem un šķidriem sojas maisījumiem;
- 4) augļu, ogu un dārzeņu sulām, biezsulām un biezeņiem;
- 5) speciāli viegli asimilējamiem gaļas produktiem un homogenizētiem jauktiem pārtikas produktiem;
- 6) dzērieniem zīdaiņu uzturam — ar tēju atšķaidītām sulām, speciāli sagatavotām zīdaiņu tējām, zīdaiņu vecumam adaptētam ūdenim (negāzētam) speciālā fasējumā;
- 7) ārstnieciski diētiskiem enterālās barošanas produktiem;
- 8) aminoskābju maisījumiem;
- 9) olbaltumvielu hidrolizātiem;
- 10) maisījumiem ar zemu laktozes saturu vai bez tās;
- 11) bezglutēna produktiem zīdaiņiem, kuri slimo ar celiakiju;
- 12) bezglutēna produktiem zīdaiņiem, kuri slimo ar fenilketonūriju;
- 13) speciāliem produktiem zīdaiņiem, kuriem ir iedzimta metabolisma patoloģija;
- 14) maisījumiem ar pazeminātu vai paaugstinātu olbaltumvielu saturu un produktiem, kuri nesatur olbaltumvielas (piemēram, mākslīgais sāgo, milti, makaroni, maize, cepumi, putraimi, sausās pārslas);
- 15) produktiem un maisījumiem ar pazeminātu vai paaugstinātu tauku saturu;
- 16) produktiem un maisījumiem ar pazeminātu vai paaugstinātu ogļhidrātu saturu.

(4) Nodokļa samazināto likmi piemēro pasažieru un to bagāžas regulāro pārvadājumu pakalpojumiem iekšzemē.

(5) Nodokļa samazināto likmi piemēro iespieddarba vai elektroniska izdevuma formā izdotai mācību literatūras un oriģinālliteratūras (literāru darbu — daiļliteratūrā, bērnu literatūrā, zinātniskajā un populārzinātniskajā literatūrā, uzziņu literatūrā, reliģiskā literatūrā, memuārliteratūrā — un to tulkojumu) piegādei, izņemot minētās literatūras piegādi tiešsaistes režīmā vai to lejupielādējot.

(6) Atzinumu par izdevuma atbilstību mācību literatūras statusam, kā arī par oriģinālliteratūras izdevumu atbilstību šā panta piektajai daļai pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma sniedz Latvijas Nacionālā bibliotēka.

(7) Nodokļa samazināto likmi piemēro tādu iespieddarba vai elektroniska izdevuma formā izdotu avīžu, žurnālu, biļetenu un citu periodisko izdevumu piegādei (izņemot minēto periodisko izdevumu piegādi tiešsaistes režīmā vai tos lejupielādējot), kuri iznāk ne retāk kā reizi trijos mēnešos un kuru vienreizējā tirāža pārsniedz 100 eksemplāru, kā arī to abonentmaksai.

(8) Šā panta septītā daļa nav piemērojama erotiska un pornogrāfiska rakstura izdevumiem, kā arī tādiem izdevumiem, kuru saturiskā ievirze un uzdevums ir reklāmas vai komercsludinājumu publicēšana.

(9) Nodokļa samazināto likmi piemēro arī šā panta septītajā daļā noteikto žurnālu pielikumiem kompaktdiska formā, kas tiek pievienoti žurnāliem bez papildu maksas un ir žurnālu neatņemama sastāvdaļa, ja kompaktdiskā ievietotā informācija papildina žurnālos sniegto informāciju.

(10) Nodokļa samazināto likmi piemēro izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs.

(11) Nodokļa samazināto likmi piemēro šāda koksnes kurināmā piegādēm, ja tā faktiskais patērētājs ir iedzīvotājs, kas pērk un patērē koksnes kurināmo māsaimniecības vajadzībām:

- 1) malkai apaļkoku, pagaļu, zaru, žagaru saišķu vai tamlīdzīgā veidā;
- 2) koksnes šķeldām vai skaidām;
- 3) zāģskaidām un koksnes atlikumiem;
- 4) zāģskaidu un koksnes atlikumiem aglomerētu vai neaglomerētu brikešu, granulu vai tamlīdzīgā veidā.



(12) Nodokļa samazināto likmi piemēro siltumenerģijas piegādei, ja tās faktiskais patērētājs ir iedzīvotājs, kas pērk un patērē siltumenerģiju mājāsaimniecības vajadzībām.

(13) Ja fiziskā persona pērk un patērē siltumenerģiju un koksnes kurināmo saimnieciskās darbības, arī savas profesionālās darbības, vajadzībām, tā paziņo par siltumenerģijas un koksnes kurināmā lietošanas mērķi piegādātājam vai personai, kas nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldīšanu.

(14) Dzīvokļu pārvaldes, namu pārvaldes, namīpašnieki un citas personas, kuras atbilstoši noslēgtajam līgumam no iedzīvotājiem saņem maksu par šā panta vienpadsmitajā un divpadsmitajā daļā piegādātajām precēm kopā ar nodokli un pilnā apmērā to pārskaita reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kas piegādājuši šīs preces vai snieguši šos pakalpojumus, izrakstot nodokļa rēķinus iedzīvotājiem, piemēro nodokļa samazināto likmi.

(15) Nodokļa samazināto likmi piemēro arī to šajā pantā minēto preču importam, kurām piemērojama samazinātā likme, un šo preču iegādēm Eiropas Savienības teritorijā.

#### **43. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču eksportam.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču eksporta ietvaros fiskālajam pārstāvim nosūtītajām precēm, ja šīs preces ir nosūtītas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas muitas noliktavā vai akcīzes preču noliktavā.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro šādu preču piegādei muitas noliktavās un brīvajās zonās:

- 1) tādu preču piegādei, kuras ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam;
- 2) tādu preču piegādei, kurām citā dalībvalstī ir uzsākta eksporta procedūra un kuras ievestas iekšzemē tālākai eksportēšanai.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā, ja tiek izpildīti abi šie nosacījumi:

- 1) preču transporta pavaddokumentos un nodokļa rēķinā norādītais preču saņēmējs ir uzrādījis preču piegādātājam darījuma brīdī derīgu citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru;
- 2) preces ir nosūtītas vai transportētas no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī, un to apliecina preču piegādātāja rīcībā esošie preču transporta pavaddokumenti.

(5) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā, ko veic reģistrēts nodokļa maksātājs, piedaloties šā likuma 16. panta ceturtajā daļā minētajā preču piegādē.

(6) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro jauna transportlīdzekļa piegādei citas dalībvalsts jebkurai personai.

(7) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro beznodokļu tirdzniecības veikalos veiktajām preču piegādēm fiziskajām personām, kuras izbrauc no iekšzemes uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām.

#### **44. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana fiskālā pārstāvja veiktai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā**

Fiskālā pārstāvja veiktai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā piemēro nodokļa 0 procentu likmi, ja attiecīgās preces ir piegādātas šim fiskālajam pārstāvim nolūkā tās eksportēt un novietotas muitas noliktavā vai akcīzes preču noliktavā.



#### **45. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču importam**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču importam, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kas darbojas citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā, šīs preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importa nemainīgā veidā piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču importam, ja fiskālais pārstāvis, kas pārstāv trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētu nodokļa maksātāju vai citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju, šīs preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importēšanas piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar šā panta pirmo vai otro daļu piemēro nodokļa 0 procentu likmi, tā rīcībā jābūt dokumentiem, kas apliecina, ka importētās preces ir vai tiks nosūtītas uz citu dalībvalsti.

(4) Valsts ieņēmumu dienests no reģistrēta nodokļa maksātāja, kurš saskaņā ar šā panta pirmo vai otro daļu piemēro nodokļa 0 procentu likmi, ir tiesīgs pieprasīt dokumentus, kas pierāda, ka importētās preces ir paredzēts transportēt vai nosūtīt uz citu dalībvalsti.

(5) Šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētais reģistrētais nodokļa maksātājs, pēc preču importēšanas pārsūtot preces uz citu dalībvalsti, norāda preču piegādi savā nodokļa deklarācijā un pārskatā par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā.

(6) Ministru kabinets nosaka nodokļa 0 procentu likmes piemērošanas kārtību šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos gadījumos.

#### **46. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana pakalpojumiem**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro, ja pakalpojumi:

- 1) tieši saistīti ar preču eksportu, tai skaitā arī tādu preču eksportu, kurām muitas procedūra uzsākta citā dalībvalstī;
- 2) tieši saistīti ar preču importu gadījumos, kad šādu pakalpojumu vērtība ieskaitāma ar nodokli apliekamajā darījuma vērtībā saskaņā ar šā likuma 36. panta pirmo daļu;
- 3) tieši saistīti ar tranzīta pārvadājumiem;
- 4) sniegti brīvajā zonā vai muitas noliktavā un ir tieši saistīti ar precēm, kas ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam.

(2) Kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama šā panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem, nosaka Ministru kabinets.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos, arī pasažieru pārvadājumiem uz citām dalībvalstīm, ja pasažieris šķērso Latvijas Republikas valsts robežu, kā arī tās bagāžas pārvadājumam, kuru pasažieris ved sev līdzi, un tā transportlīdzekļa pārvadājumam, ar kuru viņš ceļo.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro starpniecības pakalpojumiem, ko starpnieks sniedz, pārdodot biļetes šā panta trešajā daļā minētajiem pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos.

#### **47. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana kuģu piegādēm, preču piegādēm kuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tādu kuģu piegādei un importam, kurus izmanto:

- 1) kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un kuri pārvadā pasažierus par atlīdzību vai kurus izmanto komercdarbībai, zvejniecībai vai rūpnieciskai darbībai;
- 2) glābšanas vai palīdzības darbiem jūrā;

3) piekrastes zvejai.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro arī šā panta pirmajā daļā minēto kuģu rezerves daļu un tajos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma, tostarp zvejas aprīkojuma, piegādei un importam, kā arī degvielas uzpildei šiem kuģiem.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro:

- 1) šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minēto kuģu apgādei paredzēto preču piegādei;
- 2) šā panta pirmajā daļā minēto kuģu pārbūvei, remontam, tehniskajai apkopei, fraktēšanai un nomai;
- 3) šā panta pirmajā daļā minētajos kuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma, tostarp zvejas aprīkojuma, remontam, tehniskajai apkopei un nomai;
- 4) pakalpojumiem, kas nav minēti šajā daļā un kas sniegti, lai nodrošinātu šā panta pirmajā daļā minēto kuģu vai to kravu tiešās vajadzības, tai skaitā kuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro degvielas uzpildei un apgādei paredzēto preču piegādei karakuģiem, kuri tiek klasificēti Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta Padomes 1987. gada 23. jūlija regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikuma (turpmāk — Kombinētā nomenklatūra) apakšpozīcijā 8906 10 00, un kuri atstāj valsti un dodas uz ostām vai enkurvietām citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs, vai trešajās teritorijās.

#### **48. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana gaisakuģu piegādēm, preču piegādēm gaisakuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tādu gaisakuģu piegādei un importam, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro arī šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu rezerves daļu un tajos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma piegādei un importam, kā arī degvielas uzpildei šiem gaisakuģiem.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro:

- 1) šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu apgādei paredzēto preču piegādei;
- 2) šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu pārbūvei, remontam, tehniskajai apkopei, fraktēšanai un nomai;
- 3) šā panta pirmajā daļā minētajos gaisakuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma remontam, tehniskajai apkopei un nomai;
- 4) pakalpojumiem, kas nav minēti šajā daļā un kas sniegti, lai nodrošinātu šā panta pirmajā daļā minēto gaisakuģu vai to kravu tiešās vajadzības, tai skaitā gaisakuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem.

(4) Uzskata, ka aviosabiedrība darbojas galvenokārt starptautiskajos maršrutos, ja tiek izpildīti abi šie nosacījumi:

- 1) aviosabiedrības gada apgrozījums starptautiskajos maršrutos ir vismaz 80 procentu no kopējā apgrozījuma;
- 2) aviosabiedrības maršrutu skaits starptautiskajos maršrutos ir vismaz 80 procentu no kopējā maršrutu skaita.

#### **49. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kas nav nodokļa maksātājs Eiropas Savienības teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi Ministru kabineta noteiktajā kārtībā piemēro preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kas nav nodokļa maksātājs Eiropas Savienības

teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro netieši, atmaksājot samaksāto nodokli.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, atmaksā trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskajai personai, kas nav nodokļa maksātājs Eiropas Savienības teritorijā, samaksāto nodokli par iekšzemē iegādātajām precēm, ja:

- 1) preču vērtība (bez nodokļa) nav mazāka par 50 latiem;
- 2) fiziskā persona izved preces no Eiropas Savienības teritorijas.

(4) Ministru kabinets nosaka:

- 1) kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kas nav nodokļa maksātājs Eiropas Savienības teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas;
- 2) kritērijus, kas nosaka reģistrēta nodokļa maksātāja tiesības atmaksāt nodokli;
- 3) nodokļa atmaksāšanas kārtību un kārtību, kādā aizpildāms reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegums un iesniedzams Valsts ieņēmumu dienestam;
- 4) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests izskata reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumu un piešķir reģistrētam nodokļa maksātājam atļauju atmaksāt trešo valstu vai trešo teritoriju fiziskajām personām, kas nav reģistrētas Eiropas Savienības teritorijā, samaksāto nodokli par iekšzemē iegādātajām precēm;
- 5) kārtību, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs un preces pārdevējs norēķinās savstarpēji un ar valsts budžetu.

**50. pants. Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, Eiropas Savienības institūcijām un Ziemeļatlantijas līguma organizācijai (NATO)**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro netieši, atmaksājot samaksāto nodokli, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā reģistrētām:

- 1) trešo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem, — ievērojot paritātes principu;
- 2) citu dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem;
- 3) Eiropas Savienības institūcijām vai to pārstāvniecībām un ar tām saistītajām personām vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotajām struktūrām, kurām piemēro 1965. gada 8. aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos;
- 4) starptautiskajām struktūrām, kuras nav minētas šā panta pirmās daļas 3.punktā un kuras par tādām atzinušas Latvijas Republikas kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībniekiem, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos;
- 5) starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām un šādu organizāciju vai to pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem Latvijas Republikas teritorijā ir diplomātiskais statuss, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos.

(2) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro netieši, atmaksājot samaksāto nodokli, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu

bruņoto spēku vienībām, kuras uzturas Latvijas Republikas teritorijā (izņemot Latvijas Republikas Nacionālos bruņotos spēkus), tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām un šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei.

(3) Latvijas Republikas kompetentās iestādes apstiprina Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikātu, kas atbilst Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulai (ES) Nr.282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk — sertifikāts), ko noformē šajā pantā minētās personas preču iegādei un pakalpojumu saņemšanai citā dalībvalstī vai iekšzemē.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprinātu sertifikātu preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti citās dalībvalstīs reģistrētām:

- 1) trešo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem;
- 2) dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem;
- 3) Eiropas Savienības institūcijām vai to pārstāvniecībām Eiropas Savienības teritorijā un ar tām saistītajām personām, Eiropas Atomenerģijas kopienai, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Investīciju bankai vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotajām struktūrām, kurām piemēro 1965. gada 8. aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos;
- 4) starptautiskajām struktūrām, kuras nav minētas šā panta ceturtās daļas 3.punktā un kuras par tādām atzinušas attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībniekiem, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos;
- 5) starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām un šādu organizāciju vai pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem attiecīgās dalībvalsts teritorijā ir diplomātiskais statuss, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos.

(5) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprinātu sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti:

- 1) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) struktūrvienībām saskaņā ar noslēgto starptautisko līgumu, ja par piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem samaksāts no Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) līdzekļiem;
- 2) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, kas ierodas uz kopējo NATO dalībvalstu aizsardzības pasākumu Latvijas Republikas teritorijā, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām un šo bruņoto spēku vienību virtuves un ēdnīcas apgādei.

(6) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz Latvijas Republikas kompetento iestāžu apstiprināto sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā reģistrētām diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām vai Eiropas Savienības institūcijām vai to pārstāvniecībām, vai saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotajām struktūrām, kurām piemēro 1965. gada 8. aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, vai starptautiskajām struktūrām, kuras nav minētas šā panta pirmās daļas 3.punktā

un kuras par tādām atzinušas Latvijas Republikas kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībniekiem, vai starptautiskajām organizācijām, vai to pārstāvniecībām, vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, kas uzturas Latvijas Republikas teritorijā (izņemot Latvijas Republikas Nacionālos bruņotos spēkus), ja:

- 1) šīs personas iekšzemē būvē nekustamo īpašumu oficiālajām vajadzībām, — sertifikātā norādīto šā nekustamā īpašuma būvniecībai paredzēto preču iegādei un pakalpojumu saņemšanai būvniecības projekta izpildes laikā;
- 2) šīs personas vai ar tām saistītās personas iegādājas akcīzes preces no akcīzes preču noliktavas iekšzemē, — sertifikātā norādīto akcīzes preču iegādei.

(7) Nodokļa 0 procentu likmi piemēro tieši, pamatojoties uz Latvijas Republikas kompetento iestāžu apstiprināto sertifikātu, preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti šā panta piektajā daļā minētajām personām, kuras ierodas Latvijas Republikā no valsts, kurā nevar tikt noformēts sertifikāts, — sertifikātā norādīto preču iegādei un pakalpojumu saņemšanai.

(8) Ministru kabinets nosaka:

- 1) kārtību, kādā nodokļa 0 procentu likme piemērojama preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, Eiropas Savienības institūcijām un Ziemeļatlantijas līguma organizācijai (NATO);
- 2) sertifikāta apstiprināšanas kārtību un kārtību, kādā piešķir vai atsauc tiesības lietot sertifikātu bez apstiprināšanas;
- 3) kārtību, kādā Latvijas Republikas kompetento iestāžu apstiprināto sertifikātu lieto iekšzemē.

### **51. pants. Ierobežojumi nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai**

(1) Nodokļa 0 procentu likmi nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir veicis darījumu, kam atbilstoši šā likuma 43., 44., 45., 46., 47. un 48. pantam piemērojama nodokļa 0 procentu likme, nevar uzrādīt preču eksportu apliecinošus dokumentus vai dokumentus, kas apliecina nodokļa 0 procentu likmes piemērošanu.

(2) Dokumentus, ko uzskata par šā panta pirmajā daļā minētajiem preču eksportu apliecinošiem dokumentiem, un dokumentus, kas apliecina nodokļa 0 procentu likmes piemērošanu, nosaka Ministru kabinets.

(3) Nodokļa 0 procentu likmi nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav ievērojis šā likuma 45. panta pirmajā un otrajā daļā noteikto preču nosūtīšanas termiņu un nevar to pamatot ar objektīviem piespiedu apstākļiem.

(4) Nodokļa 0 procentu likmi nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir saņēmis avansa maksājumu par nodokļa rēķinā par avansa pieprasījumu norādīto precī vai pakalpojumu, kuram saskaņā ar 43. panta pirmo, otro, trešo, sesto un septīto daļu, 44., 45., 46., 47. un 48. pantu piemērojama nodokļa 0 procentu likme, bet sešu mēnešu laikā no avansa saņemšanas dienas prece nav nosūtīta vai pakalpojuma sniegšana nav uzsākta.

(5) Šā panta ceturto daļu nepiemēro, ja reģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ir saņēmis avansa maksājumu par tādu preču piegādi, kuru ražošanas (izgatavošanas) tehnoloģiskais process ir ilgāks par sešiem mēnešiem, vai ja avansa maksājuma saņemšanas brīdī preču piegāde vai pakalpojuma sniegšana ir uzsākta.



## VII nodaļa Atbrīvojumi no nodokļa

### 52. pants. Ar nodokli neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi

(1) Ar nodokli neapliek šādas preču piegādes un pakalpojumus:

- 1) pasta pakalpojumus, ko sniedz universālā pasta pakalpojuma sniedzējs:
  - a) tādu vēstuļu korespondences sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus,
  - b) tādu pasta paku savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus;
- 2) pasta apmaksas zīmes, ko laiž apgrozībā un piegādā saskaņā ar Pasta likumu;
- 3) šādus medicīnas pakalpojumus:
  - a) medicīnas pakalpojumus, ko nosaka Ministru kabinets un ko ārstniecības iestāde sniedz pacientam, izmantojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprinātās medicīniskās tehnoloģijas (izņemot tiesmedicīnisko ekspertīzi krimināllietās vai civilīetās, invaliditātes ekspertīzi, ko veic Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisija un tās struktūrvienības, atzinumu sniegšanu par medicīniskās aprūpes kvalitāti un darbības ekspertīzi ārstniecības iestādēs, militārpersonu veselības stāvokļa novērtēšanu izdienas pensijas piešķiršanai, kā arī kosmētiskās operācijas un kosmetologu pakalpojumus bez medicīniskām indikācijām un solāriju pakalpojumus),
  - b) obligātās veselības pārbaudes, kas nepieciešamas, stājoties darbā, un veselības pārbaudes, kas nepieciešamas veselībai kaitīgo darba vides faktoru un īpašo darba apstākļu dēļ, kā arī veselības pārbaudes, kas nepieciešamas personai kādu citā normatīvajā aktā piešķirto tiesību vai noteikto pienākumu īstenošanai;
- 4) šādus ar medicīnu saistītos pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu šīs daļas 3.punktā noteikto medicīnas pakalpojumu sniegšanu:
  - a) pacienta transportēšanu ar transportlīdzekli, kas speciāli aprīkots ar medicīniskām ierīcēm, kuru paraugi reģistrēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā,
  - b) ēdināšanu, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam ārstniecības procesā,
  - c) izmitināšanu, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam un personai, kas uzturas kopā ar pacientu,
  - d) ārstniecības iestāžu atbilstības novērtēšanu obligātajām prasībām un ārstniecības iestāžu sertifikācijas pakalpojumus,
  - e) klīniski diagnostiskos laboratorijas pakalpojumus, ko nodrošina citās ārstniecības iestādēs;
- 5) cilvēka orgānu, mātes piena un cilvēka asiņu piegādes;
- 6) zobārstniecības pakalpojumus;
- 7) zobu tehniķu un zobu higiēnistu sniegtos pakalpojumus pacientam;
- 8) kooperatīvo sabiedrību sniegtos pakalpojumus šo kooperatīvo sabiedrību biedriem, ja šāds atbrīvojums nerada konkurences izkropļojumu:
  - a) lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību biedriem — ražojumu pārstrādei un realizācijai, kā arī lauksaimniecības un zivsaimniecības tehnikas, mašīnu, iekārtu un citu darbarīku kopīgai lietošanai un apkopei,
  - b) dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību biedriem — dzīvojamo māju uzturēšanai un pārvaldīšanai,



- c) automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību biedriem,
  - d) laivu garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību biedriem,
  - e) dārzkopības kooperatīvo sabiedrību biedriem;
- 9) sociālās aprūpes, profesionālās un sociālās rehabilitācijas, sociālās palīdzības un sociālā darba pakalpojumus, ko iedzīvotājiem sniedz personas, kuras reģistrētas sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī ēdināšanas pakalpojumus, kurus sociālo pakalpojumu sniedzējs sniedz saskaņā ar savām programmām;
  - 10) preču piegādes un pakalpojumu sniegšanu bērnu un jauniešu tiesību aizsardzības mērķiem, ko veic sabiedriskā labuma organizācijas;
  - 11) pirmsskolas izglītības iestāžu sniegtos bērnu uzturēšanās un pirmsskolas izglītības pakalpojumus;
  - 12) valsts atzītu izglītības iestāžu pakalpojumus vispārējās izglītības, profesionālās izglītības, augstākās izglītības un interešu izglītības jomā, kā arī ar šiem izglītības pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšanu un preču piegādi, ko veic minētās izglītības iestādes;
  - 13) izglītības pakalpojumus, kuru sniegšanu šīs daļas 12.punktā minētajām izglītības iestādēm nodrošina citu valstu izglītības iestādes;
  - 14) izglītības pakalpojumus, ko sniedz pedagogi, pasniedzot privātstundas vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un augstākās izglītības mācību programmu ietvaros;
  - 15) skolēnu pārvadājumu pakalpojuma daļu, ko finansē no pašvaldību budžetiem un ko veic licencēti pārvadātāji saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām";
  - 16) bezdarbnieku profesionālās apmācības vai pārkvalificēšanas pakalpojumus, ko organizē Nodarbinātības valsts aģentūra;
  - 17) šādus kultūras pakalpojumus:
    - a) teātra un cirka izrādes,
    - b) koncertus,
    - c) bērniem paredzētos sarīkojumus, pašdarbības mākslas kolektīvu sarīkojumus un labdarības mērķiem veltītos sarīkojumus,
    - d) valsts atzītu muzeju, bibliotēku, izstāžu, zooloģisko dārzu un botānisko dārzu apmeklējumus un šo institūciju rīkotos kultūras un kultūrizglītības pasākumus,
    - e) bibliotēkas krājumā esošās informācijas publiskas pieejamības un izmantošanas nodrošināšanas pakalpojumus;
  - 18) autora saņemto atbildību par darbu un tā izmantošanu, kā arī izpildītāja un fonogrammu producenta saņemto atbildību par blakustiesību objektu un tā izmantošanu;
  - 19) zelta, monētu un banknošu piegādi Latvijas Bankai;
  - 20) apdrošināšanas un pārapirošināšanas pakalpojumus saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu, kā arī apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniecības pakalpojumus saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku darbības likumu;
  - 21) šādus finanšu darījumus:
    - a) kreditēšanu un naudas aizdevumu piešķiršanu (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta pārvaldi, ko veic kredīta piešķirējs,
    - b) darījumus ar kredīta garantijām vai citu naudas nodrošinājumu (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta garantiju pārvaldi, ko veic kredīta piešķirējs,
    - c) pakalpojumus (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz noguldījumu un norēķinu

- kontiem un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistīšanu, skaidras un bezskaidras naudas maksājumu veikšanu, uzticības (trasta) operācijām,
- d) pakalpojumus (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz maksāšanas līdzekļu izlaišanu un apkalpošanu, kā arī tirdzniecību (ieskaitot starpniecību) ar maksāšanas līdzekļiem un citiem naudas tirgus instrumentiem, izņemot maksāšanas līdzekļus, kurus piegādā kolekcionēšanai vai kuri satur dārgmetālu,
  - e) pakalpojumus (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz ieguldījumiem kapitālā, atvasinātajiem finanšu instrumentiem un vērtspapīriem (tai skaitā to izlaišanu, glabāšanu, atsavināšanu, turētājbankas veikto uzraudzību, bet izņemot citu uzraudzību), izņemot ieguldījumu kapitālā, atvasināto finanšu instrumentu un vērtspapīru pārvaldi;
- 22) ieguldījumu fondu, valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu, slēgto un atklāto pensiju fondu, riska kapitāla fondu, kā arī apdrošināšanas sabiedrību un citu ieguldījumu portfeļu, kuri ir kolektīvi ieguldījumi vai arī izveidoti uz šādu fondu noteikto prasību pamata (ieskaitot tehniskās rezerves un garantiju fondus) pārvaldi, ja tā ir saistīta ar tiesiskām vai faktiskām lēmumu pieņemšanas pilnvarām;
- 23) azartspēles, izlozes un loterijas;
- 24) nekustamā īpašuma pārdošanu, izņemot nelietota nekustamā īpašuma pārdošanu un apbūves zemes pārdošanu;
- 25) šādus iedzīvotājiem sniegtos pakalpojumus:
- a) dzīvojamo telpu īri (izņemot viesu izmitināšanas pakalpojumus viesu izmitināšanas mītnēs — viesnīcās, moteļos, viesu mājās, lauku tūrismam izmantojamās mājās, kempingos, tūristu mītnēs),
  - b) dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumu saskaņā ar pārvaldīšanas līgumā iekļautajiem maksājumiem.

(2) Atbrīvojumu no nodokļa šā panta pirmās daļas 17.punktā minētajiem pakalpojumiem piemēro arī personas, kas nav publiskas personas, ja, sniedzot šos pakalpojumus, sistemātiski netiek gūta peļņa. Ja peļņa tiek gūta, atbrīvojumu piemēro gadījumos, kad gūto peļņu novirza vai iegulda šo pakalpojumu sniegšanas pilnveidošanai.

(3) Ar nodokli neapliet preču piegādi, ja reģistrēts nodokļa maksātājs par attiecīgajām precēm nav atskaitījis priekšnodokli un preces tika iegādātas vai izmantotas šā panta pirmajā daļā minēto darījumu nodrošināšanai vai valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai.

(4) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā atbrīvojums no nodokļa piemērojams šādām preču piegādēm un pakalpojumiem:

- 1) zobārstniecības pakalpojumiem;
- 2) valsts atzītu izglītības iestāžu pakalpojumiem vispārējās izglītības, profesionālās izglītības, augstākās izglītības un interešu izglītības jomā, kā arī ar šiem izglītības pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšanai un preču piegādei, ko veic minētās izglītības iestādes;
- 3) izglītības pakalpojumiem, ko sniedz pedagogi, pasniedzot privāttundas vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un augstākās izglītības mācību programmu ietvaros;
- 4) kultūras pakalpojumiem;
- 5) finanšu darījumiem;
- 6) azartspēlēm, izlozēm un loterijām;
- 7) nekustamā īpašuma piegādei;
- 8) iedzīvotājiem sniegto dzīvojamo telpu īres un dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumiem.

### 53. pants. Ar nodokli neapliekamais preču imports

(1) Ar nodokli neapliek šā likuma 52. panta pirmajā daļā minēto preču importu.

(2) Ar nodokli neapliek gāzes importu, kas transportēta, izmantojot dabasgāzes sistēmu vai tīklus, kuri pieslēgti šai sistēmai, vai gāzes transportkuģus, un ko iesūknē kādā dabasgāzes sistēmā vai maģistrālo cauruļvadu tīklā, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas importam pa siltumapgādes vai dzesēšanas tīkliem.

(3) Ar nodokli neapliek preču importu, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra regulu (EK) Nr.1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (kodificēta versija), izņemot šīs regulas 23. pantā minētos preču sūtījumus.

(4) Ar nodokli neapliek preču sūtījumus, kas minēti Padomes 2009. gada 16. novembra regulas (EK) Nr.1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (kodificēta versija), 23. pantā, ja sūtījuma vērtība nepārsniedz 22 *euro* vai ekvivalentu summu latos.

(5) Ar nodokli neapliek preču importu komerciālā nolūkā, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 22 *euro* vai ekvivalentu summu latos.

(6) Šā panta ceturtajā un piektajā daļā minēto ekvivalento summu latos nosaka, ievērojot Komisijas 1993. gada 2. jūlija regulas (EEK) Nr.2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes regulai (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, 169. panta prasības.

(7) Ar nodokli neapliek preču importu, ko veic:

- 1) Eiropas Savienības institūcijas vai to pārstāvniecības Eiropas Savienības teritorijā, Eiropas Atomenerģijas kopiena, Eiropas Centrālā banka, Eiropas Investīciju banka vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotās struktūras, kurām piemēro 1965. gada 8. aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos;
- 2) starptautiskās struktūras, organizācijas, kuras nav minētas šīs daļas 1. punktā un kuras par tādām atzinušas attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībnieki, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos;
- 3) starptautiskās organizācijas vai to pārstāvniecības Eiropas Savienības teritorijā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos;
- 4) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) struktūrvienības starptautiskā līguma izpildes vajadzībām vai NATO dalībvalstu bruņoto spēku vienības (izņemot Latvijas Republikas Nacionālos bruņotos spēkus), kas uzturas Latvijas Republikas teritorijā, savām vajadzībām vai to sastāvā esošo personu vajadzībām;
- 5) Latvijas Republikā reģistrētās dalībvalstu un trešo valstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības, kurām piemēro 1965. gada 8. aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, ja preces ir atbrīvotas no muitas nodokļa saskaņā ar šā panta trešo daļu.

(8) Ar nodokli neapliek zivsaimniecības nozarē darbojošās personas nozvejojotā loma ievēšanu ostās pirms tā piegādes, ja tas nav apstrādāts vai nav konservēts pārdošanai.

(9) Ar nodokli neapliek preču atpakaļiešanu iekšzemē pēc izvešanas uz laiku, ja to veic persona, kura preces eksportējusi, un ja šīs preces atbilst prasībām, kas tiek izvirzītas atbrīvošanai no muitas nodokļiem.

(10) Ar nodokli neapliek tādu preču importu, ko iekšzemē ieved personīgajā bagāžā fiziskā persona, kas ierodas no trešās valsts vai trešās teritorijas (turpmāk šajā pantā — ceļotājs), ja šādu preču importu neveic komerciālā nolūkā.

(11) Par šā panta desmitajā daļā minēto personīgo bagāžu uzskata bagāžu, ko ceļotājs uzrāda muitas iestādēm iebraukšanas brīdī, kā arī bagāžu, ko ceļotājs vēlāk uzrāda tām pašām muitas iestādēm, pierādot, ka šī bagāža izbraukšanas brīdī ir reģistrēta kā līdzvedama bagāža sabiedrībā, kas nodrošina ceļojumu.

(12) Uzskata, ka preču importu neveic komerciālā nolūkā šā panta desmitās daļas izpratnē, ja preču imports atbilst visiem turpmāk šai panta daļā minētajiem nosacījumiem:

- 1) preču importu neveic regulāri;
- 2) ievēd tikai tādas preces, kas paredzētas ceļotāja personīgajai vai ģimenes lietošanai vai dāvināšanai.

(13) Šā panta divpadsmitajā daļā minēto preču veidam un daudzumam jābūt tādām, kas neliecina par šo preču importu komerciālā nolūkā.

(14) Preces, ko ceļotājs ievēd personīgajā bagāžā, neapliek ar nodokli, ievērojot šādus nosacījumus un ierobežojumus preču vērtībai:

- 1) preču kopējā vērtība vienai personai nepārsniedz:
  - a) 210 latu, ja ceļotājs ieceļo pa sauszemi,
  - b) 300 latu, ja ceļotājs ieceļo ar gaisa transportu vai jūras transportu;
- 2) ceļotājiem, kas jaunāki par 15 gadiem, neatkarīgi no ieceļošanas veida preču kopējā vērtība vienai personai nepārsniedz 200 latu;
- 3) šīs daļas 1.punktā minētajā preču kopējā vērtībā neiekļauj:
  - a) tās personīgās bagāžas vērtību, ko ceļotājs ievēd uz laiku vai ievēd atpakaļ pēc pagaidu izvešanas,
  - b) ceļotāja personiskajām vajadzībām nepieciešamo zāļu vērtību,
  - c) šā panta piecpadsmitajā daļā norādīto preču vērtību;
- 4) vienas preces vērtība nav dalāma.

(15) Ar nodokli neapliek tabakas izstrādājumus, alkoholiskos dzērienus un degvielu, ko ceļotājs ievēd personīgajā bagāžā, ievērojot likuma "Par akcīzes nodokli" nosacījumus un šo preču daudzuma ierobežojumus.

#### **54. pants. Ar nodokli neapliekamā preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā**

(1) Ar nodokli neapliek tādu preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, kuru piegādei iekšzemē būtu piemērojams atbrīvojums saskaņā ar šā likuma 52. pantu.

(2) Ar nodokli neapliek tādu preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, kuru imports būtu atbrīvots no nodokļa saskaņā ar šā likuma 53. panta trešo, ceturto, piekto vai devīto daļu.

(3) Iekšzemē veiktajai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā nepiemēro nodokli, ja:

- 1) preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā veic citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš neveic saimniecisko darbību iekšzemē, nolūkā šīs preces turpmāk piegādāt reģistrētam nodokļa maksātājam iekšzemē;
- 2) preces uz iekšzemi nosūta tieši no dalībvalsts, kas nav šīs daļas 1.punktā minētā citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijas dalībvalsts;
- 3) šīs daļas 1.punktā minētais reģistrētais nodokļa maksātājs saskaņā ar šā likuma 86. panta astoto daļu ir atbildīgs par nodokļa samaksu valsts budžetā.

(4) Šā panta trešajā daļā noteikto atbrīvojumu nepiemēro, ja šā panta trešās daļas 1.punktā minētais citas dalībvalsts reģistrētais nodokļa maksātājs ir reģistrēts arī Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

## VIII nodaļa

### Nodokļa maksātāja reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā

#### **55. pants. Vispārīgie noteikumi nodokļa maksātāja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Nodokļa maksātājs, pirms tas veic ar nodokli apliekamos darījumus vai saņem tādus pakalpojumus iekšzemē, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Nodokļa maksātājam ar nodokli apliekamu darījumu veikšanai ir tiesības reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā uz noteiktu laiku, kuru tas norāda šā likuma 66. panta pirmajā daļā minētajā reģistrācijas iesniegumā.

#### **56. pants. Personas, ko reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē:

- 1) fiziskās personas;
- 2) juridiskās personas;
- 3) personālsabiedrības;
- 4) personu grupas pilnvaroto fizisko personu, ja personu grupa kopīgas saimnieciskās darbības veikšanai darbojas uz līguma pamata;
- 5) PVN grupu, norādot PVN grupas galveno uzņēmumu, kurš uzņemas saistības PVN grupas vārdā iesniegt nodokļa deklarāciju un pildīt citus reģistrēta nodokļa maksātāja pienākumus (turpmāk — galvenais uzņēmums);
- 6) fiskālo pārstāvi.

(2) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs iekšzemē veic vismaz vienu ar nodokli apliekamu darījumu, Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē vienu no šādām personām:

- 1) citas dalībvalsts nodokļa maksātāju;
- 2) tā pilnvaroto personu iekšzemē.

(3) Ja trešās valsts vai trešā teritorijas nodokļa maksātājs iekšzemē veic vismaz vienu ar nodokli apliekamu darījumu, Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē tā pilnvaroto personu iekšzemē.

#### **57. pants. Noteikumi iekšzemes nodokļa maksātāja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā**

(1) Ja neregistrēts nodokļa maksātājs veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un ja šo preču kopējā vērtība bez nodokļa kārtējā kalendāra gadā sasniedz vai pārsniedz 7000 latu, nodokļa maksātājs līdz tam taksācijas periodam sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam, kad ir sasniegts vai pārsniegts šajā likumā noteiktais reģistrācijas sliekšnis — 7000 latu —, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.

(2) Neregistrēts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nepiemērot šā panta pirmo daļu, ja pēc vienas preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā, ar kuru sasniegts vai pārsniegts reģistrācijas sliekšnis — 7000 latu —, nākamajā kalendāra gadā nav paredzēts veikt citas preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā, kuru kopējā vērtība pārsniegtu 7000 latu. Šajā gadījumā minētā persona iemaksā nodokli valsts budžetā šā likuma 121. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā, neregistrējoties Valsts ieņēmumu



dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(3) Ja iekšzemes nodokļa maksātājs ir reģistrējies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā pirms šā panta pirmajā daļā minētās summas sasniegšanas, tad pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā nodokļa maksātājs, kurš veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ir tiesīgs no tā brīvprātīgi izstāties ne agrāk kā pēc diviem gadiem no reģistrācijas dienas.

(4) Šis pants nav piemērojams attiecībā uz tādu citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju, kurš veic ar nodokli apliekamus darījumus iekšzemē.

#### **58. pants. Noteikumi valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā būvniecības pakalpojuma saņemšanai**

(1) Valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura nav reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un kura ir noslēgusi ar būvniecības pakalpojumu sniedzēju līgumu par šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai ir iesaistīta kā publiskais partneris publiskās un privātās partnerības projektā saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, pirms šo pakalpojumu saņemšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Saskaņā ar šā panta pirmo daļu reģistrētajām personām piešķir reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, kas ir izmantojams šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanai.

#### **59. pants. Iekšzemes nodokļa maksātāja tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Iekšzemes nodokļa maksātājs ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tā veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 35 000 latu.

(2) Iekšzemes nodokļa maksātājs ne vēlāk kā līdz tā mēneša piecpadsmitajam datumam, kas seko mēnesim, kad ir pārsniegts šā panta pirmajā daļā noteiktais reģistrācijas sliekšnis, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajā summā neiekļauj iekšzemes nodokļa maksātāja piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību, ja šādu piegādi veic vienu reizi 12 mēnešu laikā.

(4) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja nodokļa maksātājs citas dalībvalsts nodokļa maksātājam sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu.

(5) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs nepiemērot šā panta pirmo daļu, ja pēc viena darījuma, ar kuru pārsniegts šajā daļā noteiktais reģistrācijas sliekšnis, turpmāko 12 mēnešu laikā nav paredzēts veikt citus ar nodokli apliekamus darījumus. Šajā gadījumā minētā persona iemaksā nodokli valsts budžetā šā likuma 34. panta desmitajā un 119. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, neregistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(6) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja nodokļa maksātājs no citas dalībvalsts vai no jebkuras trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu.

(7) Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā nav pienākuma reģistrēties šā likuma 3. panta ceturtajā daļā minētajām personām.

(8) Šis pants nav piemērojams attiecībā uz tādu citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju, kurš veic ar nodokli apliekamus darījumus iekšzemē.



**60. pants. Noteikumi citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā preces personai, kura nav nodokļa maksātājs vai ir neregistrēts nodokļa maksātājs, un šīs preces iekšzemē montē vai uzstāda, tad šīs citas dalībvalsts nodokļa maksātājs pirms darījuma veikšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā neatkarīgi no montēto vai uzstādīto preču vērtības.

(2) Preču tālpārdošanas darījumos citas dalībvalsts nodokļa maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā:

- 1) 30 dienu laikā no brīža, kad preču piegāžu kopējā vērtība iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi 24 000 latu;
- 2) pirms darījuma veikšanas, ja piegādā preces, kurām iekšzemē piemēro akcīzes nodokli, neatkarīgi no piegādāto akcīzes preču vērtības.

(3) Preču tālpārdošanas darījumos citas dalībvalsts nodokļa maksātājam ir tiesības reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā arī pirms šā panta otrās daļas 1.punktā minētā reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas.

(4) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja pastāvīgā iestāde iekšzemē iesaistās šīs personas preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā iekšzemē, tā pirms šo darījumu veikšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

**61. pants. Citas dalībvalsts nodokļa maksātāja tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi vai tādu pakalpojumu sniegšanu, par ko nodokli valsts budžetā maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs.

(2) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājam ir tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas muitas noliktavā vai brīvajā zonā veic tikai preču piegādes darījumus ar precēm, kas ir Kopienas preces Padomes 1992. gada 12. oktobra regulas (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi izpratnē (turpmāk — Kopienas preces), kurām uzsākta preču eksporta procedūra, kā arī ar tādām precēm, kas nav Kopienas preces.

(3) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādes darījumus, pārvietojot no vienas iekšzemes muitas noliktavas vai brīvās zonas uz citām iekšzemes vai citas dalībvalsts muitas noliktavām vai brīvajām zonām preces, kas nav Kopienas preces, kā arī tādās Kopienas preces, kurām uzsākta preču izvešanas procedūra, ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(4) Citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas piegādā ražošanas preču krājumus vai vairumtirdzniecības preču krājumus reģistrētam nodokļa maksātājam un saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp šīm personām, īpašumtiesības uz minētajām precēm reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš ir preču saņēmējs, pāriet tikai preču tālākpārdošanas vai izmantošanas brīdī.

(5) Citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un preču piegādi, piedaloties šā likuma 54. panta trešajā daļā minētajā preču piegādē, neregistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(6) Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi, kuras šis nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē uz galamērķi ārpus Eiropas Savienības teritorijas, izņemot preces, kas paredzētas, lai aprīkotu vai apgādātu izprieču ceļojumu kuģus, privātus gaisakuģus vai jebkādus citus personiskas lietošanas transportlīdzekļus.

(7) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāju attiecīgajos darījumos iekšzemē pārstāv fiskālais pārstāvis, šim citas dalībvalsts nodokļa maksātājam nav jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā atbilstoši šā likuma 55. panta pirmajai daļai.

**62. pants. Noteikumi trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja pastāvīgās iestādes iekšzemē reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

Ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja pastāvīgā iestāde iekšzemē iesaistās šīs personas preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā iekšzemē, tā pirms šo darījumu veikšanas reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

**63. pants. Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi vai tādu pakalpojumu sniegšanu, par ko nodokli valsts budžetā maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs.

(2) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš iekšzemes muitas noliktavā vai brīvajā zonā veic tikai preču piegādes darījumus ar precēm, kas nav Kopienas preces, kā arī ar tādām Kopienas precēm, kurām uzsākta preču eksporta procedūra, ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(3) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādes darījumus, pārvietojot no vienas iekšzemes muitas noliktavas vai brīvās zonas uz citām iekšzemes vai citas dalībvalsts muitas noliktavām vai brīvajām zonām preces, kas nav Kopienas preces, kā arī tādās Kopienas preces, kurām uzsākta preču eksporta procedūra, ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(4) Ja trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju attiecīgajos darījumos iekšzemē pārstāv fiskālais pārstāvis, šim trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam nav jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā atbilstoši šā likuma 55. panta pirmajai daļai.

(5) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, ir tiesīgs neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veic tādu preču piegādi, kuras šis nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā no iekšzemes nosūta vai transportē uz galamērķi ārpus Eiropas Savienības teritorijas, izņemot preces, kas paredzētas izprieču ceļojumu kuģu, privātu gaisakuģu vai jebkādu citu personiskas lietošanas transportlīdzekļu aprīkošanai vai apgādei.

**64. pants. Nosacījumi PVN grupas reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un dalībnieku reģistrācijai PVN grupā**

(1) Nosacījumi PVN grupas reģistrācijai un dalībnieku reģistrācijai PVN grupā ir šādi:

- 1) PVN grupas dalībnieki var būt tikai reģistrēti nodokļa maksātāji;
- 2) maksimālais dalībnieku skaits PVN grupā nav ierobežots;
- 3) reģistrēts nodokļa maksātājs vienlaikus nevar būt citas PVN grupas dalībnieks;
- 4) PVN grupu var veidot, ja vismaz viena PVN grupas dalībnieka ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējos 12 kalendāra mēnešos līdz mēnesim, kad iesniegts iesniegums PVN grupas reģistrācijai, ir vismaz 250 000 latu;

- 5) PVN grupas dalībnieki var būt:
  - a) kapitālsabiedrības, kuras ietilpst vienā koncernā (atbilstoši Koncernu likumam),
  - b) ārvalsts komersanta (juridiskās personas) filiāle Latvijā, ja šis ārvalsts komersants atbilstoši Koncernu likumam ir tā paša koncerna sastāvā, kurā ietilpst pārējie PVN grupas dalībnieki;
- 6) starp PVN grupas dalībniekiem ir noslēgts PVN grupas dibināšanas līgums, kurā norādīts galvenais uzņēmums;
- 7) PVN grupas dalībnieki ir sasniedzami to juridiskajā adresē.

(2) PVN grupas dalībnieki visos darījumos ar personām, kuras nav šīs PVN grupas dalībnieki, lieto savu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā. PVN grupai piešķirto reģistrācijas numuru izmanto tikai PVN grupas nodokļa deklarācijas sastādīšanai un nodokļa maksāšanas vajadzībām.

#### **65. pants. Nosacījumi fiskālā pārstāvja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Reģistrētu nodokļa maksātāju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā kā fiskālo pārstāvi, piešķirot tam atsevišķu fiskālā pārstāvja reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā (turpmāk — fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs), ja tas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

- 1) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs, skaitot no dienas, kad tas iesniedzis iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa reģistrā, pirms vairāk nekā diviem gadiem ir reģistrējies saimniecisko darbību iekšzemē un kopš reģistrācijas dienas nepārtraukti veicis saimniecisko darbību;
- 2) attiecīgajam reģistrētajam nodokļa maksātājam dienā, kad tas iesniedzis iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nav nodokļu parādu vai attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām noteiktajā kārtībā un šī persona pilda parādu saistības;
- 3) fiziskajai personai vai juridisko personu pārstāvēt tiesīgai personai nav sodāmības par krāpšanu, dokumentu viltošanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri var ietekmēt nodokļu apmēra noteikšanu;
- 4) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļu un informatīvās deklarācijas un Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā termiņā rakstveidā iesniedz pieprasīto papildu informāciju, kas nepieciešama valsts budžeta maksājamās nodokļa summas vai nodokļa pārmaksas noteikšanai;
- 5) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs ir sasniedzams tā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā;
- 6) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs iesniedz kādu no šādiem apliecinājumiem iespējamā nodokļa parāda segšanai:
  - a) bankas izsniegtu apliecinājumu tam, ka fiskālā pārstāvja darbībai ir izveidots naudas līdzekļu uzkrājums depozīta kontā iespējamā nodokļa parāda segšanai; šis uzkrājums fiskālā pārstāvja reģistrācijas dienā ir 10 000 latu un fiskālā pārstāvja darbības laikā — vismaz 20 procentu apmērā no fiskālā pārstāvja iepriekšējo triju taksācijas periodu nodokļa deklarācijās norādītās vidējās ar nodokli apliekamo darījumu kopējās vērtības, bet ne mazāks par 10 000 latu. Fiskālais pārstāvis pēc katra taksācijas perioda beigām pārliecinās un nodrošina, ka uzkrātā summa atbilst šā apakšpunkta nosacījumiem,

- b) bankas vai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtu apliecinājumu tam, ka attiecīgā institūcija sniegs fiskālā pārstāvja darbībai nepieciešamo galvojumu iespējamā nodokļa parāda segšanai, ne mazāku par 200 000 latu. Fiskālais pārstāvis pēc katra taksācijas perioda beigām pārlicinās, ka iespējamā nodokļa parāda summa nav lielāka par šajā apakšpunktā minētā galvojuma apmēru. Ja galvojuma apmērs nav pietiekams, lai segtu iespējamo nodokļa parādu, fiskālais pārstāvis nodrošina tā palielināšanu;
- 7) attiecīgais reģistrētais nodokļa maksātājs ir Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā reģistrēts klients.

(2) Reģistrētu nodokļa maksātāju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā kā fiskālo pārstāvi, pamatojoties uz reģistrācijas iesniegumu, ko iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam. Ja reģistrācijas iesniegumu paraksta pilnvarotā persona, tā vienlaikus ar šo iesniegumu iesniedz rakstveida pilnvaru. Iesniegumu var iesniegt arī elektroniski, izmantojot drošu elektronisko parakstu vai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

(3) Ministru kabinets nosaka:

- 1) veidlapas paraugu iesniegumam par reģistrēta nodokļa maksātāja kā fiskālā pārstāvja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, veidlapas aizpildīšanas, parakstīšanas un iesniegšanas kārtību;
- 2) nosacījumus un kārtību bankas un apdrošināšanas sabiedrības izsniegtajā apliecinājumā norādītā iespējamā nodokļa parāda segšanai naudas līdzekļu uzkrājuma depozīta kontā vai sniegtā galvojuma apmēra samazināšanai un atbrīvojuma piešķiršanai no šā apliecinājuma iesniegšanas;
- 3) fiskālā pārstāvja pienākumus attiecībā uz bankas un apdrošināšanas sabiedrības izsniegtajā apliecinājumā norādītā iespējamā nodokļa parāda segšanai naudas līdzekļu uzkrājuma depozīta kontā vai sniegtā galvojuma apmēra ievērošanu.

#### **66. pants. Vispārīgā kārtība reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Neregistrētu nodokļa maksātāju, citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, pamatojoties uz reģistrācijas iesniegumu, ko iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam. Ja reģistrācijas iesniegumu paraksta pilnvarotā persona, tā vienlaikus ar šo iesniegumu iesniedz rakstveida pilnvaru. Iesniegumu var iesniegt arī elektroniski, izmantojot drošu elektronisko parakstu vai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu ir tiesības iesniegt Uzņēmumu reģistram vienlaikus ar pieteikumu par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā.

(3) Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par nodokļa maksātāja (tai skaitā par PVN grupas un fiskālā pārstāvja, kā arī par jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai) reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai lēmumu atteikt reģistrāciju.

(4) Ja Valsts ieņēmumu dienests pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas no nodokļa maksātāja ir pieprasījis informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt deklarēto saimniecisko darbību, lēmumu par nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai lēmumu par atteikumu reģistrēt Valsts ieņēmumu dienests pieņem piecu darbdienu laikā pēc pieprasītās informācijas saņemšanas.

(5) Lēmumu par personas (izņemot PVN grupu) reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā paziņo Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā internetā vai pa pastu. Persona iesniegumā par tās reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā norāda, kādā veidā tā vēlas saņemt Valsts ieņēmumu dienesta pieņemto lēmumu.

(6) Lēmumu par PVN grupas reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai lēmumu par jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai paziņo pa pastu.

(7) Ja saskaņā ar šā panta trešo daļu ir pieņemts lēmums par atteikumu reģistrēt Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, Valsts ieņēmumu dienests, norādot atteikuma iemeslus, piecu darbdienu laikā nosūta to pa pastu personai vai PVN grupas galvenajam uzņēmumam.

(8) Šā panta pirmajā daļā minēto neregistrētu nodokļa maksātāju, citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju reģistrācijas iesniegumu veidlapu paraugus, to aizpildīšanas, parakstīšanas un iesniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

#### **67. pants. Reģistrācijas brīdis Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Ja par to, ka pieņemts lēmums par nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, Valsts ieņēmumu dienests paziņo savā mājaslapā internetā, nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu) uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ar nākamo dienu pēc šā lēmuma paziņošanas.

(2) Ja par to, ka pieņemts lēmums par nodokļa maksātāja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, Valsts ieņēmumu dienests paziņo pa pastu, nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu) uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ar septīto dienu pēc šā lēmuma nodošanas pastā.

(3) PVN grupu uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un jaunu dalībnieku uzskata par pievienotu PVN grupai ar nākamā taksācijas perioda pirmo datumu pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis attiecīgo lēmumu.

(4) Informāciju par reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, izņemot informāciju par PVN grupas reģistrāciju vai par jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai, Valsts ieņēmumu dienests publicē savā mājaslapā internetā vienas darbdienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par reģistrāciju.

#### **68. pants. Jauna dalībnieka reģistrācija PVN grupā un dalībnieka izslēgšana no PVN grupas**

(1) Pievienojot PVN grupai jaunu dalībnieku, PVN grupas galvenais uzņēmums iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu, kuru paraksta galvenais uzņēmums un PVN grupai pievienojamais reģistrētais nodokļa maksātājs, vienlaikus iesniedzot attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu.

(2) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu atteikt jauna dalībnieka pievienošanu PVN grupai, ja jaunais dalībnieks neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem.

(3) Dalībnieks ir tiesīgs izstāties no PVN grupas ne agrāk kā 12 kalendāra mēnešus pēc tā pievienošanas PVN grupai, izņemot gadījumus, kad tas vairs neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem.

(4) Lai dalībnieks izstātos no PVN grupas, galvenais uzņēmums iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas, ko paraksta galvenais uzņēmums un izslēdzamais PVN grupas dalībnieks, vienlaikus iesniedzot attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu.



(5) Ja dalībnieks vairs neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem, galvenais uzņēmums iesniedz iesniegumu par minētā dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais dalībnieks vairs neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem.

(6) Lai galvenais uzņēmums izstātos no PVN grupas, tas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tā izslēgšanu no PVN grupas, ko paraksta galvenais uzņēmums un PVN grupas dalībnieks, kas turpmāk būs galvenais uzņēmums, un vienlaikus tiek iesniegti attiecīgi grozīts PVN grupas dibināšanas līgums. Dalībnieks, kas turpmāk būs galvenais uzņēmums, ir iepriekšējā galvenā uzņēmuma saistību un pienākumu pārņēmējs attiecībā uz PVN grupas saistībām un pienākumiem pret Valsts ieņēmumu dienestu.

(7) PVN grupas dalībnieku uzskata par izslēgtu no PVN grupas ar nākamā taksācijas perioda pirmo datumu pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis lēmumu par dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas.

### **69. pants. Atteikums reģistrēt nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt iekšzemes nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā (izņemot PVN grupu), ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) nodokļa maksātājs nav sasniedzams tā norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētās dzīvesvietas adresē vai arī šī adrese faktiski nepastāv;
- 2) nodokļa maksātājs pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma nesniedz informāciju vai sniedz nepamatotu vai nepatiesu informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt deklarēto saimniecisko darbību;
- 3) nodokļa maksātājam saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta saimnieciskā darbība;
- 4) nodokļa maksātāja adrese atbilst riska adreses nosacījumiem atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";
- 5) nodokļa maksātājam vai tā amatpersonai, prokūristam vai pilnvarotai personai, ja minētās personas ir Latvijas Republikas rezidenti, Latvijā nav deklarētās dzīvesvietas adreses.

(2) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas reģistrācijas iesniegumā nav norādījis visu pieprasīto informāciju vai nav iesniedzis visus iesniegumam pievienojamos dokumentus.

(3) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja pilnvarotā persona reģistrācijas iesniegumā nav norādījusi visu informāciju par personu, kuru tā pārstāv, vai nav iesniegusi visus iesniegumam pievienojamos dokumentus.

(4) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt PVN grupu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja PVN grupa neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem.

(5) Nodokļa maksātājam, kurš saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu par atteikumu to reģistrēt Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ir tiesības novērst šā panta pirmajā daļā minētos reģistrācijas atteikuma iemeslus — precizēt šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu un atkārtoti iesniegt to Valsts ieņēmumu dienestam.



**70. pants. Atkārtota reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

Nodokļa maksātāju, kurš izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 4., 5. vai 6. punktu, atkārtoti reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 66. pantā noteiktajā kārtībā pēc šā likuma 104. panta trešās daļas nosacījumu izpildes un pēc:

- 1) laikus neiesniegto nodokļa deklarāciju iesniegšanas un šajās nodokļa deklarācijās norādītās valsts budžetā maksājamās nodokļa summas, nokavējuma naudas, kā arī par nodokļa deklarācijas savlaicīgu neiesniegšanu aprēķinātās naudas soda samaksas;
- 2) Valsts ieņēmumu dienesta veiktajā nodokļa pārbaudē konstatētās nodokļa deklarācijā sniegtās nepatiesās informācijas labošanu un valsts budžetā maksājamās nodokļa summas un nokavējuma naudas samaksas;
- 3) Valsts ieņēmumu dienesta pieprasīto, nodokļa aprēķinu pārbaudei nepieciešamo dokumentu iesniegšanas;
- 4) ziņu precizēšanas par juridisko adresi vai deklarēto dzīvesvietu;
- 5) Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma par nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības atjaunošanu.

**71. pants. Fiskālā pārstāvja atkārtota reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Fiskālo pārstāvi atkārtoti reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vēlas reģistrēties kā fiskālais pārstāvis, atbilst šā likuma 65. panta pirmās daļas 2. un 3. punktam;
- 2) fiskālais pārstāvis, kurš izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 5. vai 6. punktu, ir izpildījis šā likuma 70. pantā minētās saistības;
- 3) fiskālā pārstāvja darbībai sniegts kāds no šā likuma 65. panta pirmās daļas 6. punktā paredzētajiem apliecinājumiem;
- 4) dienā, kad Valsts ieņēmumu dienestam iesniegts iesniegums par fiskālā pārstāvja reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, attiecīgajai personai nav nodokļu parādu par iepriekšējiem taksācijas periodiem.

(2) Ja fiskālais pārstāvis līdz dienai, kad tas izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, jau ir bijis divas reizes no šā reģistra izslēgts saskaņā ar 73. panta pirmās daļas 10. punktu vai 83. panta otro daļu, atkārtoti fiskālo pārstāvi reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ne agrāk kā gadu pēc pēdējās izslēgšanas.

**72. pants. Reģistrācijas perioda pagarināšana Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Ja nodokļa maksātājs, kurš reģistrēts uz noteiktu laiku saskaņā ar šā likuma 55. panta otro daļu, vēlas pagarināt reģistrācijas periodu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66. panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā pirms reģistrācijas termiņa beigām.

(2) Kārtību, kādā pagarināms šā panta pirmajā daļā minētais reģistrācijas laiks Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nosaka Ministru kabinets.

## IX nodaļa

### Reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra

#### 73. pants. Vispārīgie gadījumi reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanai no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra

(1) Valsts ieņēmumu dienests izslēdz reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot PVN grupu) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra;
- 2) reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā;
- 3) fiziskā persona, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs, ir mirusi;
- 4) saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība;
- 5) reģistrēts nodokļa maksātājs 30 dienu laikā pēc šajā likumā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa neiesniedz nodokļa deklarāciju vai nodokļa deklarācijā sniedz nepatiesu informāciju, vai pēc Valsts ieņēmumu dienesta rakstveida pieprasījuma neiesniedz nodokļa aprēķinu pārbaudei nepieciešamos dokumentus;
- 6) reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot citas dalībvalsts nodokļa maksātāju) nav sasniedzams juridiskajā adresē vai deklarētās dzīvesvietas adresē vai arī šī adrese faktiski nepastāv;
- 7) reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tās izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, kurā paziņo, ka neplāno turpmāk saņemt būvniecības pakalpojumus un veikt ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ saskaņā ar šo likumu vajadzētu būt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 8) PVN grupa iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par tās izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un no PVN grupas reģistrācijas dienas ir pagājuši 12 kalendāra mēneši;
- 9) PVN grupa vairs neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem;
- 10) fiskālā pārstāvja darbības laikā iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:
  - a) fiskālais pārstāvis neievēro šā panta pirmās daļas 5. vai 6.punkta nosacījumus,
  - b) kārtējā mēneša piektajā datumā fiskālajam pārstāvim ir par šā likuma 65. panta pirmās daļas 6.punktā minēto uzkrājuma vai galvojuma apmēru lielāks nodokļa parāds valsts budžetam, un nodokļa samaksas termiņš nav pagarināts (atlikts, sadalīts) normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām noteiktajā kārtībā,
  - c) fiziskajai personai vai juridisko personu pārstāvēt tiesīgai personai ir sodāmība par krāpšanu, dokumentu viltošanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri var ietekmēt nodokļu apmēra noteikšanu.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība un kas turpmāk plāno saņemt vienīgi šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus un neveikt ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ saskaņā ar šo likumu vajadzētu

būt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ir tiesīgs paziņot Valsts ieņēmumu dienestam, ka ar nākamo taksācijas periodu reģistrācijas numuru Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā izmantos vienīgi, lai saņemtu šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus.

**74. pants. Vispārīgā kārtība reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanai no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis**

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot PVN grupu) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, Valsts ieņēmumu dienests izskata šo iesniegumu un 10 darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas Valsts ieņēmumu dienestā pieņem lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra vai lēmumu par atteikumu izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(2) Reģistrētu nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu) uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar septīto dienu pēc tam, kad lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra nodots pastā, ja šajā pantā nav noteikts citādi. Ja lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra tiek apstrīdēts vai pārsūdzēts, tas neaptur šā lēmuma darbību.

(3) Reģistrētu nodokļa maksātāju (izņemot PVN grupu), kuram saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta saimnieciskā darbība, uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar dienu, kad pieņemts lēmums par nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu.

(4) Reģistrētu nodokļa maksātāju, kurš reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā uz noteiktu laiku, kas norādīts šā likuma 66. panta pirmajā daļā minētajā reģistrācijas iesniegumā, uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar nākamo dienu pēc šā laika perioda beigām.

(5) Valsts ieņēmumu dienests informāciju par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra publicē savā mājaslapā internetā vienas darbdienu laikā pēc tam, kad lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra nodots pastā, vai, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai reorganizēts, pēc tam, kad no Uzņēmumu reģistra ir saņemtas ziņas par attiecīgā nodokļa maksātāja likvidāciju vai reorganizāciju.

**75. pants. Reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā**

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir likvidēts vai beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā, Valsts ieņēmumu dienests vienas darbdienu laikā pēc tam, kad saņemtas ziņas par attiecīgā reģistrētā nodokļa maksātāja izslēgšanu no Uzņēmumu reģistra, izslēdz to no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(2) Reģistrētu nodokļa maksātāju uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar dienu, kad pabeigta tā likvidācija, vai ar dienu, kad reģistrēts nodokļa maksātājs beidz pastāvēt reorganizācijas rezultātā.

**76. pants. Mirušas fiziskās personas — reģistrēta nodokļa maksātāja — izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis**

(1) Fizisko personu, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs un kura ir mirusi, izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu, ne agrāk kā 60 dienas pēc fiziskās personas nāves.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto personu neizslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja mantinieks vai mantojuma pārvaldīšanai tiesas iecelts aizgādnis, par ko 60 dienu laikā pēc fiziskās personas nāves ir informēts Valsts ieņēmumu dienests, turpina veikt saimniecisko darbību mantojuma atstājēja vietā, līdz brīdim, kad stājas spēkā likumīgo mantinieku mantojuma tiesības.

(3) Fizisko personu, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs un kura ir mirusi, uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, pamatojoties uz likumīgā mantinieka iesniegumu par šā nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ar dienu, kad stājušās spēkā likumīgo mantinieku mantojuma tiesības, vai ar septīto dienu pēc tam, kad pieņemts lēmums par šā nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(4) Ja no mantojuma pārvaldīšanai ieceltā mantinieka vai tiesas ieceltā aizbildņa, kurš šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā ir informējis Valsts ieņēmumu dienestu par to, ka turpina veikt saimniecisko darbību mantojuma atstājēja vietā, vai no likumīgā mantinieka deviņu mēnešu laikā pēc šā panta trešajā daļā minētās fiziskās personas nāves dienas nav saņemta informācija par likumīgā mantinieka iecelšanu vai mantojuma pieņemšanas procesa turpinājumu, mirušo personu izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar septīto dienu pēc tam, kad pieņemts lēmums par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu.

**77. pants. Reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis, ja notikusi reģistrēta nodokļa maksātāja reorganizācija**

Ja notikusi reģistrēta nodokļa maksātāja reorganizācija un tas pēc reorganizācijas turpina pastāvēt, Valsts ieņēmumu dienests 10 darbdienu laikā pēc tam, kad saņemts šā reģistrētā nodokļa maksātāja pamatots iesniegums par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, izvērtē tā paredzamo ar nodokli apliekamo darījumu apjomu un pieņem lēmumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Ja paredzamais ar nodokli apliekamo darījumu apjoms nesasniedz 35 000 latu, tad, balstoties uz saņemto reģistrēta nodokļa maksātāja pamatoto iesniegumu, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

**78. pants. Būvniecības pakalpojumu saņemšanai reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un izslēgšanas brīdis**

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 58. pantu, lai vienīgi saņemtu šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, Valsts ieņēmumu dienests izskata šo iesniegumu un pieņem lēmumu saskaņā ar šā likuma 74. panta pirmo daļu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā valsts vai pašvaldības iestādi vai pašvaldību uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 74. panta otro daļu.

**79. pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēts nodokļa maksātājs šajā likumā noteiktajā termiņā neiesniedz nodokļa deklarāciju vai dokumentus nodokļa aprēķinu pārbaudei**

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs šajā likumā noteiktajā termiņā neiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu vai Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā termiņā neiesniedz dokumentus nodokļa aprēķinu pārbaudei, Valsts ieņēmumu dienests nosūta reģistrētam nodokļa maksātājam rakstveida brīdinājumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(2) Ja 12 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas reģistrēts nodokļa maksātājs neiesniedz nodokļa deklarāciju vai dokumentus nodokļa aprēķinu pārbaudei, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienests veiktajā nodokļu pārbaudē konstatē, ka reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa deklarācijā ir sniedzis nepatiesu informāciju, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

**80. pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā**

(1) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktajā pārbaudē konstatēts, ka reģistrēts nodokļa maksātājs nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam rakstveida brīdinājumu par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Brīdinājumā norāda laiku, kad tiks atkārtoti pārbaudīta reģistrēta nodokļa maksātāja sasniedzamība juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā.

(2) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nav sasniedzams juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā arī atkārtotās pārbaudes laikā, to izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktās pārbaudes laikā tiek konstatēts, ka reģistrēta nodokļa maksātāja norādītā juridiskā adrese vai deklarētās dzīvesvietas adrese faktiski nepastāv, reģistrētu nodokļa maksātāju izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(4) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 6.punktu:

- 1) neveicot pārbaudi, bet nosūtot rakstveida brīdinājumu par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā ir rakstveida apliecinājums no tās ēkas vai telpas īpašnieka, kurā ir reģistrēta nodokļa maksātāja juridiskā adrese (ja juridiskā adrese komercreģistrā ierakstīta pirms 2011. gada 1. jūlija) vai deklarētā dzīvesvieta, par to, ka konkrētais nodokļa maksātājs šajā adresē neatrodas;
- 2) neveicot pārbaudi un nesūtot rakstveida brīdinājumu par izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja uz nodokļa maksātāja juridisko adresi vai deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtītais ierakstītais pasta sūtījums ir nosūtīts atpakaļ Valsts ieņēmumu dienestam ar norādi, ka adresāts šajā adresē neatrodas.

**81. pants. Izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, ja apturēta reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība**

Valsts ieņēmumu dienests, pieņemot lēmumu par reģistrēta nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām", vienlaikus pieņem lēmumu



par reģistrēta nodokļa maksātāja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

## **82. pants. PVN grupas izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra**

(1) PVN grupu izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra šā likuma 79. pantā minētajā kārtībā.

(2) Ja PVN grupas dalībnieks ir likvidēts un galvenais uzņēmums divu mēnešu laikā no PVN grupas dalībnieka likvidācijas dienas nav iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par PVN grupas dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un attiecīgi grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktajā pārbaudē konstatēts, ka PVN grupas dalībnieks nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē, Valsts ieņēmumu dienests nosūta galvenajam uzņēmumam un attiecīgajam PVN grupas dalībniekam brīdinājumu par PVN grupas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Brīdinājumā norāda laiku, kad tiks atkārtoti pārbaudīta PVN grupas dalībnieka sasniedzamība juridiskajā adresē.

(4) Ja PVN grupas dalībnieks nav sasniedzams juridiskajā adresē arī atkārtotās pārbaudes laikā, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(5) Ja Valsts ieņēmumu dienesta veiktās pārbaudes laikā tiek konstatēts, ka PVN grupas dalībnieka norādītā juridiskā adrese faktiski nepastāv, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(6) Ja PVN grupas dalībnieks neatbilst šā likuma 64. panta nosacījumiem un galvenais uzņēmums nepilda šā likuma 68. panta piektajā daļā noteiktās saistības, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz PVN grupu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(7) Ja PVN grupas dalībnieks ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar 73. panta pirmās daļas 4.punktu, Valsts ieņēmumu dienests vienlaikus pieņem lēmumu par PVN grupas dalībnieka izslēgšanu no PVN grupas un par to informē arī galveno uzņēmumu. Divu mēnešu laikā no dienas, kad PVN grupas dalībnieks ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, galvenais uzņēmums vai PVN grupas dalībnieks, kas turpmāk būs galvenais uzņēmums, iesniedz grozītu PVN grupas dibināšanas līgumu. Ja galvenais uzņēmums nepilda šajā daļā noteiktās saistības, Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par PVN grupas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(8) PVN grupu uzskata par izslēgtu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra ar nākamā taksācijas perioda pirmo datumu pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis lēmumu par PVN grupas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

## **83. pants. Fiskālā pārstāvja izslēgšana no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra**

(1) Fiskālo pārstāvi izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra šā likuma 79. un 80. pantā minētajā kārtībā.

(2) Valsts ieņēmumu dienests, izslēdzot no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra nodokļa maksātāju, kuram ir piešķirts arī fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs, vienlaikus no tā izslēdz arī fiskālo pārstāvi.

(3) Ja Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka fiskālajam pārstāvim ir šā likuma 73. panta pirmās daļas 10.punkta "b" apakšpunktā minētais parāds, Valsts ieņēmumu dienests nosūta



fiskālajam pārstāvim rakstveida brīdinājumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(4) Ja 10 darbdienu laikā pēc šā panta trešajā daļā minētā rakstveida brīdinājuma nosūtīšanas fiskālais pārstāvis nesamaksā attiecīgo parādu, fiskālo pārstāvi izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(5) Ja fiskālais pārstāvis ir juridiskā persona un Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka attiecībā uz šīs juridiskās personas pārstāvēttiesīgo personu iestājas šā likuma 73. panta pirmās daļas 10.punkta "c" apakšpunktā minētais apstāklis, Valsts ieņēmumu dienests nosūta fiskālajam pārstāvim rakstveida brīdinājumu par tā izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(6) Ja 30 dienu laikā pēc šā panta piektajā daļā minētā brīdinājuma nosūtīšanas fiskālais pārstāvis nenovērš šā likuma 73. panta pirmās daļas 10.punkta "c" apakšpunktā minēto apstākli, fiskālo pārstāvi izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(7) Ja fiskālais pārstāvis ir fiziskā persona, kas ir vienīgā pārstāvēttiesīgā persona, un Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka attiecībā uz šo personu iestājas šā likuma 73. panta pirmās daļas 10.punkta "c" apakšpunktā minētais apstāklis, Valsts ieņēmumu dienests izslēdz fiskālo pārstāvi no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

## X nodaļa

### Valsts budžetā maksājamais nodoklis un personas, kuras maksā nodokli

#### **84. pants. Vispārīgie noteikumi nodokļa maksāšanai un to personu noteikšanai, kuras maksā nodokli**

(1) Nodokli valsts budžetā maksā ikviens nodokļa maksātājs, kas ir reģistrēts vai kam saskaņā ar šo likumu jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un kas veic apliekamus darījumus, kuriem iekšzemē piemēro nodokli, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Nodoklis par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, izņemot šā likuma 43. panta ceturtajā, piektajā un sestajā daļā minētos gadījumus, valsts budžetā maksājams arī tad, ja samaksa par precēm vai pakalpojumiem veikta pirms preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas.

(3) Nodoklis par tādu preču piegādi, kuras montē vai uzstāda, valsts budžetā maksājams arī tad, ja atlīdzība par darījumu saņemta pirms preču piegādes un to montāžas vai uzstādīšanas.

(4) Nodokli par šā likuma 141., 142. un 143. pantā minētajā kārtībā sniegtajiem pakalpojumiem un preču piegādēm valsts budžetā maksā pakalpojumu vai preču saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(5) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs saskaņā ar šā likuma 55. panta pirmo daļu nav reģistrējies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par saņemto pakalpojumu aprēķina un maksā valsts budžetā pakalpojuma saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(6) Nodokli par iekšzemē veiktajiem ar nodokli apliekamiem darījumiem (saņemtajiem avansiem) valsts budžetā maksā arī citas dalībvalsts nodokļa maksātāji un trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātāji, kuri ir reģistrēti vai kuriem saskaņā ar šo likumu jābūt reģistrētiem Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, izņemot gadījumus, kad par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu nodokli valsts budžetā maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs.

(7) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājam vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam, kas iekšzemē piegādā preces vai sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka

saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, iekšzemē ir pastāvīgā iestāde, kas piedalās šo preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā, nodokli par šo preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu valsts budžetā maksā attiecīgās personas pastāvīgā iestāde.

(8) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura saskaņā ar šā likuma 58. pantu reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanai, par citiem apliekamiem darījumiem, kuriem saskaņā ar likumu iekšzemē piemēro nodokli, ir tiesības nemaksāt valsts budžetā nodokli, ja tas izmanto šā likuma 59. pantā noteiktās tiesības.

(9) Nodokli valsts budžetā šā likuma 85., 87., 88. un 89. pantā noteiktajos gadījumos maksā arī personas, kuras nav reģistrēti nodokļa maksātāji.

(10) Nodokli valsts budžetā maksā ikviena persona, kas norādījusi nodokli savā izrakstītajā nodokļa rēķinā.

(11) Ja neregistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā ir pārsniegusi 35 000 latu, tas maksā valsts budžetā nodokli, kas aprēķināts saskaņā ar šā likuma 34. panta desmito daļu.

### **85. pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par preču importu**

(1) Nodokli valsts budžetā par preču importu maksā jebkura persona, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Ja, veicot preču importu, saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā muitas parāds jānodrošina ar muitas galvojumu vai skaidras naudas iemaksu (drošības naudu), tad persona, kas atbildīga par muitas parāda samaksu, bet nav saņēmusi atļauju piemērot īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos, iesniedz galvojumu par nodokļa parādu vai nodrošina nodokļa parādu ar skaidras naudas iemaksu.

(3) Veicot preču importu, īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos piemēro:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs, ja tas veic preču importu savas saimnieciskās darbības ietvaros un ir saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta atļauju;
- 2) fiskālais pārstāvis, ja tas veic preču importu, pārstāvot citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētu nodokļa maksātāju, un ir saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta atļauju.

(4) Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz reģistrēta nodokļa maksātāja iesniegumu, šā panta trešajā daļā minēto atļauju piešķir reģistrētam nodokļa maksātājam, ja tas atbilst visiem šajā daļā minētajiem nosacījumiem:

- 1) tas ir reģistrējies saimniecisko darbību iekšzemē;
- 2) tas ir Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas reģistrēts klients;
- 3) iesnieguma iesniegšanas dienā tam nav nodokļu parādu par iepriekšējiem taksācijas periodiem, vai tas nodokļu parādus samaksā piecu darbdienu laikā pēc iesnieguma iesniegšanas;
- 4) tā darbiniekiem, kam ir paraksta tiesības, nav sodāmības par noziedzīgiem nodarījumiem tautsaimniecībā;
- 5) tas Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā termiņā sniedz informatīvās deklarācijas vai papildu informāciju, kas nepieciešama valsts budžetā iemaksājamās nodokļa summas vai nodokļa pārmaksas noteikšanai.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs ir tiesīgs piemērot īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos pamatlīdzekļu importam bez šā panta trešajā daļā minētās atļaujas, ja tiek ievēroti visi šajā daļā minētie nosacījumi:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs importē pamatlīdzekli, ko paredzēts pilnībā vai daļēji izmantot ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai vismaz 12 kalendāra mēnešu laikā no brīža, kad veikts pamatlīdzekļa imports;
- 2) pamatlīdzekļa vērtība (bez nodokļa) sasniedz vai pārsniedz 500 latu;
- 3) reģistrētam nodokļa maksātājam nav nodokļa parādu par iepriekšējiem taksācijas periodiem.

(6) Piemērojot šā panta piektās daļas 1. punktu, par pamatlīdzekli uzskata arī vieglo automašīnu, ja to importē reģistrēts nodokļa maksātājs, kura pamatdarbība ir autovadīšanas prasmes apmācība, taksometru pakalpojumu sniegšana, vieglo automašīnu nomas pakalpojumu sniegšana, vieglo automašīnu piegādes vai nomaksas pirkuma darījumi.

(7) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, importējot preces, izmanto citas personas sniegto muietošanas pakalpojumu, šai personai ir tiesības piemērot īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos, ja ir saņemta šā panta trešajā daļā minētā atļauja uz reģistrētā nodokļa maksātāja vārda.

(8) Ministru kabinets nosaka:

- 1) nosacījumus, ar kādiem piešķir, aptur un anulē šā panta trešajā daļā minētās atļaujas, kārtību, kādā šīs atļaujas piešķir, aptur un anulē, un kārtību, kādā iesniedzams un izskatāms iesniegums šīs atļaujas saņemšanai;
- 2) šā panta otrajā daļā minētā nodokļa parāda galvojuma veidus, iesniegšanas, pieņemšanas, piemērošanas, apmēra noteikšanas, uzskaites un dzēšanas kārtību, kā arī prasības, saskaņā ar kurām personu atbrīvo no nodokļa parāda galvojuma iesniegšanas;
- 3) dokumentus, kas apliecina nodokļa samaksu valsts budžetā preču importa darījumos.

## **86. pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā**

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli, piemērojot šim darījumam atbilstošo nodokļa likmi saskaņā ar šā likuma 41. panta pirmās daļas 1. vai 2. punktu. Minētā norma attiecināma arī uz tām personām, kuras no citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja saņem elektroenerģiju un gāzi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kuri ir pieslēgti šai sistēmai.

(2) Ja neregistrēta nodokļa maksātāja preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā kopējā vērtība bez nodokļa ir pārsniegusi šā likuma 57. panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas sliekšni, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā no vērtības, kas pārsniedz šā likuma 57. panta pirmajā daļā noteikto reģistrācijas sliekšni.

(3) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli, izņemot šā likuma 54. pantā minētos darījumus.

(4) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs atbilstoši šā likuma 55. panta pirmajai daļai nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā aprēķina un maksā preces saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(5) Šā panta pirmās daļas nosacījumi neattiecas uz preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, ko veic nodokļa maksātājs, ja šādu preču piegādei iekšzemē būtu piemērota nodokļa 0 procentu likme saskaņā ar šā likuma 43., 47., 48. un 50. pantu.

(6) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs iekšzemē veic preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā no personas, kura nav citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā neaprēķina un valsts budžetā nemaksā.

(7) Šā panta sestās daļas nosacījumi nav attiecināmi uz jauna transportlīdzekļa iegādi.

(8) Ja preču piegādātājs ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ir izrakstījis nodokļa rēķinu un darījumam piemēro nodokli saskaņā ar šā likuma 54. panta trešās daļas nosacījumiem, tad reģistrēts nodokļa maksātājs aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā.

(9) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, veicot iekšzemē preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā, piegādā ražošanas preču krājumus vai vairumtirdzniecības preču krājumus un saskaņā ar šā likuma 61. panta ceturto daļu neregistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par šo preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā aprēķina un maksā valsts budžetā preču saņēmējs. Preču saņēmējs nodrošina detalizētu saņemto preču atsevišķu grāmatvedības uzskaiti.

#### **87. pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par jauna transportlīdzekļa iegādi Eiropas Savienības teritorijā**

Jebkura persona, tai skaitā neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs, iegādājoties jaunu transportlīdzekli no jebkuras citas dalībvalsts personas, maksā nodokli valsts budžetā.

#### **88. pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par citas dalībvalsts nodokļa maksātāja sniegtajiem pakalpojumiem**

(1) Par pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja, nodokli aprēķina un valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, kurš ir nodokļa maksātājs.

(2) Par šā likuma 20. panta pirmajā daļā un 25. pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, nodokli aprēķina un maksā valsts budžetā pakalpojumu saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Par šā likuma 20. panta otrajā daļā un 25. pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme, nodokli valsts budžetā maksā pakalpojumu sniedzējs, ja šo pakalpojumu saņēmējs ir neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

#### **89. pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā par trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja sniegtajiem pakalpojumiem**

(1) Par pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuri saņemti no trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, nodokli aprēķina un valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, kurš ir nodokļa maksātājs.

(2) Par šā likuma 20. panta pirmajā daļā un 25. pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, nodokli aprēķina un maksā valsts budžetā pakalpojumu saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Par šā likuma 20. panta otrajā daļā un 25. pantā minētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme, nodokli valsts budžetā maksā pakalpojumu sniedzējs, ja šo pakalpojumu saņēmējs ir neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

(4) Ja nodokļa maksātājs saņem šā likuma 30. panta pirmajā daļā norādītos pakalpojumus no trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, tas aprēķina un maksā valsts budžetā nodokli par šiem pakalpojumiem.

(5) Šā panta ceturtdā daļa nav attiecināma uz šā likuma 30. panta pirmās daļas 9.punktā minētajiem pakalpojumiem, kuriem ir piemērots atbrīvojums no nodokļa saskaņā ar šā likuma 52. panta pirmās daļas 20. un 21.punktu.

**90. pants. Valsts budžetā maksājamais nodoklis, koriģējot preces ar nodokli apliekamo vērtību par atpakaļ nesaņemto depozīta iepakojumu**

Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš atkārtoti lietojamam iepakojumam piemēro depozīta sistēmu saskaņā ar normatīvajiem aktiem iepakojuma jomā, iesniedzot deklarāciju par taksācijas gadu, koriģē piegādātās preces ar nodokli apliekamo vērtību par iepriekšējā taksācijas gadā atpakaļ nesaņemtā depozīta iepakojuma vērtību un no šīs vērtības aprēķināto nodokļa summu iemaksā valsts budžetā.

**91. pants. Personas, kuras maksā nodokli valsts budžetā citos gadījumos**

(1) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs piegādā preces no citas dalībvalsts uz iekšzemi un tās iekšzemē montē vai uzstāda, nodokli valsts budžetā maksā:

- 1) preču saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs;
- 2) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, ja preču saņēmējs ir neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

(2) Ja citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs piegādā no citas dalībvalsts uz iekšzemi gāzi, izmantojot dabasgāzes sistēmu, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, vai tīklus, kas ir pieslēgti šai sistēmai, elektroenerģiju, siltumenerģiju vai dzesēšanas enerģiju, ko nodrošina pa siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas tīkliem, nodokli valsts budžetā maksā:

- 1) dabasgāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs;
- 2) citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, ja dabasgāzes, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas saņēmējs ir neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura saskaņā ar šā likuma 58. pantu reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu saņemšanai, par citiem apliekamiem darījumiem, kuriem saskaņā ar likumu iekšzemē piemēro nodokli, maksā valsts budžetā nodokli, ja tas izvēlas neizmantot vai nav tiesīgs piemērot šā likuma 59. pantā noteiktās tiesības, pirms tam par to paziņojot Valsts ieņēmumu dienestam.

**XI nodaļa**

**Priekšnodokļa atskaitīšana no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas un priekšnodokļa korekcija**

**92. pants. Vispārīgie noteikumi priekšnodokļa atskaitīšanai**

(1) Ja iegādātās preces un saņemtie pakalpojumi ir izmantoti ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai vai tādu citās valstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē, priekšnodoklis ir:

- 1) no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem;
- 2) samaksātā nodokļa summa par preču importu;
- 3) saskaņā ar īpašu nodokļa režīmu preču importa darījumos aprēķinātā nodokļa summa atbilstoši muitas deklarācijai;



- 4) aprēķinātā nodokļa summa, kas reģistrētam nodokļa maksātājam taksācijas periodā jāmaksā kā pakalpojuma saņēmējam;
- 5) aprēķinātā nodokļa summa par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā;
- 6) aprēķinātā nodokļa summa par precēm, kas iegādātas saskaņā ar šā likuma 141. un 143. pantu;
- 7) aprēķinātā nodokļa summa par pakalpojumiem, kas saņemti saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu;
- 8) aprēķinātā vai samaksātā nodokļa summas par iegādātajām precēm, kas izsniegtas kā mazas vērtības dāvanas vai preču paraugi.

(2) Priekšnodoklis ir arī tās šā panta pirmajā daļā noteiktās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas izmantotas tādu pakalpojumu nodrošināšanai, kuri minēti:

- 1) šā likuma 52. panta pirmās daļas 20. un 21.punktā, ja pakalpojumu saņēmējs ir trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs;
- 2) šā likuma 52. panta pirmās daļas 20. un 21.punktā, ja veiktie darījumi ir tieši saistīti ar preču eksportu.

(3) Reģistrētam nodokļa maksātājam kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas ir tiesības atskaitīt lauksaimniekam izmaksāto kompensāciju saskaņā ar šā likuma 135. pantu.

(4) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības priekšnodokli atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(5) Priekšnodokli atskaita, norādot priekšnodokļa summu nodokļa deklarācijā un par šo vērtību samazinot valsts budžetā maksājamo nodokļa summu.

(6) Reģistrētam nodokļa maksātājam, veicot priekšnodokļa atskaitījumus, ir pienākums pārlicināties, vai nodokļa rēķinu ir izsniedzis reģistrēts nodokļa maksātājs. Šo informāciju var saņemt Valsts ieņēmumu dienestā vai publiski pieejamā nodokļa maksātāju datubāzē internetā.

(7) Lai īstenotu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, reģistrētam nodokļa maksātājam ir pienākums saglabāt saņemto nodokļa rēķinu par veikto darījumu.

(8) Šajā nodaļā noteiktajos gadījumos veicama priekšnodokļa korekcija.

### **93. pants. Tiesības atskaitīt priekšnodokli par iegādātajām precēm, saņemtajiem pakalpojumiem un importētajām precēm pirms personas reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Nodokļa maksātājam, arī citas dalībvalsts nodokļa maksātājam un trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā ir tiesības atskaitīt šā likuma 92. pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem, kurus šī persona iegādājusies vai saņēmusi pirms reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz vieglo pasažieru automašīnu iegādi, izņemot gadījumus, kad vieglo pasažieru automašīnu izmanto vai tā tiks izmantota tādu ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai kā autovadišanas prasmes apmācība, taksometru pakalpojumu sniegšana, vieglo pasažieru automašīnu nomas pakalpojumu sniegšana, vieglo pasažieru automašīnu piegādes vai nomas pirkuma darījumi.

(3) Šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz administratīvajiem izdevumiem (tai skaitā biroja telpu nomu, biroja uzturēšanas pakalpojumiem, elektronisko sakaru pakalpojumiem, degvielas iegādi, transportlīdzekļu nomas pakalpojumiem), kuri ir radušies pirms personas reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.



(4) Šā panta pirmajā daļā minētās tiesības nav piemērojamas attiecībā uz:

- 1) precēm, kas ir iegādātas agrāk nekā 12 mēnešus pirms dienas, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 2) pakalpojumiem, kas ir saņemti agrāk nekā trīs mēnešus pirms dienas, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(5) Šā panta pirmajā daļā minēto atskaitāmo priekšnodokli nosaka attiecībā uz:

- 1) krājumos uzskaitītajām precēm, arī nodokļa maksātāja paša ražotajām precēm, pamatojoties uz inventarizācijas rezultātiem dienā, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 2) pamatlīdzekļiem pēc to bilances vērtības dienā, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas apstiprināto sarakstu;
- 3) precēm un pakalpojumiem, kurus nodokļa maksātājs izmantojis paša ražotajiem vai būvētajiem pamatlīdzekļiem, ja tie nav nodoti ekspluatācijā, — atskaitāmā priekšnodokļa summu veido ar pamatlīdzekļa izveidošanu tieši saistītās izmaksas par saņemtajām precēm un pakalpojumiem, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas apstiprināto sarakstu;
- 4) pakalpojumiem, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas apstiprināto sarakstu.

(6) Piemērojot šā panta piekto daļu, fiziskā persona (reģistrēts nodokļa maksātājs), kas veic saimniecisko darbību un ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs, kas gūst ienākumus no saimnieciskās darbības, iegādājoties pamatlīdzekli, atskaitāmā priekšnodokļa apmēru nosaka, sastādot aktu, kurā norādīta plānotā pamatlīdzekļa lietošanas proporcija tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

(7) Pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā nodokļa maksātājs iesniedz pirmo nodokļa deklarāciju un vienlaikus ar to arī dokumentus, kas pamato šā panta piektajā daļā atskaitāmo priekšnodokli.

#### **94. pants. Priekšnodokļa atskaitīšana PVN grupas darījumos**

(1) Preces un pakalpojumus, ko PVN grupas dalībnieki iegādājas vai saņem saimnieciskās darbības nodrošināšanai no personām, kas nav šīs PVN grupas dalībnieki, uzskata par iegādātiem vai saņemtiem PVN grupas vajadzībām, un nodokli, kas norādīts par minētajām precēm un pakalpojumiem saņemtajos nodokļa rēķinos ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, uzskata par PVN grupas priekšnodokli.

(2) Ja PVN grupas dalībnieki veic ar nodokli apliekamus un neapliekamus darījumus, PVN grupa saskaņā ar šā likuma 98. panta pirmajā daļā noteikto kārtību nodrošina atsevišķu vai daļēji atsevišķu to preču un pakalpojumu uzskaiti, kas tiek izmantoti ar nodokli apliekamo vai neapliekamo darījumu veikšanai, un priekšnodokli atskaita saskaņā ar PVN grupā izstrādāto un PVN grupas dalībnieku apstiprināto priekšnodokļa uzskaites un atskaitīšanas kārtību.

(3) Ja PVN grupa par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem PVN grupa, kuras dalībnieki veic ar nodokli apliekamus un neapliekamus darījumus, nevar nodrošināt atsevišķu vai daļēji atsevišķu uzskaiti saskaņā ar šā likuma 98. panta otrajā daļā noteikto kārtību, priekšnodokli nodokļa deklarācijā, ko iesniedz galvenais uzņēmums, atskaita atbilstoši PVN grupas proporcijai vai katra dalībnieka līmenī — atbilstoši katra dalībnieka faktiskajai izmantošanas proporcijai, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Nodoklis par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tādu darījumu nodrošināšanai, kas veikti starp PVN grupas dalībniekiem, ir atskaitāms kā priekšnodoklis šā panta otrajā vai trešajā daļā noteiktajā kārtībā, ja PVN grupas dalībnieku savstarpēji veiktos darījumus, kuros tieši vai netieši izmantotas minētās preces un pakalpojumi, noslēdz ar nodokli apliekamais darījums.

(5) PVN grupa veic priekšnodokļa atskaitīšanu saskaņā ar šajā pantā noteikto kārtību, ņemot vērā visu PVN grupas dalībnieku veiktos darījumus.

(6) PVN grupa ar tās reģistrācijas dienu vai jauna dalībnieka pievienošanas dienu pārņem korekciju veikšanas saistības, ja tās dalībniekam īpašumā ir šā likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēts vai reģistrējams nekustamais īpašums, un turpina veikt priekšnodokļa korekcijas atbilstoši PVN grupā izstrādātajai un PVN grupas dalībnieku apstiprinātajai priekšnodokļa uzskaites un atskaitīšanas kārtībai.

(7) PVN grupa ar tās reģistrācijas dienu vai jauna dalībnieka pievienošanas dienu pārņem korekciju veikšanas saistības, ja tās dalībniekam īpašumā ir pamatlīdzeklis, kura iegādes vai izgatavošanas vērtība (bez nodokļa) sasniedz vai pārsniedz 50 000 latu, un turpina veikt priekšnodokļa korekcijas atbilstoši PVN grupā izstrādātajai un PVN grupas dalībnieku apstiprinātajai priekšnodokļa uzskaites un atskaitīšanas kārtībai.

#### **95. pants. Priekšnodokļa atskaitīšana fiskālajam pārstāvim**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kuram ir piešķirts arī fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs, nodokli, kas norādīts saņemtajos nodokļa rēķinos par precēm un pakalpojumiem fiskālā pārstāvja darbības nodrošināšanai, atskaita kā priekšnodokli nodokļa deklarācijā. Minētie atskaitījumi nav veicami fiskālā pārstāvja nodokļa deklarācijā.

(2) Fiskālais pārstāvis kā priekšnodokli savā nodokļa deklarācijā norāda saskaņā ar īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos aprēķināto nodokļa summu par importētajām precēm atbilstoši muitas deklarācijai.

#### **96. pants. Priekšnodokļa atskaitīšana fiziskai personai, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs**

(1) Fiziskai personai, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs, priekšnodokli veido šā likuma 92. panta pirmajā daļā minētās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tikai tādā apmērā, kādā saņemtās preces un pakalpojumi pēc ekonomiskās būtības ir saistīti ar minētās personas saimnieciskās darbības ietvaros veikto ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanu, tai skaitā nodokļa summas par:

- 1) saņemtajiem transporta pakalpojumiem, transportlīdzekļa remontu, tehniskās apkopes pakalpojumiem un iegādāto degvielu — proporcionāli saimnieciskās darbības ietvaros ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai nobraukto kilometru īpatsvaram taksācijas periodā;
- 2) saimnieciskās darbības ietvaros ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai saņemtajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem — atbilstoši elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēja izdrukas atšifrējumam par taksācijas periodu;
- 3) tālruņa abonenta maksu — proporcionāli saimnieciskās darbības ietvaros veikto ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai veikto sarunu īpatsvaram kopējā sarunu summā.

(2) Lai atskaitītu priekšnodokli, fiziskā persona, kura ir reģistrēts nodokļa maksātājs, ievēro šā likuma 98. panta un 100. panta nosacījumus.

**97. pants. Priekšnodokļa atskaitīšanas brīdis**

(1) Priekšnodoklis par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem, izņemot no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem saņemtos pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad saņemtas preces vai pakalpojumi un saņemts nodokļa rēķins vai atlīdzība par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu ir samaksāta pirms preču vai pakalpojumu saņemšanas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Priekšnodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā ir tiesības atskaitīt brīdī, kad nodoklis par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norādīts nodokļa deklarācijā saskaņā ar šā likuma 121. panta pirmo daļu.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs saņem no cita reģistrēta nodokļa maksātāja nodokļa rēķinu ar atzīmi “naudas līdzekļu uzskaitē”, priekšnodoklis par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms ne agrāk kā tajā taksācijas periodā, kurā šis reģistrētais nodokļa maksātājs ir samaksājis saņemtajā nodokļa rēķinā norādīto nodokļa summu.

(4) Priekšnodoklis par saņemto pakalpojumu, par kuru nodokli valsts budžetā maksā pakalpojuma saņēmējs saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu, no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad ir saņemts pakalpojums un ir saņemts nodokļa rēķins vai par šo pakalpojumu samaksāts avansā saskaņā ar rēķinu.

(5) Priekšnodoklis par precēm, kas iegādātas saskaņā ar šā likuma 141. un 143. pantu, no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad ir saņemtas preces un ir saņemts nodokļa rēķins vai par šīm precēm samaksāts avansā saskaņā ar rēķinu.

(6) Priekšnodoklis par pakalpojumiem, kas saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, atskaitāms no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas pēc šo pakalpojumu saņemšanas vai tad, kad par šo pakalpojumu ir samaksāts avansā saskaņā ar rēķinu.

(7) Priekšnodoklis par preču importu atskaitāms tajā taksācijas periodā, kad veikts preču imports.

(8) Ja nodoklis par importējamām precēm maksāts avansā, šo avansā samaksāto nodokļa summu atskaita kā priekšnodokli tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad avansa maksājums veikts.

(9) Šā likuma 124. panta pirmajā daļā minētajā kārtībā samaksātais nodoklis atskaitāms no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas tajā taksācijas periodā, kurā nodoklis samaksāts valsts budžetā.

(10) Šā likuma 124. panta otrajā daļā minētajā kārtībā samaksātais nodoklis atskaitāms no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas tajā taksācijas periodā, kurā nosūtīta prece vai uzsākta pakalpojuma sniegšana.

(11) Šā likuma 93. panta pirmajā daļā minētās priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības īsteno tajā taksācijas periodā, kurā iesniedz pirmo nodokļa deklarāciju pēc reģistrācijas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(12) Nodokļa rēķinā norādītā nodokļa summa par mantas iegādi tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora rīkotā izsolē kā priekšnodoklis atskaitāma pēc tam, kad:

- 1) notecējis tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš un šis aprēķins nav pārsūdzēts vai, ja šis aprēķins ir pārsūdzēts, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu;
- 2) no tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora saņemts nodokļa rēķins.

### **98. pants. Proporcija atskaitāmā priekšnodokļa daļas aprēķināšanai**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs priekšnodokļa atskaitīšanas vajadzībām nodrošina atsevišķu to preču un pakalpojumu uzskaiti, kas izmantoti tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, vai tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

(2) Ja iegādātās preces un saņemtus pakalpojumus izmanto gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un nav iespējams nodrošināt to atsevišķu uzskaiti saskaņā ar šā panta pirmajā daļā noteikto kārtību, jo tālākas detalizētas izmaksu attiecināšanas nodrošināšanai reģistrēta nodokļa maksātāja resursu izlietojums būtu nesamērīgs, tad reģistrēts nodokļa maksātājs taksācijas periodā atskaitāmā priekšnodokļa summu aprēķina, izmantojot šādu proporciju:

- 1) skaitītājā — to taksācijas periodā veikto darījumu vērtība bez nodokļa, kuri dod tiesības atskaitīt priekšnodokli;
- 2) saucējā — taksācijas periodā veikto darījumu kopējā vērtība bez nodokļa (skaitītājā ietvertu darījumu vērtība, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un to darījumu vērtība, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli).

(3) Šā panta otrajā daļā noteiktās proporcijas skaitītājā neiekļauj importēto preču vērtību, preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā vērtību un to preču un pakalpojumu vērtību, par kuriem reģistrēts nodokļa maksātājs maksā nodokli kā šo preču un pakalpojumu saņēmējs.

(4) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības finanšu pakalpojuma vērtību vai darījuma ar nekustamo īpašumu vērtību neiekļaut šā panta otrajā daļā minētajā proporcijā, ja ir sniegts netipisks finanšu pakalpojums vai veikts netipisks darījums ar nekustamo īpašumu, šim darījumam ir gadījuma raksturs un tas nepārprotami atšķiras no reģistrēta nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida.

(5) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā ir mazāka par pieciem procentiem no kopējās darījumu vērtības, tas nodokļa aprēķināšanai atskaita priekšnodokli par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem ar nodokli apliekamo darījumu veikšanai saskaņā ar šā panta pirmo daļu.

(6) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs iegādātās preces un saņemtus pakalpojumus izmanto gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un nav iespējams nodrošināt to atsevišķu uzskaiti, kā arī reģistrēta nodokļa maksātāja veikto to darījumu vērtība, kuri dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, taksācijas periodā ir lielāka par 95 procentiem no kopējo darījumu vērtības, tam ir tiesības atskaitīt nodokli par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem pilnā apmērā, nepiemērojot šā panta otrajā daļā noteikto proporciju.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš taksācijas periodā priekšnodokļa atskaitīšanai izmanto šā panta otrajā un sestajā daļā noteikto priekšnodokļa aprēķināšanas kārtību, pirms gada deklarācijas iesniegšanas pārrēķina darījumu proporciju kopumā par gadu un koriģē atskaitāmā priekšnodokļa un valsts budžetā maksājamā nodokļa apmēru.

(8) Publiskas personas, kas reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, priekšnodokli var atskaitīt, ja ir nodrošināta atsevišķa to preču un pakalpojumu uzskaitē, kuri izmantoti tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

### **99. pants. Priekšnodokļa atskaitīšana darījumos ar nekustamo īpašumu un nekustamā īpašuma reģistrācija**

(1) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības šajā pantā noteiktajā kārtībā atskaitīt priekšnodokli par šādiem darījumiem ar nekustamo īpašumu:

- 1) nelietota nekustamā īpašuma iegāde;

- 2) lietota nekustamā īpašuma iegāde, ja šā nekustamā īpašuma pārdošanai piemērots nodoklis saskaņā ar šā likuma 144. pantu;
- 3) nekustamā īpašuma būvniecība, rekonstrukcija, renovācija vai restaurācija.

(2) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, reģistrēts nodokļa maksātājs priekšnodokli par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem atskaita pilnā apmērā.

(3) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot tikai saimnieciskajai darbībai, tai skaitā gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, reģistrēts nodokļa maksātājs nodokli par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem atskaita, ievērojot 98. panta pirmās vai otrās daļas nosacījumus.

(4) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot gan saimnieciskās darbības vajadzībām, gan citiem mērķiem, kas nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, priekšnodokli reģistrēts nodokļa maksātājs aprēķina saskaņā ar šā panta trešo daļu par to nekustamā īpašuma daļu, kura paredzēta izmantošanai saimnieciskās darbības vajadzībām.

(5) Ja nekustamo īpašumu paredzēts izmantot tikai tādiem mērķiem, kas nav saistīti ar reģistrētā nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, nodoklis par šā panta pirmajā daļā minētajiem darījumiem nav atskaitāms kā priekšnodoklis.

(6) Šajā pantā noteikto kārtību priekšnodokļa atskaitīšanai piemēro arī šā likuma 142. panta trešajā daļā minētais reģistrētais nodokļa maksātājs par šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minētajiem būvniecības pakalpojumiem, ko tas saņem saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs jebkuru šā panta pirmajā daļā minēto nekustamo īpašumu reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā.

(8) Nekustamo īpašumu reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā arī tad, ja to sākotnēji paredzēts izmantot tikai ar nodokli neapliekamam darījumam vai tādiem mērķiem, kas nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, un par to nav atskaitīts priekšnodoklis. Šis nosacījums nav attiecināms uz gadījumiem, kad nekustamo īpašumu izmanto, tikai lai pildītu valsts pārvaldes funkcijas vai uzdevumus.

(9) Nekustamā īpašuma reģistrāciju veic, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu A sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā tas iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā.

(10) Reģistrējot nekustamo īpašumu, norāda kopējo nodokļa summu par šā panta pirmajā daļā minēto preču iegādi vai pakalpojumu saņemšanu, kā arī atskaitītā priekšnodokļa summu, norādot nekustamā īpašuma izmantošanas proporcijas atbilstoši:

- 1) saimnieciskās darbības vajadzībām un citiem mērķiem, kas nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību;
- 2) ar nodokli apliekamiem un neapliekamam darījumiem.

(11) Atskaitītais priekšnodoklis ir priekšnodoklis, kuru reģistrētais nodokļa maksātājs ir atskaitījis, ievērojot šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētās nekustamā īpašuma izmantošanas proporcijas brīdī, kad nekustamais īpašums reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā.

(12) Kopējā nodokļa summa ir nodokļa summa, kas norādīta no cita reģistrēta nodokļa maksātāja saņemtajos nodokļa rēķinos par nekustamā īpašuma iegādi vai nodokļa rēķinos par celtniecības, rekonstrukcijas, renovācijas vai restaurācijas pakalpojumiem.

(13) Reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli par nelietoto nekustamo īpašumu, kas iegādāts pirms 2011. gada 1. oktobra, brīdī, kad tas pārdod šo nekustamo īpašumu, ja nekustamā īpašuma iegādes brīdī priekšnodoklis netika atskaitīts un nekustamais īpašums tiek pārdots kā nelietots nekustamais īpašums.



### **100. pants. Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi**

(1) No valsts budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis nav atskaitāmi 60 procenti no nodokļa par reprezentācijas vajadzībām iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar publisku konferenci, pieņemšanu un maltiņu rīkošanu, kā arī reģistrētu nodokļa maksātāju reprezentējošu priekšmetu izgatavošanu.

(2) No valsts budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis nav atskaitāmi 20 procenti no nodokļa par iegādātu, nomātu vai importētu vieglo pasažieru automašīnu, kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas sēdvietas, kā arī ar šādas automašīnas uzturēšanu saistītās izmaksas, tai skaitā izmaksas par automašīnas remontu un degvielas iegādi.

(3) Šā panta otrā daļa nav attiecināma uz gadījumiem, kad:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs iegādājas, nomā vai importē vieglo pasažieru automašīnu šādu ar nodokli apliekamo darījumu veikšanai:
  - a) pasažieru pārvadājumiem par atlīdzību, tai skaitā taksometru pakalpojumu sniegšanai,
  - b) vieglo automašīnu nomas pakalpojumu sniegšanai,
  - c) automašīnu tirdzniecībai vai nomaksas pirkuma darījumiem,
  - d) preču transporta pakalpojumu sniegšanai,
  - e) autovadīšanas prasmes apmācībai,
  - f) apsardzes pakalpojumu sniegšanai;
- 2) vieglā pasažieru automašīna ir operatīvais transportlīdzeklis;
- 3) vieglā pasažieru automašīna tiek izmantota kā pilnvarotā automašīnu tirgotāja demonstrācijas automašīna.

(4) Kā priekšnodoklis nav atskaitāma nodokļa rēķinos norādītā nodokļa summa par vieglās pasažieru automašīnas (kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas sēdvietas) degvielas iegādes izdevumiem, kas, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu, pārsniedz izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk nekā par 20 procentiem.

### **101. pants. Priekšnodokļa korekcija darījumos ar pamatlīdzekļiem, izņemot darījumus ar nekustamo īpašumu**

(1) Šā panta nosacījumi attiecas uz pamatlīdzekļiem, kuru iegādes vai izgatavošanas vērtība bez nodokļa sasniedz vai pārsniedz 50 000 latu, izņemot darījumus ar nekustamo īpašumu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minēto iegādāto vai izgatavoto pamatlīdzekli, par kuru ir atskaitīts priekšnodoklis, ievērojot šā likuma 98. panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktās prasības, reģistrēts nodokļa maksātājs veic priekšnodokļa korekciju šajā pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Priekšnodokļa korekcijas laiks ir pieci gadi, ieskaitot gadu, kurā pamatlīdzeklis iegādāts vai izgatavots.

(4) Priekšnodokļa korekciju veic, iesniedzot nodokļa gada deklarāciju par katru taksācijas gadu, sākot ar pamatlīdzekļa iegādes vai izgatavošanas gadu.

(5) Priekšnodokļa korekciju veic, aprēķinot starpību starp vienu piekto daļu no atskaitītā priekšnodokļa un attiecīgajā taksācijas gadā atskaitāmo priekšnodokli, ievērojot šā likuma 98. panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktās prasības.

(6) Priekšnodokļa korekciju neveic, ja pamatlīdzekļa izmantošanas proporcija darījumiem, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un darījumiem, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, taksācijas gadā nav mainījusies.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodrošina atsevišķu atskaitītā priekšnodokļa grāmatvedības uzskaiti par katru pamatlīdzekli, norādot katrā taksācijas gadā veikto atskaitītā priekšnodokļa korekciju.



**102. pants. Priekšnodokļa korekcija darījumos ar nekustamo īpašumu**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs 10 gadu laikā, sākot ar taksācijas gadu, kurā nekustamais īpašums iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā, un turpmākos deviņus gadus līdz pēctaksācijas gada 1. maijam informē Valsts ieņēmumu dienestu par nekustamā īpašuma izmantošanu taksācijas gadā atbilstoši šā likuma 99. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētajām proporcijām un budžetā maksājamo vai no budžeta atmaksājamo nodokļa summu, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu B sadaļu kopā ar nodokļa gada deklarāciju.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs priekšnodokļa korekciju veic par katru taksācijas gadu atsevišķi par katru nekustamo īpašumu, aprēķinot starpību starp vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa un atskaitāmo priekšnodokli attiecīgajā taksācijas gadā, ievērojot šā likuma 99. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto nekustamā īpašuma izmantošanu. Šo starpību reģistrēts nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā vai saņem atpakaļ no valsts budžeta.

(3) Atskaitāmais priekšnodoklis ir priekšnodoklis, kuru reģistrēts nodokļa maksātājs aprēķina par katru taksācijas gadu, reizinot vienu desmito daļu no kopējās nodokļa summas ar saimnieciskās darbības vajadzībām paredzētā nekustamā īpašuma izmantošanas proporciju darījumiem, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un darījumiem, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli, attiecīgajā taksācijas gadā.

(4) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs pārdod nelietotu nekustamo īpašumu, priekšnodokļa korekciju neveic un paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma izslēgšanu no reģistra.

(5) Ja nekustamo īpašumu (vai tā daļu), kurš nav nelietots nekustamais īpašums, 10 gadu laikā, sākot ar taksācijas gadu, kurā nekustamais īpašums iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā, pārdod, reģistrēts nodokļa maksātājs:

- 1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā nekustamais īpašums pārdots;
- 2) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu, kuru aprēķina, reizinot vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu gadu skaitu, kas atlicis no pārdošanas gadam sekojošā gada līdz šā panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem;
- 3) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) pārdošanas gadu, kuru aprēķina, reizinot vienu simt divdesmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu mēnešu skaitu, kas atlicis no pārdošanas mēnesim sekojošā mēneša līdz gada beigām;
- 4) veic priekšnodokļa korekciju par pārdošanas gadu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums tiek pārdots;
- 5) iekļauj atmaksājamo priekšnodokļa summu nekustamā īpašuma vērtībā, un pircējam nav tiesību to atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas;
- 6) ja pārdota nekustamā īpašuma daļa, turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu.

(6) Ja pārdod lietotu nekustamo īpašumu vai tā daļu saskaņā ar šā likuma 144. pantu, reģistrēts nodokļu maksātājs:

- 1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā nekustamais īpašums pārdots;
- 2) veic priekšnodokļa korekciju par laika periodu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums tiek pārdots;
- 3) ja pārdota nekustamā īpašuma daļa, turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu atbilstoši šā panta nosacījumiem;

- 4) ja nekustamo īpašumu, kurš saskaņā ar šā likuma 99. pantu ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā un par kuru sākotnēji pilnībā vai daļēji nav atskaitīts priekšnodoklis, pārdod turpmāko deviņu gadu laikā pēc taksācijas gada, kurā tas iegādāts vai pieņemts ekspluatācijā, un pārdošanas brīdī nekustamā īpašuma piegādei ir piemērots nodoklis, reģistrēts nodokļa maksātājs atskaita atlikušo neatskaitītā priekšnodokļa summu no pārdošanas mēnesim sekojošā mēneša līdz šā panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem, kā tas noteikts šā panta piektās daļas 2.punktā.

(7) Ja nekustamais īpašums vai tā daļa 10 gadu laikā pēc tā iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā ir gājis bojā vai iznīcināts stihiskas nelaimes dēļ vai citādā piespiedu kārtā un tas ir pierādīts dokumentāri, reģistrēts nodokļa maksātājs:

- 1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma vai tā daļas izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā par minēto nekustamo īpašumu noformēti zaudējumu apliecinājoši dokumenti;
- 2) veic priekšnodokļa korekciju par laika periodu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums vai tā daļa ir izslēgta no reģistra;
- 3) turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu, ja stihiskas nelaimes dēļ vai citādā piespiedu kārtā ir gājusi bojā vai iznīcināta daļa no nekustamā īpašuma.

(8) Šajā pantā noteiktā priekšnodokļa korekcija nav jāveic un nav jāiesniedz pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu B sadaļa kopā ar nodokļa gada deklarāciju, ja šā likuma 99. panta desmitās daļas 1. vai 2.punktā minētās proporcijas izmaiņas nepārsniedz vienu procentu.

(9) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs rekonstruēto, renovēto vai restaurēto nekustamo īpašumu ir reģistrējis Valsts ieņēmumu dienestā un tā paša gada laikā turpina šā nekustamā īpašuma rekonstrukciju, renovāciju vai restaurāciju, tas precīzē atskaitītā priekšnodokļa summu un veic kopējās atskaitītās priekšnodokļa summas korekciju, līdz pēctaksācijas gada 1. maijam iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu B sadaļu.

(10) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs rekonstruētam, renovētam vai restaurētam nekustamam īpašumam 10 gadu laikā veic jaunu rekonstrukciju, renovāciju vai restaurāciju, tas iesniedz nodokļa deklarāciju par to taksācijas periodu, kurā šī nekustamā īpašuma daļa ir pieņemta ekspluatācijā, un pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu A sadaļu. Atskaitītā priekšnodokļa korekcija veicama neatkarīgi no iepriekš veiktajām reģistrētā nekustamā īpašuma priekšnodokļa korekcijām.

(11) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nekustamo īpašumu (vai tā daļu) 10 gadu laikā pēc nekustamā īpašuma iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā nojauc, tas:

- 1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā nekustamais īpašums nojaukts;
- 2) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu, kuru aprēķina, reizinot vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu gadu skaitu, kas atlicis no nojaukšanas gadam sekojošā gada līdz šā panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem;
- 3) atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summu par nekustamā īpašuma (vai tā daļas) nojaukšanas gadu, kuru aprēķina, reizinot vienu simt divdesmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu mēnešu skaitu, kas atlicis no mēnesim, kurā nekustamais īpašums nojaukts, sekojošā mēneša līdz gada beigām;
- 4) veic priekšnodokļa korekciju par pārdošanas gadu līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums nojaukts;
- 5) ja nojaukta nekustamā īpašuma daļa, turpina veikt priekšnodokļa korekciju par atlikušo nekustamā īpašuma daļu.

(12) Priekšnodokļa korekciju par nekustamā īpašuma (vai tā daļu) pārdošanas gadu vai gadu, kad nekustamais īpašums ir nojaukts, gājis bojā vai iznīcināts stihiskas nelaimes dēļ vai citādā piespiedu kārtā, vai noformēti dokumenti, kas apstiprina nekustamā īpašuma nodošanu iegūstošajai sabiedrībai, līdz mēnesim, kurā nekustamais īpašums izslēgts no reģistra, uzrāda pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļā.

### **103. pants. Priekšnodokļa korekcija par ieguldījumiem komercsabiedrības kapitālā uzņēmuma pārejas un reorganizācijas gadījumā**

(1) Par mantiskiem ieguldījumiem (tai skaitā pamatlīdzekļa, nekustamā īpašuma ieguldījumiem) komercsabiedrības kapitālā apmaiņā pret vērtspapīru un kapitāla daļu apliecībām veicama priekšnodokļa korekcija, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs veic mantisko ieguldījumu (tai skaitā iegulda pamatlīdzekli, izņemot nekustamo īpašumu) citas personas pamatkapitālā un mantisko ieguldījumu nav paredzēts izmantot ar nodokli apliekamiem darījumiem vai arī mantisko ieguldījumu iegulda neregistrēta nodokļa maksātāja pamatkapitālā, valsts budžetā atmaksājama atskaitītā priekšnodokļa daļa, kuru aprēķina šādi:

- 1) pamatlīdzekļiem — no pamatlīdzekļa atlikušās (neamortizētās) vērtības, kas uzskaitīta reģistrēta nodokļa maksātāja finanšu grāmatvedībā;
- 2) citam mantiskajam ieguldījumam — atskaitītā priekšnodokļa daļa par precēm, kas tika iegādātas savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs nekustamo īpašumu (vai tā daļu) 10 gadu laikā pēc nekustamā īpašuma iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā iegulda kā mantisko ieguldījumu komercsabiedrības kapitālā vai pēc reorganizācijas vai uzņēmuma pārejas nodod to iegūstošajai sabiedrībai, tas:

- 1) paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par nekustamā īpašuma vai tā daļas izslēgšanu no reģistra, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu kopā ar nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kurā veikts ieguldījums vai apstiprināts nekustamā īpašuma nodošanas fakts;
- 2) veic priekšnodokļa korekciju par periodu līdz mēnesim, kurā noformēti dokumenti, kas apstiprina nekustamā īpašuma nodošanu;
- 3) izbeidz veikt priekšnodokļa korekciju par nekustamo īpašumu (vai tā daļu) ar nākamo mēnesi pēc tā mēneša, kurā noformēti dokumenti, kas apstiprina nekustamā īpašuma nodošanu.

(4) Šā panta trešā daļa piemērojama, ja nekustamais īpašums kā mantiskais ieguldījums tiek ieguldīts jaundibinātas vai iegūstošas komercsabiedrības kapitālā un jaundibinātā komercsabiedrība 30 dienu laikā pēc attiecīgo ierakstu veikšanas komercreģistra iestādē iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un 60 dienu laikā pēc attiecīgo ierakstu veikšanas komercreģistra iestādē tiek reģistrēta kā reģistrēts nodokļa maksātājs, bet iegūstošā komercsabiedrība (reģistrēts nodokļa maksātājs) informē Valsts ieņēmumu dienestu par izmaiņām mantiskā ieguldījuma sastāvā. Šajā gadījumā jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība pārreģistrē nekustamo īpašumu atbilstoši šā likuma 99. panta septītajai daļai un turpina priekšnodokļa korigēšanu.

(5) Ja jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība neizpilda šā panta ceturtajā daļā minētās prasības, reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš iegulda nekustamo īpašumu vai tā daļu kā mantisko ieguldījumu komercsabiedrības kapitālā, atmaksā valsts budžetā atskaitītā priekšnodokļa summas, kuras aprēķina:

- 1) reizinot vienu desmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu gadu skaitu, kas atlicis no mantiskā ieguldījuma veikšanas faktu apstiprinošo dokumentu noformēšanas gadam sekojošā gada līdz šā likuma 102. panta pirmajā daļā minētajiem 10 gadiem;

- 2) reizinot vienu simt divdesmito daļu no atskaitītā priekšnodokļa ar pilnu mēnešu skaitu, kas atlicis no mantiskā ieguldījuma veikšanas faktu apstiprinošo dokumentu noformēšanas mēnesim sekojošā mēneša līdz gada beigām.

(6) Par uzņēmuma pāreju cita reģistrēta nodokļa maksātāja īpašumā vai lietošanā, kas nav saistīta ar reģistrēta nodokļa maksātāja ieguldījumu kapitālā, nav veicama priekšnodokļa korekcija, ja 30 dienu laikā pēc uzņēmuma pārejas faktu uzņēmuma ieguvējs (tiesību un saistību pārņēmējs), kurš ar iegūto uzņēmumu turpina veikt saimniecisko darbību, informē par to Valsts ieņēmumu dienestu.

(7) Ja ieguldījuma komercsabiedrības kapitālā un uzņēmuma pārejas rezultātā jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, iegūst nekustamo īpašumu, tā pārreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā šo nekustamo īpašumu uz sava vārda atbilstoši šā likuma 99. panta septītajai daļai un turpina priekšnodokļa koriģēšanu.

(8) Ja reorganizācijas rezultātā jaundibinātā vai iegūstošā komercsabiedrība, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, iegūst nekustamo īpašumu, tā, pamatojoties uz informāciju par nodoto nekustamo īpašumu, ko sniedzis reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nodod šo nekustamo īpašumu, un kas saskaņota ar Valsts ieņēmumu dienestu, pārreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā šo nekustamo īpašumu uz sava vārda atbilstoši šā likuma 99. panta septītajai daļai un turpina priekšnodokļa koriģēšanu.

#### **104. pants. Priekšnodokļa korekcija, izslēdzot reģistrētu nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra**

(1) Ja nodokļa maksātājs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 1. vai 2.punktu, tas 30 dienu laikā pēc izslēgšanas iemaksā valsts budžetā nodokli, kas aprēķināts no izslēgšanas dienā grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām izslēgšanas dienā, par kuru nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, iesniedzot paziņojumu par nodokļa samaksu.

(2) Ja nodokļa maksātājs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 3.punktu, tā mantinieks vai mantojuma pārvaldīšanai tiesas ieceltais aizgādānis 30 dienu laikā pēc izslēgšanas iemaksā valsts budžetā nodokli, kas aprēķināts no izslēgšanas dienā grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām izslēgšanas dienā, par kuru nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, iesniedzot paziņojumu par nodokļa samaksu.

(3) Ja nodokļa maksātājs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 4., 5. vai 6.punktu un nav atjaunots vai atkārtoti reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, tas 90 dienu laikā pēc izslēgšanas, iesniedzot paziņojumu par nodokļa samaksu, iemaksā valsts budžetā nodokli, kas aprēķināts no izslēgšanas dienā grāmatvedības uzskaitē esošo krājumu un avansa maksājumu vērtības, pamatlīdzekļu bilances vērtības, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksām, par kurām nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis.

(4) Fiskālais pārstāvis, kuru Valsts ieņēmumu dienests izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra saskaņā ar šā likuma 73. panta pirmās daļas 10.punktu vai 83. panta otro daļu un kurš nav atkārtoti reģistrēts šajā reģistrā, par izslēgšanas datumā uzskaitē esošām importētām precēm un no citām dalībvalstīm saņemtām precēm aprēķina nodokli un 30 dienu laikā pēc izslēgšanas samaksā to valsts budžetā.



**105. pants. Priekšnodokļa korekcija zaudētiem parādiem**

(1) Ja preču piegādātāja vai pakalpojuma sniedzēja zaudētā parāda vērtība vienam preču vai pakalpojumu saņēmējam bez nodokļa ir mazāka par 300 latiem, reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības valsts budžetā iemaksāto nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda nodokļa summu, ja ir izpildīti visi šajā panta daļā minētie nosacījumi:

- 1) par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem ir izrakstīts rēķins vai nodokļa rēķins;
- 2) parāds ir radies pēdējo triju taksācijas gadu laikā;
- 3) par veikto darījumu ir aprēķināts nodoklis, un tas ir norādīts attiecīgā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā;
- 4) zaudētā parāda summa ir norakstīta no nedrošiem parādiem paredzēto speciālo uzkrājumu summas vai tieši zaudējumos (izdevumos) reģistrēta nodokļa maksātāja grāmatvedībā kārtējā taksācijas periodā vai kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem;
- 5) preču vai pakalpojumu saņēmējs ar preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju nav saistītas personas likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē;
- 6) preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana atbilstošajam preču vai pakalpojumu saņēmējam ir pārtraukta vismaz pirms sešiem mēnešiem un nav atjaunota;
- 7) reģistrēts nodokļa maksātājs nav nodevis (cedējis) savas prasījuma tiesības citai personai;
- 8) reģistrēts nodokļa maksātājs var pierādīt, ka tas ir veicis pasākumus zaudētā parāda atgūšanai;
- 9) preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs līdz pēctaksācijas gada 1. martam ir nosūtījis preču vai pakalpojumu saņēmējam, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs vai kurš preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas brīdī bija reģistrēts nodokļa maksātājs, informāciju par to, ka attiecīgais parāds šā likuma izpratnē tiek uzskatīts par zaudēto parādu.

(2) Parāda rašanās diena ir nākamā diena pēc tā datuma, kad preču un pakalpojumu saņēmējam bija jānorēķinās ar preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju, bet samaksa netika veikta.

(3) Ja preču piegādātāja vai pakalpojuma sniedzēja zaudētā parāda vērtība vienam preču vai pakalpojumu saņēmējam bez nodokļa ir sasniegusi vai pārsniegusi 300 latu, reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības valsts budžetā maksājamo nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda nodokļa summu, ja izpildīti šā panta pirmās daļas nosacījumi un ir tiesas spriedums par parāda piedziņu no preču vai pakalpojumu saņēmēja un tiesu izpildītāja akts par piedziņas neiespējamību.

(4) Preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam ir tiesības valsts budžetā maksājamo nodokļa summu samazināt par pusi no zaudētā parāda nodokļa summas, ja ir izpildīti šā panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 7. un 8.punkta nosacījumi, pārtraukta preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana un uzsākta preču vai pakalpojumu saņēmēja bankrota procedūra. Par atlikušo zaudētā parāda nodokļa summu preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs samazina valsts budžetā maksājamo nodokļa summu pēc tam, kad preču vai pakalpojumu saņēmējam ir izbeigts maksātnespējas process sakarā ar bankrota procedūras pabeigšanu.

(5) Ja ir izpildīti šā panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 7. un 8.punkta nosacījumi, pārtraukta preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana, preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam ir tiesības valsts budžetā maksājamo nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda summu, kas ir atzīta saskaņā ar kreditoru prasījumu reģistru, kad tiesa ir apstiprinājusi preču vai pakalpojumu saņēmēja maksātnespējas procedūras pabeigšanu, vai, ja preču vai pakalpojumu saņēmējs ir fiziskā persona, — kad tiesa ir apstiprinājusi bankrota procedūras pabeigšanu.

(6) Preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs, piemērojot šā panta pirmo un trešo daļu,



norāda nodokļa summu par zaudēto parādu pēctaksācijas gada marta vai pēctaksācijas gada pirmā ceturkšņa nodokļa deklarācijā, papildus norādot personu, kuras parāds šā likuma izpratnē tiek uzskatīts par zaudēto parādu, un norāda vērtību un nodokļa summu.

(7) Preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs, kuram nodokļa taksācijas periods ir puse no kalendāra gada, iekļauj nodokļa summu par zaudēto parādu deklarācijā par pēctaksācijas gada pirmo taksācijas periodu, kas ir puse no kalendāra gada.

(8) Preču vai pakalpojumu saņēmējs, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs, pēc šā panta pirmās daļas 9.punktā minētās informācijas saņemšanas, bet ne vēlāk kā līdz pēctaksācijas gada 31. jūlijam atmaksā valsts budžetā atskaitīto priekšnodokļa summu par nesamaksāto zaudēto parādu.

(9) Preču vai pakalpojumu saņēmējs, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs, šā panta astotajā daļā minēto nodokļa summu iemaksā valsts budžetā, to norādot attiecīgā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā.

(10) Piemērojot šā panta astoto un devīto daļu, preču vai pakalpojumu saņēmēji, kuriem nodokļa taksācijas periods ir puse no kalendāra gada, nodokli valsts budžetā iemaksā, iesniedzot nodokļa deklarāciju par pirmo pusgadu.

(11) Preču vai pakalpojumu saņēmējs, kurš ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, šā panta astotajā daļā norādītajā termiņā atmaksā valsts budžetā atskaitīto priekšnodokļa summu par nesamaksāto zaudēto parādu, iesniedzot paziņojumu par nodokļa samaksu par zaudētajiem parādiem un šajā paziņojumā norādot darījumus, par kuriem nodoklis tiek atmaksāts.

(12) Valsts ieņēmumu dienests 30 dienu laikā pēc šā panta sestajā vai septītajā daļā minētās nodokļa deklarācijas saņemšanas informē preču vai pakalpojumu saņēmēju, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs vai preču piegādes vai pakalpojumu saņemšanas brīdī bija reģistrēts nodokļa maksātājs un kurš nav samaksājis par piegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem, par valsts budžetā maksājamās nodokļa summas palielināšanu.

(13) Ja zaudētais parāds pilnīgi vai daļēji atgūts pēc tam, kad veiktas šajā pantā paredzētās valsts budžetā maksājamā nodokļa korekcijas, preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs par atgūto zaudēto parādu vai tā daļu aprēķina nodokli un iemaksā to valsts budžetā tajā taksācijas periodā, kad parāds ir samaksāts.

(14) Ja preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam zaudēto parādu samaksā, preču vai pakalpojumu saņēmējam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli par samaksāto zaudēto parādu vai tā daļu tajā taksācijas periodā, kad veikta samaksa.

#### **106. pants. Priekšnodokļa korekcija citos gadījumos**

(1) Priekšnodokļa korekcija veicama, ja mainās atskaitītā priekšnodokļa apmērs (piemēram, anulēti pirkumi vai saņemtas atlaides).

(2) Ja preces ir nozagtas vai iznīcinātas stihiskā nelaimē vai citādā piespiedu kārtā, veic priekšnodokļa korekciju, iemaksājot valsts budžetā nodokli, kas atskaitīts kā priekšnodoklis.

(3) Atskaitītā priekšnodokļa korekciju, ja preces ir nozagtas vai iznīcinātas stihiskā nelaimē vai citādā piespiedu kārtā, neveic, ja īpašuma iznīcināšanas vai zādzības fakts ir dokumentāri pierādīts.

#### **107. pants. Ministru kabineta tiesības noteikt un skaidrot priekšnodokļa atskaitīšanas un priekšnodokļa korekcijas kārtību un iesniedzamos dokumentus vai informāciju**

Ministru kabinets:

- 1) skaidro priekšnodokļa atskaitīšanas un priekšnodokļa korekcijas nosacījumus;
- 2) nosaka dokumentus, kas pamato priekšnodokļa atskaitīšanu;
- 3) nosaka priekšnodokļa atskaitīšanas un korekcijas kārtību, ja reģistrēts nodokļa maksātājs veic nomaksas pirkuma darījumus ar nekustamo īpašumu;

- 4) nosaka Valsts ieņēmumu dienestam sniedzamo informāciju, ko reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš reorganizācijas rezultātā jaundibinātai vai iegūstošai komercsabiedrībai nodod nekustamo īpašumu, iesniedz par šo nodoto nekustamo īpašumu.

## XII nodaļa

### Pārmaksātā nodokļa atmaksāšana no valsts budžeta

#### 108. pants. Vispārīgie noteikumi pārmaksātā nodokļa atmaksāšanai no valsts budžeta

Pārmaksātā nodokļa summa ir maksāšanai valsts budžetā aprēķinātās nodokļa summas un atskaitāmā priekšnodokļa starpība.

#### 109. pants. Pārmaksātā nodokļa atmaksāšanas kārtība

(1) Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļu administrēšanas pasākumus, 30 dienu laikā pēc šā likuma 118. pantā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa pārceļ apstiprināto pārmaksāto nodokļa summu uz nākamo taksācijas periodu līdz taksācijas gada beigām, sedzot nākamajos taksācijas periodos valsts budžetā maksājamo nodokļa summu.

(2) Ja reģistrētam nodokļa maksātājam ir pievienotās vērtības nodokļa parāds vai citu nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu parāds, Valsts ieņēmumu dienests pārmaksāto nodokļa summu pirms tās pārceļšanas uz nākamo taksācijas periodu novirza likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajā kārtībā kārtējo nodokļu maksājumu un nokavēto nodokļu maksājumu veikšanai.

(3) Ja reģistrētam nodokļa maksātājam pēc šā panta otrajā daļā minētās pārmaksātās nodokļa summas novirzīšanas joprojām ir pārmaksātā nodokļa summa, to pārceļ uz nākamajiem taksācijas periodiem atbilstoši šā panta pirmajā daļā noteiktajam.

(4) Beidzoties taksācijas gadam, Valsts ieņēmumu dienests šā panta trešajā daļā minēto pārmaksu atmaksā reģistrētā nodokļa maksātāja norādītajā bankas kontā 10 dienu laikā pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests apstiprinājis pārmaksāto nodokļa summu par taksācijas gadu.

(5) Pārmaksāto nodokļa summu, kas izveidojusies taksācijas periodā, Valsts ieņēmumu dienests atmaksā reģistrēta nodokļa maksātāja norādītajā bankas kontā, ievērojot šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu, ja tiek īstenots kāds no šādiem nosacījumiem:

- 1) reģistrētā nodokļu maksātāja ar nodokļa 0 procentu likmi apliekamo darījumu un to darījumu apjoms, kuru veikšanas vieta nav iekšzeme, ir vismaz 90 procenti no kopējās ar nodokli apliekamo darījumu vērtības;
- 2) pārmaksātā nodokļa summa pārsniedz 1000 latu, un reģistrētā nodokļa maksātāja ar nodokļa 0 procentu likmi vai nodokļa samazināto likmi apliekamo darījumu apjoms vai to darījumu apjoms, kuru veikšanas vieta nav iekšzeme, ir vismaz 20 procenti no kopējās ar nodokli apliekamo darījumu vērtības;
- 3) pārmaksātā nodokļa summa, kas izveidojusies par pamatlīdzekļiem, pārsniedz 100 latu, un reģistrētais nodokļa maksātājs ir pieprasījis šīs pārmaksātās nodokļa summas atmaksu;
- 4) pārmaksātā nodokļa summa pārsniedz 1000 latu un ir izveidojusies par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem šā likuma 141., 142. un 143. pantā minēto darījumu nodrošināšanai;
- 5) pārmaksātā nodokļa summa pārsniedz 8000 latu.

(6) Pēc reģistrētā nodokļa maksātāja izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra nodokļu administrācija mēneša laikā pārmaksāto nodokļa summu novirza nodokļa parādu, citu nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu parādu segšanai.

(7) Personai, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, pēc tās pieprasījuma, bet ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc tam, kad pieņemts lēmums par tās izslēgšanu no minētā reģistra, pārmaksāto nodokļa summu atmaksā šīs personas norādītajā bankas kontā, ja pēc pārmaksātās nodokļa summas novirzīšanas joprojām ir pārmaksātā nodokļa summa.

(8) Ja persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, četru mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par tās izslēgšanu no minētā reģistra, nav iesniegusi pieprasījumu par pārmaksātās nodokļa summas atmaksāšanu, Valsts ieņēmumu dienests to dzēš.

(9) Valsts ieņēmumu dienests pārmaksāto nodokļa summu, kas radusies PVN grupai, atmaksā galvenajam uzņēmumam.

#### **110. pants. Valsts ieņēmumu dienesta tiesības pagarināt pārmaksātā nodokļa atmaksas termiņu**

Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības pagarināt šā likuma 109. panta pirmajā daļā noteikto termiņu, ja:

- 1) pieņemts lēmums par nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanu attiecībā uz tiem darījumiem, kuru pārbaudei nepieciešama papildu informācija, — līdz dienai, kad Valsts ieņēmumu dienests būs izvērtējis darījumu un pieņēmis lēmumu par pieprasījuma pamatotību;
- 2) reģistrētam nodokļa maksātājam ir jākoriģē atskaitītais priekšnodoklis par zaudētajiem parādiem, — līdz dienai, kad šī korekcija veikta;
- 3) reģistrēts nodokļa maksātājs nevar dokumentāri pierādīt nodokļa 0 procentu likmes piemērošanas pamatotību, — līdz dienai, kad Valsts ieņēmumu dienests varēs pārlicināties par šīs likmes piemērošanas pamatotību;
- 4) Valsts ieņēmumu dienests ir nosūtījis paziņojumu par datu atbilstības pārbaudi, — līdz dienai, kad Valsts ieņēmumu dienests būs pieņēmis lēmumu par pieprasījuma pamatotību;
- 5) 30 dienu laikā pēc šā likuma 118. pantā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa ir pieprasīta papildu informācija, kas iesniedzama 15 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas un ir nepieciešama pārmaksātās nodokļa summas apstiprināšanai, — līdz dienai, kad Valsts ieņēmumu dienests būs pieņēmis lēmumu par pieprasījuma pamatotību; šādu lēmumu Valsts ieņēmumu dienests pieņem ne vēlāk kā 75 dienu laikā pēc šā likuma 118. pantā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa.

#### **111. pants. Samaksātā nodokļa atmaksāšana par jauna transportlīdzekļa iegādi**

(1) Neregistrētam nodokļa maksātājam vai personai, kura nav nodokļa maksātājs, piegādājot jaunu transportlīdzekli jebkurai citas dalībvalsts personai, ir tiesības pieprasīt atmaksāt no valsts budžeta nodokļa summu, kas samaksāta par jauna transportlīdzekļa iegādi, tai skaitā par tā iegādi Eiropas Savienības teritorijā, vai par jauna transportlīdzekļa importu.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā saskaņā ar šo pantu:

- 1) neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs, saņem no valsts budžeta atmaksājamo nodokļa summu;
- 2) aprēķināma no valsts budžeta atmaksājamā nodokļa summa.

### XIII nodaļa

#### **Nodokļa atmaksāšana trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam vai citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam un reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikuma iesniegšana nodokļa atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī**

##### **112. pants. Nodokļa atmaksāšana trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam**

(1) Trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam nodokli, kas samaksāts par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem un preču importu saimnieciskās darbības nodrošināšanai ārpus Eiropas Savienības teritorijas, atmaksā, ievērojot paritātes principu, ja periodā, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, šis nodokļa maksātājs:

- 1) ir reģistrējies saimniecisko darbību ārpus Eiropas Savienības teritorijas;
- 2) atbilst reģistrēta nodokļa maksātāja statusam ārpus Eiropas Savienības teritorijas;
- 3) nav bijis reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 4) nav veicis iekšzemē ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ būtu jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 5) nav veicis saskaņā ar normatīvajiem aktiem reģistrējamu saimniecisko darbību Latvijas Republikā.

(2) Ministru kabinets, ievērojot šā panta pirmās daļas prasības, nosaka:

- 1) nodokļa atmaksāšanas kārtību un atmaksājamā nodokļa minimālo summu;
- 2) nodokļa atmaksāšanas termiņus, ievērojot šā likuma 113. panta otrās daļas 2. punkta prasības;
- 3) Valsts ieņēmumu dienestā iesniedzamos dokumentus un to iesniegšanas termiņus;
- 4) veidlapas paraugu iesniegumam par nodokļa atmaksāšanu.

##### **113. pants. Nodokļa atmaksāšana citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam**

(1) Citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam atmaksā samaksāto nodokli par iekšzemē iegādātajām precēm, saņemtajiem pakalpojumiem un par preču importu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, ja periodā, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, šis nodokļa maksātājs:

- 1) ir bijis reģistrēts citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;
- 2) nav veicis saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem reģistrējamu saimniecisko darbību iekšzemē;
- 3) nav bijis reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 4) nav veicis iekšzemē ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ būtu jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Ministru kabinets, ievērojot šā panta pirmās daļas nosacījumus, nosaka kārtību, kādā:

- 1) Valsts ieņēmumu dienests saņem un izskata citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikumu nodokļa atmaksāšanai iekšzemē;
- 2) atmaksā nodokli citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam, un nodokļa atmaksāšanas termiņus, kas nedrīkst pārsniegt četrus mēnešus no pieteikuma saņemšanas dienas vai sešus mēnešus, ja tiek pieprasīta papildinformācija, vai astoņus mēnešus, ja papildinformācija tiek pieprasīta atkārtoti.

#### **114. pants. Reģistrēta nodokļa maksātāja pieteikuma iesniegšana nodokļa atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz pieteikumu nodokļa atmaksas saņemšanai par citā dalībvalstī iegādātajām precēm, saņemtajiem pakalpojumiem un par preču importu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, ja periodā, par kuru tas pieprasa atmaksāt nodokli, šis nodokļa maksātājs:

- 1) ir bijis reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 2) nav bijis reģistrēts tās dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, kurai pieprasa nodokļa atmaksu;
- 3) nav veicis dalībvalstī, kurai pieprasa nodokļa atmaksu, ar nodokli apliekamus darījumus, kuru dēļ būtu jāreģistrējas šīs dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā.

(2) Ministru kabinets, ievērojot šā panta pirmās daļas nosacījumus, nosaka:

- 1) kārtību, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pieteikumu nodokļa atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī;
- 2) kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests izskata pieteikumu un pārsūta to dalībvalstij, kurai pieprasa nodokļa atmaksu;
- 3) pieteikumā iekļaujamo informāciju;
- 4) periodu, par kuru pieprasa atmaksāt nodokli, un atmaksājāmā nodokļa minimālo summu.

### **XIV nodaļa**

#### **Nodokļa taksācijas periods un nodokļa deklarācija**

##### **115. pants. Nodokļa taksācijas periods**

(1) Nodokļa taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis reģistrētam nodokļa maksātājam, kura veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā vai taksācijas gadā pārsniedz 35 000 latu vai kurš veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, kurai piemēro 0 procentu likmi saskaņā ar šā likuma 43. panta ceturto un piekto daļu, vai sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts.

(2) Nodokļa taksācijas periods ir viens ceturksnis reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš taksācijas gadā reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un kurš neatbilst šā panta pirmajā vai trešajā daļā minētajiem nosacījumiem.

(3) Nodokļa taksācijas periods ir puse no kalendāra gada reģistrētam nodokļa maksātājam, kura veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā nepārsniedz 10 000 latu un kurš neveic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, kurai piemēro 0 procentu likmi saskaņā ar šā likuma 43. panta ceturto un piekto daļu, vai nesniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts.

(4) Ja pirmstaksācijas gada laikā veikto darījumu apjoms ir mainījies, nodokļa taksācijas periodu maina taksācijas gada sākumā, izņemot šā panta piektajā daļā noteiktos gadījumus.

(5) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kuram saskaņā ar šā panta otro vai trešo daļu taksācijas periods ir viens ceturksnis vai puse no kalendāra gada, veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, kurai piemēro 0 procentu likmi saskaņā ar šā likuma 43. panta ceturto un piekto daļu, vai sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts, vai tā taksācijas gada laikā veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pārsniedz 35 000 latu, šim reģistrētam nodokļa maksātājam taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis, un tas tiek saglabāts līdz taksācijas gada beigām.



(6) Par taksācijas perioda maiņu reģistrēts nodokļa maksātājs informē Valsts ieņēmumu dienestu, ja periodam ir jāmainās:

- 1) no ceturkšņa vai no kalendāra gada puses uz mēnesi, — iesniedzot nodokļa deklarāciju par janvāri;
- 2) uz ceturksni vai uz kalendāra gada pusi, — iesniedzot paziņojumu līdz taksācijas gada 31. janvārim;
- 3) no ceturkšņa vai no kalendāra gada puses uz mēnesi taksācijas gada laikā šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos, — iesniedzot nodokļa deklarāciju par mēnesi, kurā tiek īstenoti šā panta piektās daļas nosacījumi.

(7) PVN grupai un fiskālajam pārstāvim taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis.

(8) Valsts un pašvaldības iestādei vai pašvaldībai, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar šā likuma 58. pantu vienīgi lai saņemtu šā likuma 142. panta ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu, taksācijas periods ir puse no kalendāra gada.

(9) Kalendāra gada taksācijas periodu summa veido taksācijas gadu.

### **116. pants. Nodokļa deklarācija**

(1) Nodokļa deklarācija sastāv no deklarācijas par taksācijas periodu un deklarācijas pielikumiem.

(2) Nodokļa deklarācijai ir šādi pielikumi:

- 1) pārskats par priekšnodokļa un nodokļa summām, kas norādītas nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu;
- 2) pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā;
- 3) labojumu pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā;
- 4) pārskats par piegādāto preču vērtību sadalījumā pa brīvostām un speciālajām ekonomiskajām zonām;
- 5) pārskats par nekustamā īpašuma izmantošanu;
- 6) deklarācija par taksācijas gadu;
- 7) pārskats par fiskālā pārstāvja veiktajiem darījumiem.

(3) Ministru kabinets nosaka:

- 1) par taksācijas periodu iesniedzamās nodokļa deklarācijas un šīs deklarācijas pielikumu veidlapu paraugus, kā arī to aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību;
- 2) dokumentus, kas iesniedzami Valsts ieņēmumu dienestam kopā ar nodokļa deklarāciju, un gadījumus, kad šie dokumenti iesniedzami.

### **117. pants. Nodokļa deklarācijas un paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšana**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju par taksācijas periodā veiktajiem darījumiem, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz nodokļa deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestam arī tad, ja taksācijas periodā tas nav veicis ar nodokli apliekamus darījumus.

(3) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā ir mazāka par pieciem procentiem no kopējās darījumu vērtības, tas ir tiesīgs veikt tikai ar nodokli apliekamo darījumu uzskaiti un nodokļa deklarācijā uzrādīt tikai ar nodokli apliekamus darījumus.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš nav iesniedzis nodokļa deklarāciju vai nav iesniedzis to šā likuma 118. pantā noteiktajā termiņā, netiek atbrīvots no nodokļa maksāšanas valsts budžetā.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz deklarāciju par taksācijas gadu šādos gadījumos:

- 1) ja mainās ar nodokli apliekamo un neapliekamo darījumu proporcija par taksācijas gadu un šajā likumā nav noteikts citādi;
- 2) ja ir veikta jebkāda maksājamā nodokļa vai atskaitītā priekšnodokļa korekcija saskaņā ar šajā likumā noteiktajām prasībām;
- 3) ja ir veikti šā likuma 38. panta otrajā un trešajā daļā minētie darījumi;
- 4) ja atkārtoti lietojamam iepakojumam piemēro depozīta sistēmu saskaņā ar normatīvajiem aktiem iepakojuma jomā.

(6) Šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos nodokļa gada deklarāciju iesniedz arī tad, ja reģistrēts nodokļa maksātājs ir darbojies nepilnu gadu.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs pārskatu par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā iesniedz tikai tad, ja tas ir veicis preču piegādes Eiropas Savienības teritorijā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājam citā dalībvalstī sniedz ar nodokli apliekamus pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu.

(8) Nereģistrēts nodokļa maksātājs, kā arī persona, kura nav nodokļa maksātājs, informē Valsts ieņēmumu dienestu par nodokļa samaksu valsts budžetā (tai skaitā par jauna transportlīdzekļa iegādi no citas dalībvalsts jebkuras personas, par zaudētajiem parādiem), iesniedzot paziņojumu par nodokļa samaksu.

(9) Veidlapas paraugu šā panta astotajā daļā minētajam paziņojumam par nodokļa samaksu un šā paziņojuma aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(10) Tiesu izpildītājs par valsts budžetā iemaksāto nodokli no mantas pārdošanas tiesu izpildītāja rīkotā izsolē informē Valsts ieņēmumu dienestu, iesniedzot šā panta astotajā daļā minēto paziņojumu.

(11) PVN grupa šā likuma 116. panta otrajā daļā minētos deklarācijas pielikumus, izņemot deklarāciju par taksācijas gadu, iesniedz par katru PVN grupas dalībnieku atsevišķi.

### **118. pants. Nodokļa deklarācijas un paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas termiņi**

(1) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs deklarāciju un tās pielikumus iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, deklarācijas iesniegšanas termiņš ir 20 dienas pēc taksācijas perioda beigām.

(2) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, izmantojot likumā "Par nodokļiem un nodevām" paredzētās tiesības, nodokļa deklarāciju un tās pielikumus iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam papīra formā, deklarācijas iesniegšanas termiņš ir 15 dienas pēc taksācijas perioda beigām.

(3) Ja nodokļa deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestam nosūta pa pastu, par iesniegšanas dienu uzskata dienu, kad nodokļa deklarācija nodota pastā (pasta zīmogs).

(4) Fiskālais pārstāvis nodokļa deklarāciju un tās pielikumus šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam deklarāciju par taksācijas gadu līdz nākamā taksācijas gada 1. maijam.

(6) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kas veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājam citā dalībvalstī, sniedz ar nodokli apliekamus pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pārskatu par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā par katru kalendāra mēnesi šā panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā termiņā.

(7) Ja nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņš ir brīvdiena vai svētku diena, deklarācijas iesniegšanas termiņa pēdējā diena ir nākamā darbdiens.

(8) Valsts ieņēmumu dienests ir tiesīgs pieprasīt, lai reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz nodokļa deklarāciju arī citā laikā, taču ne biežāk kā reizi taksācijas periodā.

(9) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, 20 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju un tās pielikumus par taksācijas periodu, kurā šī persona ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(10) Paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas termiņš ir 20 dienas pēc mēneša, kurā noticis darījums, par kuru saskaņā ar šo likumu ir informējams Valsts ieņēmumu dienests, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(11) Gadījumos, kad paziņojumu par nodokļa samaksu iesniedz tiesu izpildītājs par valsts budžetā iemaksājamo nodokli no mantas pārdošanas tiesu izpildītāja rīkotā izsolē, paziņojuma par nodokļa samaksu iesniegšanas termiņš ir 20 dienas pēc dienas, kad ir notecējis tiesu izpildītāja vai maksātnespējas administratora sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš, ja šis aprēķins nav pārsūdzēts, vai tad, ja šis aprēķins ir pārsūdzēts, — pēc dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu.

## XV nodaļa

### **Brīdis, kad nodokli iemaksā valsts budžetā un nodokli norāda nodokļa deklarācijā**

#### **119. pants. Termiņš nodokļa iemaksai valsts budžetā**

(1) Nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, reģistrēts nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja neregistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā ir pārsniegusi 35 000 latu, tas šā likuma 34. panta desmitajā daļā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī summa pārsniegta.

(3) Nodokli, kas aprēķināts par reģistrēta nodokļa maksātāja mantas pārdošanu tiesu izpildītāja rīkotā izsolē, tiesu izpildītājs iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā no dienas, kad ir notecējis tiesu izpildītāja sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš, ja šis aprēķins nav pārsūdzēts, vai tad, ja šis aprēķins ir pārsūdzēts, — no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu.

(4) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, kurā šī persona ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā pēc izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra.

(5) Gadījumos, kad personai ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam paziņojumu par nodokļa samaksu, nodokli valsts budžetā iemaksā līdz šā paziņojuma iesniegšanas brīdim Valsts ieņēmumu dienestam, bet ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 20. datumam, kas seko pēc mēneša, kurā ir noticis darījums, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

#### **120. pants. Brīdis, kad nodokli par preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu norāda nodokļa deklarācijā**

(1) Nodokli par iekšzemē piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, par kuriem nodokli maksā preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad veikta preču piegāde vai sniegts pakalpojums un izrakstīts nodokļa rēķins, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ja atlīdzība saņemta pirms šā panta pirmajā daļā minētās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, nodokli par saņemto atlīdzības daļu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad atlīdzība saņemta saskaņā ar nodokļa rēķinu.

(3) Nodokli par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad veikta preču piegāde un izrakstīts nodokļa rēķins, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Ja nodokļa rēķins līdz šā likuma 131. panta pirmajā daļā noteiktajam termiņam nav izsniegts vai ir izsniegts ar nokavēšanos, nodokli par iekšzemē veiktajām preču piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad veikta preču piegāde vai sniegts pakalpojums un iestājies nodokļa rēķina izrakstīšanas termiņš.

(5) Ja nodokļa rēķins līdz šā likuma 131. panta otrajā daļā noteiktajam termiņam nav izsniegts, preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurš seko pēc taksācijas perioda, kad veikta preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā.

(6) Ja šā panta pirmajā daļā minētos darījumus veic pastāvīgi ilgstošā periodā, nodokli norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad ir saņemta atlīdzība par šo darījumu vai kad ir beidzies periods, uz kuru attiecas izrakstītais nodokļa rēķins, bet ne retāk kā reizi sešos mēnešos.

(7) Šā likuma 31. panta trešajā daļā minētajā gadījumā nodokli par pastāvīgi ilgstošā periodā veikto preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda katra taksācijas perioda nodokļa deklarācijā līdz brīdim, kad darījums tiek pabeigts.

(8) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš iekšzemē piegādā elektroenerģiju, nodokli valsts budžetā par piegādāto elektroenerģiju patērētājam, kas norēķinu dokumentu par saņemto elektroenerģiju izraksta pats, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad saņemta atlīdzība no patērētāja.

(9) Ja preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu veic saskaņā ar šā likuma 11. panta ceturto daļu, avansa saņēmējs nodokli norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā ir stājies spēkā Valsts ieņēmumu dienesta lēmums par avansa maksātāja izslēgšanu no PVN grupas.

(10) Pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta atbilstoši šā likuma III nodaļai ir cita dalībvalsts, trešā valsts vai trešā teritorija, reģistrēts nodokļa maksātājs norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā pakalpojums ir sniegts tā saņēmējam vai atlīdzība par pakalpojumu saņemta pirms pakalpojuma sniegšanas.

### **121. pants. Brīdis, kad nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda nodokļa deklarācijā, un termiņš nodokļa iemaksai valsts budžetā**

(1) Nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad ir veikta preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā saskaņā ar šā likuma 31. panta ceturto daļu un izrakstīts nodokļa rēķins.

(2) Ja nodokļa rēķins nav izrakstīts līdz šā likuma 131. panta otrajā daļā noteiktajam termiņam, aprēķināto nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā norāda nodokļa deklarācijā par nākamo taksācijas periodu pēc preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā.

(3) Ja neregistrēta nodokļa maksātāja veiktās preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā kopējā vērtība kārtējā kalendāra gadā ir pārsniegusi 7000 latu, tas saskaņā ar šā likuma 86. panta otro daļu aprēķina un iemaksā valsts budžetā nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā 20 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī summa pārsniegta.

### **122. pants. Brīdis, kad nodokli par saņemtajām precēm un pakalpojumiem norāda nodokļa deklarācijā un iemaksā valsts budžetā, ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā**

(1) Nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar šo likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo

teritoriju nodokļa maksātājiem, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā pakalpojums saņemts vai atlīdzība par šo pakalpojumu ir veikta avansā.

(2) Šā likuma 32. panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem, kurus sniedz pastāvīgi ilgā periodā un par kuriem nav saņemti nodokļa rēķini vai veikti maksājumi, norāda kalendāra gada pēdējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā līdz brīdim, kad darījums tiek pabeigts.

(3) Ja citas dalībvalsts nodokļa maksātājs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 61. panta pirmo vai ceturto daļu vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 63. panta pirmo daļu, nodokli par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un par saņemtajiem pakalpojumiem aprēķina un iemaksā preču vai pakalpojumu saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, un norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad saņemta prece vai pakalpojums.

### **123. pants. Brīdis, kad nodokli par preču importu norāda nodokļa deklarācijā un nodokli iemaksā valsts budžetā**

(1) Nodokli par preču importu iemaksā valsts budžetā tad, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Ja, ievēdot preces iekšzemē, piemēro muitas procedūru “pagaidu ievēšana”, saskaņā ar kuru ievēdamās preces ir daļēji atbrīvotas no muitas nodokļa maksāšanas, nodokli iemaksā valsts budžetā triju procentu apmērā no aprēķinātās nodokļa summas.

(3) Aprēķināto nodokli par preču importu, kam piemērots īpašais nodokļa režīms preču importa darījumos, maksā valsts budžetā, norādot nodokli tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā preces izlaistas brīvam apgrozījumam.

(4) Ja preču importa brīdī šā likuma 36. panta pirmajā daļā minēto pakalpojumu faktiskā vērtība nav zināma vai pēc pakalpojumu sniedzēja nodokļa rēķina saņemšanas tā atšķiras no muitas deklarācijā norādītās pakalpojuma vērtības, reģistrēts nodokļa maksātājs (importēto preču saņēmējs) papildus aprēķināto nodokli par saņemto pakalpojumu (starpību starp pakalpojuma sniedzēja nodokļa rēķinā un muitas deklarācijā norādīto pakalpojuma vērtību) norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā saņemts šā likuma 36. panta pirmajā daļā minētais pakalpojums un nodokļa rēķins.

### **124. pants. Brīdis, kad nodokli norāda nodokļa deklarācijā citos gadījumos**

(1) Nodokli, kas aprēķināts šā likuma 51. panta trešajā daļā minētajā gadījumā, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kas seko periodam, kurā beidzies šā likuma 45. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktais termiņš.

(2) Nodokli, kas aprēķināts par avansa maksājumu saskaņā ar šā likuma 51. panta ceturto daļu, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kas seko sešu mēnešu periodam, sākot no avansa saņemšanas dienas.

(3) Nodokli, kas saskaņā ar šā likuma 129. panta desmito daļu ir iekļauts dāvanu kartes, sarunu priekšapmaksas kartes, braukšanas biļetes (talona), mēnešbiļetes un sporta vai kultūras pasākuma biļetes cenā, nodokļa maksātājs, kurš minētās kartes vai biļetes realizē savā vārdā, neizmantojot starpniecības pakalpojumus, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā attiecīgā karte vai biļete pārdota lietotājam.

(4) Nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā saņemts pakalpojums un saņemts nodokļa rēķins vai samaksa par pakalpojumu veikta saskaņā ar nodokļa rēķinu pirms pakalpojuma saņemšanas.



(5) Nodokli par saņemtajām precēm saskaņā ar šā likuma 141. un 143. pantu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā saņemtas preces un saņemts nodokļa rēķins vai samaksa par preču piegādi veikta saskaņā ar nodokļa rēķinu pirms preču saņemšanas.

## XVI nodaļa

### Nodokļa rēķins un darījumu uzskaitē

#### 125. pants. Nodokļa rēķins un tā saturs

(1) Par nodokļa rēķinu uzskata dokumentu papīra vai elektroniskā formā, kurā norādīti šādi rekvizīti un informācija, ja šajā likumā nav noteikts citādi:

- 1) nodokļa rēķina izrakstīšanas datums;
- 2) nodokļa rēķina vienas vai vairāku sēriju kārtas numurs, kas unikāli identificē nodokļa rēķinu;
- 3) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);
- 4) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 5) preču vai pakalpojumu saņēmēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);
- 6) preču vai pakalpojumu saņēmēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, ja nodokļu maksātājam ir piešķirts reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;
- 7) preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas datums, ja tas atšķiras no nodokļa rēķina izrakstīšanas datuma, vai datums, kad saņemta atlīdzība avansā, ja šis datums ir zināms un atšķiras no nodokļa rēķina izrakstīšanas datuma;
- 8) preces vai pakalpojuma nosaukums, daudzums un mērvienība;
- 9) preces vai pakalpojuma cena (vienas vienības vērtība bez nodokļa);
- 10) piemērotās atlaides, ja tās nav atskaitītas no vienas vienības vērtības;
- 11) piemērotā nodokļa likme;
- 12) aprēķinātā nodokļa summa;
- 13) darījuma kopsumma bez nodokļa (summa, kurai piemēro nodokli vai atbrīvojumu no nodokļa);
- 14) ja nodokļa rēķinu saskaņā ar šā likuma 130. pantu izraksta pats preču vai pakalpojumu saņēmējs, — norāde “pašaprēķins”;
- 15) ja preču piegādei vai sniegtajam pakalpojumam piemērota nodokļa 0 procentu likme vai tiem ir piemērojams atbrīvojums no nodokļa, — atsauce uz šā likuma pantu, saskaņā ar kuru ir piemērojama 0 procentu likme vai atbrīvojums no nodokļa, vai atsauce uz Padomes 2006. gada 28. novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecīgo pantu, vai cita atsauce, kurā norādīts nodokļa 0 procentu likmes vai atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas tiesiskais pamatojums;
- 16) ja par nodokļa samaksu ir atbildīgs preču vai pakalpojumu saņēmējs, — norāde “nodokļa apgrieztā maksāšana”;
- 17) ja piegādāts jauns transportlīdzeklis, — norāde uz to un informācija, kas pierāda, ka

- piegādātā prece ir jauns transportlīdzeklis saskaņā ar šā likuma 1. panta 9.punktu;
- 18) ja piemēro šā likuma 137. pantā noteikto īpašo nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, — norāde “naudas līdzekļu uzskaitē”;
  - 19) ja piemēro šā likuma 136. pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, — norāde “peļņas daļas režīms ceļojumu aģentūrām”;
  - 20) ja piemēro šā likuma 138. pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, — attiecīgi norāde “peļņas daļas režīms lietotām precēm”, “peļņas daļas režīms mākslas darbiem” vai “peļņas daļas režīms kolekciju priekšmetiem un senlietām”;
  - 21) ja preču piegādei vai sniegtajam pakalpojumam piemēroti šā likuma 135., 139., 140., 144. un 145. pantā paredzētie īpašie noteikumi, — atsauce uz šā likuma pantu, saskaņā ar kuru nodoklis piemērots, vai atsauce uz Padomes 2006. gada 28. novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecīgo pantu;
  - 22) ja par nodokļa samaksu ir atbildīga pilnvarotā persona, — pilnvarotās personas reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);
  - 23) ja par nodokļa samaksu ir atbildīgs fiskālais pārstāvis, — fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta).

(2) Darījumos ar citu dalībvalstu personām par nodokļa rēķinu uzskatāms dokuments, ko saņem no citas dalībvalsts personas un kurā ir ietverti šā panta pirmajā daļā minētie rekvizīti un informācija, bet šā panta pirmās daļas 4.punktā norādītā rekvizīta vietā ir norādīts citas dalībvalsts nodokļa maksātāja nodokļa reģistrācijas numurs.

(3) Nodokļa maksātājam ir pienākums nodrošināt nodokļa rēķina izcelsmes autentiskumu (nodokļa rēķina izsniedzēja identitātes apliecinājumu), nemainīgu saturu un salasāmību no nodokļa rēķina izrakstīšanas brīža līdz glabāšanas termiņa beigām.

(4) Veidu, kādā tiek nodrošināts nodokļa rēķina izcelsmes autentiskums (nodokļa rēķina izsniedzēja identitātes apliecinājums), nemainīgs saturs un salasāmība, nosaka pats nodokļa maksātājs, garantējot darījumu izsekojamību, saistot savā starpā nodokļa rēķinu un veikto darījumu.

(5) Jebkuru dokumentu, kas groza sākotnējo nodokļa rēķinu vai īpaši un nepārprotami norāda uz to, pielīdzina nodokļa rēķinam, ja tas atbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.

(6) Par nodokļa rēķinu elektroniskā formā uzskata nodokļa rēķinu, kas ir izsniegts un saņemts jebkādā elektroniskā veidā.

## **126. pants. Vienkāršotais nodokļa rēķins**

(1) Vienkāršotais nodokļa rēķins ir nodokļa rēķins, kurā ir norādīti šādi rekvizīti un informācija:

- 1) nodokļa rēķina izrakstīšanas datums;
- 2) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds), juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta), kā arī reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 3) preču vai pakalpojumu saņēmēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds), juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta), kā arī reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa

maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;

- 4) preces nosaukums vai pakalpojuma veids, daudzums un mērvienība;
- 5) preces vai pakalpojuma cena (vienas vienības vērtība bez nodokļa) un darījuma kopsumma (bez nodokļa);
- 6) nodokļa likme un aprēķinātā nodokļa summa.

(2) Vienkāršoto nodokļa rēķinu reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības izrakstīt šādos gadījumos:

- 1) par darījumu iekšzemē, kura vērtība bez nodokļa ir mazāka par 100 latiem;
- 2) šā likuma 125. panta piektajā daļā minētajā gadījumā, papildu vienkāršotajā nodokļa rēķinā norādot sākotnējā nodokļa rēķina izrakstīšanas datumu un identifikācijas numuru, kā arī konkrētos datus, kas tiek grozīti.

(3) Par vienkāršoto nodokļa rēķinu var izmantot kases čeku vai citu dokumentu, kurā nav norādīti visi šā panta pirmajā daļā minētie rekvizīti un informācija, ja tam pievieno attaisnojuma dokumentu, kurā ir norādīts kases čeka vai cita dokumenta datums, numurs un šā panta pirmajā daļā minētā informācija, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(4) Par vienkāršoto nodokļa rēķinu var izmantot kases čeku vai citu dokumentu, kurā nav ietverta šā panta pirmās daļas 3.punktā minētā informācija, ja tas izsniegts par darījumu, kura vērtība bez nodokļa ir mazāka par 20 latiem.

### **127. pants. Pienākums izsniegt nodokļa rēķinu**

(1) Ja šajā likumā nav noteikts citādi, reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu vai nodrošina, ka trešā persona viņa vārdā vai preču vai pakalpojumu saņēmējs izraksta nodokļa rēķinu par:

- 1) jebkurām veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem;
- 2) avansa maksājumu, ko tas saņēmis pirms veiktās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, izņemot saņemto avansa maksājumu par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā.

(2) Reģistrētam nodokļa maksātājam nav pienākuma izrakstīt nodokļa rēķinu par šādiem darījumiem:

- 1) šā likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21. un 22.punktā minētajiem pakalpojumiem;
- 2) iekšzemē veiktām citām ar nodokli neapliekamām preču piegādēm un sniegtiem pakalpojumiem, kas nav minēti šīs daļas 1.punktā.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa rēķinu par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu personām, kuras nav nodokļa maksātāji, vai neregistrētiem nodokļa maksātājiem atbilstoši šā likuma 125. panta pirmajai daļai vai 126. panta pirmajai daļai izraksta pēc šo personu pieprasījuma.

(4) Neregistrētam nodokļa maksātājam un personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir pienākums izrakstīt nodokļa rēķinu par jauna transportlīdzekļa piegādi jebkurai citas dalībvalsts personai.

### **128. pants. Nodokļa rēķina izrakstīšana atkarībā no darījuma vietas**

(1) Nodokļa rēķinu iekšzemes nodokļa maksātājs izraksta saskaņā ar šā likuma nosacījumiem, ja preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta ir iekšzeme atbilstoši šā likuma III nodaļai un ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Nodokļa rēķinu izraksta saskaņā ar šā likuma nosacījumiem, ja iekšzemē ir preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīgā iestāde, no kuras ir veikta preču piegāde vai sniegts pakalpojums, vai, ja saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes nav, — deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — pastāvīgās uzturēšanās vieta, šādos gadījumos:

- 1) preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs neveic saimniecisko darbību vai viņa pastāvīgā iestāde nepiedalās preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā tajā dalībvalstī, kurā ir darījuma veikšanas vieta, un par nodokļa nomaksu ir atbildīgs preču vai pakalpojumu saņēmējs;
- 2) preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta ir trešā valsts vai trešā teritorija.

(3) Ja preču vai pakalpojumu saņēmējs pats sev izraksta nodokļa rēķinu saskaņā ar šā likuma 130. pantu, nodokļa rēķins izrakstāms saskaņā ar tās dalībvalsts noteikumiem, kurā ir preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas vieta.

### **129. pants. Nodokļa rēķina izrakstīšanas nosacījumi**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs par kalendāra mēneša ietvaros veiktajām vairākām atsevišķām preču piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem var izrakstīt pārskata nodokļa rēķinu, kurā ir norādīta šā likuma 125. panta pirmajā daļā vai 126. panta pirmajā daļā minētā informācija.

(2) Šā likuma 128. panta otrās daļas 1.punktā minētajā gadījumā nodokļa rēķinā var nenorādīt šā likuma 125. panta pirmās daļas 9., 10., 11. un 12.punktā minēto informāciju.

(3) Ja preču piegādei vai sniegtajiem pakalpojumiem tiek piemērots kāds no šā likuma 141., 142. vai 143. pantā minētajiem īpašajiem nodokļa piemērošanas režīmiem, nodokļa rēķinā nenorāda šā likuma 125. panta pirmās daļas 11. un 12.punktā minēto informāciju.

(4) Ja nodokļa rēķinā iekļauj gan ar dažādām nodokļa likmēm apliekamus darījumus, gan neapliekamus darījumus, šādu darījumu vērtības norāda atsevišķi.

(5) Nodokļa rēķinā norādītās summas var izteikt jebkurā valūtā ar nosacījumu, ka maksājamā vai koriģējamā nodokļa summa ir izteikta latos atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam attiecīgās ārvalsts valūtas kursam darījuma brīdī vai avansa maksājuma saņemšanas brīdī. Nodokļa rēķinā maksājamā vai koriģējamā nodokļa summu var arī izteikt latos atbilstoši Eiropas Centrālās bankas publicētajam valūtas kursam darījuma brīdī vai avansa maksājuma saņemšanas brīdī. Šajā gadījumā valūtas maiņas kursu starp valūtām, kas nav *euro*, aprēķina, izmantojot katras valūtas maiņas kursu pret *euro*.

(6) Ja nodokļa rēķins tiek anulēts, reģistrēts nodokļa maksātājs savā grāmatvedībā saglabā anulēto nodokļa rēķinu, lai pamatotu izrakstīto nodokļa rēķinu kārtas numuru neievērošanu.

(7) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja īpašumu pārdod likvidators, administrators vai tiesu izpildītājs, tas izraksta nodokļa rēķinu reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā.

(8) Ja fiziskā persona — reģistrēts nodokļa maksātājs — ir mirusi, bet mantinieks vai tiesas iecelts aizgādānis turpina saimniecisko darbību mantojuma atstājēja vietā, tas izraksta nodokļa rēķinus savā vārdā un izmanto mantojuma atstājēja reģistrētā nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru līdz brīdim, kad stājas spēkā likumīgo mantinieku mantojuma tiesības.

(9) Ja darījumu veic nepārtraukti ilgstošā periodā saskaņā ar šā likuma 31. panta otro vai trešo daļu, 32. panta trešo vai ceturto daļu, nodokļa rēķinu izraksta par noteiktu periodu, kurš nav ilgāks attiecīgi par vienu mēnesi, sešiem mēnešiem vai vienu kalendāra gadu.

(10) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādes vai sniedz pakalpojumus par fiksētu cenu [piemēram, dāvanu kartes, sarunu priekšapmaksas kartes, braukšanas biļetes (talonus), mēnešbiļetes, biļetes uz sporta un kultūras pasākumiem], atsevišķu nodokļa rēķinu neizraksta.

(11) Nodokļa rēķina izrakstīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

### **130. pants. Gadījumi, kad pircējs vai pakalpojuma saņēmējs pats izraksta sev nodokļa rēķinu**

Preču vai pakalpojumu saņēmējs ir tiesīgs izrakstīt pats sev nodokļa rēķinu preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja vārdā un interesēs par preču piegādēm vai pakalpojumiem, ko viņam sniedzis reģistrēts nodokļa maksātājs vai citas dalībvalsts nodokļa maksātājs, ja starp abām pusēm pastāv iepriekšēja vienošanās un ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs katram rēķinam

piemēro savstarpējo rēķinu atzīšanas procedūru.

### **131. pants. Nodokļa rēķina izrakstīšanas termiņi**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu par veikto darījumu ne vēlāk kā piecpadsmitajā dienā no darījuma brīža vai avansa maksājuma saņemšanas brīža, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu ne vēlāk kā tā mēneša piecpadsmitajā dienā, kas seko pēc mēneša, kurā noticis šāds darījums:

- 1) preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā;
- 2) tāda pakalpojuma sniegšana, kura sniegšanas vietu nosaka atbilstoši šā likuma 19. panta pirmajai daļai un par nodokļa samaksu ir atbildīgs pakalpojuma saņēmējs, kā arī par avansa maksājumiem, kas saņemti par šā pakalpojuma sniegšanu.

(3) Tiesu izpildītājs vai maksātnespējas procesa administrators nodokļa rēķinu par mantas pārdošanu izsolē reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā izraksta 15 dienu laikā no dienas, kad ir notecējis tiesu izpildītāja vai maksātnespējas administratora sastādītā aprēķina pārsūdzēšanas termiņš un šis aprēķins nav pārsūdzēts, vai, ja šis aprēķins ir pārsūdzēts, — no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par sastādīto aprēķinu.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa rēķinu par preču transporta pakalpojumu, kas tieši saistīts ar preču eksportu uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām, drīkst izrakstīt vēlāk nekā 15 dienu laikā pēc pakalpojuma sniegšanas, bet ne vēlāk kā 90 dienu laikā.

(5) Neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kas nav nodokļa maksātājs, nodokļa rēķinu par jauna transportlīdzekļa piegādi jebkurai citas dalībvalsts personai izraksta ne vēlāk kā tā mēneša piecpadsmitajā dienā, kas seko pēc mēneša, kurā notika darījums.

### **132. pants. Nodokļa rēķina nosūtīšana elektroniski**

(1) Reģistrēts nodokļa maksātājs nodokļa rēķinu elektroniskā formā ir tiesīgs izrakstīt (noformēt) un izsniegt tikai tad, ja šā nodokļa rēķina saņēmējs atzīst šādu nodokļa rēķina formu.

(2) Elektroniska nodokļa rēķina elektroniskās formas autentiskumu (nodokļa rēķina izsniedzēja identitātes apliecinājumu) un nemainīgu saturu var nodrošināt, ja nodokļa rēķinam ir drošs elektroniskais paraksts Elektronisko dokumentu likuma izpratnē vai ja nodokļa rēķins ir nosūtīts, izmantojot elektronisko datu apmaiņu vai citu veidu, ko izvēlēties pats nodokļa maksātājs atbilstoši šā likuma 125. panta ceturtās daļas nosacījumiem.

(3) Nosūtot vai darot pieejamus vienam un tam pašam adresātam kopā vairākus nodokļa rēķinus elektroniskā formā, informāciju, kas atsevišķiem rēķiniem ir kopīga, var minēt tikai vienu reizi, ja attiecībā uz katru nodokļa rēķinu ir pieejama pilnīga informācija.

### **133. pants. Nodokļa rēķinu glabāšana**

(1) Nodokļa maksātājs nodrošina, ka tiek glabāti nodokļa rēķini, ko viņš pats vai trešā persona viņa vārdā, vai preču vai pakalpojumu saņēmējs ir izrakstījis, kā arī tiek glabāti nodokļa rēķini, ko nodokļa maksātājs ir saņēmis.

(2) Elektroniskā formā saņemto nodokļa rēķinu glabāšana ir datu glabāšana, kas veikta, izmantojot elektroniskas datu apstrādes (tostarp digitālās saspiešanas) un glabāšanas ierīces, kā arī izmantojot vadus, radio, optiskos līdzekļus vai citus elektromagnētiskos līdzekļus.

(3) Nodokļa maksātājam ir pienākums visus izrakstītos un saņemtos nodokļa rēķinus glabāt iekšzemē, izņemot gadījumus, kad nodokļa rēķinu glabāšana notiek elektroniski un ir nodrošināta pilnīga tiešsaistes piekļuve attiecīgajiem datiem.

(4) Nodokļa rēķinu glabāšanas laiks ir pieci gadi no rēķina izrakstīšanas dienas, ja šajā pantā nav noteikts citādi.



(5) Gadījumos, kad nodokļa maksātājam ir pienākums veikt priekšnodokļa korekciju saskaņā ar šā likuma 102. pantu, nodokļa rēķins ir jāglabā līdz priekšnodokļa korekcijas laika beigām, ja tas pārsniedz šā panta ceturtajā daļā noteikto glabāšanas laiku.

#### **134. pants. Citi nodokļa maksātāja pienākumi attiecībā uz nodokļa rēķiniem un darījumu uzskaiti**

(1) Ja nodokļa maksātājs nodokļa rēķinus glabā elektroniskā formā, garantējot valsts kompetentajām iestādēm tiešsaistes piekļuvi tiem, tad gadījumos, kad nodoklis ir maksājams citā dalībvalstī, nodokļa maksātājam ir pienākums nodrošināt arī šīs citas dalībvalsts kompetentajām iestādēm tiesības piekļūt šādiem nodokļa rēķiniem, lejupeļādēt un izmantot tos kontroles nolūkā.

(2) Nodokļa maksātājam ir pienākums veikt pietiekami precīzu darījumu uzskaiti, lai Valsts ieņēmumu dienests varētu pārbaudīt nodokļa piemērošanu.

(3) Nodokļa maksātājam ir pienākums:

- 1) uzturēt to preču reģistru, kuras viņš ir nosūtījis vai transportējis vai kuras ir nosūtītas vai transportētas viņa vārdā no iekšzemes uz galamērķi citas dalībvalsts teritorijā, nolūkā veikt tādus darījumus, kas ietver šo preču novērtēšanu, apstrādi, pārstrādi, remontu vai īslaicīgu izmantošanu atbilstoši šā likuma 8. panta otrās daļas 7., 8. un 9.punktam;
- 2) veikt precīzu uzskaiti, atbilstoši kurai ir iespējams identificēt preces, kuras viņam no citas dalībvalsts ir nosūtījis citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs vai cita persona viņa vārdā un kuras izmanto tādai pakalpojumu sniegšanai, kas ietver šo preču novērtēšanu vai apstrādi.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs un grāmatvedību kārtro vienkāršā ieraksta sistēmā, nodokļa uzskaiti kārtro Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā kārtro nodokļa uzskaiti, un nodokļa uzskaites žurnāla paraugu un aizpildīšanas kārtību.

(5) Fiskālais pārstāvis, pārstāvot citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju, nodrošina detalizētu nosūtāmo vai saņemto preču uzskaiti, lai nodokļu administrācija varētu izsekot katrai preču kustībai.

### **XVII nodaļa**

#### **Īpašie nodokļa piemērošanas režīmi un kārtības**

##### **135. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms lauksaimniekam**

(1) Šā panta izpratnē:

- 1) lauksaimnieks ir fiziskā vai juridiskā persona, kura nodarbojas ar lauksaimniecības kultūru, lopkopības un zivsaimniecības produkcijas (turpmāk — lauksaimniecības produkcija) ražošanu, kura nav reģistrēts nodokļa maksātājs un uz kuru attiecas šajā pantā noteiktais nodokļa piemērošanas režīms;
- 2) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs ir reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš veic vai nodrošina lauksaimniecības produkcijas pirmapstrādi vai pārstrādā iepirktu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju.

(2) Lauksaimnieks, paša ražotu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju nododot lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam, saņem no tā kompensāciju.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā kompensācija par nodokli, ko lauksaimnieks samaksājis, iegādājoties preces un saņemot pakalpojumus, lai nodrošinātu nodošanai lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam paredzētās lauksaimniecības produkcijas ražošanu, ir 14 procenti no piegādātās lauksaimniecības produkcijas vērtības.

(4) Kompensāciju izmaksā arī šādi reģistrēti nodokļa maksātāji, ja tie ievēro lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam šā panta septītajā, devītajā un desmitajā daļā noteiktos nosacījumus:

- 1) atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības;
- 2) Lauku atbalsta dienests, kas iepērk no lauksaimnieka paša ražotu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju intervences uzkrājumu veidošanai.

(5) Kompensāciju saņem arī atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, ja tā:

- 1) nav reģistrēts nodokļa maksātājs;
- 2) saņemto kompensāciju pilnā apmērā izmaksā lauksaimniekam.

(6) Lai lauksaimnieks varētu saņemt kompensāciju, tas iesniedz konkrētajam lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam apliecinājumu, ka lauksaimnieks nav reģistrēts nodokļa maksātājs un ka tam ir tiesības saņemt kompensāciju saskaņā ar šo pantu.

(7) Lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs līdz pēctaksācijas gada 1. februārim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pārskatu par taksācijas gadā no katra konkrētā lauksaimnieka saņemtās lauksaimniecības produkcijas daudzumu un vērtību.

(8) Šā panta septītajā daļā minētajā pārskatā norāda šādu informāciju:

- 1) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātāja nosaukums, reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā un juridiskā adrese;
- 2) lauksaimnieka nosaukums, reģistrācijas kods (fiziskajai personai — vārds, uzvārds, personas kods) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta);
- 3) saņemtās lauksaimniecības produkcijas veids un vienas vienības cena;
- 4) taksācijas gadā no katra konkrētā lauksaimnieka saņemtās lauksaimniecības produkcijas kopējais daudzums un kopējā vērtība.

(9) Lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs savā nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu samazina valsts budžetā maksājamo nodokļa summu par lauksaimniekam izmaksātās kompensācijas summu.

(10) Ja lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs iepērk no lauksaimnieka lauksaimniecības produkciju par vērtību (bez kompensācijas), kas ir augstāka vai zemāka par tādu piegādes vērtību, par kādu tiek iepirkta analoga produkcija no reģistrēta nodokļa maksātāja, tas zaudē šā panta devītajā daļā noteiktās tiesības.

(11) Šā panta nosacījumi nav piemērojami, ja:

- 1) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam nodod iepirktus vai pārstrādātus produktus vai savāktus savvaļā augošus augu valsts produktus, vai sēnes, vai nozvejotus vai nomedītus dzīvnieku valsts produktus, kuri nav iegūti lauksaimniecības produkcijas ražošanas rezultātā;
- 2) lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājs neveic vai nenodrošina no lauksaimnieka iepirktais produkcijas pārstrādi, bet izmanto to tirdzniecībai.

### **136. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms tūrisma operatora sniegtajam pakalpojumam**

(1) Nodokli piemēro tūrisma operatora sniegtajam tūrisma pakalpojumam, ja tūrisma operators darbojas savā vārdā un tās personas labā, kura saņem tūrisma pakalpojumu (turpmāk šajā pantā — ceļotājs), un izmanto citu personu preču piegādes un pakalpojumus ceļotājam sniegtā tūrisma pakalpojuma nodrošināšanai.

(2) Visus pasākumus, ko tūrisma operators veic, lai nodrošinātu tūrisma pakalpojuma sniegšanu (ceļojumu), uzskata par vienu pakalpojumu, ko tūrisma operators sniedz ceļotājam. Šis

pakalpojums apliekams ar nodokli.

(3) Tūrisma operatora sniegtā ar nodokli apliekamā tūrisma pakalpojuma vērtība ir starpība starp visu summu (bez nodokļa), ko samaksā pakalpojuma saņēmējs (ceļotājs), un tūrisma operatora faktiskajām izmaksām par citu personu veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem, ja šie darījumi dod tiešu labumu ceļotājam.

(4) Tūrisma operators iekļauj aprēķināto nodokli par paša sniegto pakalpojumu (tai skaitā ceļojumu paketes veidošanu, reklāmas bukletu izdošanu) tūrisma pakalpojuma kopējā vērtībā un iekasē to no ceļotāja. Aprēķinot valsts budžetā maksājamā nodokļa apmēru, kā priekšnodoklis atskaitāms aprēķinātais nodoklis par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem tūrisma operatora paša sniegtā pakalpojuma nodrošināšanai (tai skaitā par telpu nomu, elektronisko sakaru pakalpojumiem, elektrību).

(5) Nodokli par citiem tūrisma pakalpojumā iekļautajiem pakalpojumiem (tai skaitā par viesu izmitināšanas mītņu, transporta, sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumiem), kurus ceļotājam iekšzemē faktiski sniedz citi reģistrēti nodokļa maksātāji, iekļauj tūrisma pakalpojuma kopējā vērtībā un iekasē no ceļotāja. Par šiem pakalpojumiem iekasēto nodokļa summu tūrisma operators pilnā apmērā pārskaita faktiskajam pakalpojumu sniedzējam. Tūrisma operators šo summu nedrīkst atskaitīt kā priekšnodokli.

(6) Tūrisma operators aprēķina šā panta trešajā daļā minēto ar nodokli apliekamo tūrisma pakalpojuma vērtību un iekļauj to nodokļa deklarācijā tajā taksācijas periodā, kurā pakalpojums sniegts ceļotājam un ir saņemti rēķini no citām personām par sniegto pakalpojumu faktisko vērtību, bet ne vēlāk kā nākamajā taksācijas periodā pēc pakalpojuma sniegšanas ceļotājam.

(7) Tūrisma operatora sniegtā tūrisma pakalpojuma vērtība apliekama ar nodokļa standartlikmi. Ja tūrisma pakalpojumu sniedz gan Eiropas Savienības teritorijā, gan ārpus tās, ar nodokļa 0 procentu likmi apliek tikai to pakalpojuma daļu, kas sniegta ārpus Eiropas Savienības teritorijas.

(8) Šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu nepiemēro pakalpojumiem, ko sniedz tūrisma aģents, kurš tūrisma operatora vārdā uz pilnvarojuma vai cita civiltiesiska līguma pamata pārdod ceļotājam tūrisma operatora sagatavotos tūrisma pakalpojumus. Nodokli tūrisma aģenta sniegtajam starpniecības pakalpojumam piemēro šajā likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.

### **137. pants. Īpašā nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība**

(1) Šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību ir tiesības piemērot reģistrētam nodokļa maksātājam, kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- 1) iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība nav pārsniegusi 70 000 latu;
- 2) reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, taksācijas gadā neplāno par 70 000 latu lielāku darījumu apjomu.

(2) Šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību ir tiesības piemērot reģistrētam nodokļa maksātājam, kuram iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība ir sasniegusi 70 000 latu, bet nav pārsniegusi 351 000 latu un kurš ir:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs, kas darbojas zivsaimniecības nozarē, — attiecībā uz svaigu, saldētu vai atdzēsētu zivju un vēžveidīgo piegādēm;
- 2) lauksaimniecības produkcijas ražotājs vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība — attiecībā uz šādu lauksaimniecības produktu piegādi:
  - a) dzīvi dzīvnieki,
  - b) piens un piena pārstrādes produkti,
  - c) putnu olas,
  - d) dabiskais medus,
  - e) dārzeņi, sakņaugi, bumbuļaugi,

- f) graudaugu produkti,
- g) eļļas augu sēklas un augļi, dažādi graudi, sēklas un augļi.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajā kopējā darījumu vērtības summā neiekļauj nodokļa maksātāja piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību, ja nodokļa maksātājs šādu piegādi veic vienu reizi 12 mēnešu laikā.

(4) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētie reģistrētie nodokļa maksātāji nodokli valsts budžetā maksā par to taksācijas periodu, kurā saņemta samaksa par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

(5) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem reģistrētajiem nodokļa maksātājiem priekšnodokli par saņemtajām precēm un pakalpojumiem šo darījumu nodrošināšanai ir tiesības atskaitīt tajā taksācijas periodā, kurā tie samaksājuši no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas.

(6) Šā panta otrajā daļā minētie reģistrētie nodokļa maksātāji nodokli valsts budžetā maksā par to taksācijas periodu, kurā saņemta samaksa par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, taču ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc nodokļa rēķina izrakstīšanas.

(7) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vēlas piemērot šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, par to informē Valsts ieņēmumu dienestu līdz taksācijas gada 31. janvārim vai tad, kad iesniedz iesniegumu par reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(8) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kas piemēro šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, nav tiesību to mainīt agrāk par nākamo taksācijas gadu.

(9) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš taksācijas gadā ir piemērojis šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, bet pēctaksācijas gadā to nevēlas piemērot, par to informē Valsts ieņēmumu dienestu līdz taksācijas gada 31. decembrim.

(10) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš taksācijas gadā ir piemērojis šajā pantā noteikto nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, bet pēctaksācijas gadā to nevēlas piemērot, nodokli par taksācijas gadā veiktajiem darījumiem deklarē un iemaksā valsts budžetā ne vēlāk kā iesniedzot pēctaksācijas gada jūnija, otrā ceturkšņa vai pirmā pusgada deklarāciju, vienlaikus šajā deklarācijā norādot atskaitāmo priekšnodokli par taksācijas gadā saņemtajos nodokļa rēķinos norādītajām nodokļa summām.

(11) Persona, kura ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra un līdz izslēgšanai piemēroja šajā pantā noteikto īpašo nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, iepriekšējos taksācijas periodos veiktos darījumus, kas netika norādīti nodokļa deklarācijās, izmantojot šajā pantā noteikto kārtību, norāda nodokļa deklarācijā un iemaksā valsts budžetā nodokli 20 dienu laikā pēc tās izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Vienlaikus šajā nodokļa deklarācijā norāda atskaitāmo priekšnodokli par iepriekšējos taksācijas periodos saņemtajos nodokļa rēķinos norādītajām nesamaksātajām nodokļa summām.

(12) Šajā pantā noteiktā īpašā nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība nav piemērojama sniegtajiem pakalpojumiem un preču piegādei, kuru sniegšanas vai piegādes vieta nav iekšzeme, kā arī preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā un preču eksportam.

### **138. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms darījumos ar lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām**

(1) Lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu tirgotājs (turpmāk — tirgotājs) ir tiesīgs izvēlēties piemērot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu vai vispārīgo nodokļa piemērošanas kārtību darījumos ar Ministru kabineta noteiktajām precēm, kuras uzskata par lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām.

(2) Tirgotājs ir reģistrēts nodokļa maksātājs, kura saimnieciskā darbība ir lietotu mantu,

mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu pirkšana vai importēšana, lai tās pārdotu, neatkarīgi no tā, vai rīkojas savās vai citas personas interesēs saskaņā ar līgumu, kas par pirkšanu vai pārdošanu paredz maksāt starpniecības atlīdzību.

(3) Šā panta izpratnē par tirgotāju uzskata arī ķīlas ņēmēju (izņemot kredītiestādes), kas darbojas saskaņā ar Civillikuma normām un pārdod ieķīlāto lietu sava prasījuma apmierināšanai.

(4) Lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu pārdevējs (turpmāk — pārdevējs) ir persona, kura iekšzemē vai no citas dalībvalsts piegādā vai nodod tirgotājam pārdošanai lietotas mantas, mākslas darbus, kolekciju priekšmetus un senlietas un kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) nav nodokļa maksātājs;
- 2) veic tikai tādus darījumus, kas nav apliekami ar nodokli saskaņā ar šā likuma 52. panta pirmo daļu vai attiecīgajiem citas dalībvalsts tiesību aktiem;
- 3) piegādā vai nodod pārdošanai tirgotājam lietotus pamatlīdzekļus un ir neregistrēts nodokļa maksātājs vai arī citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem;
- 4) ir tirgotājs, kas preču piegādei piemēro īpašo nodokļa piemērošanas režīmu saskaņā ar šo pantu vai attiecīgajiem citas dalībvalsts tiesību aktiem.

(5) Šajā pantā pārdevējam noteiktās prasības attiecināmas arī uz ķīlas devēju, ja ķīlas devējs pārdod ieķīlāto lietu sava prasījuma apmierināšanai un atbilst vismaz vienam no šā panta ceturtās daļas 1., 2. vai 3. punkta nosacījumiem.

(6) Lietotu mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu pircējs (turpmāk — pircējs) ir persona, kurai tirgotājs piegādā preces.

(7) Tirgotājam ir tiesības izvēlēties piemērot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu šādu preču piegādei, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestam rakstveida iesniegumu ne vēlāk kā mēnesi pirms preču piegādes:

- 1) tādu mākslas darbu, kolekciju priekšmetu vai senlietu piegāde, ko tirgotājs pats ir izlaidis brīvam apgrozījumam;
- 2) tādu mākslas darbu piegāde, ko tirgotājam piegādājis mākslas darbu autors vai autortiesību pārņēmējs.

(8) Tirgotājs ir tiesīgs uzsākt šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu šā panta septītajā daļā minēto preču piegādei vai mainīt uz vispārīgo nodokļa piemērošanas kārtību ar jauna taksācijas perioda pirmo dienu, konkrēto datumu norādot Valsts ieņēmumu dienestam adresētā iesniegumā.

(9) Tirgotājs ir tiesīgs mainīt šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu šā panta septītajā daļā minēto preču piegādei uz vispārīgo nodokļa piemērošanas kārtību ne ātrāk kā pēc 24 mēnešiem.

(10) Piemērojot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, ar nodokli apliek starpību starp pārdošanas vērtību (naudas summu), ko tirgotājs ir saņēmis par pircējam piegādātajām lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem vai senlietām, un iepirkuma vērtību, samazinot šo starpību par aprēķinātā nodokļa vērtību.

(11) Piemērojot šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, ja tiek pārdota ieķīlāta lieta, ar nodokli apliek aizdevuma līgumā noteikto starpniecības atlīdzību, kas samazināta par aprēķinātā nodokļa vērtību. Ja starpniecības atlīdzība aizdevuma līgumā nav noteikta vai tā ir noteikta mazāka par 10 procentiem no šā panta desmitajā daļā minētās pārdošanas vērtības, ar nodokli apliek starpību starp pārdošanas vērtību un ķīlas devējam izsniegtā aizdevuma summu, samazinot šo starpību par aprēķinātā nodokļa vērtību.

(12) Šā panta desmitajā daļā minētā pārdošanas vērtība ir visa atlīdzība, ko tirgotājs ir saņēmis vai saņems no pircēja vai trešās personas par preču piegādi, ieskaitot ar darījumu tieši saistītās



subsīdijas, nodokļus, nodevas un citus maksājumus, kā arī papildu maksājumus (piemēram, starpniecības atlīdzību, iesaiņošanas, transporta un apdrošināšanas izmaksas).

(13) Šā panta izpratnē pārdošanas vērtība ir arī naudas summa, kuru ķīlas ņēmējs ir saņēmis no pircēja par pārdoto iekārtoto lietu.

(14) Šā panta desmitajā daļā minētā iepirkuma vērtība ir visa atlīdzība, ko tirgotājs ir samaksājis vai samaksās pārdevējam vai mākslas darba autoram, vai autortiesību pārņēmējam par preču piegādi, ieskaitot ar darījumu tieši saistītās subsīdijas, nodokļus, nodevas un citus maksājumus, kā arī papildu maksājumus (piemēram, starpniecības atlīdzību, iesaiņošanas, transporta un apdrošināšanas izmaksas).

(15) Mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem vai senlietām, ko tirgotājs pats ir importējis, šā panta desmitajā daļā minētā iepirkuma vērtība ir šā likuma 36. panta pirmajā daļā noteiktā preču ar nodokli apliekamā vērtība importa darījumā, kam pieskaitīts maksājamais vai samaksātais nodoklis par šo preču importu.

(16) Ja šā panta desmitajā vai vienpadsmitajā daļā minētās starpības vērtība ir negatīva, nodokli no tās neaprēķina.

(17) Ja prece netiek pārdota, bet tiek atdota atpakaļ pārdevējam vai mākslas darba autoram, vai autortiesību pārņēmējam, ar nodokli apliek visu tirgotāja saņemto atlīdzību no pārdevēja vai mākslas darba autora, vai autortiesību pārņēmēja (tai skaitā maksu par pakalpojumu, preces labošanu vai restaurāciju, transportēšanu).

(18) Tirgotājs pircējam izrakstītajā nodokļa rēķinā nenorāda nodokļa vērtību preču piegādēm, kurām piemēro nodokli saskaņā ar īpašo nodokļa piemērošanas režīmu.

(19) Ja preču piegādei piemēro šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, pircējs nodokli par iegādātajām precēm neatskaita kā priekšnodokli.

(20) Ja šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu piemēro šā panta septītajā daļā minēto preču piegādei, tirgotājs neatskaita kā priekšnodokli par šo preču piegādi samaksāto vai maksājamo nodokli.

(21) Ja darījumam piemēro šajā pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu un priekšnodokļa vērtība ir lielāka nekā aprēķinātā nodokļa vērtība, tirgotājam ir tiesības atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas priekšnodokļa daļu, kas nepārsniedz aprēķinātā nodokļa vērtību.

(22) Īpašo nodokļa piemērošanas režīmu nepiemēro tādu transportlīdzekļu piegādēm, ko atbilstoši šā likuma 1. panta 9.punktam uzskata par jauniem transportlīdzekļiem.

(23) Ministru kabinets nosaka:

- 1) preces, kuras uzskata par lietotām mantām, kā arī par mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām atbilstoši Kombinētās nomenklatūras kodiem, kas noteikti Padomes 1987. gada 23. jūlija regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā un tās grozījumos;
- 2) lietoto mantu, mākslas darbu, kolekciju priekšmetu un senlietu uzskaites kārtību un uzskaites nodrošināšanai nepieciešamos dokumentus un to saturu.

### **139. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms darījumos ar ieguldījumu zeltu**

(1) Šā likuma izpratnē ieguldījumu zelts ir:

- 1) zelts stieņos vai platēs dārgmetālu tirgū atzītajā svarā, ja šā zelta prove ir vienāda ar 995 vai lielāka, neatkarīgi no tā, ir vai nav izdoti vērtspapīri par šo zeltu;
- 2) zelta monētas, kuru zelta prove ir vienāda ar 900 vai lielāka, kuras emitētas pēc 1800. gada, ir vai ir bijušas likumīgs maksāšanas līdzeklis to izcelsmes valstī un kuras pārdod par cenu, kas nepārsniedz tajās esošā zelta brīvā tirgus vērtību vairāk kā par 80 procentiem.

(2) Ar nodokli neapliedz:

- 1) ieguldījumu zelta piegādi iekšzemē un Eiropas Savienības teritorijā;
- 2) ieguldījumu zelta iegādi Eiropas Savienības teritorijā;
- 3) ieguldījumu zelta importu;
- 4) starpniecības pakalpojumus, kas sniegti darījumos ar ieguldījumu zeltu.

(3) Reģistrētam nodokļa maksātājam saskaņā ar šā panta ceturto daļu ir tiesības piemērot nodokli ieguldījumu zelta piegādei un starpniecības pakalpojumam, ja tas par šo izvēli ir informējis Valsts ieņēmumu dienestu pirms darījuma veikšanas.

(4) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš parasti piegādā zeltu rūpnieciskām vajadzībām, ir tiesīgs izvēlēties, vai piemērot nodokli šā panta pirmās daļas 1.punktā minētā ieguldījumu zelta piegādei.

(5) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ražo ieguldījumu zeltu vai pārveido jebkādu zeltu par ieguldījumu zeltu, ir tiesīgs izvēlēties, vai piemērot nodokli šā panta pirmajā daļā minētā ieguldījumu zelta piegādei.

(6) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš sniedz starpniecības pakalpojumus, piedaloties šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajās ieguldījumu zelta piegādēs, ir tiesīgs izvēlēties, vai piemērot nodokli starpniecības pakalpojumam.

(7) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš piegādā no nodokļa atbrīvotu ieguldījumu zeltu, ir tiesības, piemērojot šā likuma 92. pantā noteikto kārtību, nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt nodokli, kas aprēķināts par:

- 1) ieguldījumu zelta iegādi no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kuri nolēmuši piemērot nodokli ieguldījumu zelta piegādei;
- 2) zelta iegādi no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai par zelta importu, ja šo zeltu viņš pats vai starpnieks viņa vārdā pārveidos par ieguldījumu zeltu;
- 3) pakalpojumiem, kas saņemti, lai pārveidotu zelta vai ieguldījumu zelta formu, svaru un provi.

(8) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš ražo ieguldījumu zeltu vai pārveido zeltu par ieguldījumu zeltu, neatkarīgi no tā, vai tas saskaņā ar šā panta piekto vai sesto daļu ir nolēmis piemērot nodokli ieguldījumu zelta piegādei vai ne, ir tiesības, piemērojot šā likuma 92. pantā noteikto kārtību, nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt aprēķināto nodokli par precēm, kas iegādātas no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem vai citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kā arī par importētajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar ieguldījumu zelta ražošanu.

(9) Reģistrētam nodokļa maksātājam, kurš veic darījumus ar ieguldījumu zeltu, dokumenti, kas saistīti ar šiem darījumiem, jāuzglabā piecus gadus pēc tā kalendāra gada beigām, kurā darījums ir beidzies.

**140. pants. Īpašs nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas režīms trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā**

(1) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam, kurš Eiropas Savienības teritorijā sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, elektroniski sniegtos pakalpojumus, ir tiesības reģistrēties šo pakalpojumu sniegšanai iekšzemē. Valsts ieņēmumu dienests reģistrē šo personu kā elektroniski sniegto pakalpojumu sniedzēju Eiropas Savienības teritorijā neatkarīgi no sniegto pakalpojumu vērtības.

(2) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs par šā panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem maksā nodokli valsts budžetā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā neatkarīgi no sniegto pakalpojumu vērtības.

(3) Trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam, kurš reģistrēts iekšzemē kā elektroniski sniegto pakalpojumu sniedzējs Eiropas Savienības teritorijā, ir pienākums:

- 1) nodrošināt elektroniski sniegto pakalpojumu grāmatvedības uzskaiti;
- 2) lai pierādītu nodokļa aprēķinu pareizību, glabāt attaisnojuma dokumentus un grāmatvedības reģistru datus 10 gadus no tā gada beigām, kas seko gadam, kurā tika sniegts elektroniski sniegtais pakalpojums;
- 3) pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma elektroniski iesniegt attaisnojuma dokumentus un grāmatvedības reģistru datus, kuri izmantojami nodokļa aprēķinam.

(4) Nodokļa summu, kuru trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs ir samaksājis iekšzemē par precēm un pakalpojumiem savu elektroniski sniegto pakalpojumu nodrošināšanai, atmaksā no valsts budžeta, piemērojot šā likuma 112. pantā noteikto kārtību.

(5) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā:

- 1) trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs iesniedz iesniegumu par reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienesta elektroniski sniegto pakalpojumu sniedzēju reģistrā, un iesnieguma veidlapas paraugu;
- 2) Valsts ieņēmumu dienests reģistrē trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju kā elektroniski sniegto pakalpojumu sniedzēju Eiropas Savienības teritorijā, un reģistrācijas termiņus, kā arī kārtību, kādā izslēdz trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju no Valsts ieņēmumu dienesta elektroniski sniegto pakalpojumu sniedzēju reģistrā;
- 3) trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš ir reģistrēts iekšzemē elektroniski sniegto pakalpojumu sniegšanai Eiropas Savienības teritorijā, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam elektroniski sniegto pakalpojumu deklarācijas un iemaksā valsts budžetā nodokļa summas par šā panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem, kā arī deklarācijas veidlapas paraugu, tās aizpildīšanas kārtību, elektroniski sniegto pakalpojumu deklarācijas iesniegšanas un nodokļa summu iemaksāšanas termiņus.

#### **141. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms kokmateriālu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem**

(1) Nodokli par šā panta trešajā daļā minēto kokmateriālu piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā kokmateriālu saņēmējs, ja kokmateriālu piegādātājs un kokmateriālu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(2) Nodokli par šā panta ceturtajā daļā minētajiem pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti darījumos, kuri saistīti ar šā panta trešajā daļā minēto kokmateriālu piegādi, valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, ja pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto kārtību piemēro šādu kokmateriālu piegādei:

- 1) nocirsti un atzaroti, sagarumoti vai nesagarumoti, mizoti vai nemizoti, garenvirzienā sašķelti vai nesašķelti apaļkoki, kuri sastāv no viena elementa bez mākslīgiem savienojumiem un kuru garums ir lielāks par vienu metru, bet tievgaļa diametrs nav mazāks par trim centimetriem;
- 2) jebkurā garumā sazāgēti, ēvelēti vai neēvelēti zāgmateriāli, kuri sastāv no viena elementa bez mākslīgiem savienojumiem un ir biezāki par sešiem milimetriem.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto kārtību piemēro šādiem pakalpojumiem:

- 1) ar kokmateriālu sagatavošanu saistītie pakalpojumi (tai skaitā ciršanas tiesību piešķiršana, platību stigošana meža zemē un cirsmu parauglaukuma ierīkošana, augoša koka un apaļkoka uzmērīšana, vērtēšana, nozāģēšana, atzarošana un krautņu veidošana);
- 2) kokmateriālu apstrādes un pārstrādes pakalpojumi (tai skaitā zāģēšana, garināšana, mizošana, frēzēšana, ēvelēšana, virpošana, slipēšana, žāvēšana, līmēšana, lakošana un šķeldošana);
- 3) kokmateriālu marķēšana, brāķēšana, šķirošana, pakošana;
- 4) kokmateriālu ķīmiskās apstrādes pakalpojumi (tai skaitā kokmateriālu antiseptēšana);
- 5) kokmateriālu transportēšana, iekraušana, izkraušana, pārkraušana un glabāšana;
- 6) ar kokmateriālu piegādi saistītie tirgus izpētes (mārketinga) un starpniecības pakalpojumi.

(5) Kokmateriālu piegādātājs izraksta kokmateriālu saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto kokmateriālu vērtību norāda bez nodokļa.

(6) Kokmateriālu saņēmējs samaksā kokmateriālu piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto kokmateriālu vērtību.

(7) Ar kokmateriālu piegādi saistīta pakalpojuma sniedzējs izraksta pakalpojuma saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā sniegtā pakalpojuma vērtību norāda bez nodokļa.

(8) Ar kokmateriālu piegādi saistīta pakalpojuma saņēmējs samaksā pakalpojuma sniedzējam nodokļa rēķinā norādīto pakalpojuma vērtību.

#### **142. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms būvniecības pakalpojumiem**

(1) Šā panta izpratnē būvniecības pakalpojumi ir būvdarbu veikšana jaunas būves (ēkas, inženierbūves) būvēšanai vai esošās būves vai tās daļas renovācijai, vienkāršotai renovācijai, rekonstrukcijai, vienkāršotai rekonstrukcijai, restaurācijai, konservācijai vai nojaukšanai, kā arī būvniecības pakalpojumu līgumā ietvertā visu veidu projektēšana.

(2) Nodokli par šā panta ceturtajā daļā minētajiem būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē, valsts budžetā maksā būvniecības pakalpojumu saņēmējs, ja būvniecības pakalpojumu sniedzējs un būvniecības pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēts nodokļa maksātājs.

(3) Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro arī valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kas ir reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā saskaņā ar šā likuma 55. panta pirmo daļu vai 58. panta pirmo daļu un saņem šā panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.

(4) Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro būvniecības pakalpojumiem, tai skaitā:

- 1) būvlaukuma sagatavošanai;
- 2) būvobjekta pagaidu būvju būvēšanai un to nojaukšanai;
- 3) būves nulles cikla izbūvei;
- 4) būves nesošo un nenesošo elementu vai konstrukciju (tai skaitā iebūvējamo konstrukciju) būvēšanai;
- 5) konstrukciju uzstādīšanai ar piegādi vai bez tās (tai skaitā stikloto konstrukciju, logu un durvju ielikšanai, liftu uzstādīšanai);
- 6) iekārtu, kas ir būves neatņemama sastāvdaļa (tai skaitā ventilācijas sistēma, apkures sistēma), uzstādīšanai un montāžai;
- 7) būves ārējai apdarei (tai skaitā fasādes apdarei un siltināšanai);
- 8) būves iekšējai apdarei (tai skaitā sienu un griestu apdarei, siltināšanai, grīdas ieklāšanai, tapešu līmēšanai, virsmu krāsošanai vai lakošanai);

- 9) inženierkomunikāciju izbūvei (tai skaitā ar būvi vai tās daļu funkcionāli saistīto inženiertīklu pievada un būves iekšējo inženiertīklu izbūvei);
- 10) būves vai tās daļas konservācijai;
- 11) būves vai tās daļas nojaukšanai;
- 12) būvlaukuma sakopšanai un labiekārtošanai pēc būvdarbu pabeigšanas pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā.

(5) Sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā iekļauj izmaksas, kas ir tieši saistītas ar konkrētā pakalpojuma sniegšanu (tai skaitā būvmateriālu, konstrukciju vai iekārtu, kas ir būves neatņemama sastāvdaļa, vai citu normatīvajos aktos būvniecības jomā paredzēto iekārtu iegādes un uzstādīšanas vērtība, būvniecības instrumentu, mehānismu vai tehnoloģisko iekārtu nomas vērtība).

(6) Būvniecības pakalpojuma sniedzējs izraksta būvniecības pakalpojuma saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā norāda sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtību bez nodokļa.

(7) Būvniecības pakalpojuma saņēmējs samaksā būvniecības pakalpojuma sniedzējam nodokļa rēķinā norādīto būvniecības pakalpojuma vērtību.

(8) Būvniecības pakalpojuma saņēmējs par saņemto pakalpojumu maksā, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus.

#### **143. pants. Īpašs nodokļa piemērošanas režīms metāllūžņu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem**

(1) Nodokli par šā panta trešajā daļā minēto metāllūžņu piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā metāllūžņu saņēmējs, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) metāllūžņu piegādātājs un metāllūžņu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji;
- 2) metāllūžņu saņēmējam ir licence metālu atgriezumam un metāllūžņu iepirkšanai Latvijā vai, ja šādas licences nav, ir atļauja A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai atkritumu savākšanas, pārkraušanas, šķirošanas un uzglabāšanas atļauja.

(2) Nodokli par šā panta ceturtajā daļā minētajiem ar metāllūžņu piegādi saistītajiem pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē, valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji;
- 2) pakalpojumu saņēmējam ir licence metālu atgriezumam un metāllūžņu iepirkšanai Latvijā vai, ja šādas licences nav, ir atļauja A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai atkritumu savākšanas, pārkraušanas, šķirošanas un uzglabāšanas atļauja.

(3) Šā panta pirmajā daļā noteikto kārtību piemēro šādu metāllūžņu piegādei:

- 1) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atgriezumi un lūžņi, kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā vai citās jomās, kā arī sadzīvē;
- 2) metāla izstrādājumi vai to daļas, kas nav izmantojamas paredzētajam mērķim lūzumam, griezumam, nodilumam vai citu iemeslu dēļ;
- 3) dažādu veidu nolietoti un atkārtoti neizmantojami transportlīdzekļi vai to daļas, tai skaitā automašīnu vraki;
- 4) elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi;
- 5) baterijas un akumulatori.

(4) Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro šādu ar metāllūžņu piegādi saistīto pakalpojumu sniegšanai:

- 1) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atkritumu atšķirošana no rūpniecisko un sadzīves atkritumu plūsmām;



- 2) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atgriezumam un lūžņu šķirošana, sadalīšana, griešana, saspiešana, presēšana, liešana lietņos;
- 3) nolietotu melno vai krāsaino metālu un to sakausējumu izstrādājumu un citu atkārtoti neizmantojamu materiālu salaušana, sadalīšana, griešana, saspiešana, presēšana;
- 4) atkārtoti neizmantojamu ēku, inženierbūvju vai citu infrastruktūras objektu vai to daļu metāla konstrukciju salaušana, sadalīšana un šķirošana.

(5) Metāllūžņu piegādātājs izraksta metāllūžņu saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto metāllūžņu vērtību norāda bez nodokļa.

(6) Metāllūžņu saņēmējs samaksā metāllūžņu piegādātājam nodokļa rēķinā norādīto metāllūžņu vērtību.

(7) Ar metāllūžņu piegādi saistīta pakalpojuma sniedzējs izraksta pakalpojuma saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā sniegtā pakalpojuma vērtību norāda bez nodokļa.

(8) Ar metāllūžņu piegādi saistīta pakalpojuma saņēmējs samaksā pakalpojuma sniedzējam nodokļa rēķinā norādīto pakalpojuma vērtību.

#### **144. pants. Īpaša nodokļa piemērošanas kārtība lietota nekustamā īpašuma piegādes darījumos**

(1) Ja nekustamais īpašums nav nelietots nekustamais īpašums (turpmāk — lietots nekustamais īpašums), tiesības piemērot nodokli tā piegādei ir tikai reģistrētam nodokļa maksātājam.

(2) Reģistrēts nodokļa maksātājs izmanto šā panta pirmajā daļā minētās tiesības, ja lietots nekustamais īpašums, kas reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā saskaņā ar šā likuma 99. pantu, tiek piegādāts reģistrētam nodokļa maksātājam.

(3) Reģistrēts nodokļa maksātājs pēc darījuma veikšanas attiecīgajā taksācijas periodā informē Valsts ieņēmumu dienestu par lietota nekustamā īpašuma piegādi, iesniedzot pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu C sadaļu.

(4) Pārdodot lietotu nekustamo īpašumu, ar nodokli apliekama šā nekustamā īpašuma pārdošanas vērtība.

(5) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs veic priekšnodokļa korekciju, ja lietotais nekustamais īpašums, kura piegādei reģistrēts nodokļa maksātājs izvēlēties piemērot nodokli saskaņā ar šā panta nosacījumiem, pirms tam daļēji vai pilnībā nav izmantots ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

#### **145. pants. Nodokļa piemērošana komersanta (uzņēmuma) dalībnieku maiņas, reorganizācijas vai likvidācijas gadījumos**

(1) Ja privatizē valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrību un tās jaunais īpašnieks saimnieciskās darbības turpināšanai pārņem visas kapitālsabiedrības tiesības un saistības, darījumam nodoklis nav piemērojams.

(2) Ja likvidē komercsabiedrību (uzņēmumu), kas savas darbības laikā nav bijis reģistrēts nodokļa maksātājs, tad, pārdodot vai nododot šīs personas mantu, nodoklis nav jāmaksā.

(3) Ja likvidē komercsabiedrību (uzņēmumu), kas savas darbības laikā ir bijis reģistrēts nodokļa maksātājs vai kam bija jābūt reģistrētam nodokļa maksātājam, tad par piegādātājam precēm nodokli aprēķina un maksā saskaņā ar šo likumu. Šajos gadījumos persona, kas veic likvidatora funkcijas, iesniedz nodokļa deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestam.

(4) Ja reģistrēta nodokļa maksātāja īpašumu pārdod tiesu izpildītājs, maksātnespējas procesa administrators vai likvidators, ar nodokli apliekama īpašuma tirgus vērtība (cena) vai izsoles cena (pilna nosolītā cena, augstākā nosolītā cena vai izsoles sākumcena, ja izsole pasludināta par nenotikušu).

(5) Ja komercsabiedrību, kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, reorganizē sadalīšanas ceļā un izveido jaunu komercsabiedrību (uzņēmumu), ko 30 dienu laikā pēc reģistrācijas komercreģistrā reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nodokli par nodalīto mantu neaprēķina.

(6) Ja komercsabiedrību (uzņēmumu), kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, reorganizē apvienošanas ceļā, nodokli par nodoto mantu neaprēķina.

(7) Ja komercsabiedrību (uzņēmumu), kas ir reģistrēts nodokļa maksātājs, reorganizē pārveidošanas ceļā par cita veida komercsabiedrību, nodokli par nodoto mantu neaprēķina.

(8) Ja individuālo komersantu, kurš ir reģistrēts nodokļa maksātājs, pārveido par komercsabiedrību, nodokli par nodoto mantu neaprēķina.

## XVIII nodaļa

### Atbildība par šā likuma pārkāpumiem

#### 146. pants. Atbildība par šā likuma pārkāpumiem

(1) Atbildību par šā likuma pārkāpumiem nosaka šis likums un citi Latvijas Republikas normatīvie akti.

(2) Ja persona nelikumīgi izsniedz nodokļa rēķinu vai saņem nodokli, ko tai nav tiesību saņemt, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības nelikumīgi saņemtās nodokļa summas bezstrīdus kārtībā piedzīt valsts budžetā un iekasēt soda naudu 100 procentu apmērā no nelikumīgi saņemtās nodokļa summas.

(3) Ja reģistrēts nodokļa maksātājs, importējot preces, kas paredzētas ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, piemēro īpašo nodokļa režīmu preču importa darījumos, bet nav norādījis nodokļa summu atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, tas maksā soda naudu 10 procentu apmērā no nodokļa deklarācijā nenorādītās nodokļa summas.

(4) Ja persona nav aprēķinājusi un nav maksājusi nodokli valsts budžetā saskaņā ar šā likuma 84. panta septīto daļu, 86. pantu, 88. pantu un 89. pantu, tā maksā soda naudu 10 procentu apmērā no nesamaksātās nodokļa summas. Soda naudas samaksa neatbrīvo personu no nodokļa iemaksāšanas valsts budžetā šajā likumā noteiktajā kārtībā un apmērā.

(5) PVN grupas dalībnieki par šā likuma pārkāpumiem atbild solidāri.

(6) Par nodokļa saistībām, kuras radušās PVN grupas darbības laikā un kuru izpildes termiņš iestājies triju gadu laikā pēc PVN grupas vai tās dalībnieka izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, PVN grupas dalībnieki atbild solidāri.

(7) Fiskālais pārstāvis atbild par nodokļa saistībām, kas rodas tā pārstāvēto darījumu rezultātā, kā arī par visu darījumu apliecinošo dokumentu uzrādīšanu saistībā ar pārstāvētajiem darījumiem.

(8) Reģistrēts nodokļa maksātājs, kura mantu pārdod izolē tiesu izpildītājs, ir atbildīgs par šā darījuma norādīšanu nodokļa deklarācijā un par valsts budžetā iemaksājamās nodokļa summas samazināšanu vai no valsts budžeta atmaksājamās nodokļa summas nepamatotu palielināšanu, ja tas nav sniedzis informāciju tiesu izpildītājam par nodokļa piemērošanu šim darījumam vai sniedzis nepatiesu informāciju par izolē pārdodamās mantas ar nodokli apliekamo vērtību.

## Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums “Par pievienotās vērtības nodokli” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 9., 24.nr.; 1996, 11.nr.; 1997, 24.nr.; 1999, 10., 24.nr.; 2001, 1., 7., 24.nr.; 2002, 21.nr.; 2003, 2., 15., 24.nr.; 2004, 2., 6., 8., 10., 23.nr.; 2005, 2., 14., 24.nr.; 2006, 14.nr.; 2007, 3.nr.; 2008, 5., 24.nr.; 2009, 2., 15.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 178., 200.nr.; 2010, 59., 199., 206.nr.; 2011, 65., 117., 202.nr.; 2012, 88.nr.).

2. Nodokļa deklarācija un tās pielikumi par 2012. gada pēdējo taksācijas periodu ir aizpildāmi un iesniedzami saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr.1640 “Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas noteikumi”.

3. Ja nomaksas pirkuma līgums, kurā nomas pirkuma objekts atbilst šā likuma 52. panta pirmajā daļā minētajām preču piegādēm, ir noslēgts līdz 2001. gada 1. janvārim, nodokli neapņēma par maksājumiem, kas saskaņā ar šo līgumu jāveic pēc 2001. gada 1. janvāra. Ja šāda nomaksas pirkuma līguma nosacījumi netiek izpildīti un nomaksas pirkuma objekts paliek lizinga devēja īpašumā, nodoklis piemērojams kā nomas darījumiem.

4. Ja nomaksas pirkuma līgums, kas paredz ar nodokli apliekamo preču piegādi, ir noslēgts līdz 2001. gada 1. janvārim un līgumā ir atsevišķi nodalīti kredīta procenti, kas līdz 2000. gada 31. decembrim netika aplikti ar nodokli, tad šos procentus neapliek ar nodokli arī pēc 2001. gada 1. janvāra līdz konkrētā līguma darbības beigām.

5. Ja līgums par nomaksas pirkumu noslēgts līdz 2004. gada 30. aprīlim, nodoklis par šo darījumu maksājams kopā ar veicamajiem maksājumiem līgumā norādītajos termiņos, piemērojot tādu nodokļa likmi, kāda bija piemērojama nomaksas pirkuma objektam līguma slēgšanas dienā.

6. Nomaksas pirkuma kreditēšana, ko veic saskaņā ar līgumu, kas noslēgts līdz 2004. gada 30. aprīlim, uzskatāma par finanšu darījumu, kuram nodoklis nav piemērojams.

7. Priekšnodokļa korekciju saskaņā ar šā likuma 105. pantu reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības veikt par zaudētiem parādiem, kas radušies no 2009. gada 1. janvāra.

8. Šā likuma 105. panta ceturtā daļa piemērojama zaudēto parādu summām, ja tiesas nolēmums par bankrota procedūras pabeigšanu ir pieņemts saskaņā ar maksātnespējas procesa regulējumu, kas bija spēkā līdz 2010. gada 31. oktobrim.

9. Saskaņā ar šā likuma 56. panta trešo daļu trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājs, kurš iekšzemē veic ar nodokli apliekamus darījumus un līdz 2012. gada 31. decembrim ir reģistrējies Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, līdz 2013. gada 1. jūlijam Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā reģistrē pilnvaroto personu.

10. Šā likuma 57. panta ceturtā daļa un 59. panta astotā daļa nav attiecināma uz pilnvaroto personu, kura pārstāv citas dalībvalsts nodokļa maksātāju vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāju un kura kā pilnvarotā persona līdz 2012. gada 31. decembrim iekšzemē veica ar nodokli apliekamus darījumus. Šai personai ir pienākums līdz 2013. gada 1. aprīlim reģistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tā pēc 2013. gada 1. janvāra turpina veikt ar nodokli apliekamus darījumus iekšzemē kā pilnvarotā persona.

11. Reģistrētiem nodokļa maksātājiem, kuri saskaņā ar likuma “Par pievienotās vērtības nodokli” 10. panta 7.<sup>3</sup> un 7.<sup>4</sup> daļu neatskaitīja priekšnodokli par iegādātu, nomātu vai importētu vieglo pasažieru automašīnu, kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas sēdvietas, un priekšnodokli par izmaksām, kas saistītas ar šādas automašīnas uzturēšanu, līdz 2013. gada 30. jūnijam ir tiesības atskaitīt šo priekšnodokli, uzrādot to kārtējā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā.

12. Šā likuma 52. panta pirmās daļas 21.punkta “e” apakšpunkts attiecībā uz nodokļa piemērošanu kapitālā izdarīto ieguldījumu un vērtspapīru pārvaldei un uzraudzībai piemērojams, sākot ar 2014. gada 1. janvāri.

13. Līdz 2015. gada 31. decembrim nodokli darījumos ar nekustamo īpašumu, kurš iegādāts līdz 2011. gada 27. jūlijam un uz kuru attiecas grozījumi likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 1. panta 16.punktā, 2. panta 17.<sup>1</sup> daļā un 6. panta pirmās daļas 23.punktā, kas stājās spēkā 2011. gada 1. oktobrī, reģistrētam nodokļa maksātājam ir tiesības piemērot tādā kārtībā, kā tas ir noteikts līdz 2012. gada 31. decembrim.

### **Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām**

Šajā likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Padomes 1986. gada 17. novembra Trīspadsmitās direktīvas 86/560/EEK par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem — pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas kārtība nodokļiem pakļautajām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā;
- 2) Padomes 2006. gada 28. novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;
- 3) Padomes 2006. gada 19. decembra direktīvas 2006/138/EK, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz periodu pievienotās vērtības nodokļa piemērošanai radio un televīzijas apraides pakalpojumiem un dažiem elektroniski sniegtiem pakalpojumiem;
- 4) Padomes 2007. gada 20. decembra direktīvas 2007/74/EK par atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa par precēm, kuras ievēd personas, kas ieceļo no trešām valstīm;
- 5) Padomes 2008. gada 12. februāra direktīvas 2008/8/EK, ar ko groza direktīvu 2006/112/EEK attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas vietu;
- 6) Padomes 2008. gada 12. februāra direktīvas 2008/9/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī;
- 7) Padomes 2008. gada 16. decembra direktīvas 2008/117/EK, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, lai apkarotu nodokļu krāpniecību, kas saistīta ar Kopienas iekšējiem darījumiem;
- 8) Padomes 2009. gada 5. maija direktīvas 2009/47/EK, ar ko direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz samazinātām pievienotās vērtības nodokļa likmēm;
- 9) Padomes 2009. gada 19. oktobra direktīvas 2009/132/EK, kas nosaka direktīvas 2006/112/EK 143. panta "b" un "c" punkta darbības jomu attiecībā uz atbrīvošanu no pievienotās vērtības nodokļa sakarā ar noteiktu preču galīgo importu (kodificēta versija);
- 10) Padomes 2009. gada 25. jūnija direktīvas 2009/69/EK, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz nodokļu nemaksāšanu, kas saistīta ar importu;
- 11) Padomes 2009. gada 22. decembra direktīvas 2009/162/ES, ar ko groza vairākus noteikumus direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu;
- 12) Padomes 2010. gada 7. decembra direktīvas 2010/88/ES, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz minimālās pamatlikmes ievērošanas pienākuma ilgumu;

- 13) Padomes 2010. gada 13. jūlija direktīvas 2010/45/ES, ar ko direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz rēķinu piesūtišanas noteikumiem.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A. Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 14. decembrī

---

*Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 14.12.2012., Nr.197.*



## 6. 233L/11 Grozījumi Komerclikumā

Izdarīt Komerclikumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2000, 11.nr.; 2001, 3., 8., 15.nr.; 2002, 6.nr.; 2004, 10.nr.; 2005, 14.nr.; 2006, 8.nr.; 2008, 12.nr.; 2009, 3.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 68.nr.; 2011, 99., 107.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”” ar vārdiem “oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis””.

2. Papildināt 4. pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Komercdarbības ierobežojumu fiziskajai personai nosaka ar:

- 1) kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, ar kuru personai atņem tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību;
- 2) kriminālprocesa vai administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, ar kuru personai atņem tiesības ieņemt noteiktus amatus.”

3. Papildināt likumu ar 4.<sup>1</sup> un 4.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

### “4.<sup>1</sup> pants. Fiziskajai personai noteiktie komercdarbības ierobežojumi

(1) Ja fiziskajai personai, pamatojoties uz kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, attiecīgajā nolēmumā noteiktajā aizlieguma periodā ir aizliegts:

- 1) pieteikt sevi ierakstīšanai komercreģistrā kā individuālo komersantu un veikt komercdarbību kā individuālajam komersantam;
- 2) būt par komercsabiedrības dibinātāju;
- 3) kļūt par komercsabiedrības biedru, dalībnieku, akcionāru, izņemot gadījumu, kad pamatkapitāla daļas, akcijas vai ieguldījuma (kapitāla) daļas tiek mantotas;
- 4) būt par personālsabiedrības lietvedi vai personālsabiedrību pārstāvētiesīgo biedru;
- 5) būt par kapitālsabiedrības valdes vai padomes locekli;
- 6) piedalīties dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanā šā likuma 210. panta otrajā daļā noteiktajā gadījumā;
- 7) būt par prokūristu, parasto komercpilnvarnieku un pārstāvi filiālē;
- 8) būt par komercsabiedrības likvidatoru;
- 9) dot norādījumus vai padomus individuālajam komersantam, komercsabiedrības biedram, dalībniekam vai akcionāram, valdes vai padomes loceklim, prokūristam vai komercpilnvarniekam vai arī citādi viņus ietekmēt.

(2) Fiziskajai personai, kurai atņemtas tiesības veikt noteikta veida komercdarbību, šā panta pirmajā daļā noteiktie aizliegumi attiecināmi tikai uz attiecīgajā nolēmumā noteikto komercdarbības veidu. Ja šādas personas tiesiskais statuss ļauj pieņemt lēmumus komercsabiedrībā, tai ir aizliegts pieņemt lēmumus jautājumos, kuri attiecas uz attiecīgajā nolēmumā noteikto komercdarbības veidu.

(3) Individuālajam komersantam, kuram atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, ir pienākums attiecīgā apmērā apturēt uz attiecīgajā nolēmumā noteikto aizlieguma periodu savu darbību vai izbeigt savu individuālā komersanta statusu, atsavinot uzņēmumu vai bez tā.

(4) Sabiedrības ar ierobežotu atbildību vienīgajam dalībniekam, kuram atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, ir pienākums attiecīgā apmērā apturēt uz attiecīgajā nolēmumā noteikto aizlieguma periodu sabiedrības darbību, izbeigt sabiedrības darbību vai atsavināt pamatkapitāla daļas.

(5) Ja fiziskajai personai atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, tās pienākums ir nekavējoties pēc attiecīgā nolēmuma spēkā stāšanās par to informēt komersantu, bet, ja komersants ir komercsabiedrība, — arī tās biedrus, dalībniekus vai akcionārus.

(6) Piemērojot šo pantu, neskarti paliek šā likuma 5. panta noteikumi.

#### **4.<sup>2</sup> pants. Fiziskajai personai noteiktie amatu ieņemšanas ierobežojumi**

(1) Ja fiziskajai personai, pamatojoties uz kriminālprocesa vai administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās, attiecīgā fiziskā persona nav tiesīga būt par:

- 1) personālsabiedrības lietvedi;
- 2) personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgo biedru;
- 3) kapitālsabiedrības valdes locekli;
- 4) kapitālsabiedrības padomes locekli;
- 5) prokūristu;
- 6) parasto komercpilnvarnieku;
- 7) pārstāvi filiālē;
- 8) komercsabiedrības likvidatoru;
- 9) sabiedrības kontrolieri;
- 10) reidentu.

(2) Ja fiziskajai personai atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus, tās pienākums ir nekavējoties pēc attiecīgā nolēmuma spēkā stāšanās par to informēt komersantu, bet, ja komersants ir komercsabiedrība, — arī attiecīgās komercsabiedrības biedrus, dalībniekus vai akcionārus.

(3) Piemērojot šo pantu, neskarti paliek šā likuma 5. panta noteikumi.”

4. Izteikt 5. panta tekstu šādā redakcijā:

“Publisko tiesību noteikumi, kas aizliedz veikt atsevišķu veidu komercdarbību vai ierobežo tās veikšanu, vai paredz zināmus priekšnoteikumus šāda veida komercdarbības veikšanai, neietekmē privāto tiesību noteikumus, kas radušies, pārgrozījušies vai izbeigušies uz šā likuma pamata.”

5. Izteikt 8. panta piektās daļas 4.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“4<sup>1</sup>) ziņas par komersanta darbības apturēšanu vai atjaunošanu, norādot darbības apturēšanas vai atjaunošanas pamatu;”

6. 35. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

**“35. pants. Prokūras izdošana un ierobežojumi prokūristam”;**

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Par prokūristu nevar būt persona, kura atbilstoši šā likuma 221. panta ceturtais daļas pirmajā teikumā un 304. panta trešajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem nevar būt par kapitālsabiedrības valdes locekli.”

7. 115. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Sabiedrības dokumentus nodod glabāšanā vienam no sabiedrības biedriem vai trešajai personai Latvijā, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo arhīvu to glabāšanas vietu. Sabiedrības arhīviski vērtīgos dokumentus, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodod glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam.”;

papildināt trešo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Tiesības izmantot Latvijas Nacionālajam arhīvam nodotos dokumentus nosaka Arhīvu likums.”

8. Papildināt 210. panta pirmās daļas 9.punktu pēc vārda “turpināšanu” ar vārdiem “apturēšanu, atjaunošanu”.

9. Papildināt 211. panta otro daļu ar 5.punktu šādā redakcijā:

“5) šā likuma 210. panta otrajā daļā minētajā gadījumā un dalībniekam ir atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību. Ja dalībniekam ir atņemtas tiesības veikt noteikta veida komercdarbību, viņam nav tiesību piedalīties balsošanā jautājumos, kas saistīti ar attiecīgo komercdarbības veidu.”

10. Papildināt 218. panta pirmo daļu pēc vārda “turpināšanu” ar vārdiem “apturēšanu vai atjaunošanu”.

11. Izslēgt 221. panta ceturtajā daļā vārdus “persona, kurai ar tiesas spriedumu atņemtas tiesības uz attiecīgā veida vai uz visu veidu komercdarbību vai atņemtas tiesības ieņemt amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās”.

12. Papildināt 223. panta ceturto daļu ar vārdiem “kā arī aizliegums veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību vai ieņemt noteiktus amatus”.

13. 224. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Lai personu ievēlētu par valdes locekli, ir nepieciešama attiecīgās personas piekrišana. Piekrišanā valdes locekļa kandidāts norāda iespējamus šķēršļus amata ieņemšanai saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup>, 4.<sup>2</sup>, 171. un 221. pantu un iespējamus šķēršļus sabiedrības pārstāvības tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup> un 4.<sup>2</sup> pantu vai apliecina, ka viņam šādu šķēršļu nav.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Komercreģistra iestādei iesniedz valdes locekļa rakstveida piekrišanu, kurā viņš norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras valdes locekli piekrīt kļūt. Piekrišanu paraksta ar drošu elektronisko parakstu, vai parakstu uz piekrišanas apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona. Ja valdes locekļa piekrišana ir ietverta pieteikumā komercreģistra iestādei, pieteikumu paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai attiecīgā valdes locekļa parakstu uz pieteikuma apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona.”

14. Papildināt 268. panta pirmās daļas 10.punktu pēc vārda “turpināšanu” ar vārdiem “apturēšanu vai atjaunošanu”.

15. Papildināt 284. panta otro daļu pēc vārda “turpināšanu” ar vārdiem “apturēšanu vai atjaunošanu”.

16. 296. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Padomes locekli nevar ievēlēt bez viņa piekrišanas. Piekrišanā padomes locekļa kandidāts norāda iespējamos šķēršļus amata ieņemšanai saskaņā ar likuma un statūtu noteikumiem vai apliecina, ka viņam šādu šķēršļu nav.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Komercreģistra iestādei iesniedz padomes locekļa rakstveida piekrišanu, kurā viņš norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras padomes locekli piekrīt kļūt.”

17. Papildināt 303. panta ceturto daļu ar vārdiem “kā arī aizliegums veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību vai ieņemt noteiktus amatus”.

18. Izslēgt 304. panta trešās daļas 3.punktu.

19. 305. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Valdes locekli nevar ievēlēt bez viņa piekrišanas. Piekrišanā valdes loceklis norāda iespējamos šķēršļus amata ieņemšanai saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup>, 4.<sup>2</sup>, 171. un 304. pantu un iespējamos šķēršļus sabiedrības pārstāvības tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup> un 4.<sup>2</sup> pantu vai apliecina, ka viņam šādu šķēršļu nav.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Komercreģistra iestādei iesniedz valdes locekļa rakstveida piekrišanu, kurā viņš norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras valdes locekli piekrīt kļūt. Piekrišanu paraksta ar drošu elektronisko parakstu, vai parakstu uz piekrišanas apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona. Ja valdes locekļa piekrišana ir ietverta pieteikumā komercreģistra iestādei, pieteikumu paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai attiecīgā valdes locekļa parakstu uz pieteikuma apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona.”

20. 314. pantā:

izslēgt pirmās daļas 5.punktu;

aizstāt otrajā daļā vārdus “kā arī citas likumā noteiktās personas” ar vārdiem “kā arī trešās personas, kuru likumiskās tiesības ir aizskartas”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Trešā persona, kuras likumiskās tiesības ir aizskartas, var celt prasību tiesā šā panta pirmās daļas 2. vai 3.punktā minētajā gadījumā.”;

papildināt trešo daļu pēc vārdiem “celt prasību tiesā” ar vārdiem un skaitļiem “šā panta pirmās daļas 1., 3. un 5.<sup>1</sup> punktā minētajos gadījumos”;

papildināt ceturto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Trūkumu novēršanai noteiktais termiņš nevar būt ilgāks par trim mēnešiem.”

21. Papildināt likumu ar 314.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“314.<sup>1</sup> pants. Sabiedrības darbības izbeigšana, pamatojoties uz komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmumu**

(1) Sabiedrības darbību var izbeigt, pamatojoties uz komercreģistra iestādes lēmumu, ja sabiedrības valdei ilgāk par trim mēnešiem nav pārstāvības tiesību un sabiedrība triju mēnešu laikā pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas nav novērsusi norādīto trūkumu.

(2) Sabiedrības darbību var izbeigt, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, ja:

- 1) sabiedrība viena mēneša laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas nav iesniegusi gada pārskatu un kopš pārkāpuma izdarīšanas ir pagājuši vismaz seši mēneši;
- 2) sabiedrība viena mēneša laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas nav iesniegusi nodokļu likumos paredzētās deklarācijas par sešu mēnešu periodu;
- 3) sabiedrības darbība ir apturēta, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, un sabiedrība triju mēnešu laikā pēc tās darbības apturēšanas nav novērsusi norādīto trūkumu.

(3) Komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmums par sabiedrības darbības izbeigšanu stājas spēkā viena mēneša laikā pēc tā paziņošanas sabiedrībai, ja lēmums nav likumā noteiktajā kārtībā apstrīdēts vai pārsūdzēts.

(4) Šā panta pirmo daļu un otrās daļas 2. punktu nepiemēro, ja komercreģistrā izdarīts ieraksts par komersanta darbības apturēšanu, pamatojoties uz komersanta lēmumu.”

22. 317. pantā:

papildināt pantu ar otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(2) Sabiedrības likvidācija nenotiek un komercreģistra iestāde pieņem lēmumu par sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra, ja neviena sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona neiesniedz tiesai vai komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu un sabiedrībai nav pasludināts maksātnespējas process.

(3) Manta, kas palikusi pēc sabiedrības izslēgšanas no komercreģistra šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, pielīdzināma bezmantinieku mantai atbilstoši Civillikuma 417. panta noteikumiem.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta pirmo daļu.

23. Papildināt 318. panta trešo daļu pēc vārdiem “pamatojoties uz tiesas nolēmumu” ar vārdiem “un sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona ir ieteikusi tiesai likvidatora kandidātu”.

24. Papildināt likumu ar 318.<sup>1</sup> un 318.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

**“318.<sup>1</sup> pants. Likvidatora iecelšana, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu**

(1) Likvidatoru, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu, var iecelt tiesa vai komercreģistra iestāde.

(2) Ja tiesā celta prasība par sabiedrības darbības izbeigšanu, jebkura sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona var ieteikt tiesai likvidatora kandidātu.

(3) Ja sabiedrības darbība ir izbeigta, pamatojoties uz komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmumu, vai ja sabiedrības darbība ir izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, un neviena ieinteresētā persona nav ieteikusi tiesai likvidatora kandidātu, komercreģistra iestāde pēc tam, kad komercreģistrā izdarīts ieraksts par sabiedrības darbības izbeigšanu, šā likuma 11. pantā noteiktajā kārtībā izsludina paziņojumu par sabiedrības darbības izbeigšanu. Paziņojumā uzaicina sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas viena mēneša laikā pēc tā publicēšanas



dienas iesniegt komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu.

(4) Šā panta otrajā un trešajā daļā minētajā pieteikumā sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona norāda šā likuma 8. pantā minētās ziņas par likvidatoru, kā arī kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu. Pieteikumam pievieno šā likuma 320. panta pirmās daļas 2.punktā minēto dokumentu.

(5) Komercreģistra iestāde izdara ierakstu par likvidatora iecelšanu, pamatojoties uz pirmo sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas iesniegto pieteikumu par likvidatora iecelšanu.

(6) Komercreģistra iestāde uz likvidējamās sabiedrības rēķina šā likuma 11. pantā noteiktajā kārtībā izsludina paziņojumu par likvidatora iecelšanu.

(7) Likvidatora atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību nosaka sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona, kura iesniegusi šā panta piektajā daļā minēto pieteikumu.

**318.<sup>2</sup> pants. Likvidācijas izmaksu segšana, ja likvidators iecelts, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu**

(1) Likvidācijas izmaksas sedz sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona, kura iesniegusi šā likuma 318.<sup>1</sup> panta piektajā daļā minēto pieteikumu.

(2) Sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas segtās likvidācijas izmaksas atmaksā no sabiedrības mantas.”

25. Papildināt 319. pantu ar trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

“(3) Par likvidatoru nevar būt persona, kura atbilstoši šā likuma 221. panta ceturtais daļas pirmajā teikumā un 304. panta trešajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem nevar būt par sabiedrības valdes locekli.

(4) Likvidatoram ir pienākums paziņot dalībniekiem par iespējamiem šķēršļiem amata ieņemšanai saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup>, 4.<sup>2</sup>, 171., 221. un 304. pantu un iespējamiem šķēršļiem sabiedrības pārstāvības tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup> un 4.<sup>2</sup> pantu vai apliecināt, ka viņam šādu šķēršļu nav.”

26. 320. pantā:

izteikt pirmās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

“(2) katra likvidatora rakstveida piekrišanu būt par likvidatoru. Rakstveida piekrišanu paraksta ar drošu elektronisko parakstu, vai arī parakstu uz piekrišanas apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona. Rakstveida piekrišanā likvidators norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras likvidatoru piekriēt kļūt.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja sabiedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, tiesa triju dienu laikā no nolēmuma spēkā stāšanās dienas nosūta attiecīgo nolēmumu ieraksta izdarīšanai komercreģistrā.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Ja sabiedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, nodokļu administrācija triju dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas nosūta attiecīgo lēmumu ieraksta izdarīšanai komercreģistrā.”

27. 321. pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārda “lēmumu” ar vārdiem un skaitli “izņemot šā panta 3.<sup>1</sup> daļā minēto gadījumu”;

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(3<sup>1</sup>) Likvidatoru, kurš iecelts, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu komercreģistra iestādei, var atcelt ieinteresētā persona, kura likvidatoru iecēlusi, iecelot jaunu likvidatoru.”

28. Izslēgt 322. panta piektajā daļā vārdus “kas nav noteikti likumā”.

29. Papildināt 324. panta trešo daļu pēc vārdiem “šā panta pirmajā un otrajā daļā” ar vārdiem un skaitli “un šā likuma 318.<sup>1</sup> panta sestajā daļā”.

30. Aizstāt 327. panta pirmajā daļā vārdu “tiesā” ar vārdiem “pie zvērināta notāra pēc sabiedrības juridiskās adreses”.

31. Izteikt 329. panta tekstu šādā redakcijā:

“Likvidators, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodrošina sabiedrības dokumentu saglabāšanu un pieejamību. Sabiedrības dokumentus likvidators nodod glabāšanā vienam no sabiedrības dalībniekiem vai trešajai personai Latvijā, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo arhīvu to glabāšanas vietu. Sabiedrības arhīviski vērtīgos dokumentus, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodod glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam. Izdevumi, kas saistīti ar dokumentu nodošanu glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam, tiek segti no likvidējamās sabiedrības mantas.”

32. Papildināt likumu ar XIV<sup>1</sup> sadaļu šādā redakcijā:

#### **“XIV<sup>1</sup> sadaļa**

#### **Komersanta darbības apturēšana un atjaunošana**

#### **333.<sup>1</sup> pants. Darbības apturēšanas un atjaunošanas pamats**

Komersanta darbību var apturēt un atjaunot:

- 1) ar komersanta lēmumu;
- 2) ar nodokļu administrācijas lēmumu;
- 3) ar kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu.

#### **333.<sup>2</sup> pants. Ieraksts par darbības apturēšanu un atjaunošanu**

(1) Komersanta darbība ir apturēta ar dienu, kad komercreģistrā ierakstītas ziņas par komersanta darbības apturēšanu.

(2) Komersanta darbība ir atjaunota ar dienu, kad komercreģistrā ierakstītas ziņas par komersanta darbības atjaunošanu.

#### **333.<sup>3</sup> pants. Darbības apturēšana, pamatojoties uz komersanta lēmumu**

(1) Komersants var pieņemt lēmumu par darbības apturēšanu, ja:

- 1) tam nav nodokļu parādu un tas ir nokārtojis nodokļu saistības par darbības apturēšanas periodu;
- 2) tam nav darbinieku;
- 3) tas ir iesniedzis gada pārskatu vai — likumā noteiktajos gadījumos — finanšu pārskatu par pēdējo pārskata gadu;
- 4) tas ir iesniedzis nodokļu administrācijai sabiedrības saimnieciskās darbības pārskatu par periodu pēc iepriekšējā pārskata gada beigām;

- 5) tas ir apmierinājis kreditoru prasījumus par saistībām, kuru izpildes termiņš iestājas pirms saimnieciskās darbības apturēšanas perioda vai šā perioda laikā;
- 6) tas ir šā likuma 333.<sup>4</sup> pantā noteiktajā kārtībā nodrošinājis pieteiktos kreditoru prasījumus, kuru izpildes termiņš iestājas pēc komersanta darbības apturēšanas perioda.

(2) Komersanta darbība ir apturēta uz trim gadiem no dienas, kad izdarīts ieraksts komercreģistrā, ja lēmumā par darbības apturēšanu nav noteikts cits darbības apturēšanas termiņš.

(3) Darbības apturēšana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā. Pieteikumā komersants apliecinā, ka ir ievērotas šā panta pirmās daļas prasības.

(4) Personālsabiedrības pieteikumu paraksta visi biedri.

(5) Kapitālsabiedrības pieteikumam pievieno dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par kapitālsabiedrības darbības apturēšanu.

(6) Komersanta darbība ir apturēta ar dienu, kad komercreģistrā ierakstītas ziņas par komersanta darbības apturēšanu.

### **333.<sup>4</sup> pants. Kreditoru aizsardzība**

(1) Pirms tiek pieņemts lēmums par darbības apturēšanu, komersants rakstveidā informē visus zināmos kreditorus par nodomu apturēt darbību un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" paziņojumu par to. Paziņojumā norāda:

- 1) komersanta firmu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
- 2) kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu un termiņu, kas nedrīkst būt īsāks par mēnesi no paziņojuma publicēšanas dienas.

(2) Komersanta saistības, kuru izpildes termiņš iestājas darbības apturēšanas periodā, uzskatāmas par tādām, kuru izpildes termiņš iestājas pirms dienas, kad pieņemts lēmums par darbības apturēšanu.

(3) Ja kreditors to prasa un ir pieteicis prasījumu šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, komersants nodrošina tos kreditoru prasījumus, kuru izpildes termiņš iestājas pēc komersanta darbības apturēšanas perioda.

### **333.<sup>5</sup> pants. Darbības atjaunošana, pamatojoties uz komersanta lēmumu**

(1) Ja komersanta darbība ir apturēta, pamatojoties uz komersanta lēmumu, komersants var pieņemt lēmumu par darbības atjaunošanu pirms šā likuma 333.<sup>3</sup> panta otrajā daļā minētā termiņa beigām. Darbības atjaunošana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Pēc lēmumā par darbības apturēšanu noteiktā termiņa beigām vai — ja lēmumā termiņš nav norādīts — pēc šā likuma 333.<sup>3</sup> panta otrajā daļā minētā termiņa beigām komercreģistra iestādes amatpersona, nepieņemot atsevišķu lēmumu, izdara ierakstu komercreģistrā par komersanta darbības atjaunošanu.

(3) Komersanta darbība ir atjaunota ar dienu, kad komercreģistrā ierakstītas ziņas par komersanta darbības atjaunošanu.

### **333.<sup>6</sup> pants. Darbības apturēšana un atjaunošana, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu**

Komersanta darbības apturēšanu un atjaunošanu, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, regulē nodokļu likumi."

33. Papildināt pārejas noteikumus ar 26. un 27.punktu šādā redakcijā:

"26. Šā likuma 8. panta piektās daļas 4.<sup>1</sup> punkta jaunā redakcija, grozījumi 210. panta pirmās daļas 9.punktā, 218. panta pirmajā daļā, 268. panta pirmās daļas 10.punktā, 284. panta otrajā daļā, kā arī XIV<sup>1</sup> sadaļa (par komersanta darbības apturēšanu un atjaunošanu) stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī.

27. Ministru kabinets līdz 2013. gada 30. jūnijam sagatavo un iesniedz Saeimai nodokļus un grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos nepieciešamos grozījumus saistībā ar komersanta darbības apturēšanu un atjaunošanu, pamatojoties uz komersanta lēmumu.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.12.2012., Nr.199.*

## 7. 234L/11 Grozījumi Gada pārskatu likumā

Izdarīt Gada pārskatu likumā (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 44./45.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 8.nr.; 1996, 24.nr.; 1998, 6., 21.nr.; 2000, 2.nr.; 2001, 9.nr.; 2004, 2.nr.; 2005, 13.nr.; 2006, 24.nr.; 2008, 13.nr.; 2009, 9.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 199.nr.; 2010, 40., 102., 166.nr.; 2012, 101.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 1. panta sestajā daļā vārdus un skaitli “un 66. panta otrajā daļā” ar skaitļiem un vārdiem “66. panta otrajā daļā un 6.<sup>1</sup> nodaļā”.

2. Izteikt 2. pantu šādā redakcijā:

### “2. pants

Gada pārskatā lieto Latvijas Republikas naudas vienību latu un skaitļus noapaļo līdz veseliem skaitļiem (latiem). Gada pārskatu sagatavo latviešu valodā.”

3. Papildināt 4. pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Šā panta ceturtnā un piektnā daļa neattiecas uz sabiedrību, kura atbilst šā likuma 54.<sup>1</sup> panta otrajā daļā norādītajiem kritērijiem un gada pārskata sagatavošanā izvēlējusies izmantot šā likuma 6.<sup>1</sup> nodaļā noteiktos atvieglojumus un atbrīvojumus.”

4. Papildināt 54. panta pirmo daļu pēc vārdiem “atļauts nesagatavot” ar vārdiem “vadības ziņojumu”.

5. Papildināt likumu ar 6.<sup>1</sup> nodaļu šādā redakcijā:

### “6.<sup>1</sup> nodaļa

#### Papildu atvieglojumi un atbrīvojumi sabiedrībām

#### 54.<sup>1</sup> pants

(1) Sabiedrībām, kuras bilances datumā nepārsniedz divus no šā panta otrajā daļā norādītajiem kritērijiem, papildus šā likuma 54. panta pirmajā daļā minētajiem atvieglojumiem ir atļauts:

- 1) sagatavot saīsināto bilanci šā likuma 54.<sup>2</sup> pantā norādītajā kārtībā;
- 2) nesastādīt pielikumu. Šādā gadījumā bilances vai saīsinātās bilances beigās piezīmju veidā ar skaitļiem, tekstā vai tabulās (turpmāk — bilances piezīmes) sniedz šā likuma 54.<sup>3</sup> pantā minēto informāciju.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētie kritēriji ir:

- 1) bilances kopsumma — 35 000 latu;
- 2) neto apgrozījums — 70 000 latu;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 5.

(3) Bilances kopsumma atbilstoši šā panta otrās daļas prasībām ir attiecīgi šā likuma 10. pantā norādītās bilances shēmas vai saīsinātās bilances (54.<sup>2</sup> pants) visu aktīva posteņu kopsumma.

(4) Vidējo darbinieku skaitu aprēķina, saskaitot sabiedrībā strādājošos darbiniekus pārskata gada katra mēneša pēdējā datumā un summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā.



(5) Ja sabiedrība bilances datumā pārsniedz vai beidz pārsniegt divus no šā panta otrajā daļā norādītajiem kritērijiem, tā attiecīgi zaudē vai iegūst iespēju piemērot šā panta pirmajā daļā minētos atvieglojumus, taču tikai tādā gadījumā, ja tas notiek gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā. Jaunizveidota sabiedrība var piemērot šā panta pirmajā daļā minētos atvieglojumus pirmajā pārskata gadā, ja bilances datumā tā nepārsniedz divus no šā panta otrajā daļā norādītajiem kritērijiem.

#### 54.<sup>2</sup> pants

(1) Saīsinātajā bilancē neietver šādas šā likuma 10. pantā dotās bilances shēmas posteņu grupas un posteņus:

- 1) daļas "Aktīvs" nodaļā "Ilgtermiņa ieguldījumi":
  - a) III posteņu grupu "III. Ieguldījuma īpašumi",
  - b) IV posteņu grupu "IV. Bioloģiskie aktīvi";
- 2) daļas "Aktīvs" nodaļā "Apgrozāmie līdzekļi":
  - a) II posteņu grupu "Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi",
  - b) IV posteņu grupas "Īstermiņa finanšu ieguldījumi" 4. posteni "4. Atvasinātie finanšu instrumenti";
- 3) daļas "Pasīvs" nodaļā "Pašu kapitāls" 4. posteni "4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve".

(2) Sabiedrība, kura izvēlējusies sagatavot saīsināto bilanci:

- 1) zemes gabalus, ēkas vai būves vai to daļas, kas saskaņā ar šā likuma 10. pantā dotās bilances shēmu norādītas ieguldījuma īpašumu sastāvā, un ilggadīgos stādījumus, kas norādīti bioloģisko aktīvu sastāvā, pārklasificē par pamatlīdzekļiem un atspoguļo šā likuma 10. pantā dotās bilances shēmas daļas "Aktīvs" nodaļas "Ilgtermiņa ieguldījumi" II posteņu grupas "II. Pamatlīdzekļi" 1. posteni "1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilggadīgie stādījumi" tajā pašā bilances vērtībā;
- 2) darba un produktīvos dzīvniekus, kuri saskaņā ar šā likuma 10. pantā doto bilances shēmu norādīti bioloģisko aktīvu sastāvā, pārklasificē par krājumiem un atspoguļo šā likuma 10. pantā dotās bilances shēmas daļas "Aktīvs" nodaļas "Apgrozāmie līdzekļi" I posteņu grupas "I. Krājumi" 6. posteni "6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki" tajā pašā bilances vērtībā;
- 3) viengadīgos stādījumus un sējumus, kā arī dzīvniekus, kuri nav darba un produktīvie dzīvnieki un kuri saskaņā ar šā likuma 10. pantā doto bilances shēmu norādīti bioloģisko aktīvu sastāvā, pārklasificē par krājumiem un atspoguļo attiecīgi šā likuma 10. pantā dotās bilances shēmas daļas "Aktīvs" nodaļas "Apgrozāmie līdzekļi" I posteņu grupas "I. Krājumi" 2. posteni "2. Nepabeigtie ražojumi" vai 3. posteni "3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai", vai citā attiecīgā krājumu posteni tajā pašā bilances vērtībā;
- 4) ilgtermiņa ieguldījumu objektus, kas saskaņā ar šā likuma 10. pantā doto bilances shēmu norādīti pārdošanai turētu ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā, pārklasificē atpakaļ uz atbilstošajiem ilgtermiņa ieguldījumu posteņiem tajā pašā bilances vērtībā;
- 5) pārdošanai turētu ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā norādītos zemes gabalus, ēkas, būves vai citus pamatlīdzekļu objektus, kurus paredzēts pārdot parastā saimnieciskās darbības gaitā, var pārklasificēt par krājumiem un atspoguļot šā likuma 10. pantā dotās bilances shēmas daļas "Aktīvs" nodaļas "Apgrozāmie līdzekļi" I posteņu grupas "I. Krājumi" 3. posteni "3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai" tajā pašā bilances vērtībā.

#### 54.<sup>3</sup> pants

(1) Bilances piezīmēs sniedz šā likuma 45. panta otrajā un ceturtajā daļā un 49. pantā minēto informāciju, kā arī ziņas par pārskata gada vidējo darbinieku skaitu.

(2) Sabiedrība, kura izmanto šajā nodaļā minētos atvieglojumus un atbrīvojumus un pārskata gadā ir:

- 1) mainījusi pārskata gadu, papildus sniedz pārskata gada maiņas pamatojumu (3. panta otrā daļa);
- 2) mainījusi peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmu, papildus paskaidro šīs maiņas iemeslu (5. panta piektā daļa);
- 3) apvienojusi vienā bilances postenī maznozīmīgas summas, kuras attiecas uz vairākiem bilances posteņiem, papildus sniedz šīs kopsummas detalizāciju (6. panta otrā daļa);
- 4) konstatējusi iepriekšējo periodu kļūdas vai mainījusi grāmatvedības politiku un attiecīgi koriģējusi iepriekšējo pārskata gadu datus, par katru gadījumu papildus sniedz skaidrojumu (7. panta pirmā daļa);
- 5) atkāpusies no šā likuma 25. panta pirmajā daļā minētajiem grāmatvedības principiem, papildus sniedz skaidrojumu par jebkuru šādu atkāpšanos, norādot, kā tā ietekmēs sabiedrības līdzekļus un saistības, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumus (25. panta otrā daļa);
- 6) iekļāvusi jaunizveidota pamatlīdzekļa pašizmaksā saņemto aizņēmumu procentus par periodu līdz tā nodošanai ekspluatācijā, papildus sniedz ziņas par šo procentu apmēru (26. panta ceturta daļa);
- 7) pārvērtējusi ilgtermiņa ieguldījumu objektu atbilstoši augstākai vai zemākai vērtībai, papildus sniedz pārvērtēšanas pamatojumu par katru pārvērtēto bilances aktīva posteni, kā arī novērtējuma starpību (28. panta ceturta daļa un 29. panta sestā daļa);
- 8) izveidojusi uzkrājumus nedrošiem parādiem, papildus sniedz šo uzkrājumu apjoma pamatojumu (37. panta pirmā daļa).

(3) Sabiedrība, kurai ir savas akcijas vai daļas (ir summa bilances postenī "Pašu akcijas un daļas"), bilances piezīmēs papildus sniedz šā likuma 51. pantā noteiktās ziņas.

(4) Zemnieku un zvejnieku saimniecība, komercsabiedrība, kooperatīvā sabiedrība, individuālais uzņēmums, kas nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu un saņem valsts atbalstu lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai vai piemēro uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību, bilances piezīmēs papildus norāda ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības, kuri iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina neto apgrozījumā (48. panta trešā daļa).

#### 54.<sup>4</sup> pants

Sabiedrība, kura izmanto vismaz vienu no šā likuma 54.<sup>1</sup> panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem atvieglojumiem un atbrīvojumiem, nedrīkst izmantot šā likuma 55.<sup>1</sup> un 55.<sup>5</sup> pantā minēto izvēles iespēju novērtēt finanšu instrumentus (arī atvasinātus finanšu instrumentus), ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus un pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus to patiesajā vērtībā."

6. Papildināt pārejas noteikumus ar 15.punktu šādā redakcijā:

"15. Grozījums šā likuma 1. panta sestajā daļā, kā arī šā likuma 4. panta sestā daļa un 6.<sup>1</sup> nodaļa piemērojama gada pārskatiem, sākot ar 2013. pārskata gadu."

7. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 14.punktu šādā redakcijā:

“14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 14. marta direktīvas 2012/6/ES, ar ko attiecībā uz saimnieciskām mikrovienībām groza Padomes direktīvu 78/660/EEK par noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (Dokuments attiecas uz EEZ).”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.12.2012., Nr.199.*

## 8. 235L/11 Grozījumi likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru”

Izdarīt likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990, 49.nr.; 1991, 27./28.nr.; 1992, 18./19.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 1.nr.; 1997, 5., 11.nr.; 1998, 1.nr.; 1999, 24.nr.; 2001, 5., 15.nr.; 2002, 23.nr.; 2003, 14.nr.; 2004, 4., 8., 22.nr.; 2005, 7.nr.; 2006, 14.nr.; 2007, 24.nr.; 2008, 8.nr.; 2009, 3., 9., 22.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 183.nr.) šādus grozījumus:

1. 4. pantā:

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“3<sup>1</sup>) nodrošina to, ka tiek izpildīts kriminālprocesā pieņemtais nolēmums, ar kuru personai ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību, kā arī kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma procesā pieņemtais nolēmums, ar kuru personai ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus, un nekavējoties ziņo attiecīgajām iestādēm vai amatpersonām, kā arī attiecīgajam komersantam par izpildes nosacījumu pārkāpumiem;”;

izteikt 4.punktu šādā redakcijā:

“4) ziņo attiecīgajām iestādēm par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem, sastāda administratīvo pārkāpumu protokolus par konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem, izskata administratīvo pārkāpumu lietas un uzliek sodus;”

2. 4.<sup>4</sup> pantā:

aizstāt pirmās daļas otrajā teikumā vārdus “apturēšanas vai atjaunošanas” ar vārdiem “apturēšanas, atjaunošanas vai izbeigšanas”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“Uzņēmumu reģistra amatpersona, pamatojoties uz kriminālprocesā pieņemto nolēmumu, ar kuru personai atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību, kā arī kriminālprocesā vai administratīvo pārkāpumu procesā pieņemto nolēmumu, ar kuru personai atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus, saskaņā ar šā likuma 4.<sup>5</sup> vai 4.<sup>6</sup> panta nosacījumiem izdara ierakstu komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā vai pieņem lēmumu par ieraksta izdarīšanas atlikšanu vai atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā.”

3. Papildināt otro nodaļu ar 4.<sup>5</sup> un 4.<sup>6</sup> pantu šādā redakcijā:

**“4.<sup>5</sup> pants. Nolēmuma, ar kuru personai atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību, izpildes nodrošināšana**

Pamatojoties uz kriminālprocesā pieņemto nolēmumu, ar kuru personai ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par:

- 1) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā un tās dibinātājam, biedram, izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību. Ja sabiedrību dibina viens dibinātājs, kuram ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā;

- 2) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par ārvalsts komersanta filiāles ierakstīšanu komercreģistrā un personai, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībā, kas saistīta ar filiāli, ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību;
- 3) atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā par izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļa, personas, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībā, kas saistīta ar filiāli, prokūrista vai likvidatora iecelšanu, ja attiecīgajai personai ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību;
- 4) atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā par individuālo komersantu, ja iesniegts pieteikums par individuālā komersanta ierakstīšanu komercreģistrā un attiecīgajai personai ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību;
- 5) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā un tās izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību;
- 6) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas ierakstīšanu komercreģistrā un tās likvidatoram ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību;
- 7) ieraksta Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības ierakstīšanu Uzņēmumu reģistra žurnālā un tās dibinātājam, izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību;
- 8) atteikumu izdarīt ierakstu Uzņēmumu reģistra žurnālā, ja iesniegts pieteikums par individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības ierakstīšanu Uzņēmumu reģistra žurnālā un tās dibinātājam ir atņemtas tiesības veikt visu veidu komercdarbību.

Ja tiesības veikt visu veidu komercdarbību atņemtas personai, kura ierakstīta komercreģistrā kā komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists vai kura ierakstīta Uzņēmumu reģistra žurnālā kā kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists, Uzņēmumu reģistra valsts notārs attiecīgajā reģistrā izdara ierakstu par šīs personas izslēgšanu no reģistra.

Ja tiesības veikt visu veidu komercdarbību atņemtas personai, kura ierakstīta komercreģistrā kā individuālais komersants, Uzņēmumu reģistra valsts notārs komercreģistrā izdara ierakstu par individuālā komersanta saimnieciskās darbības apturēšanu.

Ja tiesības veikt visu veidu komercdarbību atņemtas personālsabiedrības biedram, kuram ir pārstāvības tiesības, Uzņēmumu reģistra valsts notārs izdara ierakstu par šīs personas pārstāvības tiesību izslēgšanu no komercreģistra.

Ja tiesības veikt visu veidu komercdarbību atņemtas individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašniekam, kuram ir pārstāvības tiesības, Uzņēmumu reģistra valsts notārs izdara ierakstu Uzņēmumu reģistra žurnālā par tiesību pārstāvēt individuālo uzņēmumu, zemnieka vai zvejnieka saimniecību neesamību.

#### **4.<sup>6</sup> pants. Nolēmuma, ar kuru personai atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus, izpildes nodrošināšana**

Pamatojoties uz kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma procesā pieņemto nolēmumu,



ar kuru personai ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par:

- 1) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā un tās biedram, izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus;
- 2) ieraksta Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības ierakstīšanu Uzņēmumu reģistra žurnālā un tās izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus;
- 3) atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā un Uzņēmumu reģistra žurnālā par izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļa, personas, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībā, kas saistīta ar filiāli, prokūrista vai likvidatora iecelšanu, ja attiecīgajai personai ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus;
- 4) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par ārvalsts komersanta filiāles ierakstīšanu komercreģistrā un personai, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībā, kas saistīta ar filiāli, ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus;
- 5) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā un tās izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus;
- 6) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums par komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas ierakstīšanu komercreģistrā un tās likvidatoram ir atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus.

Ja tiesības ieņemt noteiktus amatus atņemtas personai, kura ierakstīta komercreģistrā kā komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists vai kura ierakstīta Uzņēmumu reģistra žurnālā kā kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists, Uzņēmumu reģistra valsts notārs attiecīgajā reģistrā izdara ierakstu par šīs personas izslēgšanu no reģistra.

Ja tiesības ieņemt noteiktus amatus atņemtas personālsabiedrības biedram, kuram ir pārstāvības tiesības, Uzņēmumu reģistra valsts notārs izdara ierakstu par šīs personas pārstāvības tiesību izslēgšanu no komercreģistra.”

4. Izslēgt 6. panta piektās daļas 4.punktu.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

## 9. 236L/11 Priekšvēlēšanu aģitācijas likums

### I nodaļa. Vispārīgie noteikumi

#### 1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **aģitācijas veicējs** — politiskā partija, politisko partiju apvienība, vēlēšanu apvienība, deputāta kandidāts un nesaistītā persona, kas veic priekšvēlēšanu aģitāciju;
- 2) **nesaistītā persona** — ar politiskajām partijām, to apvienībām vai vēlēšanu apvienībām nesaistīta fiziskā persona, juridiskā persona vai reģistrēta šādu personu apvienība, kas savā vārdā veic priekšvēlēšanu aģitāciju;
- 3) **priekšvēlēšanu aģitācija** — politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlēšanu apvienības vai deputāta kandidāta reklamēšana plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlēšanu apvienību vai deputāta kandidātu;
- 4) **priekšvēlēšanu aģitācijas periods** — laika posms no 120.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir laika posms no vēlēšanu izsludināšanas dienas līdz vēlēšanu dienai;
- 5) **samaksa** — jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c.;
- 6) **slēptā priekšvēlēšanu aģitācija** — priekšvēlēšanu aģitācija, par kuru saņemta samaksa un kuras apmaksātājs (atlīdzības devējs) pretēji šā likuma noteikumiem nav norādīts.

#### 2. pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir nodrošināt iespēju personai paust viedokli un iespēju sabiedrībai saņemt vispusīgu informāciju par deputātu kandidātiem, deputātu kandidātu sarakstiem, politiskajām partijām, politisko partiju apvienībām un vēlēšanu apvienībām pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un republikas pilsētu domju un novadu domju vēlēšanām (turpmāk arī — pašvaldību vēlēšanas).

#### 3. pants. Slēptās priekšvēlēšanu aģitācijas aizliegums

- (1) Slēptā priekšvēlēšanu aģitācija ir aizliegta.
- (2) Šā panta pirmās daļas pārkāpuma gadījumā slēptajai priekšvēlēšanu aģitācijai iztērētie līdzekļi tiek ieskaitīti aģitācijas veicēja priekšvēlēšanu izdevumos.

#### 4. pants. Nesaistīto personu veiktā priekšvēlēšanu aģitācija

(1) Nesaistītajai personai ir tiesības veikt priekšvēlēšanu aģitāciju atbilstoši šajā likumā noteiktajai kārtībai.

(2) Par nesaistītās personas veiktu priekšvēlēšanu aģitāciju nav uzskatāma aģitācija, ko veic politiskā partija, politisko partiju apvienība vai vēlēšanu apvienība, kura iesniegusi deputātu kandidātu sarakstus, šādas politiskās partijas, politisko partiju apvienības vai vēlēšanu apvienības deputāta kandidāts, kā arī politisko partiju apvienībā esoša politiskā partija, ja šāda apvienība ir

iesniegusi deputātu kandidātu sarakstus.

(3) Finanšu līdzekļi vai manta, kas tiek izmantota priekšvēlēšanu aģitācijai, kuru veic nesaistītās personas, nav uzskatāma par dāvinājumu (ziedojumu) politiskajai partijai vai politisko partiju apvienībai Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma izpratnē.

(4) Valsts un atvasinātu publisku personu institūcijām un kapitālsabiedrībām, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrībām, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, aizliegts veikt priekšvēlēšanu aģitāciju.

## **5. pants. Priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu ierobežojumi**

(1) Politiskās partijas un politisko partiju apvienības priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu (priekšvēlēšanu izdevumu) apjoma ierobežojumus reglamentē Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums.

(2) Nesaistītā persona priekšvēlēšanu aģitācijai drīkst izmantot līdzekļus, kas nepārsniedz 15 minimālās mēnešalgas. Minimālā mēnešalga šā likuma izpratnē ir minimālās mēnešalgas apmērs, kāds bija noteikts attiecīgā kalendārā gada 1. janvārī.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto līdzekļu apmēru, ko nesaistītā persona drīkst izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai, veido attiecīgās personas izdevumi priekšvēlēšanu aģitācijas periodā neatkarīgi no datuma, kad izrakstīts darījumu apliecinošs dokuments (rēķins, līgums vai cits dokuments), saņemts vai veikts maksājums par:

- 1) reklāmas izvietojumu:
  - a) sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās un raidījumos,
  - b) sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos,
  - c) komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās un raidījumos,
  - d) komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos,
  - e) laikrakstos, žurnālos, biļetenos un citos likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajos periodiskajos izdevumos, kuri tiek sagatavoti iespiedtehnikā un plaši izplatīti visā valsts teritorijā,
  - f) laikrakstos, žurnālos, biļetenos un citos likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajos periodiskajos izdevumos, kuri tiek sagatavoti iespiedtehnikā un kuru tirāžas lielākā daļa tiek izplatīta vienas republikas pilsētas vai novada teritorijā,
  - g) internetā, izņemot nesaistītās personas mājaslapu,
  - h) telpās un publiskajās vietās (laukumos, skvēros, ielās, uz tiltiem un citās tamlīdzīgās vietās) neatkarīgi no īpašuma piederības;
- 2) pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumu izmantošanu, lai ar tā palīdzību nosūtītu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus;
- 3) labdarības pasākumu finansēšanu, sponsorēšanu, izmaksājot pabalstus un izdarot dāvinājumus (ziedojumus), ja tam ir priekšvēlēšanu aģitācijas raksturs.

(4) Visi finanšu līdzekļi, kas tiek izlietoti priekšvēlēšanu aģitācijai, kuru veic nesaistītās personas, un kas pārsniedz vienu minimālo mēnešalgu, tieši un nepastarpināti ieskaitāmi saņēmēja bankas kontā. Ja nesaistīto personu veiktajai priekšvēlēšanu aģitācijai izlietoto finanšu līdzekļu apmērs ir sasniedzis vienu minimālo mēnešalgu, turpmākie finanšu līdzekļi neatkarīgi no to apjoma tieši un nepastarpināti ieskaitāmi saņēmēja bankas kontā.

(5) Ja nesaistītās personas veiktās priekšvēlēšanu aģitācijas kopējā samaksa vienam un tam pašam elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim, preses izdevumam, personai, kas vienojas ar aģitācijas veicēju par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu internetā, kā arī personai vai institūcijai,

kura piešķir par maksu telpas un publiskas vietas priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai (neatkarīgi no īpašuma piederības) vai sniedz pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumus, lai nosūtītu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, līguma noslēgšanas gadījumā pārsniegtu šā panta otrajā daļā noteikto izdevumu apjomu, attiecīgais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, preses izdevums, persona, kas vienojas ar aģitācijas veicēju par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu internetā, kā arī persona vai institūcija, kura piešķir par maksu telpas un publiskas vietas priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai (neatkarīgi no īpašuma piederības) vai sniedz pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumus, lai nosūtītu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, nesaistītajai personai līguma noslēgšanu atsaka.

## **II nodaļa. Valsts nodrošinātais raidlaiks elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās**

### **6. pants. Tiesības uz valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku**

(1) Viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem deputātu kandidātiem ir tiesības sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio pirmajā programmā izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku šajā nodaļā noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā.

(2) Tiesības uz valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku ir Saeimas vai Eiropas Parlamenta vēlēšanām iesniegtā viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem deputātu kandidātiem, kā arī pašvaldību vēlēšanām iesniegtā viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem deputātu kandidātiem, ja attiecīgais saraksts iesniegts Rīgas domes vēlēšanām vai kopumā vismaz piecu republikas pilsētu domju vai novadu domju (arī jebkurā to kombinācijā) vēlēšanām.

(3) Atkārtotai balsošanai valsts nodrošinātais bezmaksas raidlaiks netiek piešķirts.

### **7. pants. Valsts nodrošinātā bezmaksas raidlaika apjoms**

(1) Viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem deputātu kandidātiem ir tiesības sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio pirmajā programmā priekšvēlēšanu aģitācijai pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām izmantot valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku četras reizes pa piecām minūtēm laika posmā no 25. dienas līdz priekšpēdējai dienai pirms vēlēšanu dienas.

(2) Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta, viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem deputātu kandidātiem ir tiesības sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio pirmajā programmā priekšvēlēšanu aģitācijai izmantot valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku divas reizes pa piecām minūtēm laika posmā no septītās dienas līdz priekšpēdējai dienai pirms vēlēšanu dienas.

### **8. pants. Valsts nodrošinātā bezmaksas raidlaika piešķiršanas kārtība**

(1) Lai saņemtu valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku, viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta pārstāvis šā panta ceturtajā daļā minētajos termiņos iesniedz sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem iesniegumu par valsts nodrošinātā bezmaksas raidlaika izmantošanu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā iesniegumā norāda deputātu kandidātu saraksta nosaukumu, kontaktinformāciju, kā arī Saeimas vēlēšanām — vēlēšanu apgabalu, kurā pieteikts attiecīgais kandidātu saraksts, bet pašvaldību vēlēšanām — republikas pilsētas un novadus, kuru domju vēlēšanām iesniegti deputātu kandidātu saraksti.

(3) Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, sadarbojoties ar Centrālo vēlēšanu komisiju, pārlicinās par šā panta pirmajā daļā minētajā iesniegumā norādītā deputātu kandidātu saraksta atbilstību šā likuma 6. panta otrajā daļā minētajām prasībām.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētie iesniegumi sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem iesniedzami ne vēlāk kā:

- 1) 40 dienas pirms Saeimas vai Eiropas Parlamenta vēlēšanu dienas;
- 2) 20 dienas pirms Saeimas vēlēšanu dienas, ja līdzšinējā Saeima ir atlaista vai atsaukta;
- 3) 29 dienas pirms pašvaldību vēlēšanu dienas.

(5) Valsts nodrošinātā bezmaksas raidlaika izmantošanas secību nosaka lozējot. Šo izlozi nedrīkst izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai.

(6) Izlozēšanu un šā likuma 7. pantā minētā raidlaika limita ievērošanu nodrošina attiecīgais sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis. Ja kāda deputātu kandidātu saraksta pārstāvji nepiedalās izlozē, šā kandidātu saraksta raidlaiku izlozē attiecīgā sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pārstāvis.

(7) Organizējot šā panta piektajā un sestajā daļā minēto izlozi, sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi piedāvā plašai mērķauditorijai paredzētu raidlaiku.

### **9. pants. Valsts nodrošinātā bezmaksas raidlaika izmantošanas kārtība**

(1) Valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku priekšvēlēšanu aģitācijai var izmantot visi viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošie deputātu kandidāti kopā vai, savstarpēji vienojoties, daži no viņiem. Par šo vienošanos katrā atsevišķā gadījumā paziņo attiecīgajam sabiedriskajam elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim.

(2) Dažādu nosaukumu deputātu kandidātu sarakstos esošie deputātu kandidāti, ja viņiem ir tiesības izmantot valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku priekšvēlēšanu aģitācijai, var vienoties par kopīgu raidlaika izmantošanu šiem deputātu kandidātiem atvēlētā raidlaika ietvaros. Par šādu vienošanos paziņo sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem vismaz 40 dienas pirms Saeimas vai Eiropas Parlamenta vēlēšanu dienas un vismaz 29 dienas pirms pašvaldību vēlēšanu dienas. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta, paziņojums par vienošanos sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem iesniedzams 20 dienas pirms vēlēšanu dienas. Paziņojums par vienošanos par kopīgu raidlaika izmantošanu nav grozāms un atsaucams.

(3) Valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku attiecīgajā deputātu kandidātu sarakstā esošie deputātu kandidāti var izmantot pēc saviem ieskatiem.

### **10. pants. Līdzdalība priekšvēlēšanu raidījumos elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmās sabiedriskā pasūtījuma ietvaros**

(1) Saeimas, Eiropas Parlamenta vai pašvaldību vēlēšanu gadā Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome sabiedriskā pasūtījuma ietvaros papildus valsts nodrošinātajam bezmaksas raidlaikam plāno finansējumu priekšvēlēšanu raidījumu veidošanai sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un komerciālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmās.

(2) Priekšvēlēšanu raidījumiem paredzēto sabiedriskā pasūtījuma finansējumu piešķir Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71. pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Vēlēšanām pieteikto deputātu kandidātu sarakstiem ir tiesības vismaz vienreiz piedalīties priekšvēlēšanu raidījumos elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmās sabiedriskā pasūtījuma ietvaros. Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nosaka priekšvēlēšanu raidījumu norises kārtību, ietverot deputātu kandidātu līdzdalības kritērijus, un šo kārtību savlaicīgi publisko.

(4) Pašvaldību vēlēšanu gadā Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome sabiedriskā pasūtījuma ietvaros papildus plāno finansējumu priekšvēlēšanu televīzijas raidījumu veidošanai reģionālo un vietējo elektronisko plašsaziņas līdzekļu apraides teritorijās, bet attiecībā uz Rīgas domes vēlēšanām pieteikto deputātu kandidātu sarakstu atspoguļošanu — nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmās.



### III nodaļa. Priekšvēlēšanu aģitācija elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio programmās

#### 11. pants. Vispārīgie nosacījumi priekšvēlēšanu aģitācijai elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio programmās

(1) Aģitācijas veicējs vai tā pilnvarota persona līgumu par raidlaika piešķiršanu slēdz tieši un nepastarpināti tikai ar elektronisko plašsaziņas līdzekli.

(2) Ja elektroniskais plašsaziņas līdzeklis kādam aģitācijas veicējam ir piešķīris raidlaiku priekšvēlēšanu aģitācijai, šim plašsaziņas līdzeklim ir pienākums dot iespēju arī citiem aģitācijas veicējiem, ja tie vēlas, uzstāties tikpat ilgi iespējami līdzvērtīgā laikā un par samaksu, kas atbilst attiecīgā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa noteiktajam priekšvēlēšanu aģitācijas raidlaika izcenojumam dienā, kurā iesniegts aģitācijas veicēja rakstveida pieteikums šim elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim par raidlaika izmantošanu priekšvēlēšanu aģitācijai. Šāds pienākums elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim ir tikai tad, ja aģitācijas veicēja pieprasīto raidlaiku priekšvēlēšanu aģitācijai var piešķirt, ievērojot Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma noteikumus, kas reglamentē maksimālo reklāmas laika apjomu.

(3) Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis vismaz 150 dienas pirms vēlēšanu dienas nosūta Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei priekšvēlēšanu aģitācijas raidlaika izcenojumus, ieskaitot plānotās atlaides un atlaižu piemērošanas kritērijus, visam priekšvēlēšanu aģitācijas periodam. Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome minēto informāciju nekavējoties publisko savā mājaslapā internetā.

(4) Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, elektroniskais plašsaziņas līdzeklis priekšvēlēšanu aģitācijas raidlaika izcenojumus nosūta Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei publiskošanai ne vēlāk kā triju darbdienu laikā no vēlēšanu izsludināšanas dienas.

(5) Elektronisko plašsaziņas līdzekļu noteiktie raidlaika izcenojumi attiecīgajā diennakts laikā nedrīkst vairāk kā par 50 procentiem pārsniegt iepriekšējā kalendārā gadā šā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tās pašas programmas audio un audiovizuālo komerciālo paziņojumu vidējos raidlaika izcenojumus (ieskaitot atlaides) attiecīgajā diennakts laikā.

(6) Elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim aizliegts izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus par augstāku vai zemāku cenu, nekā norādīts šajā pantā minētajos izcenojumos. Šie izcenojumi pēc to publiskošanas nav grozāmi.

(7) Ja elektroniskais plašsaziņas līdzeklis atbilstoši šā panta noteikumiem un tajā paredzētajos termiņos nav nosūtījis Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei priekšvēlēšanu aģitācijas raidlaika izcenojumus, šim plašsaziņas līdzeklim priekšvēlēšanu aģitācijas periodā ir aizliegts par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.

(8) Pirms katras šajā pantā paredzētās priekšvēlēšanu aģitācijas un uzreiz pēc tās skaidri un nepārprotami paziņojams, kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis.

(9) Šā panta nosacījumi nav attiecināmi uz valsts nodrošināto bezmaksas raidlaika izmantošanu sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio programmās.

#### 12. pants. Priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumi elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio programmās

(1) Priekšvēlēšanu aģitācijas raidījumus reklāmu veidā nedrīkst ietvert elektronisko plašsaziņas līdzekļu ziņu raidījumos.

(2) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi nedrīkst rediģēt, montēt vai citādi pārveidot priekšvēlēšanu aģitācijas raidījumus un materiālus bez attiecīgās politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlēšanu apvienības, to deputātu kandidātu un nesaistīto personu piekrišanas, kuras piedalās šajos raidījumos vai kuras ir iesniegušas attiecīgajam elektroniskajam plašsaziņas

līdzeklim priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.

(3) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi neatbild par iepriekš sagatavotajos un tiem iesniegtajos priekšvēlēšanu aģitācijas materiālos iekļauto ziņu patiesumu.

(4) Vēlēšanu dienā līdz pulksten 10 vakarā elektronisko plašsaziņas līdzekļu raidījumos aizliegts iekļaut sabiedriskās domas aptaujas rezultātus par politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlētāju apvienību vai atsevišķu deputātu kandidātu popularitāti.

(5) Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem un personām, kas vada šo plašsaziņas līdzekļu ziņu raidījumus, aizliegts raidījumos veikt priekšvēlēšanu aģitāciju.

(6) Vēlēšanu dienā, kā arī 60 dienas pirms vēlēšanu dienas elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem aizliegts izplatīt to personu vadītus raidījumus, sagatavotus komentārus, intervijas un reportāžas, kuras ir pieteiktas par deputātu kandidātiem vai pirms vēlēšanām publiski paziņojušas par savu līdzdalību kādas politiskās partijas, politisko partiju apvienības vai vēlētāju apvienības darbībā. Šīs personas var norīkot tādu pienākumu veikšanai, kuri nav saistīti ar tiešu piedalīšanos elektronisko plašsaziņas līdzekļu izplatītajās programmās. Ja tas nav iespējams, attiecīgajām personām var piešķirt atvaļinājumu. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, šis ierobežojums attiecināms uz laika posmu no vēlēšanu izsludināšanas dienas līdz vēlēšanu dienai.

(7) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ievēro šā likuma 32. pantā noteikto priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojuma aizliegumu.

### **13. pants. Priekšvēlēšanu aģitācija ārvalstu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās**

Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kuri nodrošina ārvalstu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu retranslāciju Latvijā, līgumā ar attiecīgo ārvalstu elektronisko plašsaziņas līdzekli paredz noteikumu, ka priekšvēlēšanu aģitācijas periodā Latvijā retranslējamās programmās nedrīkst iekļaut aģitācijas materiālus par politiskajām partijām, to apvienībām un vēlētāju apvienībām.

### **14. pants. Raidlaika izcenojumi paziņojumiem (sludinājumiem) par tikšanos ar vēlētājiem**

Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kuri savās programmās nodrošina paziņojumu (sludinājumu) izplatīšanu, nolasot iepriekš sagatavotu tekstu (sludinājumu) par politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta tikšanos ar vēlētājiem, piemēro tos pašus izcenojumus, kurus tie nosaka par citu paziņojumu (sludinājumu) izplatīšanu. Šis nosacījums attiecināms uz gadījumiem, kad paziņojumā (sludinājumā) tiek norādīts tikai politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības nosaukums vai deputāta kandidāta vārds un uzvārds, tikšanās laiks un vieta. Izplatot paziņojumu (sludinājumu), skaidri un nepārprotami norādāms, kura politiskā partija, politisko partiju apvienība, vēlētāju apvienība vai kurš deputāta kandidāts šā paziņojuma (sludinājuma) izplatīšanu apmaksājis. Uz šādiem paziņojumiem (sludinājumiem) nav attiecināmi šā likuma 11. panta trešās, ceturtās, piektās, sestās un septītās daļas nosacījumi par priekšvēlēšanu aģitācijas raidlaika izcenojumu paziņošanu un izvietojumu.

### **15. pants. Faktu izklāsts ziņu pārraidēs un tiešajās reportāžās**

Šis nodaļas noteikumi neattiecas uz faktu izklāstu ziņu pārraidēs un tiešajās reportāžās.

## **IV nodaļa. Priekšvēlēšanu aģitācija preses izdevumos**

### **16. pants. Priekšvēlēšanu aģitācija preses izdevumos**

(1) Aģitācijas veicējs vai tā pilnvarota persona līgumu par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu slēdz tieši un nepastarpināti tikai ar preses izdevumu.

(2) Preses izdevums vismaz 150 dienas pirms vēlēšanu dienas nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas izcenojumus, ieskaitot plānotās atlaides un atlaižu piemērošanas kritērijus, visam priekšvēlēšanu aģitācijas periodam. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, preses izdevums priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas izcenojumus, ieskaitot plānotās atlaides un atlaižu piemērošanas kritērijus, nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam ne vēlāk kā triju darbdienu laikā no vēlēšanu izsludināšanas dienas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs minēto informāciju nekavējoties publisko savā mājaslapā internetā.

(3) Preses izdevumam aizliegts izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus par augstāku vai zemāku cenu, nekā norādīts šā panta otrajā daļā minētajos izcenojumos. Šie izcenojumi pēc to publiskošanas nav grozāmi.

(4) Ja preses izdevums atbilstoši šā panta noteikumiem un tajā paredzētajos termiņos nav nosūtījis Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas izcenojumus, šim preses izdevumam priekšvēlēšanu aģitācijas periodā ir aizliegts par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.

(5) Katra preses izdevumā publicētā priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla ietvaros skaidri un nepārprotami norādāms, ka tā ir politiskā reklāma un kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis.

#### **17. pants. Izcenojumi par paziņojumu (sludinājumu) par tikšanos ar vēlētājiem publicēšanu preses izdevumos**

Preses izdevumi, kuri publicē priekšvēlēšanu paziņojumus (sludinājumus) par politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta tikšanos ar vēlētājiem, piemēro tos pašus izcenojumus, kurus tie nosaka par citu paziņojumu (sludinājumu) publicēšanu. Šis nosacījums attiecināms uz gadījumiem, kad paziņojumā (sludinājumā) tiek norādīts tikai politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības nosaukums vai deputāta kandidāta vārds un uzvārds, tikšanās laiks un vieta. Izplatot paziņojumu (sludinājumu), skaidri un nepārprotami norādāms, kura politiskā partija, politisko partiju apvienība, vēlētāju apvienība vai kurš deputāta kandidāts šā paziņojuma (sludinājuma) izplatīšanu apmaksājis. Uz šādu paziņojumu (sludinājumu) izcenojumiem nav attiecināmi šā likuma 16. panta otrās, trešās un ceturtās daļas nosacījumi par priekšvēlēšanu aģitācijas izcenojumu paziņošanu un izvietošanu.

### **V nodaļa. Priekšvēlēšanu aģitācija internetā**

#### **18. pants. Priekšvēlēšanu aģitācija internetā**

(1) Aģitācijas veicējs vai tā pilnvarota persona līgumu par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu internetā slēdz tieši un nepastarpināti tikai ar reklāmas pakalpojumu sniedzēju.

(2) Reklāmas pakalpojumu sniedzējs, kurš piedāvā par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus internetā, vismaz 150 dienas pirms vēlēšanu dienas nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas izcenojumus, ieskaitot plānotās atlaides un atlaižu piemērošanas kritērijus, visam priekšvēlēšanu aģitācijas periodam. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, attiecīgais reklāmas pakalpojumu sniedzējs priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas izcenojumus, ieskaitot plānotās atlaides un atlaižu piemērošanas kritērijus, nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam ne vēlāk kā triju darbdienu laikā no vēlēšanu izsludināšanas dienas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs minēto informāciju nekavējoties publisko savā mājaslapā internetā.

(3) Reklāmas pakalpojumu sniedzējam, kurš piedāvā par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus internetā, aizliegts to darīt par augstāku vai zemāku cenu, nekā norādīts šā panta pirmajā daļā minētajos izcenojumos. Šie izcenojumi pēc to publiskošanas nav grozāmi.

(4) Ja reklāmas pakalpojumu sniedzējs, kurš piedāvā par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus internetā, atbilstoši šā panta noteikumiem un tajā paredzētajos termiņos nav nosūtījis Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojuma izcenojumus, šim reklāmas pakalpojumu sniedzējam priekšvēlēšanu aģitācijas periodā ir aizliegts par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus internetā.

(5) Izvietojot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus internetā, katra šāda materiāla ietvaros skaidri un nepārprotami norādāms, kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis.

### **19. pants. Izcenojumi par paziņojumu (sludinājumu) par tikšanos ar vēlētājiem publicēšanu internetā**

Reklāmas pakalpojumu sniedzējs, kurš piedāvā par samaksu izvietot internetā priekšvēlēšanu paziņojumus (sludinājumus) par politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta tikšanos ar vēlētājiem, piemēro tos pašus izcenojumus, kurus tas nosaka par citu paziņojumu (sludinājumu) publicēšanu internetā. Šis nosacījums attiecināms uz gadījumiem, kad paziņojumā (sludinājumā) tiek norādīts tikai politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības nosaukums vai deputāta kandidāta vārds un uzvārds, tikšanās laiks un vieta. Izplatot paziņojumu (sludinājumu), skaidri un nepārprotami norādāms, kura politiskā partija, politisko partiju apvienība, vēlētāju apvienība vai kurš deputāta kandidāts šā paziņojuma (sludinājuma) izplatīšanu apmaksājis. Uz šādu paziņojumu (sludinājumu) izcenojumiem nav attiecināmi šā likuma 18. panta otrās, trešās un ceturrtās daļas nosacījumi par priekšvēlēšanu aģitācijas izcenojumu paziņošanu un izvietojumu.

## **VI nodaļa. Priekšvēlēšanu aģitācija publiskās vietās**

### **20. pants. Tiesības izplatīt priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus publiskās vietās**

(1) Aģitācijas veicējam ir tiesības priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai publiskās lietošanas ārtelpās uzrunāt vēlētājus, dalīt bukletus, avīzes un citus priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus bez saskaņošanas ar attiecīgo pašvaldību vai attiecīgās publiskās ārtelpas īpašnieku (valdītāju). Publiskās lietošanas ārtelpas šā likuma izpratnē ir laukumi, skvēri, parki, ielas, ceļi, tilti, tuneļi un citas tamlīdzīgas vietas, kas neatkarīgi no īpašuma piederības attiecīgajā laikā bez maksas vai par maksu ir publiski pieejamas nenoteiktam personu lokam.

(2) Aģitācijas veicējam ir tiesības priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai publiskās lietošanas iekštelpās uzrunāt vēlētājus, dalīt bukletus, avīzes un citus priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, iepriekš to rakstveidā saskaņojot ar attiecīgo telpu īpašnieku (valdītāju).

### **21. pants. Galdu, telšu un pārvietojamu nojumju izmantošana priekšvēlēšanu aģitācijai publiskās lietošanas ārtelpās**

(1) Aģitācijas veicējam ir tiesības veikt priekšvēlēšanu aģitāciju publiskās lietošanas ārtelpās neatkarīgi no īpašuma piederības, novietot tur galdu un uzslīet teltis un pārvietojamas nojumes, kas nepārsniedz pašvaldības noteiktos izmērus, rakstveidā informējot par to attiecīgo pašvaldību vismaz trīs dienas iepriekš, kā arī rakstveidā saskaņojot to ar attiecīgās vietas īpašnieku (valdītāju). Ja attiecīgās vietas vienīgais īpašnieks vai visi kopīpašnieki ir valsts vai atvasinātu publisku personu institūcija vai kapitālsabiedrība, kurā valstij vai atvasinātai publiskai personai pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), saskaņojums ar īpašnieku (valdītāju) nav nepieciešams.

(2) Pašvaldība, kura ir saņēmusi šā panta pirmajā daļā minēto aģitācijas veicēja rakstveida paziņojumu par galdu novietošanu, telšu vai pārvietojamu nojumju uzslīšanu priekšvēlēšanu

aģitācijas veikšanai, pēc šā aģitācijas veicēja pieprasījuma sniedz tam informāciju par to, kas ir attiecīgās vietas īpašnieks (valdītājs).

(3) Pašvaldības vismaz 120 dienas pirms vēlēšanu dienas var noteikt publiskās lietošanas ārtelpas, kur nedrīkst novietot galdus un uzsliet teltis un pārvietojamas nojumes, un laiku, kad nedrīkst novietot galdus un uzsliet teltis un pārvietojamas nojumes. Papildu aizliegumus 120 dienu periodā pirms vēlēšanām pašvaldības var noteikt vienīgi saistībā ar iepriekš neparedzētiem pasākumiem.

(4) Šā panta pirmās daļas noteikumi nav attiecināmi uz gadījumiem, kad novietotie galdi un uzslietās teltis un pārvietojamās nojumes pašas tiek izmantotas kā priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls. Šādos gadījumos piemērojami šā likuma 22. panta nosacījumi.

(5) Šā panta noteikumus nepiemēro, ja aģitācijas veicējs rīko publisku izklaides un svētku pasākumu, kura norisi reglamentē Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums, vai rīko sapulci, gājienu vai piketu atbilstoši likumam "Par sapulcēm, gājieniem un piketiem".

## **22. pants. Priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana publiskās vietās**

(1) Jautājumus, kas skar priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu publiskās lietošanas ārtelpās vai pret publiskās lietošanas ārtelpām (izkārtnes, stendi, afišas, tāfeles, slietņi, novietoti plakāti, reklāma skatlogos un citi tamlīdzīgi reklāmas objekti), reglamentē normatīvie akti par reklāmas izvietošanu.

(2) Katra publiskā vietā izvietota priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla ietvaros skaidri un nepārprotami norādāms, kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis.

## **23. pants. Aizliegums radīt priekšrocības**

(1) Valstij un atvasinātu publisku personu institūcijām, kā arī kapitālsabiedrībām, kurās valstij vai atvasinātai publiskai personai pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), ir aizliegts radīt priekšrocības vai ierobežojumus kādam aģitācijas veicējam priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanā publiskās vietās.

(2) Ja valsts vai atvasinātas publiskas personas institūcija vai kapitālsabiedrība, kurā valstij vai atvasinātai publiskai personai pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), piešķir aģitācijas veicējam tiesības izvietot aģitācijas materiālus vietās, kur tos saskaņā ar šo likumu vai citiem likumiem nav aizliegts izvietot, šai institūcijai vai kapitālsabiedrībai ir pienākums dot iespēju iegūt šādas tiesības ar tādiem pašiem noteikumiem arī citiem aģitācijas veicējiem, kuri to vēlas.

## **VII nodaļa. Papildnoteikumi priekšvēlēšanu aģitācijai valsts un atvasinātu publisku personu institūcijās un kapitālsabiedrībās, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), un vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšana**

**24. pants. Aizliegums izvietot un izplatīt priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus valsts un atvasinātu publisku personu institūcijās un kapitālsabiedrībās, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju)**

(1) Ēku telpās, kurās atrodas valsts un atvasinātu publisku personu institūcijas un kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), kā arī šādu ēku koplietošanas telpās aizliegts izvietot un izplatīt priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.

(2) Šis ierobežojums neattiecas uz Centrālās vēlēšanu komisijas informatīva rakstura materiāliem par Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām, kā arī uz gadījumiem, kas minēti šā likuma 25. pantā.



**25. pants. Telpu piešķiršana aģitācijas veicējam, lai rīkotu tikšanās ar vēlētājiem**

Valsts un atvasinātu publisku personu institūcijas un kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), var piešķirt aģitācijas veicējam telpas, kur rīkot tikšanās ar vēlētājiem, bez maksas vai par maksu, kas nepārsniedz šo telpu uzturēšanas faktiskos izdevumus.

**26. pants. Vienlīdzīga attieksme attiecībā uz īpašuma vai mantas izmantošanu valsts un atvasinātu publisku personu institūcijās un kapitālsabiedrībās, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju)**

Ja valsts vai atvasinātu publisku personu institūcija vai kapitālsabiedrība, kurā valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), ir piešķirusi telpas vai citu savu īpašumu vai tās valdījumā nodotu mantu priekšvēlēšanu aģitācijai kādam aģitācijas veicējam, tai ir pienākums dot iespēju izmantot šo īpašumu vai mantu ar tādiem pašiem noteikumiem arī citiem aģitācijas veicējiem, kuri to vēlas.

**VIII nodaļa. Priekšvēlēšanu aģitācijas uzskaitē**

**27. pants. Priekšvēlēšanu aģitācijas un tās izdevumu uzskaitē**

(1) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, preses izdevumi, kā arī personas, kuras vienojušās ar aģitācijas veicēju par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu par maksu publiskās vietās (neatkarīgi no īpašuma piederības), internetā (izņemot aģitācijas veicēja mājaslapu internetā) vai par pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumu sniegšanu, lai nosūtītu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, veic priekšvēlēšanu aģitācijas (priekšvēlēšanu izdevumu) uzskaiti, noskaidrojot katru aģitācijas veicēju vai pasta pakalpojumu saņēmēju, par attiecīgā aģitācijas materiāla izvietošanu vai pasta pakalpojuma sniegšanu iegūto līdzekļu apmēru, kā arī personas, kuras aģitācijas veicēja (pasūtītāja) vārdā noslēgušas attiecīgo līgumu.

(2) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, preses izdevumi, kā arī personas, kuras vienojušās ar aģitācijas veicēju par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu par maksu publiskās vietās (neatkarīgi no īpašuma piederības), internetā (izņemot aģitācijas veicēja mājaslapu internetā) vai par pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumu sniegšanu, lai nosūtītu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc līguma noslēgšanas vai izmaiņu veikšanas noslēgtajā līgumā nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam paziņojumu par paredzamo priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu vai pasta pakalpojumu sniegšanu.

(3) Aģitācijas veicējs, kas vienojies ar elektronisko plašsaziņas līdzekli, preses izdevumu vai arī personām par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu par maksu publiskās vietās (neatkarīgi no īpašuma piederības), internetā (izņemot aģitācijas veicēja mājaslapu internetā) vai par pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumu izmantošanu, lai nosūtītu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc līguma noslēgšanas vai izmaiņu veikšanas noslēgtajā līgumā nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam paziņojumu par paredzamo priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu vai pasta pakalpojumu izmantošanu.

(4) Šā panta otrajā un trešajā daļā minētajā paziņojumā norāda:

- 1) līguma datumu un numuru;
- 2) ziņas par līgumslēdzējām pusēm:
  - a) priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietotāja (pakalpojuma sniedzēja) — juridiskās personas — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi,
  - b) priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietotāja (pakalpojuma sniedzēja) — fiziskās personas — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti

- un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un deklarētās dzīvesvietas adresi,
- c) priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietotāja (pakalpojuma sniedzēja) — reģistrētas juridisko vai fizisko personu apvienības — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi,
  - d) aģitācijas veicēja (pasūtītāja) — juridiskās personas, tai skaitā politiskās partijas, politisko partiju apvienības — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi,
  - e) aģitācijas veicēja (pasūtītāja) — fiziskās personas — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un deklarētās dzīvesvietas adresi,
  - f) aģitācijas veicēja (pasūtītāja) — reģistrētas juridisko vai fizisko personu apvienības — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi,
  - g) personas, kura aģitācijas veicēja (pasūtītāja) vārdā slēdz līgumu (pilnvarota persona), — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), deklarētās dzīvesvietas adresi vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
- 3) ziņas par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošānu (ja līgums ir par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošānu):
- a) katra priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla izvietošānas datumu, raidlaiku un ilgumu, ja priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls tiek izvietots elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā vai raidījumā,
  - b) katra priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla izvietošānas datumu un laukumu, ja priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls tiek izvietots preses izdevumā,
  - c) katra priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla izvietošānas un novākšānas datumu, vietu un laukumu, ja priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls tiek izvietots publiskā vietā,
  - d) katra priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla izvietošānas laiku, vietu un laukumu, kā arī katra priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla izņemšānas laiku, ja priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls tiek izvietots internetā;
- 4) pasta pakalpojumu sniegšānas laiku un apjomu (ja līgums ir par pasta pakalpojumu sniegšānu);
- 5) līgumsummu (ar pievienotās vērtības nodokli);
- 6) piemērotās atlaides un to pamatojumu, kā arī līgumsummu (ar pievienotās vērtības nodokli), kāda būtu bijusi gadījumā, ja atlaides netiktu piemērotas;
- 7) līgumsummas samaksas kārtību un termiņu;
- 8) citu informāciju, ko priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietotājs (pakalpojuma sniedzējs) uzskata par būtisku.

(5) Korupcijas novēršānas un apkarošānas birojs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iepērk informāciju (uzskaiti) par priekšvēlēšanu aģitāciju plašsaziņas līdzekļos, internetā un publiskās vietās.

(6) Politiskā organizācija, politisko organizāciju apvienība, deputāta kandidāts vai nesaistītā persona ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc labdarības pasākumu finansēšānas, sponsorēšānas, pabalstu un dāvinājumu (ziedojumu) veikšānas nosūta Korupcijas novēršānas un apkarošānas birojam paziņojumu par priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumiem, kurā norāda katra pasākuma datumu, vietu un izdevumu apmēru vai izmaksātā pabalsta un dāvinājuma (ziedojuma) apmēru, datumu un saņēmjēju.

**IX nodaļa. Priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole****28. pants. Brīdinājums par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsniegšanu**

Ja priekšvēlēšanu aģitācijas periodā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka politiskā partija vai politisko partiju apvienība ir noslēgusi līgumus par summu, kas pārsniedz Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteikto pieļaujamo priekšvēlēšanu izdevumu apmēru, vai nesaistītā persona ir noslēgusi līgumus par summu, kas pārsniedz šā likuma 5. panta otrajā daļā minēto izdevumu apmēru, bet līdzšinējā priekšvēlēšanu aģitācija nav veikta par summu, kas pārsniedz attiecīgi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteikto pieļaujamo priekšvēlēšanu izdevumu apmēru vai šā likuma 5. panta otrajā daļā minēto apmēru, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks par šo pārkāpumu informē attiecīgo aģitācijas veicēju. Pārkāpuma novēršana neatbrīvo šo aģitācijas veicēju no likumā noteiktās atbildības.

**29. pants. Lēmums par aizliegumu veikt turpmāko priekšvēlēšanu aģitāciju**

(1) Ja priekšvēlēšanu aģitācijas periodā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka politiskā partija vai politisko partiju apvienība ir veikusi priekšvēlēšanu aģitāciju par summu, kas pārsniedz Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteikto pieļaujamo priekšvēlēšanu izdevumu apmēru, vai nesaistītā persona veikusi aģitāciju par summu, kas pārsniedz šā likuma 5. panta otrajā daļā minēto izdevumu apmēru, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks pieņem lēmumu par aizliegumu veikt turpmāko priekšvēlēšanu aģitāciju par maksu.

(2) Informāciju par šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšanu, atcelšanu vai grozīšanu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs nekavējoties publicē savā mājaslapā internetā.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā lēmuma darbību.

(4) Tiesa šā panta trešajā daļā minētās lietas izskata triju darbdienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Pierādīšanas pienākums ir administratīvā procesa dalībniekiem. Ja likums nosaka kādas procesuālās darbības izpildes termiņu, bet, izpildot šo procesuālo darbību likumā noteiktajā termiņā, netiktu ievēroti šajā daļā minētie nosacījumi, tiesnesis (tiesa) pats nosaka atbilstošu termiņu attiecīgās procesuālās darbības izpildei.

(5) Administratīvās rajona tiesas spriedums, kas pieņemts par šā panta pirmajā daļā minētajiem jautājumiem, izpildāms nekavējoties. Ja tiesa pieņem saīsināto spriedumu, tā šo spriedumu pasludina tiesas sēdē.

(6) Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs informāciju par tiesas spriedumu nekavējoties publicē šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

**30. pants. Lēmums par aizliegumu elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un preses izdevumiem izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus**

(1) Ja, pastāvot šā likuma 29. panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka konkrētu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās vai preses izdevumos, vai publiskās vietās paredzama turpmāka attiecīgā aģitācijas veicēja veikta priekšvēlēšanu aģitācija, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks atbilstoši šā panta otrās daļas prasībām pieņem lēmumu, ar kuru aizliedz attiecīgajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem vai preses izdevumiem, vai personām, kas izvieto priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus publiskās vietās, izvietot šos priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.

(2) Lai pieņemtu šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā uzklausa attiecīgā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa vai preses izdevuma viedokli konkrētajā lietā, izvērtē attiecīgā lēmuma lietderību, izpildes iespējamību, kā arī lēmuma samērīgumu.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā lēmuma darbību. Lēmumu izskata atbilstoši šā likuma 29. panta ceturtnās daļas prasībām.

(4) Ja tiek atcelts šā likuma 29. panta pirmajā daļā minētais lēmums, spēku zaudē šā panta pirmajā daļā minētais lēmums. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs par to nekavējoties informē attiecīgo elektronisko plašsaziņas līdzekli vai preses izdevumu.

(5) Šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšana nerada elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim un preses izdevumam pienākumu atlīdzināt aģitācijas veicējam izdevumus, kas saistīti ar aģitācijas materiālu neizvietošanu.

### **31. pants. Priekšvēlēšanu izdevumu apmēra neievērošanas sekas**

(1) Par priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu (priekšvēlēšanu izdevumu) apmēra neievērošanu aģitācijas veicējs saucams pie likumā noteiktās atbildības.

(2) Ja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē šā likuma 5. panta otrās daļas noteikumu pārkāpumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam pēc priekšvēlēšanu aģitācijas perioda beigām ir pienākums uzdot nesaistītajai personai 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā finanšu līdzekļus tajā apmērā, kāds atbilst pārsniegtajam priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu apmēram. Pēc attiecīgās personas lūguma Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var finanšu līdzekļu ieskaitīšanu sadalīt termiņos, kas kopumā nepārsniedz 90 dienas.

(3) Jautājumus, kas saistīti ar politisko partiju un to apvienību pienākumu ieskaitīt valsts budžetā finanšu līdzekļus gadījumā, kad ir pārsniegti priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumi, reglamentē Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums.

(4) Šā panta otrajā daļā minētos lēmumus par finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var pieņemt ne vēlāk kā četrus gadus laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

## **X nodaļa. Citi ar priekšvēlēšanu aģitāciju saistīti ierobežojumi**

### **32. pants. Priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas aizliegums**

(1) Vēlēšanu dienā, kā arī dienu pirms vēlēšanu dienas priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos, publiskās lietošanas ārtelpās un iekštelpās, preses izdevumos, internetā un šā likuma 25. pantā minētajās institūcijās un kapitālsabiedrībās ir aizliegta.

(2) Vēlēšanu dienā, kā arī 30 dienas pirms vēlēšanu dienas priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās ir aizliegta, izņemot šā likuma 14., 17. un 19. pantā minēto paziņojumu (sludinājumu) par politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta tikšanos ar vēlētājiem izvietošanu, kā arī gadījumus, kad, ievērojot šā likuma II nodaļas noteikumus, tiek izmantotas tiesības uz valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio un televīzijas pirmajā programmā vai tiek nodrošināta līdzdalība priekšvēlēšanu raidījumos elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

(3) Par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu šā panta izpratnē nav uzskatāmi elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidoti diskusiju raidījumi, ja no aģitācijas veicēja par šo raidījumu veidošanu un izplatīšanu netiek saņemta samaksa.

(4) Par publiskās lietošanas iekštelpām šā panta pirmās daļas izpratnē nav uzskatāmas aģitācijas veicēja biroja telpas.

**33. pants. Administratīvo resursu izmantošanas aizliegums**

(1) Administratīvo resursu izmantošana priekšvēlēšanu aģitācijā ir aizliegta.

(2) Par administratīvo resursu izmantošanu šā panta izpratnē uzskatāma valsts un atvasinātu publisku personu institūciju un kapitālsabiedrību, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrību, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, finanšu līdzekļu, kustamas un nekustamas mantas izmantošana vai pakalpojumu sniegšana priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai, kā arī šo institūciju reklamēšana par samaksu 30 dienu periodā pirms vēlēšanām, ja attiecīgā reklāma ir saturiski saistīta ar deputāta kandidāta, politiskās partijas, politisko partiju apvienības, kā arī politiskās partijas vai politisko partiju apvienības pārvaldes institūciju izvirzīto kandidātu Ministru prezidenta vai ministra amatam vai ar politisko partiju vai politisko partiju apvienību saistītas personas atspoguļojumu vai šāda kandidāta vai personas darbības atspoguļojumu.

(3) Par administratīvo resursu izmantošanu nav uzskatāma telpu piešķiršana priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai, ja tiek ievēroti šā likuma VII nodaļas nosacījumi, kā arī tādu resursu izmantošana, kurus izmanto, lai nodrošinātu valsts aizsardzību (apsardzi) augstākajām valsts amatpersonām, kurām tā nodrošināma saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiktāl, ciktāl šo resursu izmantošana ir nepieciešama attiecīgo valsts amatpersonu aizsardzībai (apsardzei).

(4) Šā panta otrās daļas izpratnē ar politisko partiju vai politisko partiju apvienību saistīta persona ir politiskās partijas vai politisko partiju apvienības amatpersona, biedrs vai tāda persona, kurai pēdējo 18 mēnešu laikā pirms vēlēšanām ir bijušas darījumu attiecības ar attiecīgo politisko partiju vai politisko partiju apvienību saistībā ar pakalpojumu sniegšanu šai politiskajai partijai vai politisko partiju apvienībai, plānojot, sagatavojot vai organizējot vēlēšanu kampaņu, vai tāda persona, kura pēdējo 18 mēnešu laikā pirms vēlēšanām ir bijusi politiskās partijas vai politisko partiju apvienības darbinieks, amatpersona vai biedrs.

(5) Preses izdevumos, ko izdod valsts vai atvasinātu publisku personu institūcijas vai kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrības, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, aizliegts izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.

(6) Preses izdevumos, ko izdod valsts vai atvasinātu publisku personu institūcijas vai kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrības, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, aizliegts vēlēšanu dienā, kā arī 30 dienas pirms vēlēšanu dienas ievietot intervijas ar deputātu kandidātiem vai politiskās partijas, politisko partiju apvienības pārvaldes institūciju izvirzītajiem kandidātiem Ministru prezidenta vai ministra amatam, kā arī ievietot tādus rakstus, kuros norādīts, ka tajos pieminētā persona ir deputāta kandidāts vai politiskās partijas, politisko partiju apvienības pārvaldes institūciju izvirzītais Ministru prezidenta vai ministra amata kandidāts.

(7) Šajā pantā noteikto ierobežojumu izpildi kontrolē Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

**34. pants. Atbildība par administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumu neievērošanu**

(1) Par administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumu neievērošanu priekšvēlēšanu aģitācijā pie likumā noteiktās atbildības saucamas valsts vai atvasinātu publisku personu institūciju vai kapitālsabiedrību, kurās valstij vai atvasinātai publiskai personai pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrību, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, amatpersonas vai darbinieki, kuri attiecīgo institūciju finanšu līdzekļus vai mantu izlietojuši prettiesiski, pārkāpjot šajā likumā noteiktos administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumus.



(2) Finanšu līdzekļi un manta, kas prettiesiski izlietota, pārkāpjot šajā likumā noteiktos administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumus priekšvēlēšanu aģitācijā, ir piekritīga valstij, presumējot to, ka, pārkāpjot valsts noteiktos ierobežojumus administratīvo resursu izmantošanā, amatpersona vai darbinieks ir nodarījis valsts pārvaldības kārtībai tādu kaitējumu, kas novērtējams mantiskā izteiksmē un atbilst aizliegtā veidā izlietoto finanšu līdzekļu vai mantas apmēram.

(3) Šajā pantā minētajām amatpersonām vai darbiniekiem saskaņā ar šā panta noteikumiem ir pienākums atlīdzināt nodarītos zaudējumus.

(4) Zaudējumu atlīdzināšanu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pieprasa saskaņā ar Administratīvā procesa likumu, izdodot administratīvo aktu par nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu un veicot normatīvajos aktos paredzētās darbības administratīvā akta izpildei. Tā izpildi nodrošina ar tiesu izpildītāja starpniecību.

(5) Zaudējumu piedziņa no amatpersonām vai darbiniekiem notiek neatkarīgi no tā, vai attiecīgās amatpersonas vai darbinieki par šā likuma noteikumu pārkāpšanu tiek saukti pie administratīvās atbildības.

### Pārejas noteikums

Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums “Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 18.nr.; 1998, 21.nr.; 2002, 16.nr.; 2004, 7.nr.; 2005, 20.nr.; 2009, 5.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 91.nr.; 2011, 144.nr.) un likums “Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms pašvaldību vēlēšanām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 8.nr.; 2002, 16.nr.; 2005, 20.nr.; 2009, 5.nr.).

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.12.2012., Nr.199.*

## 10. 237L/11 Grozījumi Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā

Izdarīt Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā šādus grozījumus:

1. 32. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Vēlēšanu dienā, kā arī dienu pirms vēlēšanu dienas priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos, publiskās lietošanas ārtelpās un iekštelpās, preses izdevumos, internetā un šā likuma 25. pantā minētajās institūcijās un kapitālsabiedrībās ir aizliegta, izņemot šā likuma 14., 17. un 19. pantā minēto tādu paziņojumu (sludinājumu) izvietošana, kuri informē par politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta tikšanos ar vēlētajiem.

(2) Vēlēšanu dienā, kā arī 30 dienas pirms vēlēšanu dienas priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās un raidījumos ir aizliegta, izņemot gadījumu, kas minēts šā panta pirmajā daļā, kā arī gadījumus, kad, ievērojot šā likuma II nodaļas noteikumus, tiek izmantotas tiesības uz valsts nodrošināto bezmaksas raidlaiku vai tiek nodrošināta līdzdalība priekšvēlēšanu raidījumos elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.”

2. Pārejas noteikumā:

aizstāt vārdus “Pārejas noteikums” ar vārdiem “Pārejas noteikumi”;

uzskatīt līdzšinējo pārejas noteikuma tekstu par pārejas noteikumu 1.punktu;

papildināt pārejas noteikumus ar 2. un 3.punktu šādā redakcijā:

“2. Attiecībā uz 2013. gada 1. jūnijā paredzētajām pašvaldību vēlēšanām šā likuma 11. panta trešajā daļā, 16. panta otrajā daļā un 18. panta otrajā daļā minētie noteikumi uzskatāmi par izpildītiem, ja attiecīgos priekšvēlēšanu aģitācijas raidlaika izcenojumus vai priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas izcenojumus visam priekšvēlēšanu aģitācijas periodam elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, preses izdevums un tāds reklāmas pakalpojumu sniedzējs, kurš piedāvā par samaksu izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus internetā, ir nosūtījis atbilstoši šā likuma noteikumiem publiskošanai Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei vai Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam vismaz 135 dienas pirms minēto vēlēšanu dienas.

3. Lai 2013. gadā nodrošinātu šā likuma 10. panta trešās daļas pirmajā teikumā ietvertā noteikuma izpildi, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tiek veikta līdzekļu pārdale no valsts budžeta 74.resora “Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmas 02.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

## 11. 238L/11 **Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā**

Izdarīt Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 17.nr.; 2002, 14.nr.; 2004, 6.nr.; 2005, 9.nr.; 2006, 12.nr.; 2008, 16., 21.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 102.nr.; 2011, 103.nr.) šādus grozījumus:

1. 2. pantā:

izteikt ceturto, piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

“(4) Pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma dāvinātājs (ziedotājs), biedru naudas un iestāšanās naudas maksātājs sniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam informāciju par saviem ienākumiem, naudas uzkrājumiem, parādsaistībām vai īpašumiem, kā arī iesniedz dokumentus, kas apliecina finansēšanas avotu izcelsmi.

(5) Noskaidrojot šā panta ceturtajā daļā minēto informāciju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs var pieprasīt, lai fiziskā persona, kura veikusi dāvinājumu (ziedojumu), iemaksājusi biedru naudu vai iestāšanās naudu, iesniedz aizpildītu veidlapu par saviem ienākumiem, naudas uzkrājumiem, parādsaistībām un īpašumiem. Veidlapā norādāmās ziņas un tās iesniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(6) Ja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs ir pieprasījis fiziskajai personai informāciju vai dokumentus atbilstoši šā panta ceturtajai vai piektajai daļai, persona minēto informāciju sniedz vai dokumentus iesniedz 30 dienu laikā pēc to pieprasīšanas dienas (dienas, kad personai pieprasījums paziņots). Pēc fiziskās personas motivēta iesnieguma Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks šo termiņu var pagarināt līdz trim mēnešiem, skaitot no dienas, kad persona iesniegusi iesniegumu par termiņa pagarināšanu.”;

papildināt pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Ja, izvērtējot šā panta ceturtajā vai piektajā daļā sniegto informāciju un citus lietas materiālus, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka dāvinājums (ziedojums), iemaksātā biedru nauda vai iestāšanās nauda neatbilst šā panta trešās daļas prasībām, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks pieņem motivētu lēmumu par attiecīgo finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā un mantas nodošanu valsts īpašumā atbilstoši šā likuma 10. panta otrajai daļai.”

2. Aizstāt 3. panta pirmajā daļā skaitli “100” ar skaitli “50”.

3. 4. pantā:

aizstāt otrajā daļā skaitli “100” ar skaitli “50”;

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(3<sup>1</sup>) Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 45 dienu laikā pēc tam, kad politiskā organizācija (partija) to informējusi par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem), veic sākotnējo pārbaudi par dāvinājumu (ziedojumu) atbilstību šā likuma prasībām. Ja, veicot sākotnējo pārbaudi, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka nepieciešams veikt papildu pārbaudi, tas piecu darba dienu laikā no papildu pārbaudes uzsākšanas dienas rakstveidā paziņo par to attiecīgajai politiskajai organizācijai (partijai). Pārbaudes pabeigšana neliedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam uzsākt atkārtotu pārbaudi.”;

aizstāt ceturtajā daļā skaitli “30” ar skaitli “60”;

papildināt ceturtais daļas otro teikumu pēc vārdiem “Ziņas par nepieņemtajiem” ar vārdiem “un dāvinātajam (ziedotājam) atmaksātajiem (atdotajiem)”.

4. 7.<sup>4</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu un 1.punktu šādā redakcijā:

“Valsts budžeta finansējumu politiskā organizācija (partija) izmanto savas politiskās un saimnieciskās darbības nodrošināšanai un ir tiesīga izlietot:

- 1) telpu īrei, tai skaitā sapulču organizēšanai, un pakalpojumiem, kas saistīti ar telpu īri, tai skaitā komunālajiem pakalpojumiem;”;

papildināt pirmās daļas 5.punktu ar vārdiem “aptaujām un konsultācijām”;

aizstāt pirmās daļas 6.punktā vārdu “bukletu” ar vārdiem “informatīvo materiālu”;

aizstāt pirmās daļas 7.punktā vārdu “priekšvēlēšanu” ar vārdu “politiskajai”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma politiskā organizācija (partija) iesniedz tam valsts budžeta finansējuma izlietošanas pamatojuma dokumentus.”

5. 7.<sup>5</sup> pantā:

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja divas vai vairākas politiskās organizācijas (partijas), kas saņem valsts budžeta finansējumu, pēc Saeimas vēlēšanām apvienojas, izveidojot jaunu politisko organizāciju (partiju), pēc apvienošanās tā saņem valsts budžeta finansējumu, kuru pirms tam saņēma politiskās organizācijas (partijas), kas ir apvienojušās. Jaunā politiskā organizācija (partija) saņem valsts budžeta finansējumu, ja attiecībā uz politiskajām organizācijām (partijām), kuras apvienojoties to izveidoja, nav konstatēti šā likuma 7.<sup>3</sup> panta pirmajā daļā minētie pārkāpumi.”;

papildināt pantu ar 5.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(5<sup>1</sup>) Ja divas vai vairākas politiskās organizācijas (partijas), kas izveidojušas politisko organizāciju (partiju) apvienību, kura saņem valsts budžeta finansējumu, pēc Saeimas vēlēšanām apvienojas, izveidojot jaunu politisko organizāciju (partiju), pēc apvienošanās tā saņem valsts budžeta finansējumu, kuru pirms tam saņēma politisko organizāciju (partiju) apvienība. Jaunā politiskā organizācija (partija) saņem valsts budžeta finansējumu, ja politisko organizāciju (partiju) apvienība, kas saņēma valsts budžeta finansējumu, ir likvidēta un attiecībā uz politisko organizāciju (partiju) apvienību veidojošajām politiskajām organizācijām (partijām), kuras apvienojoties izveido jaunu politisko organizāciju (partiju), un uz politisko organizāciju (partiju) apvienību, kuras sastāvā esošās politiskās organizācijas (partijas) apvienojās, izveidojot jaunu politisko organizāciju (partiju), nav konstatēti šā likuma 7.<sup>3</sup> panta pirmajā daļā minētie pārkāpumi.”

6. Aizstāt 8.<sup>2</sup> panta 2.<sup>1</sup> daļā vārdus “no nākamās dienas pēc Saeimas atsaukšanas vai atlaišanas” ar vārdiem “no vēlēšanu izsludināšanas dienas”.

7. 8.<sup>4</sup> pantā:

aizstāt pirmajā un otrajā daļā skaitli “0,0008” ar skaitli “0,0004”;

aizstāt 2.<sup>1</sup> daļā skaitli “0,0004” ar skaitli “0,0003”;

aizstāt piektajā daļā vārdus “no nākamās dienas pēc Saeimas atsaukšanas vai atlaišanas” ar vārdiem “no vēlēšanu izsludināšanas dienas”;

papildināt sesto daļu pēc skaitļa un vārdiem “8.<sup>2</sup> panta otrās daļas” ar skaitli “2.”.

8. Papildināt 8.<sup>5</sup> pantu ar 2.<sup>2</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>2</sup>) Iesniedzot Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam politiskās organizācijas (partijas) gada pārskatu, politiskās organizācijas (partijas), kurām piešķirts valsts budžeta finansējums, tam pievieno pārskatu par valsts budžeta finansējuma izlietojumu pārskata gadā, norādot naudas atlikumus pārskata gada sākumā un beigās, naudas ieņēmumus un naudas maksājumus par šā likuma 7.<sup>4</sup> panta pirmajā daļā noteiktajiem izdevumu veidiem.”

9. 10. pantā:

aizstāt pirmajā daļā skaitli un vārdus “3. panta pirmās un otrās” ar skaitli un vārdiem “3. panta pirmās, otrās un trešās”;

izslēgt 1.<sup>1</sup> daļā skaitli un vārdus “2. panta trešās daļas” un vārdus un skaitli “un 6. panta pirmās daļas”;

papildināt otro daļu pēc skaitļa un vārdiem “2. panta pirmās” ar vārdiem “un trešās” un pēc skaitļa un vārda “6. panta” — ar vārdu “pirmās”;

aizstāt septītajā daļā vārdus “piecu gadu” ar vārdiem “četrus gadus” un vārdus “piecus gadus” — ar vārdiem “četrus gadus”.

10. Papildināt pārejas noteikumus ar 20., 21. un 22.punktu šādā redakcijā:

“20. Ministru kabinets līdz 2013. gada 31. martam izdod šā likuma 2. panta piektajā daļā minētos noteikumus. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2013. gada 31. martam piemērojami Ministru kabineta 2010. gada 16. novembra noteikumi Nr.1054 “Kārtība, kādā pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma persona iesniedz informāciju par tās ienākumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

21. Grozījums šā likuma 4. panta ceturtajā daļā par skaitļa “30” aizstāšanu ar skaitli “60” nav attiecināms uz tiem dāvinājumiem (ziedojumiem), kuri izdarīti pirms šā grozījuma spēkā stāšanās dienas. Attiecībā uz šādiem dāvinājumiem (ziedojumiem) piemērojama šā likuma 4. panta ceturtais daļas redakcija, kas bija spēkā attiecīgā dāvinājuma (ziedojuma) izdarīšanas dienā.

22. Grozījumi šā likuma 10. panta 1.<sup>1</sup> daļā par skaitļa un vārdu “2. panta trešās daļas” un vārdu un skaitļa “un 6. panta pirmās daļas” izslēgšanu, kā arī grozījumi šā likuma 10. panta otrajā daļā par tās papildināšanu pēc skaitļa un vārdiem “2. panta pirmās” ar vārdiem “un trešās” un pēc skaitļa un vārda “6. panta” — ar vārdu “pirmās” nav attiecināmi uz tiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka lēmumiem (neatkarīgi no to spēkā stāšanās), kuri pieņemti pirms šo grozījumu spēkā stāšanās dienas. Šajā gadījumā šā likuma 10. panta 1.<sup>1</sup> daļa un otrā daļa piemērojama tajā redakcijā, kas bija spēkā attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienā.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

---

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.12.2012., Nr.199.



## 12. 239L/11 Fizisko personu — saimnieciskās darbības veicēju — diskriminācijas aizlieguma likums

**1. pants.** Likuma mērķis ir noteikt atšķirīgas attieksmes aizliegumu privātajā un publiskajā jomā attiecībā uz fizisko personu, kura vēlas veikt vai veic patstāvīgu darbību par atlīdzību (turpmāk — saimnieciskās darbības veicējs).

**2. pants.** (1) Aizliegta atšķirīga attieksme pret saimnieciskās darbības veicēju:

- 1) dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ saistībā ar viņa pieeju saimnieciskajai darbībai;
- 2) dzimuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ, piedāvājot viņam preces vai pakalpojumus un pārdodot preces vai sniedzot pakalpojumus.

(2) Pieeja saimnieciskajai darbībai šā likuma izpratnē ietver arī saimnieciskās darbības uzsākšanu, paplašināšanu vai aprīkošanu vai jebkura cita veida darbības sākšanu vai paplašināšanu pašnodarbinātības jomā.

**3. pants.** (1) Atšķirīga attieksme pret saimnieciskās darbības veicēju pieļaujama, ja:

- 1) pieeja saimnieciskajai darbībai tikai vai galvenokārt viena dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības personām ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi;
- 2) preču vai pakalpojumu piedāvāšana, preču pārdošana vai pakalpojumu sniegšana tikai vai galvenokārt viena dzimuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības personām ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi.

(2) Atšķirīga attieksme pret saimnieciskās darbības veicēju invaliditātes dēļ pieļaujama, ja tā ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi vai vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšana pretējai pusei uzliek nesamērīgu slogu.

(3) Atšķirīgas attieksmes aizliegums pret saimnieciskās darbības veicēju neskar līgumu slēgšanas brīvību, izņemot gadījumu, kad līgumslēdzēja puses izvēle tiek pamatota ar personas dzimumu, vecumu, reliģisko, politisko vai citu pārliecību, seksuālo orientāciju, invaliditāti, rasi vai etnisko piederību.

**4. pants.** (1) Ja strīda gadījumā saimnieciskās darbības veicējs norāda uz apstākļiem, kas varētu būt par pamatu viņa tiešai vai netiešai diskriminācijai dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ, atbildētāja pienākums ir pierādīt, ka atšķirīgas attieksmes aizliegums nav pārkāpts.

(2) Tieša diskriminācija ir tāda attieksme pret personu, kas tās dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ salīdzināmā situācijā ir, bija vai varētu būt mazāk labvēlīga nekā pret citu personu. Netieša diskriminācija ir šķietami neitrāls noteikums, kritērijs vai prakse, kas rada vai var radīt nelabvēlīgas sekas personas dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ, izņemot gadījumu, kad šāds noteikums, kritērijs vai prakse ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi.

(3) Par diskrimināciju uzskatāma arī personas aizskaršana vai norādījums to diskriminēt.

(4) Aizskaršana ir personas pakļaušana tās dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārlicības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ tādai no šīs personas viedokļa nevēlamai rīcībai (tai skaitā seksuāla rakstura rīcībai), kuras mērķis vai rezultāts ir šīs personas cieņas aizskaršana un iebiedējošas, naidīgas, pazemojošas vai degradējošas vides radīšana.

(5) Par diskrimināciju dzimuma dēļ uzskatāma arī mazāk labvēlīga attieksme pret sievieti grūtniecības laikā vai pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam, bet, ja sieviete baro bērnu ar krūti, — visā barošanas laikā.

**5. pants.** Ja tiek pārkāpts atšķirīgas attieksmes aizliegums, saimnieciskās darbības veicējam ir tiesības prasīt, lai viņam tiek nodrošināta pieeja saimnieciskajai darbībai vai piedāvātas preces vai pakalpojumi, vai pārdotas preces, vai sniegti pakalpojumi, kā arī prasīt zaudējumu atlīdzību un atlīdzību par morālo kaitējumu. Strīda gadījumā atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa.

**6. pants.** Aizliegts tieši vai netieši radīt saimnieciskās darbības veicējam nelabvēlīgas sekas, ja viņš šajā likumā noteiktajā kārtībā aizstāv savas tiesības.

**7. pants.** Ja atšķirīgas attieksmes aizliegums vai aizliegums radīt nelabvēlīgas sekas tiek pārkāpts, saimnieciskās darbības veicējs saskaņā ar Tiesībsarga likumu var saņemt tiesisko atbalstu, kā arī vērsties tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

### Pārejas noteikums

Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Fizisko personu — saimnieciskās darbības veicēju — diskriminācijas aizlieguma likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2009, 13.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 43.nr.).

### Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Padomes 2000. gada 29. jūnija direktīvas 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības;
- 2) Padomes 2000. gada 27. novembra direktīvas 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju;
- 3) Padomes 2004. gada 13. decembra direktīvas 2004/113/EK, ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu;
- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija direktīvas 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos;
- 5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 7. jūlija direktīvas 2010/41/ES par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā, un ar kuru atceļ Padomes direktīvu 86/613/EEK.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

Valsts prezidents **A.Bērziņš**

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

### 13. 240L/11 Grozījumi likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”

Izdarīt likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 12./13.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 23.nr.; 2002, 7.nr.; 2003, 2.nr.; 2004, 2.nr.; 2005, 20.nr.; 2007, 12.nr.; 2009, 11., 16.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 59., 205.nr.; 2011, 76.nr.) šādus grozījumus:

1. 19. pantā:

izslēgt ceturto daļu;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Aizsargājamo teritoriju funkcionālās zonas nosaka, ņemot vērā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas vajadzības, kā arī līdzšinējo saimniecisko darbību un tās ietekmi.”

2. Papildināt 25. pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Valsts zinātniskais institūts — atvasināta publiska persona “Nacionālais botāniskais dārzs” veic šādu valsts pārvaldes uzdevumu — pārvalda dabas pieminekli “Latvijas Nacionālais botāniskais dārzs”. Attiecībā uz minētā pārvaldes uzdevuma izpildi zinātniskais institūts — atvasināta publiska persona “Nacionālais botāniskais dārzs” atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.”

3. Izslēgt pārejas noteikumu 7.punktu.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.12.2012., Nr.199.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts  
prezidents izsludina šādu likumu:

## 14. 241L/11 Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”

Izdarīt likumā “Par nodokļiem un nodevām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 7.nr.; 1996, 15.nr.; 1997, 24.nr.; 1998, 2., 18., 22., 24.nr.; 1999, 24.nr.; 2000, 11.nr.; 2001, 3., 8., 12.nr.; 2002, 2., 22.nr.; 2003, 2., 6., 8., 15., 22.nr.; 2004, 9.nr.; 2005, 2., 11.nr.; 2006, 1., 9., 13., 20., 24.nr.; 2007, 3., 7., 12.nr.; 2008, 1., 6., 13.nr.; 2009, 2., 11., 13., 15.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200., 205.nr.; 2010, 91., 101., 131., 151., 157., 178., 183., 206.nr.; 2011, 68., 80., 85., 169.nr.; 2012, 24., 50., 56., 109., 157., 186.nr.) šādus grozījumus:

11. panta otrajā daļā:

aizstāt 7.punktā vārdu “sniegšanu” ar vārdu “saņemšanu”;

izteikt 26.punktu šādā redakcijā:

“26) par jebkāda veida ieroča atļaujas, atkārtotas atļaujas, atļaujas dublikāta un Eiropas šaujāmieroču apliecības izsniegšanu un Eiropas šaujāmieroču apliecības derīguma termiņa pagarināšanu;”;

papildināt ar 123.,124. un 125.punktu šādā redakcijā:

“123) par universālā pasta pakalpojuma saistību izpildes tīro izmaksu kompensēšanu;

124) par spridzinātāja sertifikāta un spridzināšanas darbu vadītāja sertifikāta, tā dublikāta un atkārtota sertifikāta izsniegšanu;

125) par Latvijas Nacionālā arhīva sociāli tiesiskās izziņas sagatavošanu un izsniegšanu.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 19. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.12.2012., Nr199.*

**15. 242L/11 Grozījumi Ceļu satiksmes likumā**

Izdarīt Ceļu satiksmes likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 22.nr.; 2000, 3., 14., 15.nr.; 2001, 6.nr.; 2003, 17.nr.; 2005, 13.nr.; 2006, 2.nr.; 2007, 3., 7., 21.nr.; 2008, 13.nr.; 2009, 1., 7., 14.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 86., 151.nr.; 2011, 46., 99., 201., 204.nr.; 2012, 41.nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 10. panta astotās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

“2) mehāniskos transportlīdzekļus un to piekabes (izņemot traktortehniku un tās piekabes), kam izgatavotājs vai — šā likuma 15. panta 2.<sup>1</sup> daļā minētajā gadījumā — Ceļu satiksmes drošības direkcija nav piešķirusi transportlīdzekļa identifikācijas numuru vai kam piešķirtais transportlīdzekļa identifikācijas numurs nav iestrādāts (iekalts). Lai Latvijā reģistrētu transportlīdzekli (izņemot traktortehniku un tās piekabes), kam ir piešķirts transportlīdzekļa identifikācijas numurs, bet tas nav iestrādāts (iekalts) transportlīdzeklī vai arī iestrādātais (iekaltais) transportlīdzekļa identifikācijas numurs neatbilst piešķirtajam, bet piešķirto numuru ir iespējams konstatēt un attiecināt uz konkrēto transportlīdzekli, piešķirto transportlīdzekļa identifikācijas numuru Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iestrādā (iekaļ) Ceļu satiksmes drošības direkcija;”

2. 15. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Transportlīdzekļus (izņemot traktortehniku un tās piekabes) Latvijā sērijveidā var izgatavot noteiktā kārtībā reģistrēts komersants, kuram ir izstrādāta, saskaņota un reģistrēta jaunbūvējamo transportlīdzekļu konstrukcijas normatīvtehniskā dokumentācija un kuram ir piešķirts starptautiskais izgatavotāja identifikācijas kods.

(2) Transportlīdzekli (izņemot traktortehniku un tās piekabes) Latvijā individuāli var izgatavot jebkura persona, kurai ir izstrādāta, saskaņota un reģistrēta jaunbūvējamo transportlīdzekļu konstrukcijas normatīvtehniskā dokumentācija.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> un 2.<sup>2</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Jaunbūvējamo mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju (izņemot traktortehniku un tās piekabes) konstrukcijas normatīvtehnisko dokumentāciju saskaņo un starptautisko izgatavotāja identifikācijas kodu piešķir Ceļu satiksmes drošības direkcija Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ceļu satiksmes drošības direkcija piešķir un iestrādā (iekaļ) individuāli izgatavotam transportlīdzeklī (izņemot traktortehniku un tās piekabes) identifikācijas numuru.

(2<sup>2</sup>) Bez šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās transportlīdzekļu konstrukcijas normatīvtehniskās dokumentācijas saskaņošanas jebkura persona individuāli var izgatavot transportlīdzekļa piekabes ar pilnu masu līdz 3500 kilogramiem.”

3. 16. pantā:

aizstāt otrajā daļā vārdus “samaksāta transportlīdzekļa ikgadējā nodeva” ar vārdiem “samaksāts transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis, uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis”;



izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Latvijā un ārvalstīs iepriekš neregistrētam vieglajam automobilim, piekabei ar pilnu masu līdz 3500 kilogramiem pirmreizējo valsts tehnisko apskati veic ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc tam, kad attiecīgais transportlīdzeklis pirmoreiz reģistrēts Latvijā, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē. Turpmākās valsts tehniskās apskates minētajiem transportlīdzekļiem veic katru gadu, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.”;

papildināt pantu ar 5.<sup>1</sup>, 5.<sup>2</sup>, 5.<sup>3</sup> un 5.<sup>4</sup> daļu šādā redakcijā:

“(5<sup>1</sup>) Latvijā un ārvalstīs iepriekš neregistrētam motociklam, triciklam un kvadriciklam pirmreizējo valsts tehnisko apskati veic ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc tam, kad attiecīgais transportlīdzeklis pirmoreiz reģistrēts Latvijā, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē. Turpmākās valsts tehniskās apskates minētajiem transportlīdzekļiem veic katru otro gadu, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.

(5<sup>2</sup>) Latvijā un ārvalstīs iepriekš neregistrētam kravas automobilim, piekabei (puspiekabei) ar pilnu masu virs 3500 kilogramiem un neatliekamās medicīniskās palīdzības transportlīdzeklim pirmreizējo valsts tehnisko apskati veic ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc tam, kad attiecīgais transportlīdzeklis pirmoreiz reģistrēts Latvijā, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē. Turpmākās valsts tehniskās apskates minētajiem transportlīdzekļiem veic katru gadu, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.

(5<sup>3</sup>) Latvijā un ārvalstīs iepriekš neregistrētam autobusam, vieglajam taksometram un autoapmācībai paredzētam un attiecīgi reģistrētam transportlīdzeklim pirmreizējo valsts tehnisko apskati veic ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc tam, kad attiecīgais transportlīdzeklis pirmoreiz reģistrēts Latvijā, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē. Otro valsts tehnisko apskati minētajiem transportlīdzekļiem veic ne vēlāk kā gadu pēc pirmās valsts tehniskās apskates, bet turpmākās valsts tehniskās apskates — reizi sešos mēnešos, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.

(5<sup>4</sup>) Ārvalstīs iepriekš reģistrētiem transportlīdzekļiem pirmreizējo valsts tehnisko apskati veic ne vēlāk kā piecas dienas pēc tam, kad attiecīgais transportlīdzeklis reģistrēts Latvijā. Turpmākās valsts tehniskās apskates minētajiem transportlīdzekļiem veic katru gadu, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.”;

izteikt sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Atļauju piedalīties ceļu satiksmē dod uz šā panta attiecīgajā daļā noteikto termiņu, bet, lai nodrošinātu vienmērīgu transportlīdzekļu skaita sadalījumu gadā pa mēnešiem, termiņu var noteikt garāku, taču ne vairāk kā par 30 dienām.”;

izteikt 6.<sup>1</sup> daļas trešo teikumu šādā redakcijā:

“Turpmākās tehniskās apskates veic katru gadu, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.”;

izslēgt 6.<sup>1</sup> daļas ceturto teikumu;

papildināt pantu ar 6.<sup>3</sup> daļu šādā redakcijā:

“(6<sup>3</sup>) Ja, veicot transportlīdzekļa tehnisko kontroli uz ceļiem, tiek konstatēta transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa neatbilstība normatīvo aktu prasībām, attiecīgā atļauja piedalīties ceļu satiksmē šā panta septītajā daļā minētajos Ministru kabineta noteikumos paredzētajos gadījumos un noteiktajā kārtībā tiek anulēta.”

4. Aizstāt 23. panta ceturtajā daļā vārdu “nepārsniedz” ar vārdu “pārsniedz”.

5. Izslēgt 25. panta pirmajā daļā vārdus “(muitas zonā)”.

6. Aizstāt 43.<sup>2</sup> un 43.<sup>6</sup> panta nosaukumā vārdus “administratīvajā procesā” ar vārdiem “administratīvo pārkāpumu lietās”.

7. Papildināt pārejas noteikumus ar 28. un 29.punktu šādā redakcijā:

“28. Motocikliem, tricikliem un kvadricikliem, kuriem valsts tehniskā apskate veikta līdz 2012. gada 31. decembrim, turpmākās valsts tehniskās apskates veic, ievērojot termiņu, kāds norādīts atļaujā piedalīties ceļu satiksmē.

29. Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts izsniegtu vadītāja apliecību, kura neatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra direktīvā 2006/126/EK par vadītāju apliecībām noteiktajām prasībām, atļauts izmantot ne ilgāk kā līdz 2033. gada 19. janvārim.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 20.12.2012., Nr.200.*

## 16. 243L/11 Grozījumi Farmācijas likumā

Izdarīt Farmācijas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 10.nr.; 1998, 9.nr.; 1999, 2.nr.; 2000, 2., 13.nr.; 2001, 14.nr.; 2003, 9., 11.nr.; 2004, 10.nr.; 2006, 2.nr.; 2007, 21.nr.; 2008, 12., 24.nr.; 2009, 8.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200.nr.; 2010, 131., 183.nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

papildināt pantu ar 1.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“1<sup>1</sup>) **aktīvā viela** — jebkura viela vai vielu salikums, ko paredzēts izmantot zāļu ražošanā un zāļu izgatavošanā aptiekā un kas pēc izmantošanas zāļu ražošanā vai izgatavošanā kļūst par šo zāļu aktīvo sastāvdaļu, kura paredzēta farmakoloģiskas, imunoloģiskas vai metaboliskas darbības izraisīšanai, lai atjaunotu, uzlabotu vai pārveidotu fizioloģiskās funkcijas vai noteiktu medicīnisko diagnozi;”;

papildināt pantu ar 5.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“5<sup>2</sup>) **farmakovigilance** — zāļu lietošanas drošuma uzraudzība;”;

papildināt pantu ar 7.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“7<sup>1</sup>) **importēšana** — zāļu ieviešana Eiropas Savienības muitas teritorijā no valstīm vai teritorijām, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis vai Eiropas Ekonomikas zonas valstis;”;

papildināt pantu ar 12.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“12<sup>2</sup>) **palīgviena** — jebkura zāļu sastāvdaļa, kas nav aktīvā viela vai iepakojuma materiāls;”;

papildināt pantu ar 16.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“16<sup>1</sup>) **viltotas zāles** — jebkuras zāles ar falsificētu identitāti (ietverot iepakojumu un marķējumu), nosaukumu vai sastāvu attiecībā uz jebkuru sastāvdaļu (ietverot palīgvienas un iedarbības stiprumu), avotu (ietverot ražotāju, ražotājvalsti, izcelsmes valsti un to reģistrācijas īpašnieku) un vēsturi (ietverot ražošanas protokolus un dokumentus, kas attiecas uz izmantotajiem izplatīšanas tīkliem);”;

izteikt 19.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“19<sup>1</sup>) **zāļu lietošanas izraisītā blakusparādība** — kaitīga un nevēlama organisma reakcija, ko izraisījusi zāļu lietošana;”;

2. 5. pantā:

papildināt 1.punktu pēc vārda “apturamas” ar vārdu “atjaunojamas” un pēc vārda “ražošanas” — ar vārdiem “vai importēšanas”;

papildināt 6.punktu pēc vārdiem “kā arī” ar vārdu “veterināro”;

papildināt 22.punktu pēc vārda “prasības” ar vārdiem “kvalifikācijas novērtēšanas kārtību”;

papildināt pantu ar 23., 24., 25. un 26.punktu šādā redakcijā:

“23) aktīvo vielu importēšanas un izplatīšanas prasības un kārtību un aktīvo vielu importētāju, ražotāju un izplatītāju reģistrēšanas kārtību;

24) farmakovigilances kārtību;

25) zāļu pieejamības analīzei nepieciešamo zāļu vairumtirdzniecības realizācijas datu izplatīšanas kārtību un apjomu;

26) aptiekās izplatāmos pārtikas produktus.”

3. Aizstāt 8. pantā vārdus “Veselības ekonomikas centrs” ar vārdiem “Nacionālais veselības dienests”.

4. 10. pantā:

izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

“1) organizē informācijas vākšanu par aktualitātēm zāļu kvalitātes ekspertīzes jomā, kā arī zāļu patēriņa statistikas veidošanu valstī, izmantojot aptieku, zāļu lieltirgotavu, zāļu ražotāju, zāļu importētāju, ārstniecības iestāžu, praktizējošu veterinārārstu un veterinārmedicīniskās aprūpes iestāžu sniegto informāciju, un šīs informācijas apkopošanu un izplatīšanu;”;

papildināt pantu ar 1.<sup>1</sup> un 1.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“1<sup>1</sup>) sniedz informāciju par zāļu pieejamības analīzei nepieciešamajiem zāļu (izņemot veterinārās zāles) vairumtirdzniecības realizācijas datiem pēc zāļu starptautiskā nepatentētā nosaukuma;

1<sup>2</sup>) publisko savā tīmekļa vietnē maksimāli pieļaujamās zāļu cenas aptiekās;”;

izslēgt 2.punktā vārdus “par novērotajām zāļu lietošanas izraisītajām blakusparādībām”;

aizstāt 4.punktā vārdu “kontroli” ar vārdu “ekspertīzi”;

izteikt 5.punktu šādā redakcijā:

“5) nodrošina sadarbību ar Eiropas Savienības institūcijām, citu valstu kompetentajām institūcijām un starptautiskām organizācijām zāļu novērtēšanas, reģistrēšanas, kvalitātes ekspertīzes, klīnisko pētījumu un farmakovigilances jomā, farmaceitiskās darbības licencēšanas un atbilstības vērtēšanas jomā, zāļu ieviešanas, izvešanas, tranzīta un izplatīšanas jautājumos, medicīnisko ierīču reģistrācijas, klīniskās izpētes un lietošanas drošības uzraudzības jomā, kā arī cilvēka asiņu, audu, šūnu un orgānu lietošanas drošības uzraudzības un atbilstības vērtēšanas jomā;”;

izslēgt 7.punkta ievaddaļā vārdus “norādot konkrētu ražošanas sēriju un apjomu”;

izteikt 7.punkta “b” apakšpunktu šādā redakcijā:

“b) ja medikaments ir nepieciešams konkrētas slimības ārstēšanai vai ārstnieciskās manipulācijas veikšanai konkrētā ārstniecības iestādē vai sociālās aprūpes institūcijā vai konkrētas dzīvnieku slimības ārstēšanai, vai manipulācijas veikšanai, Latvijā nav reģistrēts un Latvijas zāļu reģistrā iekļautos medikamentus medicīnisku indikāciju dēļ ārstēšanai nevar izmantot vai to izmantošana ir ierobežota, — pamatojoties uz ārstniecības iestādes vai sociālās aprūpes institūcijas vai praktizējoša veterinārārsta vai veterinārmedicīniskās aprūpes iestādes rakstveida pieprasījumu un, ja nepieciešams, ārstu profesionālās asociācijas vai veterinārārstu profesionālās sekcijas atzinumu;”;

izteikt 12.punktu šādā redakcijā:

“12) novērtē zāļu lieltirgotavu, ražotāju (arī ārvalstu ražotāju) un importētāju atbilstību, pārbauda atbildīgās amatpersonas kvalifikācijas un pieredzes atbilstību normatīvajos aktos par zāļu ražošanu un izplatīšanu noteiktajām prasībām un izsniedz speciālās atļaujas (licences) farmaceitiskajai darbībai, kā arī speciālās atļaujas (licences) farmaceitiskajai darbībai, kurās kā speciālās darbības joma ir norādīta veterināro zāļu ražošana, importēšana un izplatīšana;”;

papildināt pantu ar 12.<sup>1</sup>, 12.<sup>2</sup> un 12.<sup>3</sup> punktu šādā redakcijā:

- “12<sup>1</sup>) novērtē un pārbauda zāļu ražotāju un importētāju, tajā skaitā šā likuma 51.<sup>2</sup> pantā minēto zāļu ražotāju un importētāju, atbilstību labas ražošanas prakses prasībām un izsniedz labas ražošanas prakses sertifikātus;
- 12<sup>2</sup>) novērtē un pārbauda aktīvo vielu ražotāju un importētāju atbilstību labas ražošanas prakses prasībām un izsniedz labas ražošanas prakses sertifikātus;
- 12<sup>3</sup>) novērtē un pārbauda zāļu un aktīvo vielu izplatītāju atbilstību labas izplatīšanas prakses prasībām un izsniedz labas izplatīšanas prakses sertifikātus;”;

papildināt pantu ar 17. un 18.punktu šādā redakcijā:

- “17) izvērtē iesniegumus, kas iesniegti, lai reģistrētu aktīvo vielu ražotājus, importētājus un izplatītājus, un reģistrē tos normatīvajos aktos par ražotāju, aktīvo vielu importētāju un izplatītāju reģistrēšanu noteiktajā kārtībā;
- 18) veic farmakovigilances funkcijas, tajā skaitā zāļu lietošanas izraisīto blakusparādību uzraudzību, veido un uztur datubāzi saistībā ar zāļu lietošanas drošuma uzraudzību.”

5. Izteikt 11. pantu šādā redakcijā:

“**11. pants.** Nacionālais veselības dienests savas kompetences ietvaros pilda šādas funkcijas:

- 1) veic par valsts budžeta līdzekļiem apmaksājamo zāļu, medicīnisko ierīču, medicīnisko tehnoloģiju un veselības aprūpes pakalpojumu ekonomisko novērtēšanu;
- 2) izstrādā vadlīnijas veselības ekonomikas jomā;
- 3) nosaka ambulatorajai ārstēšanai paredzēto kompensējamo zāļu un medicīnisko ierīču cenas un izstrādā ambulatorajai ārstēšanai paredzēto kompensējamo zāļu un medicīnisko ierīču sarakstu;
- 4) veic norēķinus ar aptiekām par izsniegtajām zālēm un medicīniskajām ierīcēm ambulatorajai ārstēšanai paredzēto kompensējamo zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtības ietvaros;
- 5) izstrādā stacionārajās ārstniecības iestādēs lietojamo zāļu sarakstu.”

6. 12. panta pirmajā daļā:

papildināt 3.punktu pēc vārda “ražotāju” ar vārdu “importētāju”;

izteikt 9.punktu šādā redakcijā:

- “9) novērtē veterināro aptieku, veterināro zāļu lieltirgotavu, ražotāju (arī ārvalstu ražotāju) un importētāju atbilstību, pārbauda atbildīgās amatpersonas kvalifikācijas un pieredzes atbilstību normatīvo aktu prasībām un izsniedz speciālās atļaujas (licences) veterinārfarmaceutiskajām darbībām. Šī prasība neattiecas uz šā likuma 51.<sup>2</sup> pantā minētajiem zāļu ražotājiem un importētājiem;”;

papildināt daļu ar 11.punktu šādā redakcijā:

- “11) novērtē veterināro zāļu ražotāju un importētāju atbilstību labas ražošanas prakses prasībām un izsniedz veterināro zāļu labas ražošanas prakses sertifikātus. Šī prasība neattiecas uz šā likuma 51.<sup>2</sup> pantā minētajiem zāļu ražotājiem un importētājiem.”

7. 14. pantā:

izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

- “1) farmācijas uzraudzības nolūkā uzraudzīt un kontrolēt juridiskās personas, kuras veic darbības ar zālēm un aktīvajām vielām, arī aptiekas, zāļu lieltirgotavas, zāļu un aktīvo vielu ražotājus un importētājus, ārstniecības iestādes, sociālās aprūpes institūcijas, veterinārmedicīniskās aprūpes iestādes, muitas noliktavas, kurās tiek



uzglabātas zāles un aktīvās vielas, un fiziskās personas, kuras darbojas farmācijas jomā, neatkarīgi no to pakļautības, komercdarbības veida un rakstura, izvērtēt zāļu un aktīvo vielu izplatīšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī savas kompetences ietvaros dot šajā punktā minētajām personām saistošus rīkojumus farmācijas jautājumos;”;

papildināt 5.punktu pēc vārda “ražotājiem” ar vārdiem “un importētājiem”;

izteikt 7. un 8.punktu šādā redakcijā:

- “7) aizliegt jebkuru zāļu, aktīvo vielu un palīgvielu izplatīšanu, ja konstatēts, ka tās ir nekvalitatīvas vai viltotas, bet gadījumā, ja rodas šaubas par to kvalitāti, apturēt attiecīgo zāļu, aktīvo vielu vai palīgvielu izplatīšanu līdz to kvalitātes galīgai noskaidrošanai;
- 8) aizliegt zāļu ražošanu, importēšanu vai izplatīšanu, izņemt un konfiscēt zāles, ja to ražošanā, importēšanā vai izplatīšanā tiek pārkāptas normatīvajos aktos noteiktās prasības farmācijas jomā;”.

8. Papildināt 22. panta trešo daļu pēc vārda “zāļu” ar vārdiem “un aktīvo vielu”.

9. Papildināt 25. pantu pēc vārda “ražošana” ar vārdu “importēšana”.

10. Izteikt 25.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

“**25.<sup>2</sup> pants.** Eiropas Komisijas ieteikumus (vadlīnijas), kas publicēti Eiropas Kopienas Zāļu tiesiskā regulējuma dokumentu krājumos (*Eudralex*), piemēro, sagatavojot dokumentāciju par farmakovigilanci attiecībā uz cilvēkiem paredzētajām zālēm un veterināro zāļu lietošanas izraisītajām blakusparādībām un dokumentāciju, kas attiecas uz aktīvo vielu ražošanu, importēšanu un izplatīšanu, kā arī zāļu ražošanu, klīnisko izpēti, reģistrēšanu, klasificēšanu, marķēšanu un lietošanas instrukcijām.”

11. Papildināt III nodaļu ar 25.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

“**25.<sup>3</sup> pants.** Starptautiskās darījumi ar cilvēkiem paredzētajām zālēm atļauti, ja persona ir reģistrējusies Zāļu valsts aģentūrā normatīvajos aktos par zāļu izplatīšanu noteiktajā kārtībā.”

12. Papildināt 31. pantu ar 10.punktu šādā redakcijā:

“10) ja netiek ievērotas normatīvajos aktos par farmakovigilanci noteiktās prasības.”

13. Izteikt 33. pantu šādā redakcijā:

“**33. pants.** Aptieka nodarbojas ar zāļu izgatavošanu pēc receptēm un ārstniecības iestāžu rakstveida pieprasījumiem, ar ārstniecības līdzekļu, veselības aprūpei vai ķermeņa kopšanai lietojamo preču uzglabāšanu, izplatīšanu un farmaceitiskās aprūpes sniegšanu, kā arī ar Ministru kabineta noteikto pārtikas produktu izplatīšanu.”

14. Papildināt 40. panta otrās daļas 2.punktu pēc vārda “farmaceits” ar vārdiem “farmaceita asistents vai veterinārārsta asistents”.

15. Papildināt 40.<sup>1</sup> panta pirmo daļu ar 3.punktu šādā redakcijā:

- “3) izstrādā un apstiprina kvalifikācijas pārbaudes programmu personai, kura pretendē uz sertifikātu veterināro zāļu izplatīšanai, un novērtē pretendenta kvalifikāciju.”

16. Papildināt 47. panta otro teikumu pēc vārda “ražotājiem” ar vārdiem “zāļu importētājiem”.

17. Papildināt 48. pantu ar 1.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(1<sup>1</sup>) Zāļu lieltirgotavai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atļauts piegādāt veterinārās zāles Pārtikas un veterinārajam dienestam Veterinārmedicīnas likumā noteikto funkciju veikšanai.”

18. Izteikt VII nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

**“VII nodaļa  
Zāļu un aktīvo vielu ražošana un importēšana  
un aktīvo vielu izplatīšana”.**

19. Papildināt likumu ar 50.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“**50.<sup>1</sup> pants.** Zāļu importētājs importē un izplata zāles un aktīvās vielas.”

20. 51. pantā:

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Lai ražotu, importētu vai izplatītu aktīvās vielas, nepieciešams nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošas telpas, aprīkojumu, iekārtas un personālu, kā arī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reģistrēt savu darbības veidu.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta pirmo daļu.

21. Izteikt 51.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“**51.<sup>1</sup> pants.** Zāļu un aktīvo vielu ražošanā un to ražošanas kontrolē ievēro Eiropas Komisijas rokasgrāmatā par zāļu labu ražošanas praksi publicētos principus un pamatnostādnes.”

22. Izteikt 51.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

“**51.<sup>2</sup> pants.** Cilvēkiem paredzēto zāļu ražotājam vai importētājam atļauts ražot vai importēt veterinārās zāles, ja speciālajā atļaujā (licencē) zāļu ražošanai vai importēšanai kā speciālās atļaujas (licences) darbības joma ir norādīta veterināro zāļu ražošana vai to importēšana. Zāļu valsts aģentūra par izsniegto speciālo atļauju (licenci) informē Pārtikas un veterināro dienestu, un tas zāļu ražotāju un importētāju reģistrē dienesta uzraudzības objektu reģistrā.”

23. Papildināt likumu ar 51.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

“**51.<sup>3</sup> pants.** Lai importētu zāles, nepieciešams nodrošināt normatīvajiem aktiem par zāļu vai veterināro zāļu ražošanu un kontroli atbilstošas telpas, aprīkojumu, iekārtas un personālu un normatīvajos aktos par farmaceutiskās vai veterinārfarmaceutiskās darbības licencēšanu noteiktajā kārtībā saņemt speciālo atļauju (licenci) zāļu vai veterināro zāļu ražošanai vai importēšanai, kurā kā darbības joma norādīta zāļu importēšana vai veterināro zāļu importēšana.”

24. Papildināt likumu ar 52.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“**52.<sup>1</sup> pants.** Zāļu importēšanas uzņēmumā nosaka par zāļu importēšanu atbildīgo amatpersonu, kuras kvalifikācija un profesionālā pieredze atbilst par zāļu ražošanu atbildīgās amatpersonas kvalifikācijai un profesionālās pieredzes kritērijiem, kas noteikti normatīvajos aktos par zāļu un veterināro zāļu ražošanu un kontroli.”

25. Izteikt 54. pantu šādā redakcijā:

“**54. pants.** Zāļu ražotājam vai importētājam ir atļauts izplatīt saražotās zāles zāļu ražotājiem vai importētājiem, licencētām zāļu lieltirgotavām, licencētām aptiekām, ārstniecības iestādēm un veterinārmedicīnas iestādēm.”

26. Papildināt 56. pantu pēc vārda “ražotājs” ar vārdiem “vai importētājs”.

27. Izteikt 61. pantu šādā redakcijā:

“**61. pants.** (1) Saņemt speciālo atļauju (licenci) zāļu ražošanai vai importēšanai ir tiesības juridiskajām personām, kurām ir nodrošināti zāļu ražošanai vai importēšanai nepieciešamie apstākļi un kontroles iespējas un kurām ir normatīvajos aktos noteiktais personāls.

(2) Saņemt speciālo atļauju (licenci) veterināro zāļu ražošanai vai importēšanai ir tiesības juridiskajām personām, kurām ir nodrošināti veterināro zāļu ražošanai vai importēšanai nepieciešamie apstākļi un kontroles iespējas, kā arī attiecīgo speciālistu līdzdalība. Licencē norāda veterinārās zāles vai zāļu formas, kuras atļauts ražot vai importēt.”

28. Papildināt likumu ar 61.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“**61.<sup>1</sup> pants.** (1) Ja zāļu un aktīvo vielu ražotāja pārbaudes rezultāti apliecina atbilstību labai ražošanas praksei, Zāļu valsts aģentūra ne vēlāk kā 90 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas izsniedz labas ražošanas prakses sertifikātu.

(2) Ja zāļu lieltirgotavas un zāļu ražotāja pārbaudes rezultāti apliecina atbilstību labai izplatīšanas praksei, Zāļu valsts aģentūra ne vēlāk kā 90 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas izsniedz labas izplatīšanas prakses sertifikātu.”

29. Papildināt 62. pantu pēc vārda “ražotājs” ar vārdiem “zāļu importētājs”.

30. 64. pantā:

aizstāt vārdus “Veselības ekonomikas centrs” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “Nacionālais veselības dienests” (attiecīgā locījumā);

papildināt pantu ar 2.<sup>2</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>2</sup>) Zāļu valsts aģentūra reģistrācijas veidlapu un tai pievienotos dokumentus izskata un lēmumu par pārbaudes veikšanu vai aktīvo vielu ražotāja, importētāja vai izplatītāja reģistrēšanu pieņem ne vēlāk kā 60 dienu laikā.”

31. Papildināt IX nodaļu ar 64.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“**64.<sup>1</sup> pants.** (1) Zāļu valsts aģentūra un Pārtikas un veterinārais dienests ne vēlāk kā 90 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas pieņem lēmumu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu zāļu vai veterināro zāļu ražošanai vai importēšanai vai par atteikumu izsniegt licenci.

(2) Zāļu valsts aģentūra un Pārtikas un veterinārais dienests ne vēlāk kā 30 dienu (izņēmuma gadījumā — ne vēlāk kā 90 dienu) laikā no iesnieguma saņemšanas dienas pieņem lēmumu par speciālās atļaujas (licences) zāļu vai veterināro zāļu ražošanai vai importēšanai pārreģistrēšanu, ja nepieciešams izdarīt izmaiņas informācijā:

- 1) par ražotajām vai importētajām zālēm, zāļu formām, vietu, kur tās ražo vai kontrolē, kā arī par kvalificēto personu;
- 2) par telpām, kas paredzētas zāļu ražošanas vai importa darbībām, par tehnisko aprīkojumu un kontroles iespējām zāļu ražošanas, kvalitātes kontroles un uzglabāšanas procesā;

- 3) attiecībā uz pētāmajām zālēm — par ražojamo vai importējamo pētāmo zāļu veidiem un formām, ražošanas un importēšanas darbībām un ražošanas procesu (kā gadījumos ar vīrusu vai netradicionālo aģentu dezaktivāciju), kā arī par vietu, kur pētāmās zāles ražo, par telpām, kas paredzētas pētāmo zāļu ražošanas vai importa darbībām, par tehnisko aprīkojumu un kontroles iespējām pētāmo zāļu ražošanas, kvalitātes kontroles un uzglabāšanas procesā un par kvalificēto personu.

(3) Zāļu valsts aģentūra un Pārtikas un veterinārais dienests ne vēlāk kā 90 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas pieņem lēmumu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavas atvēršanai (darbībai) vai par atteikumu izsniegt licenci.”

32. Papildināt pārejas noteikumus ar 26. un 27.punktu šādā redakcijā:

“26. Ministru kabinets līdz 2013. gada 31. janvārim izdara grozījumus Ministru kabineta 2011. gada 4. oktobra noteikumos Nr.758 “Kārtība, kādā izsniedz, anulē un pagarina derīguma termiņu sertifikātam veterināro zāļu izplatīšanai un reģistrē sertificēto personu”, nosakot kārtību, kādā tiek veikta kvalifikācijas novērtēšana.

27. Šā likuma 10. panta 1.<sup>1</sup> punkts stājas spēkā 2013. gada 1. jūlijā.”

33. Papildināt likumu ar informatīvu atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā redakcijā:

#### **“Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām**

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 6. novembra direktīvas 2001/82/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz veterinārajām zālēm;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 6. novembra direktīvas 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm;
- 3) Komisijas 2005. gada 8. aprīļa direktīvas 2005/28/EK, ar ko nosaka labas klīniskās prakses principus un sīki izstrādātas pamatnostādnes attiecībā uz pētāmām cilvēkiem paredzētām zālēm, kā arī prasības attiecībā uz šādu zāļu ražošanas atļauju vai importēšanu;
- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 15. decembra direktīvas 2010/84/ES, ar kuru attiecībā uz farmakovigilanci groza direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm;
- 5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija direktīvas 2011/62/ES, ar ko direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm, groza attiecībā uz to, kā novērst viltotu zāļu nokļūšanu legālas piegādes ķēdē.”

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

---

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 20.12.2012., Nr.200.

## 17. 244L/11 Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā

Izdarīt Sugu un biotopu aizsardzības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2000, 9.nr.; 2005, 20.nr.; 2006, 24.nr.; 2009, 12., 14.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 194.nr.; 2010, 102., 205.nr.; 2011, 169., 201.nr.) šādus grozījumus:

1. 4. pantā:

izteikt 18.punktu šādā redakcijā:

“18) kritērijus īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanai mežā un atjaunošanas atļaujas izsniegšanas kārtību.”;

papildināt pantu ar 19. un 20.punktu šādā redakcijā:

“19) dabas datu pārvaldības sistēmā ietvertā mikroliegumu, īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistra uzturēšanas un datu aktualizācijas un informācijas aprites kārtību;

20) mikroliegumu buferzonu noteikšanas kārtību.”

2. Aizstāt 9. panta 2.punktā vārdus “Valsts vides dienesta attiecīgajai reģionālajai vides pārvaldei (turpmāk — reģionālā vides pārvalde)” ar vārdiem “Dabas aizsardzības pārvaldei”.

3. Izteikt 14. panta ceturtās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(4) Dabas aizsardzības pārvalde, izvērtējusi šā panta pirmajā un otrajā daļā minētā izņēmuma piemērošanas iespēju un pamatotību, ņemot vērā šā panta trešajā daļā norādīto informāciju, lemj par:”.

4. Izslēgt 15. pantā vārdus “limitētos apmēros”.

5. Izteikt 22. panta tekstu šādā redakcijā:

“Katrai personai ir pienākums pieteikt Dabas aizsardzības pārvaldē īpaši aizsargājamas sugas dzīvnieka vai putna nelikumīgas sagūstīšanas vai nejaušas nogalināšanas gadījumu. Dabas aizsardzības pārvalde atbilstoši saņemtajai informācijai veic nelikumīgi sagūstīto vai nejauši bojā gājušo dzīvnieku vai putnu uzskaiti.”

6. Papildināt 23. panta otro daļu pēc vārda “medījamiem” ar vārdiem “vai nemedījamiem”.

7. Pārejas noteikumos:

aizstāt 10.punktā skaitļus un vārdus “2012. gada 31. decembrim” ar skaitļiem un vārdiem “2013. gada 30. jūnijam”;



papildināt pārejas noteikumus ar 12. un 13.punktu šādā redakcijā:

“12. Ministru kabinets līdz 2013. gada 31. decembrim izdod šā likuma 4. panta 19.punktā minētos noteikumus.

13. Ministru kabinets līdz 2013. gada 1. janvārim izdod šā likuma 4. panta 20.punktā minētos noteikumus.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 20.12.2012., Nr.200.*

## 18. 245L/11 Grozījumi likumā “Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību”

Izdarīt likumā “Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 12.nr.; 1998, 15.nr.; 2000, 10.nr.; 2003, 15.nr.; 2006, 12.nr.; 2007, 12., 21.nr.; 2008, 16.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 183.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 12. panta pirmo daļu pēc vārda “pārreģistrācijas” ar vārdiem “apturēšanas, atjaunošanas”.

2. Papildināt 14. panta pirmās daļas pirmo teikumu pēc vārda “apturēšanu” ar vārdu “atjaunošanu”.

3. Papildināt likumu ar 14.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“14.<sup>1</sup> pants.** (1) Zāļu valsts aģentūra 90 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu izsniegt speciālo atļauju (licenci) zāļu vai veterināro zāļu ražošanai, importēšanai vai lieltirgotavas atvēršanai (darbībai), kurā norādīts, ka darbības ar psihotropajām vielām un zālēm vai narkotiskajām un psihotropajām vielām un zālēm ir atļautas, vai par atteikumu izsniegt licenci.

(2) Zāļu valsts aģentūra 30 dienu laikā vai — izņēmuma gadījumos — 90 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu pārreģistrēt speciālo atļauju (licenci) zāļu vai veterināro zāļu ražošanai vai importēšanai, kurā norādīts, ka darbības ar psihotropajām vielām un zālēm vai narkotiskajām un psihotropajām vielām un zālēm ir atļautas, ja nepieciešams izdarīt izmaiņas informācijā:

- 1) par ražotajām vai importētajām zālēm, zāļu formām, vietu, kur tās ražo vai kontrolē, kā arī par kvalificēto personu;
- 2) par telpām, kas paredzētas zāļu ražošanai vai importēšanas darbībām, par tehnisko aprīkojumu un kontroles iespējām zāļu ražošanas, kvalitātes kontroles un uzglabāšanas procesā;
- 3) attiecībā uz pētāmajām zālēm — par ražojamo vai importējamo pētāmo zāļu veidiem un formām, ražošanu un importēšanas darbībām un ražošanas procesu (kā gadījumos ar vīrusu vai netradicionālo aģentu dezaktivāciju), kā arī par vietu, kur pētāmās zāles ražo, par telpām, kas paredzētas pētāmo zāļu ražošanai vai importēšanas darbībām, par tehnisko aprīkojumu un kontroles iespējām pētāmo zāļu ražošanas, kvalitātes kontroles un uzglabāšanas procesā un par kvalificēto personu.”

4. Papildināt likumu ar 21.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

**“21.<sup>2</sup> pants.** (1) Importētājs nodrošina, lai katram sūtījumam tiek pievienota eksportētājvalsts kompetentās iestādes izdota eksporta atļauja.

(2) Zāļu valsts aģentūra importētājam pieprasa šā panta pirmajā daļā minētās eksporta atļaujas kopiju, kas pievienota importa sūtījumam, ja tā attiecīgo eksporta atļauju nav saņēmusi no eksportētājvalsts kompetentās institūcijas.”

5. Aizstāt 36. panta otrajā daļā vārdu “sertificēts” ar vārdu “praktizējošs”.

6. 39. pantā:

izteikt otrās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Fiziskās personas, kuras iebrauc no valsts, kas nav Šengenas nolīguma valsts, vai izbrauc uz šādu valsti, personiskai lietošanai bez speciālas atļaujas drīkst ievest vai izvest zāles, kuru sastāvā ir II un III sarakstā iekļautās vielas, ja II sarakstā iekļautās vielas saturošas zāles paredzētas ārstniecības kursam, kas nav ilgāks par 14 dienām, bet III sarakstā iekļautās vielas saturošas zāles paredzētas ārstniecības kursam, kas nav ilgāks par 30 dienām.”;

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Latvijas pilsonim, nepilsonim un uzturēšanās atļauju saņēmušam ārzemniekam, izbraucot uz Šengenas nolīguma valsti, atļauts pārvadāt ārstēšanai nepieciešamās zāles, kuru sastāvā ir II un III sarakstā iekļautās vielas, ja attiecīgā persona saņēmusi apliecību par narkotisko vai psihotropo vielu lietošanu ārstnieciskām vajadzībām, kuru izsniedzis ārsts un apstiprinājusi Veselības inspekcija saskaņā ar normatīvajiem aktiem par medicīniskās dokumentācijas lietvedību.

(5) Fiziskā persona, kura iebrauc no valsts, kas ir Šengenas nolīguma valsts, personiskai lietošanai drīkst ievest zāles, kuru sastāvā ir II un III sarakstā iekļautās vielas, ja ir saņēmusi attiecīgās valsts kompetentās iestādes izsniegtu apliecību par narkotisko vai psihotropo vielu lietošanu ārstnieciskām vajadzībām.”

7. Izslēgt 44. panta trešajā daļā vārdus “to skaitā slēgta tipa jeb veterinārmedicīniskās aprūpes komersantu aptiekas”.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A. Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 20.12.2012., Nr.200.*

## 19. 246L/11 Grozījumi Bāriņtiesu likumā

Izdarīt Bāriņtiesu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15.nr.; 2007, 3.nr.; 2009, 2., 13., 14.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193., 205.nr.; 2011, 112., 132.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “cita rīcībnespējīga persona” (attiecīgā skaitlī un locījumā) ar vārdiem “aizgādnībā esoša persona” (attiecīgā skaitlī un locījumā), vārdus “galīgo norēķinu” — ar vārdu “galanorēķinu”.

2. Aizstāt 2. panta sestajā daļā un 70. panta ceturtajā un sestajā daļā vārdus “laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”” ar vārdiem “oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis””.

3. 16. pantā:

papildināt 5.punktu ar vārdiem “izņemot pieteikumus par rīcībnespējas ierobežošanu un pārskatīšanu un pagaidu aizgādnības nodibināšanu”;

papildināt 6.punktu pēc vārda “bērnu” ar vārdiem “un aizgādnībā esošo personu”.

4. 17. pantā:

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“3<sup>1</sup>) sniedz tiesai informāciju, kurai ir nozīme lietā par personas rīcībnespējas ierobežošanu, pagaidu aizgādnības nodibināšanu un rīcībnespējas ierobežojuma pārskatīšanu (piemēram, dokumentus par personas viedokli attiecībā uz rīcībnespējas ierobežošanu, par dzīves apstākļu pārbaudi, par citu personu viedokli, par ziņām no sociālā dienesta, ārstējošā ārsta, ārstniecības, sociālās aprūpes un rehabilitācijas iestādes, par kredītiestādē veiktajiem darījumiem un kontu atlikumiem);”;

papildināt pantu ar 7.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“7<sup>1</sup>) uzklauša aizgādnībā esošo personu ikvienā jautājumā, kas skar šīs personas intereses;”.

5. Izslēgt 20. panta 2.punktu.

6. Izslēgt 26. panta pirmās daļas 3.punktu.

7. 40. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Bāriņtiesa saskaņā ar tiesas nolēmumu par aizgādnības nodibināšanu iecel aizgādni:

- 1) personai ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, kurai rīcībnespēju ierobežojusi tiesa;
- 1<sup>1</sup>) personai, kurai tiesa nodibinājusi pagaidu aizgādnību;
- 2) personai, kurai rīcībnespēju tiesa ierobežojusi izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ;
- 3) promesošas vai pazudušas personas mantai;

- 4) mantojumam;
- 5) testamenta izpildīšanai.

(2) Bāriņtiesa aizgādņus izvēlas saskaņā ar Civillikuma 355. un 661. pantu un pārliecinās, vai izraudzītajai personai ir nepieciešamās spējas un īpašības. Bāriņtiesa noskaidro aizgādņībā esošās personas viedokli par ieceļamo aizgādni.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Ieceļot personai aizgādni, bāriņtiesa saskaņā ar tiesas nolēmumu savā lēmumā norāda, kādā apjomā aizgādnis rīkojas kopā ar aizgādņībā esošo personu un kādā patstāvīgi šīs personas vietā, kā arī lēmuma darbības termiņu, ja tāds ir noteikts tiesas nolēmumā.”;

papildināt ceturto daļu ar 3.punktu šādā redakcijā:

“(3) personīgi ieinteresēts rīkoties aizgādņībā esošās personas vietā vai kopā ar šo personu.”;

papildināt pantu ar 4.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

(4<sup>1</sup>) Pagaidu aizgādni bāriņtiesa ieceļ, ja to nosaka tiesas lēmums par pagaidu aizgādības nodibināšanu. Šādos gadījumos bāriņtiesa nekavējoties ieceļ aizgādni.”

8. 41. pantā:

aizstāt vārdus “rīcībnespējīga persona” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “aizgādņībā esošā persona” (attiecīgā locījumā);

papildināt pirmo daļu un otrās daļas ievaddaļu pēc vārda “gadījumos” ar vārdiem “ievērojot tiesas spriedumā noteikto”;

izteikt otrās daļas 7.punktu šādā redakcijā:

“(7) pārbauda, vai aizgādnis noskaidro aizgādņībā esošās personas viedokli un gribu un pārvalda mantu atbilstoši šīs personas interesēm un normatīvo aktu prasībām;”;

papildināt pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Bāriņtiesa, aizstāvot aizgādņībā esošās personas intereses:

- 1) lemj par tās laulības līguma slēgšanu saskaņā ar Civillikuma 114. pantu;
- 2) uzrauga, lai aizgādnis Civilprocesa likuma 270.<sup>2</sup> panta otrās daļas noteiktajā termiņā iesniedz tiesā pieteikumu par obligāto rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu personai ar rīcībspējas ierobežojumu, kā arī sniedz tiesai informāciju, kurai ir nozīme lietā par rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu;
- 3) informē prokuratūru, ja aizgādņa kavēšanās dēļ ir nepieciešama rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšana aizgādņībā esošās personas interesēs;
- 4) izšķir domstarpības starp aizgādņībā esošo personu un tās aizgādni un, ja nepieciešams, pieņem lēmumu. Ja aizgādņībā esošā persona vai tās aizgādnis uzskata pieņemto lēmumu par nepareizu, prasību tiesā var celt Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.”

9. Izteikt 43. panta pirmās daļas 1. un 2.punktu šādā redakcijā:

“(1) tiesa aizgādņībā esošajai personai atcēlusi rīcībspējas ierobežojumu un izbeigusi aizgādņību garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, aizgādnis iesniedzis bāriņtiesai galanorēķinu un nodevis attiecīgajai personai mantu, kas atradusies viņa pārvaldībā;

1<sup>1</sup>) tiesa aizgādņībā esošajai personai izbeigusi pagaidu aizgādņību garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ vai beidzies tiesas nolēmuma darbības termiņš par pagaidu aizgādības nodibināšanu, aizgādnis iesniedzis bāriņtiesai galanorēķinu un nodevis attiecīgajai personai mantu, kas atradusies viņa pārvaldībā;



- 2) ir zuduši apstākļi, kas bija par pamatu rīcībspējas ierobežojumam un aizgādības nodibināšanai personai izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, tiesa atcēlusi rīcībspējas ierobežojumu un izbeigusi aizgādību;”

10. Izslēgt 44. pantu.

11. Papildināt IV nodaļu ar 44.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“44.<sup>3</sup> pants. Prokuratūras informēšana par aizgādības nodibināšanu**

Bāriņtiesa informē prokuratūru par aizgādības nodibināšanu personai ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, ja tas nepieciešams šīs personas interešu aizsargāšanai. Bāriņtiesa informē prokuratūru par aizgādības nodibināšanu personām, kuras izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ draud novest sevi vai savu ģimeni trūkumā vai nabadzībā.”

12. Aizstāt 59. panta pirmajā daļā vārdus “rīcībnespējīgās personas” ar vārdiem “personas ar rīcībspējas ierobežojumu”.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A. Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 20.12.2012., Nr.200.*

## 20. 247L/11 Grozījumi Civillikumā

Izdarīt Civillikumā šādus grozījumus:

1. Izslēgt 34. pantu.

2. Izslēgt 37. pantā vārdus “izņemot gadījumus, ja izbeigtas ar adopciju nodibinātās tiesiskās attiecības”.

3. Izteikt 38. panta otro daļu šādā redakcijā:

“Tāpat aizliegta laulība aizbildnim ar aizbilstamo, iekām nav izbeigtas aizbildnības attiecības.”

4. Izteikt likuma pirmās daļas pirmās nodaļas otrās apakšnodaļas II iedaļas nosaukumu šādā redakcijā:

### **“II. Laulības noslēgšana”.**

5. Izslēgt 40. pantu.

6. Izteikt 41. pantu šādā redakcijā:

“41. Laulību noslēdz ne agrāk kā viena mēneša un ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc iesnieguma un citu laulības noslēgšanai nepieciešamo dokumentu iesniegšanas dzimtsarakstu nodaļā, ja laulības noslēgšanai nav šā likuma 32., 35., 37. un 38. pantā norādīto šķēršļu.”

7. Izslēgt 44. pantu.

8. Izteikt 45. pantu šādā redakcijā:

“45. Steidzamos gadījumos dzimtsarakstu nodaļas amatpersonai ir tiesības saīsināt šā likuma 41. pantā minēto minimālo termiņu.”

9. Izslēgt 46., 47., 48., 49. un 50. pantu.

10. Aizstāt 51. pantā vārdus “izsludināšanu izdara” ar vārdiem “tad viņus laulā”.

11. Izslēgt 52. pantu.

12. Likuma pirmās daļas pirmās nodaļas otrajā apakšnodaļā:

Izslēgt III iedaļas nosaukumu “III. Laulības noslēgšana”;

uzskatīt IV, V un VI iedaļu attiecīgi par III, IV un V iedaļu.

13. Aizstāt 53. un 54. pantā vārdu “vadītājs” ar vārdu “amatpersona”.

14. Izslēgt 55. pantu.

15. Izteikt 56. panta otro daļu šādā redakcijā:

“Dzimtsarakstu nodaļā laulā atklāti nodaļas telpās vai citā piemērotā vietā.”

16. 57. pantā:

aizstāt pirmās daļas pirmajā un otrajā teikumā vārdu “vadītājs” ar vārdu “amatpersona”;  
izslēgt otro daļu.

17. Aizstāt 60. panta pirmajā daļā vārdus “kas nav slēgta ne dzimtsarakstu nodaļā, ne pie garīdznieka” ar vārdiem “ja laulāšanu nav veikusi dzimtsarakstu nodaļas amatpersona vai garīdznieks”.

18. Izslēgt 62. pantā vārdus “bijis atzīts par rīcības nespējīgu gara slimības vai plānprātības dēļ vai arī”.

19. 74. pantā:

izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

“1) laulības iziršanas iemesls ir laulātā fiziska, seksuāla, psiholoģiska vai ekonomiska vardarbība pret laulāto, kas pieprasa laulības šķiršanu, vai pret viņa bērnu vai laulāto kopīgo bērnu;”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “pirmajā daļā” ar vārdiem un skaitļiem “pirmās daļas 2. un 3.punktā”.

20. Izteikt 79. panta 2.punktu šādā redakcijā:

“2) samērā ar viņa mantas stāvokli līdzekļus iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai.”

21. Aizstāt 80. pantā vārdus “ja pēdējais ar savām darbībām veicinājis laulības iziršanu un līdzekļi nepieciešami iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai vai uzturam” ar vārdiem “iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai”.

22. Izteikt 81. pantu šādā redakcijā:

“81. Pienākums dot līdzekļus iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai bijušajam laulātajam atkrīt, ja:

- 1) pēc laulības šķiršanas vai atzišanas par neesošu pagājis tikpat ilgs laiks, cik attiecīgi ilgusi šķirtā laulība vai kopdzīve laulībā, kas atzīta par neesošu;
- 2) bijušais laulātais devies jaunā laulībā;
- 3) bijušā laulātā ienākumi nodrošina uzturu;
- 4) bijušais laulātais izvairās iegūt līdzekļus uzturam ar savu darbu;
- 5) bijušajam laulātajam, kuram ir uzlikts pienākums uzturēt otru bijušo laulāto, nav pietiekamu iztikas līdzekļu vai viņš kļuvis darbnespējīgs;
- 6) bijušais laulātais izdarījis noziedzīgu nodarījumu pret otru bijušo laulāto vai viņa augšupējo vai lejupējo dzīvību, veselību, brīvību, mantu vai godu;
- 7) bijušais laulātais atstājis otru bijušo laulāto bezpalīdzības stāvoklī, ja bijis iespējams viņam palīdzēt;

- 8) bijušais laulātais pret kādu no šā panta 6.punktā minētajām personām ierosinājis apzināti nepatiesu apsūdzību par noziedzīgu nodarījumu;
- 9) bijušais laulātais dzīvojis izšķērdīgi vai netikumīgi;
- 10) bijušais laulātais, kuram ir uzlikts pienākums uzturēt otru bijušo laulāto, vai viņa bijušais laulātais nomirst vai tiek pasludināts par mirušu;
- 11) ir citi svarīgi iemesli.”

23. Papildināt 82. panta otrās daļas pirmo teikumu pēc vārda “tiesa” ar vārdiem “vai zvērināts notārs”.

24. Aizstāt 89. panta pirmajā daļā vārdus, skaitli un saīsinājumu “iegūst laulības laikā (91.p.)” ar vārdiem “iegūst laulības laikā kā atsevišķu mantu”.

25. Izteikt 91. panta pirmās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“Katra laulātā atsevišķa manta it sevišķi ir:”.

26. Izteikt 95. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“Gadījumā, kad laulātie dzīvo šķirti, laulātais, ja nepieciešams, var prasīt no otra laulātā samērā ar viņa mantas stāvokli līdzekļus iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai.”

27. Izslēgt 98. pantā un 109. panta trešajā daļā skaitli un saīsinājumu “(91.p.)”.

28. 114. pantā:

papildināt pantu ar jaunu trešo daļu šādā redakcijā:

“Ja kādam no laulājamiem vai laulātajiem ir ierobežota rīcībspēja, viņš laulības līgumu noslēdz pats tādā apjomā, kādā tiesa nav ierobežojusi viņa rīcībspēju, bet pārējā daļā — ar aizgādņa piekrišanu. Ja persona, kuras rīcībspēja ir ierobežota, nevar patstāvīgi rīkoties un laulājamais vai laulātais vienlaikus ir arī tās aizgādnis, par laulības līguma slēgšanu lemj bāriņtiesa.”;

uzskatīt līdzšinējo trešo daļu par panta ceturto daļu.

29. Izteikt 115. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“Laulības līgumos to slēdzējus nevar atvietot pilnvarnieki. Šos līgumus noslēdz notariālā kārtībā, personīgi klātesot vienā laikā abiem laulājamiem vai laulātajiem. Ja laulājamais ir nepilngadīgs, šos līgumus slēdz, klātesot arī viņa likumiskajam pārstāvim.”

30. Izteikt 130. panta pirmās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

“2) par savām saistībām, kas ceļas no pienākuma uzturēt vecākus vai vecvecākus;”.

31. 146. pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “ko apstiprina ārsta izziņa”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“Paternitātes pieņemums nav spēkā, ja paternitāte atzīta šā likuma 155. panta astotajā daļā noteiktajā kārtībā.”

32. Izslēgt 149. panta trešo daļu.

33. Izslēgt 151. panta otro daļu.

34. 155. pantā:

izteikt pirmās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Paternitātes atzišana notiek, ja bērna tēvs un māte personiski iesniedz kopīgu iesniegumu dzimtsarakstu nodaļā vai dzimtsarakstu nodaļai adresētu iesniegumu, uz kura notariāli apliecināts iesniedzēju paraksta īstums.”;

izslēgt trešajā daļā vārdus “vai tiesa to atzinusi par rīcības nespējīgu gara slimības vai plānprātības dēļ”;

aizstāt trešajā daļā vārdu “matē” ar vārdu “māte”;

izslēgt ceturto daļu;

papildināt pantu ar astoto daļu šādā redakcijā:

“Paternitāti var atzīt arī tad, ja bērna māte, bērna mātes vīrs vai bērna mātes bijušais vīrs un bērna bioloģiskais tēvs personiski iesniedz kopīgu iesniegumu dzimtsarakstu nodaļā vai dzimtsarakstu nodaļai adresētu iesniegumu, uz kura notariāli apliecināts iesniedzēju paraksta īstums.”

35. Izteikt 156. pantu šādā redakcijā:

“156. Paternitātes atzišanu tiesa var atzīt par neesošu tikai tad, ja persona, kas bērnu atzinusi par savu, nevar būt viņa bioloģiskais tēvs un bērnu atzinusi par savu maldības, viltus vai spaidu rezultātā.

Apstrīdēt paternitātes atzišanu var persona, kas paternitāti atzinusi, vai bērna māte divu gadu laikā, skaitot no dienas, kad viņi uzzināja par apstākļiem, kas izslēdz paternitāti.

Persona, kas sevi uzskata par bērna bioloģisko tēvu, izņemot gadījumu, kad bērns ieņemts noziedzīga nodarījuma pret tikumību un dzimumneaizskaramību rezultātā, paternitātes atzišanu var apstrīdēt divu gadu laikā no bērna piedzimšanas dienas.

Bērns pats paternitātes atzišanu var apstrīdēt pēc pilngadības sasniegšanas divu gadu laikā, skaitot no dienas, kad viņš uzzināja par apstākļiem, kas izslēdz paternitāti.

Paternitātes atzišanas apstrīdēšana ir samērojama ar bērna tiesībām uz identitāti un stabilu ģimenes vidi.

Tiesība apstrīdēt paternitātes atzišanu ir personiska. Tā nepāriet uz mirušā mantiniekiem, bet viņa celto prasību mantinieki var turpināt.”

36. Aizstāt 158. panta pirmajā daļā vārdus “par bērna tēvu” ar vārdiem “par bērna bioloģisko tēvu”.

37. Papildināt 162. panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Adoptētāja aprūpē bērnu var nodot ar bāriņtiesas lēmumu uz laiku līdz sešiem mēnešiem atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai adopcijas kārtībai.”

38. Izteikt 163. pantu šādā redakcijā:

“163. Adoptētājam jābūt vismaz divdesmit piecus gadus vecam un vismaz astoņpadsmit gadus vecākam par adoptējamo.

Nosacījumu par adoptētāja minimālo vecumu un pieļaujamo adoptētāja un adoptējamā vecuma starpību var neievērot, ja adoptē sava laulātā bērnu. Tomēr arī šajā gadījumā adoptētājam jābūt vismaz divdesmit vienu gadu vecam.

Šā panta pirmajā daļā noteiktos ierobežojumus var neievērot, ja starp adoptētāju un adoptējamo izveidojušās patiesas vecāka un bērna attiecības.

Par adoptētāju nedrīkst būt persona:

- 1) kura sodīta par tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
- 2) kura sodīta par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību, — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
- 3) kura atcelta no aizbildņa pienākumu pildīšanas to nekārtīgas pildīšanas dēļ;
- 4) kurai atņemts audžuģimenes vai viesģimenes statuss, jo tā nav pildījusi attiecīgos pienākumus atbilstoši bērna interesēm;
- 5) kurai ar tiesas spriedumu atņemtas aizgādības tiesības;
- 6) kurai tiesa ir piemērojusi Krimināllikumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus par nepieskaitāmības stāvokli izdarītu Krimināllikumā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Lai konstatētu piemērotību adopcijai, bāriņtiesa atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai adopcijas kārtībai ne ilgāk kā sešus mēnešus veic adoptētāja ģimenes izpēti.”

39. Izslēgt 164. panta 3.punktu.

40. Izteikt 165. pantu šādā redakcijā:

“165. Adoptēt reizē var vairākus bērnus. Adoptējot brāļi (pusbrāļi) un māsas (pusmāsas) nav šķirami. Bērnu interesēs pieļaujama brāļu (pusbrāļu) un māsu (pusmāsu) šķiršana, ja kādam no viņiem ir neārstējama slimība vai ir šķēršļi, kas traucē brāļus (pusbrāļus) un māsas (pusmāsas) adoptēt kopā.”

41. Izteikt 167. pantu šādā redakcijā:

“167. Aizbildnim ir tiesības adoptēt savu aizbilstamo. Adoptējot aizbilstamo, aizbildnis galanorēķinu nodod vienlaikus ar adopcijas pieteikumu bāriņtiesai. Pēc galanorēķina pieņemšanas bāriņtiesa līdz dienai, kad stājas spēkā tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu, pārstāv adoptējamā tiesības un likumiskās intereses adopcijas jautājumos.

Aizbildni no pienākumu pildīšanas atlaiž pēc tam, kad stājies spēkā tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu.”

42. Izteikt 169. pantu šādā redakcijā:

“169. Ir nepieciešams, lai adopcijai dod savu piekrišanu visi tās dalībnieki:

- 1) adoptētājs;
- 2) adoptējamais, ja viņš ir sasniedzis divpadsmit gadu vecumu;
- 3) adoptējamā vecāki, ja viņiem nav atņemtas aizgādības tiesības;
- 4) aizbildnis.

Māte piekrišanu sava bērna adopcijai nevar dot ātrāk kā sešas nedēļas pēc dzemdībām.

Piekrišanu adopcijai tās dalībnieki bāriņtiesai izsaka personīgi vai arī iesniedz to notariāla akta formā vai ar bāriņtiesā apliecinātu piekrišanu. Piekrišanu adopcijai tās dalībnieki var atsaukt līdz brīdim, kad bērns tiek nodots adoptētāju aprūpē.

Adoptējamā dzīvesvietas bāriņtiesa var lemt par piekrišanu adopcijai, ja:

- 1) aizgādību īsteno tikai viens no vecākiem, bet otrs bez svarīga iemesla liedzas dot atļauju adoptēt;



- 2) adoptējamā vecāks ir nepilngadīgs;
- 3) aizbildnis bez svarīga iemesla liedzas dot atļauju adoptēt.

Bērna adopcijai ir nepieciešams bāriņtiesas lēmums, ka adopcija ir bērna interesēs. Bāriņtiesa, pieņemot lēmumu, noskaidro adoptējamā viedokli, ja vien viņš pats spēj to formulēt, kā arī ņem vērā ziņas par adoptētāju, tai skaitā viņa personību, reliģisko pārliecību, ja tāda ir, mantisko stāvokli, sadzīves apstākļiem, spēju izaudzināt bērnu, kā arī ziņas par adoptējamo, tai skaitā viņa personību, reliģisko pārliecību, ja tāda ir, veselību, priekštecēm.”

43. Izteikt 175. pantu šādā redakcijā:

“175. Adopciju var atcelt tiesa, ja pilngadīgais adoptētais ar adoptētāju vienojušies par adopcijas atcelšanu. Izņēmuma gadījumā adopciju var atcelt arī tad, ja šādas vienošanās nav, taču pilngadīgais adoptētais pierāda, ka adopcijas rezultātā starp adoptētāju un adoptējamo nav izveidojušās patiesas vecāka un bērna attiecības. Atceļot adopciju, tā izbeidzas ar dienu, kad stājies spēkā tiesas spriedums par adopcijas atcelšanu.”

44. Izteikt 178. un 178.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“178. Kopā dzīvojoši vecāki aizgādību īsteno kopīgi.

Ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Jautājumos, kas var būtiski ietekmēt bērna attīstību, vecāki lēmumu pieņem kopīgi. Vecāku domstarpības izšķir bāriņtiesa, ja likumā nav noteikts citādi.

Vecāku kopīga aizgādība izbeidzas, kad, pamatojoties uz vecāku vienošanos vai tiesas nolēmumu, tiek nodibināta viena vecāka atsevišķa aizgādība.

178.<sup>1</sup> Tam no vecākiem, kura atsevišķā aizgādībā bērns atrodas, ir visas no aizgādības izrietošās tiesības un pienākumi.

Vecāku strīds par aizgādības tiesībām izšķirams, ņemot vērā bērna intereses un noskaidrojot bērna viedokli, ja vien viņš pats spēj to formulēt.

Ja mirst tas no vecākiem, kura atsevišķā aizgādībā atrodas bērns, kā arī tad, ja viņam nav iespējams aizgādību īstenot, to īsteno otrs vecāks, ja vien viņam nav atņemtas vai pārtrauktas aizgādības tiesības.”

45. 179. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“Vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.”;

aizstāt trešajā daļā vārdu “uztura” ar vārdu “uzturēšanas”;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.”;

aizstāt sestajā daļā vārdus “Ja ir radies strīds par uzturlīdzekļiem bērnam, tiesa” ar vārdu “Tiesa”.

46. 181. pantā:

aizstāt otrās daļas otrajā teikumā vārdus “ja bērns šķirts no viena vai no abiem vecākiem” ar vārdiem “ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem”;

aizstāt ceturtajā daļā vārdus “Vecākiem un personām, kurām ir saskarsmes tiesība attiecībā uz bērnu vai kuru aprūpē bērns atrodas” ar vārdiem “Jebkurai personai”.

47. 182. pantā:

izslēgt pirmās daļas otro teikumu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“Nosakot saskarsmes tiesības izmantošanas kārtību, tiesa var noteikt, ka zināmu laika periodu (nedēļas nogales, brīvdienas skolā, vecāku atvaļinājuma laiku u. tml.) bērns pavada pie tā vecāka, pie kura viņš nedzīvo, vai arī viņu tikšanās laiku.”;

izteikt trešās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Tiesa saskarsmes tiesības var ierobežot, turklāt, ja nepieciešams, var noteikt, ka ar bērnu drīkst tikt tikai trešās personas klātbūtnē vai noteiktā vietā, ciktāl tas atbilst bērna interesēm.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“Ja bērns ir šķirts no ģimenes, saskarsmes tiesību var ierobežot bāriņtiesa.”

48. Izteikt 183. pantu šādā redakcijā:

“183. Kamēr vecāki nodrošina bērna uzturēšanu, bērnam jāstrādā vecāku mājas darbi bez tiesībām prasīt par to kādu atlīdzību, ja vien tā viņam nav noteikti apsolīta.”

49. 186. pantā:

aizstāt pirmajā daļā skaitli un saīsinājumu “(178.<sup>1</sup> p.)” ar skaitli un saīsinājumu “(178.p.)”;

aizstāt otrās daļas 3.punktā vārdus “aizgādības tiesības piešķirtas vienam vecākam” ar vārdiem “nodibināta viena vecāka atsevišķa aizgādība”;

izslēgt otrās daļas 4.punktu;

aizstāt trešās daļas pirmajā teikumā vārdus “pastāv nokavējuma risks” ar vārdiem “pastāv risks, ka attiecībā uz bērnu var iestāties nelabvēlīgas sekas”;

papildināt pantu ar jaunu trešo daļu šādā redakcijā:

“Vecāks ar rīcībspējas ierobežojumu pārstāv bērnu mantiskajās attiecībās tādā apjomā, kādā tiesa nav ierobežojusi vecāka rīcībspēju.”;

uzskatīt līdzšinējo trešo daļu par panta ceturto daļu.

50. Aizstāt 187. panta otrajā teikumā vārdus “aprūpēt bērnu” ar vārdiem “īstenot aizgādību”.

51. Izteikt 188. pantu šādā redakcijā:

“188. Pienākums uzturēt vecākus un vajadzības gadījumā arī vecvecākus gulstas uz visiem bērniem samērā ar viņu spējām uzturēt vecākus vai vecvecākus un mantas stāvokli. Strīdus par uzturlīdzekļiem vecākiem vai vecvecākiem izšķir tiesa.

Bērnu var atbrīvot no pienākuma uzturēt vecākus vai vecvecākus, ja tiek konstatēts, ka vecāki vai vecvecāki bez dibinātiem iemesliem izvairījušies pildīt savus pienākumus pret bērnu.

Mazbērniem jāuztur katrs no vecvecākiem, ja to nevar pēdējā laulātais un bērni.”

52. Izslēgt 198. panta 5.punktu.

53. Izteikt 199. pantu šādā redakcijā:

“199. Ar tiesas spriedumu atņemtās aizgādības tiesības (200.p.) var atjaunot ar tiesas spriedumu.”

54. 200. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“Vecākam var atņemt aizgādības tiesības, ja:

- 1) viņa vainas dēļ (vecāka apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ) ir apdraudēta bērna veselība vai dzīvība;
- 2) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību un tas var apdraudēt bērna fizisko, garīgo vai tikumisko attīstību.”;

izteikt otrās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Ja aizgādība, ko varētu īstenot otrs vecāks, nepietiekami aizsargātu bērnu no apdraudējuma vai aizgādības tiesības tiek atņemtas abiem vecākiem, tiesa uzdod bāriņtiesai nodrošināt bērnam ārpusģimenes aprūpi.”

55. 203. pantā:

aizstāt pirmās daļas ievaddaļā vārdus “Bērna aprūpes tiesības vecākam tiek atņemtas” ar vārdiem “Aizgādības tiesības vecākam tiek pārtrauktas”;

papildināt pirmās daļas 4.punktu ar vārdiem “izņemot gadījumu, kad viņš kā laulātais ir devis piekrišanu tam, ka bērnu adoptē otrs laulātais.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“Pārtrauktās aizgādības tiesības vecākam atjauno, ja bāriņtiesa atzīst, ka nepastāv šā panta pirmajā daļā minētie apstākļi. Ja gada laikā no aizgādības tiesību pārtraukšanas nav iespējams tās atjaunot, bāriņtiesa lemj par prasības celšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai, izņemot gadījumu, kad aizgādības tiesības nevar atjaunot no vecāka neatkarīgu apstākļu dēļ.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“Bāriņtiesai ir tiesības lemt par prasības celšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai pirms šā panta trešajā daļā noteiktā termiņa iestāšanās, ja tas ir bērna interesēs.”

56. Izteikt 204. un 205. pantu šādā redakcijā:

“204. Ja viens no vecākiem atzīts par maksātnespējīgu, bērna mantu pārvalda otrs no vecākiem vai šim nolūkam bāriņtiesas iecelts sevišķs aizbildnis. Ja abi vecāki atzīti par maksātnespējīgiem, bērna mantas pārvaldīšanai bāriņtiesa iecel sevišķu aizbildni.

205. Ja tiek izbeigta viena vai abu vecāku maksātnespējas lieta vai atcelta aizgādība pār vecāku, bāriņtiesa lemj par sevišķā aizbildņa atcelšanu.”

57. 217. pantā:

izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

- “1) pār personām ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa (358.p.);”;

papildināt pantu ar 1.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

- “1<sup>1</sup>) pār personām ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem steidzamos gadījumos bez rīcībspējas ierobežošanas (364.<sup>2</sup> p.);”;

izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

“2) pār personām izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ vai pār personām, kuras alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ draud novest sevi vai savu ģimeni trūkumā vai nabadzībā un kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa (365.p.);”

58. Izslēgt 239. pantā vārdus “par ko aizbildnim izdod apliecību”.

59. Izteikt 355. pantu šādā redakcijā:

“355. Aizgādņus pār pilngadīgajiem pēc tiesas sprieduma ieceļ attiecīgā bāriņtiesa, kurai jānoskaidro personas viedoklis par ieceļamo aizgādni, ja vien šī persona spēj to formulēt. Bāriņtiesa par aizgādni var iecelt personas izraudzīto aizgādni, aizgādībā nododamā laulāto vai kādu no tuvākajiem radniekiem, turklāt bāriņtiesai jāievēro tās personas pēdējās gribas rīkojums, kura atstājusi viņam mantojumu.

Aizgādībā esošās personas viedoklis jāņem vērā, ja vien tas neapdraud pašas personas labklājību, veselību, dzīvību vai citas intereses. Aizgādnis, pildot aizgādņa pienākumus, noskaidro aizgādībā esošās personas viedokli, ja vien viņa spēj to formulēt, un rīkojas personas interesēs.

Aizgādībā esošās personas domstarpības ar aizgādni vispirms izšķir bāriņtiesa, bet strīdu pēc tam — tiesa.”

60. Papildināt likumu ar 356.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“356.<sup>1</sup> Persona nav ierobežojama personiskajās nemantiskajās tiesībās, lai tā varētu aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses iestādēs un tiesā saistībā ar tās rīcībspējas un brīvības ierobežojumiem, domstarpībām, strīdiem ar aizgādni un aizgādņa ieceļšanu un atcelšanu.”

61. Izteikt likuma pirmās daļas ceturtās nodaļas otrās apakšnodaļas II sadaļas nosaukumu šādā redakcijā:

**“II. Aizgādība pār personām ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem”**

62. Izteikt 357. pantu šādā redakcijā:

“357. Ja personai ir garīga rakstura vai citi veselības traucējumi, tās rīcībspēju var ierobežot, ja tas nepieciešams šīs personas interesēs un ir vienīgais veids, kā tās aizsargāt. Šādā gadījumā personai nodibināma aizgādība.”

63. Izslēgt 358. pantu.

64. Papildināt likumu ar 358.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“358.<sup>1</sup> Rīcībspēja personai ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem var tikt ierobežota tādā apjomā, kādā tā nespēj saprast savas darbības nozīmi vai nespēj savu darbību vadīt.

Tiesa, izvērtējot personas spējas, vispirms nosaka, vai un kādā apjomā aizgādnis ar aizgādībā esošo rīkojas kopā, un tikai pēc tam — vai un kādā apjomā aizgādnis rīkosies patstāvīgi.”

65. Izteikt 359., 360., 361. un 362. pantu šādā redakcijā:

“359. Garīga rakstura vai citi veselības traucējumi ir savienoti ar tiesiskām sekām tikai tad, ja personas rīcībspēju ierobežojusi tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

360. Ja tiesa ierobežo personas rīcībspēju garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, tā paziņo par to bāriņtiesai, kas pēc vajadzības ieceļ pār šo personu vienu vai vairākus aizgādņus, kam

uzdod rīkoties tiesas noteiktajā apjomā.

Aizgādnis palīdz aizgādībā esošajam apgūt prasmes un spējas, kas nepieciešamas, lai viņš varētu atjaunot savu rīcībspēju.

Aizgādnis nodrošina aizgādībā esošās personas kopšanu, tomēr viņam nav pienākuma pašam kopt šo personu.

361. Tādas aizgādībā esošās personas darbības, kurai ir garīga rakstura vai citi veselības traucējumi, atzīstamas par spēkā neesošām, ja tās veiktas tiesas noteiktā rīcībspējas ierobežojuma apjomā.

362. Darbība, ko persona ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem izdarījusi pirms aizgādības nodibināšanas, ir spēkā.”

66. Izslēgt 363. un 364. pantu.

67. Papildināt likumu ar 364.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

“364.<sup>1</sup> Personai noteikto rīcībspējas ierobežojumu pārskata Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesas spriedums par rīcībspējas ierobežojumu ir spēkā līdz brīdim, kad tiek pieņemts cits tiesas nolēmums šajā jautājumā. Tiesas spriedumu par rīcībspējas ierobežojumu var pārskatīt jebkurā brīdī, bet ne retāk kā reizi septiņos gados no tā spēkā stāšanās dienas.

Ja tiesa atceļ personai noteikto rīcībspējas ierobežojumu, tā uzdod bāriņtiesai atbrīvot aizgādņus no attiecīgo pienākumu pildīšanas pēc tam, kad viņi iesnieguši galanorēķinu un nodevuši šai personai mantu, kas atradusies viņu pārvaldībā.”

68. Papildināt likumu ar Pirmās daļas ceturtās nodaļas otrās apakšnodaļas II<sup>1</sup> sadaļu šādā redakcijā:

#### **“II<sup>1</sup> Pagaidu aizgādība**

364.<sup>2</sup> Personai, kurai ir garīga rakstura vai citi veselības traucējumi un kura nespēj saprast savas darbības nozīmi vai nespēj savu darbību vadīt, tiesa var nodibināt pagaidu aizgādību bez rīcībspējas ierobežojuma Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, ja:

- 1) tas steidzami nepieciešams personas interesēs;
- 2) traucējumi ir pārejoši;
- 3) persona ar savu aktīvo darbību nespēj radīt sev kaitējumu.

Tiesa pagaidu aizgādību nodibina uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus.

Pagaidu aizgādību nodibina, ja tas ir vienīgais veids, kā aizsargāt personas intereses.

Tiesa, nodibinot pagaidu aizgādību, nosaka aizgādņa pienākumu vest tikai noteiktas lietas. Noteiktu lietu vešana saistāma ar personas neatliekamam lietu kārtošanu vai personas pamatvajadzību vai kopšanas nodrošināšanu.

Pagaidu aizgādni ieceļ bāriņtiesa.

364.<sup>3</sup> Pagaidu aizgādība izbeidzas:

- 1) ar tiesas nolēmumā noteikto termiņu;
- 2) ar tiesas nolēmumu par pagaidu aizgādības izbeigšanu;
- 3) rīcībspējas ierobežošanas lietās — ar cita nolēmuma par pagaidu aizgādības nodibināšanu vai ar sprieduma spēkā stāšanos attiecīgajā lietā.

Ja pagaidu aizgādība izbeidzas, bāriņtiesa atbrīvo aizgādņus no attiecīgo pienākumu pildīšanas pēc tam, kad viņi iesnieguši galanorēķinu un nodevuši no aizgādības atbrīvotajai personai mantu, kas atradusies viņu pārvaldībā.”

69. Izteikt 365. un 366. pantu šādā redakcijā:

“365. Personām, kas, izlaidīgi vai izšķērdīgi dzīvojot, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ draud novest sevi vai savu ģimeni trūkumā vai nabadzībā, tiesa nosaka rīcībspējas ierobežojumu un nodibina aizgādību Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

366. Nosakot rīcībspējas ierobežojumu un nodibinot aizgādību, tiesa šā likuma 365. pantā minētajai personai atņem rīcību un pārvaldību pār viņas mantu tādā apjomā, kāds nepieciešams šīs personas mantas pārvaldībai un ar ģimenes uzturēšanu saistīto izdevumu segšanai. Tiesa, ierobežojot rīcībspēju un nodibinot aizgādību, vispirms nosaka, vai aizgādnis ar aizgādībā esošo rīkojas kopā, un pēc tam — vai aizgādnis rīkojas patstāvīgi, un uzdod attiecīgajai bāriņtiesai iecelt vienu vai vairākus aizgādņus.”

70. Izteikt 368. pantu šādā redakcijā:

“368. Darbība, ko šā likuma 365. pantā minētā persona izdarījusi pirms rīcībspējas ierobežošanas, ir spēkā un saista.”

71. Izteikt 369. pantu šādā redakcijā:

“369. Aizgādība par šā likuma 365. pantā minēto personu turpinās līdz tam laikam, kad vairs nav šaubu, ka tā galīgi grozījusi savu dabu un dzīvesveidu, un kamēr to nav pārskatījusi tā pati tiesa, kas ierobežojusi rīcībspēju un nodibinājusi aizgādību. Tiesas spriedums par aizgādības nodibināšanu ir spēkā līdz brīdim, kad tiek pieņemts cits tiesas nolēmums šajā jautājumā. Tiesas spriedumu par aizgādības nodibināšanu var pārskatīt jebkurā brīdī, bet ne retāk kā reizi septiņos gados no tā spēkā stāšanās dienas.”

72. Aizstāt 394. panta pirmajā daļā vārdus, skaitli un saīsinājumu “bērnu uztura (179.p.) izdevumi” ar vārdiem, skaitli un saīsinājumu “uzturlīdzekļi bērnam (179.p.)”.

73. Izteikt 420. un 421. pantu šādā redakcijā:

“420. Testamentu var taisīt katra persona, izņemot nepilngadīgos.

Nepilngadīgie, ja viņi sasnieguši 16 gadu vecumu, var taisīt testamentu par savu brīvo mantu (195.p.).

Testamentu var taisīt arī tie, kas atrodas aizgādībā.

421. Kas nespēj paust savu gribu, tas nespēj taisīt testamentu.”

74. Aizstāt 448. panta 1.punktā vārdus “garā slimie” ar vārdiem “personas ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem”.

75. Izteikt 617. pantu šādā redakcijā:

“617. Par testamenta izpildītāju nevar iecelt personu, kurai tiesa nodibinājusi aizgādību, un nepilngadīgo.”

76. Aizstāt 654. panta otrajā teikumā vārdus “vai kļūst nedziedināmi garā slimis” ar vārdiem “vai zaudē spēju izteikt savu gribu”.

77. 690. pantā:

izteikt otro un trešo teikumu šādā redakcijā:

“Tāda vietniecība ir nepieciešama, ja pats mantot aicinātais ir persona ar rīcībspējas



ierobežojumu vai nepilngadīgais. Nepilngadīgo vietā viņu gribu izteic vecāki vai aizbildņi, personu ar rīcībspējas ierobežojumu vietā — aizgādņi kopā ar attiecīgo personu vai patstāvīgi, bet juridisko personu vietā — to likumiskie pārstāvji.”;

izslēgt ceturto teikumu.

78. Aizstāt 906. pantā vārdus “kļūst garā slimš” ar vārdiem “zaudējis spēju izteikt savu gribu”.

79. Izteikt 1026. panta 3.punktu šādā redakcijā:

“3) personas ar rīcībspējas ierobežojumu, kad tām nav tiesību patstāvīgi rīkoties;”.

80. Izteikt 1405. pantu šādā redakcijā:

“1405. Lai darījumam būtu tiesīgs spēks, ir vajadzīgs, lai tā dalībniekiem būtu tiesībspēja un rīcībspēja šā darījuma taisīšanai; pretējā gadījumā darījums nav spēkā.”

81. Izteikt 1408. pantu šādā redakcijā:

“1408. Rīcībspējas trūkst nepilngadīgajiem.

Personas, kas atrodas aizgādībā garīga rakstura traucējumu vai citu veselības traucējumu dēļ vai arī izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, ir rīcībnespējīgas tiesas noteiktā rīcībspējas ierobežojuma apjomā.”

82. Izteikt 1409. pantu šādā redakcijā:

“1409. Tiesiski darījumi, ko taisījušas rīcībspējīgas personas nesamaņas stāvoklī vai nespējot saprast savas darbības nozīmi vai nespējot savu darbību vadīt, nav spēkā.”

83. Izteikt 1411. pantu šādā redakcijā:

“1411. Personas, kurām trūkst rīcībspējas un kurām nodibināta aizgādība, tiesiskos darījumos pārstāv to vecāki, aizbildņi, kā arī aizgādņi. Aizgādņi pārstāv aizgādībā esošo kopā ar to vai patstāvīgi.”

84. Aizstāt 1501. panta pirmajā daļā vārdus “garā slimie” ar vārdiem “personas ar garīga rakstura traucējumiem”.

85. 1522. pantā:

aizstāt vārdu “savkārt” ar vārdu “savukārt”;

aizstāt vārdus “pēc tam, kad viņš kļuvis nedziedināmi garā slimš” ar vārdiem “pēc tam, kad viņš zaudējis spēju izteikt savu gribu”.

86. Izteikt 1637. pantu šādā redakcijā:

“1637. Par tiesību aizskārumu nav vainojami bērni līdz septiņiem gadiem, kā arī personas ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, kas nav spējušas saprast savas darbības nozīmi vai nav spējušas vadīt savu darbību.

Par tiesību aizskārumu nav vainojamas rīcībspējīgas personas, kas to izdarījušas nesamaņas stāvoklī vai nespējot saprast savas darbības nozīmi vai nespējot vadīt savu darbību. Par tiesību aizskārumu ir vainojamas personas, kas pašas sevi novedušas šādā stāvoklī ar alkoholiskiem dzērieniem vai citiem līdzekļiem.”

87. Izteikt 1780. panta pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Zaudējumi, ko nodarījis bērns līdz septiņiem gadiem, persona ar garīga rakstura traucējumiem, kura nav spējusi saprast savas darbības nozīmi vai nav spējusi vadīt savu darbību, vai arī rīcībspējīga persona nesamaņas stāvoklī vai nespējot saprast savas darbības nozīmi vai nespējot vadīt savu darbību, jāatlīdzina no šo personu mantas, ciktāl tas neatņem šīm personām to uzturlīdzekļus.”

88. Aizstāt 2026. pantā skaitli “585.” ar skaitli “855.”

89. Papildināt Ceturtās daļas astoņpadsmitās nodaļas pirmo apakšnodaļu ar III<sup>1</sup> sadaļu šādā redakcijā:

### **“III<sup>1</sup> Nākotnes pilnvarojums**

2317.<sup>1</sup> Ar nākotnes pilnvarojumu pilnvarotājs uzdod pilnvarniekam pārzināt viņa lietas gadījumā, ja pilnvarotājs veselības traucējumu vai arī citu iemeslu vai apstākļu dēļ nespēs saprast savas darbības nozīmi un nespēs vadīt savu darbību.

Pilnvarniekam jādarbojas pilnvarotāja interesēs.

2317.<sup>2</sup> Nākotnes pilnvarojuma līgumu taisa notariālā akta formā, personīgi klāt esot pilnvarotājam un pilnvarniekam, un reģistrē Notariāta likumā noteiktajā kārtībā.

2317.<sup>3</sup> Nākotnes pilnvarojuma līgums stājas spēkā tā noslēgšanas dienā, bet pilnvarnieks savu darbību ir pilnvarots uzsākt ar brīdi, kad speciālajos likumos noteiktajā kārtībā konstatēts un reģistrēts tāds pilnvarotāja stāvoklis vai juridisks fakts, kura dēļ viņš uz laiku vai pastāvīgi nespēj saprast savas darbības nozīmi un nespēj vadīt savu darbību.

2317.<sup>4</sup> Tiesa var apturēt pilnvarnieka tiesību pārstāvēt pilnvarotāju, ja tiek konstatēts, ka pilnvarnieks savus pienākumus nemaz nepilda vai arī pilda pretēji pilnvarotāja interesēm. Pilnvarnieka tiesības apturēšana reģistrējama Notariāta likumā noteiktajā kārtībā.

2317.<sup>5</sup> Nākotnes pilnvarojums izbeidzas šā likuma 2312. pantā noteiktajos gadījumos.

2317.<sup>6</sup> Nākotnes pilnvarojuma tālākdošana citai personai ir aizliegta.

2317.<sup>7</sup> Nākotnes pilnvarniekam ir tiesība atsaukt citas pilnvarotāja izdotās pilnvaras tajā apjomā, kādā nākotnes pilnvarnieks ir tiesīgs darboties.”

90. Papildināt 2347. panta pirmo daļu ar vārdiem “un atlīdzība (mantiska kompensācija) par morālo kaitējumu”.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 29. novembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

---

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 20.12.2012., Nr.200.

## 21. 248L/11 Ēku energoefektivitātes likums

### 1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **ēkas energoefektivitāte** — relatīvs enerģijas daudzums, kas raksturo konkrētās ēkas apkurei, ventilācijai, dzesēšanai, apgaismojumam un karstā ūdens apgādei nepieciešamās enerģijas patēriņu ēkas tipam raksturīgos ekspluatācijas apstākļos;
- 2) **ēkas energosertifikācija** — process, kurā nosaka ekspluatējamās ēkas vai tās daļas energoefektivitāti un izsniedz ēkas energosertifikātu vai nosaka projektējamās, rekonstruējamas vai renovējamas ēkas vai tās daļas plānoto energoefektivitāti un izsniedz ēkas pagaidu energosertifikātu;
- 3) **ēkas inženiertehniskā sistēma** — tehniskā aprīkojuma kopums, kas atsevišķi vai kopējā sistēmā nodrošina ēkas vai ēkas daļas apkuri, ventilāciju, dzesēšanu, apgaismojumu un karstā ūdens apgādi;
- 4) **gaisa kondicionēšanas sistēma** — tādu sastāvdaļu kombinācija, kuras nodrošina telpu mikroklimata uzturēšanu, tostarp kontrolējot vai samazinot temperatūru;
- 5) **neatkarīgs eksperts** — energoauditors vai cita persona, kas ir tiesīga veikt energosertifikāciju un pārbaudīt apkures sistēmas un gaisa kondicionēšanas sistēmas;
- 6) **gandrīz nulles enerģijas ēka** — paaugstinātas energoefektivitātes klases ēka, kuras energoapgādei izmanto augstas efektivitātes sistēmas.

### 2. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir veicināt energoresursu racionālu izmantošanu, uzlabojot ēku energoefektivitāti, kā arī informējot sabiedrību par ēku enerģijas patēriņu.

### 3. pants. Likuma darbības joma

(1) Likums nosaka:

- 1) ekspluatējamu ēku minimālās energoefektivitātes prasības;
- 2) projektējamu, rekonstruējamu vai renovējamu ēku minimālās energoefektivitātes prasības;
- 3) ēku energosertifikācijas, apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes prasības.

(2) Šā likuma prasības nepiemēro ēkām:

- 1) kurām enerģiju neizmanto iekštelpu mikroklimata regulēšanai;
- 2) kuras ir kultūras pieminekļi vai kurās atrodas kultūras pieminekļi, kā arī kultūras pieminekļu teritorijās esošām ēkām, ja likuma prasību izpilde apdraud šo kultūras pieminekļu saglabāšanu vai pazemina to kultūrvēsturisko vērtību;
- 3) kuras projektētas un būvētas dievkalpojumiem un citām reliģiskām darbībām;
- 4) kuras projektētas un būvētas izmantošanai tikai siltajā gadalaikā (piemēram, vasarnīcas);
- 5) kuru kopējā apkurināmā platība ir mazāka par 50 kvadrātmetriem.

#### **4. pants. Energoefektivitātes minimālās prasības**

(1) Energoefektivitātes minimālās prasības ekspluatējamām ēkām, proti, ēkas energoefektivitātes pieļaujamo līmeni, kuru pārsniedzot ēkas īpašniekam ir pienākums veikt energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, nosaka citi normatīvie akti.

(2) Energoefektivitātes minimālās prasības projektējamām ēkām attiecībā uz to ārējo norobežojošo konstrukciju būvelementu siltuma caurlaidību un inženiertehniskajām sistēmām, kā arī ēkas energoefektivitātes pieļaujamo līmeni nosaka citi normatīvie akti.

(3) Energoefektivitātes minimālās prasības rekonstruējamām vai renovējamām ēkām attiecībā uz to ārējo norobežojošo konstrukciju būvelementu siltuma caurlaidību un inženiertehniskajām sistēmām, kā arī ēkas energoefektivitātes pieļaujamo līmeni nosaka citi normatīvie akti. Energoefektivitātes minimālās prasības rekonstruējamām vai renovējamām ēkām piemēro, ja:

- 1) būvniecības ieceres dokumentācijā ēkas ārējā norobežojošā konstrukciju būvelementa pārbūve skar vairāk nekā 25 procentus no šā būvelementa virsmas;
- 2) veic ēkas inženiertehnisko sistēmu rekonstrukciju vai renovāciju.

(4) Šā panta trešajā daļā minētās energoefektivitātes minimālās prasības rekonstruējamām vai renovējamām ēkām nepiemēro, ja šo prasību piemērošana nav tehniski vai funkcionāli iespējama vai nav ekonomiski pamatota.

#### **5. pants. Augstas efektivitātes sistēmu izmantošana**

(1) Projektējot ēkas, izvērtē iespēju tajās izmantot šādas augstas efektivitātes sistēmas:

- 1) decentralizētas energoapgādes sistēmas, kurās izmanto atjaunojamus energoresursus;
- 2) sistēmas, kurās izmanto koģenerāciju vienlaicīgai siltumenerģijas un elektroenerģijas vai mehāniskās enerģijas ražošanai;
- 3) sistēmas, kurās izmanto siltumsūkņus, kas, mainot siltuma dabisko plūsmu, pārveda siltumu no dabiskās vides uz ēkām vai ēku inženiertehniskajām sistēmām;
- 4) centralizētas siltumapgādes vai centralizētas dzesēšanas sistēmas, īpaši tādas, kurās izmanto atjaunojamus energoresursus un kuras, pievadot enerģiju no centrālā enerģijas ražošanas avota, izmantojamas vairākām ēkām vai teritorijām.

(2) Ja rekonstruējamām vai renovējamām ēkām plānots pārbūvēt ēkas inženiertehniskās sistēmas, izvērtē augstas efektivitātes sistēmu izmantošanas iespējas.

(3) Izvērtējot augstas efektivitātes sistēmu izmantošanas iespējas, norāda šo sistēmu izmantošanas tehniskos, vides un ekonomiskos apsvērumus.

(4) Augstas efektivitātes sistēmu izmantošanas novērtējumu iekļauj būvprojektā, ja šāda analīze nav veikta vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentos vai arī pašvaldība nav paredzējusi ierobežojumus attiecīgās augstas efektivitātes sistēmas izmantošanai.

#### **6. pants. Ēkas energoefektivitātes novērtēšana**

(1) Ekspluatējamām ēkām neatkarīgs eksperts novērtē aprēķināto un izmērīto energoefektivitāti.

(2) Projektējamām, rekonstruējamām un renovējamām ēkām neatkarīgs eksperts novērtē aprēķināto energoefektivitāti.

(3) Novērtējot ēkas energoefektivitāti, ņem vērā:

- 1) norobežojošo konstrukciju siltumvadītspēju;
- 2) apkures sistēmu un dzesēšanas sistēmu;
- 3) karstā ūdens apgādes sistēmu;
- 4) gaisa kondicionēšanas sistēmu;

- 5) iebūvētās apgaismes sistēmas;
- 6) ventilāciju un gaisa caurlaidību;
- 7) atrašanās vietu un orientāciju pret debess pusēm;
- 8) saules ietekmi;
- 9) ārējos klimatiskos apstākļus un iekšējo mikroklimatu;
- 10) iekšējās slodzes.

(4) Ēkas daļas energoefektivitāti novērtē atbilstoši šā panta nosacījumiem, ja ēkas daļai ir individuāla energonesēja vai siltumenerģijas uzskaitē.

(5) Ēkas energoefektivitāti novērtē saskaņā ar ēkas energoefektivitātes aprēķina metodi. Ēkas energoefektivitātes aprēķina metodi nosaka Ministru kabinets.

## **7. pants. Ēkas energosertifikācija**

(1) Ēkas energosertifikāciju veic:

- 1) projektējamai, rekonstruējamai vai renovējamai ēkai, lai to pieņemtu ekspluatācijā vai pārdotu;
- 2) ēkas daļai projektējamā, rekonstruējamā vai renovējamā ēkā, lai pārdotu šo ēkas daļu, ja tai ir paredzēta individuāla energonesēja vai siltumenerģijas uzskaitē;
- 3) ekspluatējamai ēkai, lai to pārdotu, izīrētu vai iznomātu, ja energosertifikāciju pieprasa pircējs, īrnieks vai nomnieks;
- 4) ekspluatējamās ēkas daļai, kuras apkurināmā platība pārsniedz 50 kvadrātmetrus, lai to pārdotu, izīrētu vai iznomātu, ja energosertifikāciju pieprasa pircējs, īrnieks vai nomnieks un ja šai ēkas daļai ir individuāla energonesēja vai siltumenerģijas uzskaitē;
- 5) valsts vai pašvaldības īpašumā esošai ekspluatējamai publiskai ēkai, kuras apkurināmā platība pārsniedz 250 kvadrātmetrus;
- 6) gadījumos, kad ēkas īpašnieks ir pieņēmis lēmumu par ēkas energosertifikāciju.

(2) Ekspluatējamās ēkas energosertifikācija nav jāveic, lai pārdotu, izīrētu vai iznomātu to ēkas daļu, kurai nav individuāla energonesēja vai siltumenerģijas uzskaites.

(3) Ēku energosertifikācijas kārtību nosaka Ministru kabinets.

## **8. pants. Ēkas energosertifikātā un ēkas pagaidu energosertifikātā iekļaujamās ziņas un energosertifikāta derīguma termiņš**

(1) Ēkas energosertifikātā iekļauj:

- 1) ēkas energoefektivitātes novērtējumu aprēķinātajai energoefektivitātei;
- 2) ēkas energoefektivitātes novērtējumu izmērītajai energoefektivitātei;
- 3) ziņas par ēku un ēkas raksturojumu;
- 4) ziņas par ēkas energosertifikāta izdevēju.

(2) Ēkas pagaidu energosertifikātā iekļauj:

- 1) ēkas energoefektivitātes novērtējumu aprēķinātajai energoefektivitātei;
- 2) ziņas par ēku un ēkas raksturojumu;
- 3) ziņas par ēkas pagaidu energosertifikāta izdevēju.

(3) Ēkas energosertifikātā vai ēkas pagaidu energosertifikātā iekļauj informāciju par ēkas energoefektivitātes klasi, atsauces rādītājus, pēc kuriem ēkas īpašniekam, īrniekam vai nomniekam būtu iespēja salīdzināt ēkas energoefektivitāti.

(4) Novērtējot ēkas daļu, šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētās ziņas norāda par attiecīgo ēkas daļu.

(5) Energoefektivitāti uzlabojošus pasākumus izstrādā, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz telpu gaisa kvalitāti un komforta līmeni.

(6) Ēkas energosertifikātam pievieno pārskatu, norādot tajā ekonomiski pamatotus energoefektivitāti uzlabojošus pasākumus, kuru īstenošanas izmaksas ir rentablas paredzamajā (plānotajā) kalpošanas laikā.

(7) Ēkas energosertifikāta derīguma termiņš ir 10 gadi, ēkas pagaidu energosertifikāta derīguma termiņš ir divi gadi. Ēkas energosertifikāts vai ēkas pagaidu energosertifikāts zaudē spēku, ja ēkai vai ēkas daļai tiek izsniegts jauns ēkas energosertifikāts vai jauns ēkas pagaidu energosertifikāts.

(8) Ēkas energosertifikāta un ēkas pagaidu energosertifikāta paraugu, reģistrācijas kārtību, ēku energoefektivitātes salīdzinošo vērtēšanas sistēmu nosaka Ministru kabinets.

### **9. pants. Ēku energoefektivitātes klases**

(1) Ēku energoefektivitātes klasifikācijas sistēmā atkarībā no energoresursu patēriņa ēkas tiek iedalītas šādi:

- 1) pamata energoefektivitātes klases ēkas;
- 2) paaugstinātas energoefektivitātes klases ēkas.

(2) Pamata energoefektivitātes klases ēku grupā ietilpst:

- 1) jaunbūves, kuras projektētas atbilstoši normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām attiecībā uz projektējamu ēku energoefektivitātes līmeni;
- 2) rekonstruētas vai renovētas ēkas, kuras atbilst normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām attiecībā uz rekonstruējamu vai renovējamu ēku energoefektivitātes līmeni;
- 3) ekspluatējamās ēkas, kuras atbilst normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām attiecībā uz ekspluatējamu ēku energoefektivitātes līmeni.

(3) Paaugstinātas efektivitātes klases ēku grupā ietilpst ēkas, kuras pārsniedz normatīvajos aktos izvirzīto projektējamu, rekonstruējamu vai renovējamu ēku energoefektivitātes prasību līmeni.

(4) Ēkas atbilstību ēku energoefektivitātes klasei nosaka, veicot ēkas energosertifikāciju.

(5) Ēku energoefektivitātes klasifikācijas sistēmu nosaka Ministru kabinets.

### **10. pants. Paaugstinātas energoefektivitātes klases ēkas**

(1) Mērķus paaugstinātas energoefektivitātes klases ēku būvniecībai un esošo ēku rekonstruēšanai par paaugstinātas energoefektivitātes klases ēkām nosaka politikas plānošanas dokumentos.

(2) Finansiālos un cita veida atbalsta pasākumus paaugstinātas energoefektivitātes klases ēku būvniecībai un esošo ēku rekonstruēšanai par paaugstinātas energoefektivitātes klases ēkām nosaka citi normatīvie akti.

(3) Ministru kabinets nosaka energoefektivitātes prasības un augstas efektivitātes sistēmu izmantošanas prasības gandrīz nulles enerģijas ēkām.

### **11. pants. Apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaude**

(1) Efektivitātes un jaudas samērojamību novērtē:

- 1) apkures sistēmām, kuru apkures katlu lietderīgā nominālā jauda (ražotāja noteiktā un garantētā maksimālā siltuma atdeve kilovatos, ko var piegādāt nepārtrauktas darbības laikā, ievērojot ražotāja norādīto lietderīgo efektivitāti) ir lielāka par 20 kilovatiem;



- 2) gaisa kondicionēšanas sistēmām, kuru lietderīgā nominālā jauda ir lielāka par 12 kilovatiem.

(2) Par apkures sistēmas vai gaisa kondicionēšanas sistēmas pārbaudi neatkarīgs eksperts sastāda pārbaudes aktu, iekļaujot tajā pārbaudes rezultātus un ieteikumus pārbaudītās sistēmas energoefektivitātes uzlabošanai, ja attiecīgu pasākumu īstenošanas izmaksas ir rentablas paredzamajā (plānotajā) kalpošanas laikā. Aktu pievieno ēkas energosertifikātam, ja tiek veikta ēkas energosertifikācija.

(3) Pārbaudes kārtību un termiņus apkures sistēmām, kuru apkures katlu lietderīgā nominālā jauda ir lielāka par 20 kilovatiem, un gaisa kondicionēšanas sistēmām, kuru lietderīgā nominālā jauda ir lielāka par 12 kilovatiem, nosaka Ministru kabinets.

## 12. pants. Neatkarīgi eksperti

(1) Ēku energosertifikāciju, apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudi ir tiesīga veikt persona ar atbilstošu kompetenci — neatkarīgs eksperts.

(2) Veicot ēkas energosertifikāciju, apkures sistēmas un gaisa kondicionēšanas sistēmas pārbaudi, neatkarīgs eksperts izmanto attiecīgā darba izpildei nepieciešamās metodes un piemērojamās standartus, kā arī veic aprēķiniem nepieciešamo datu kvalitātes kontroli, lai nodrošinātu aprēķinu rezultātu pareizību un novērtējuma objektivitāti un ticamību. Energosertifikācijas un pārbaudes dokumentāciju glabā 10 gadus.

(3) Neatkarīgs eksperts nepieļauj rīcību, kas pasūtītāja vai citas personas interesēs varētu mazināt iegūto rezultātu pareizību, novērtējuma objektivitāti un ticamību.

(4) Neatkarīga eksperta kompetences prasības un kompetences apliecināšanas kārtību, neatkarīga eksperta reģistrācijas un uzraudzības kārtību, kā arī neatkarīgu ekspertu reģistra datu saturu un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

## 13. pants. Ēkas īpašnieka pienākumi un tiesības

(1) Ēkas īpašnieks:

- 1) šajā likumā noteiktajos gadījumos nodrošina ekspluatējamās ēkas vai tās daļas un projektējamās ēkas energosertifikāciju, kā arī apkures sistēmas un gaisa kondicionēšanas sistēmas pārbaudi;
- 2) nodrošina ekspluatējamās ēkas atbilstību minimālajām ēku energoefektivitātes prasībām;
- 3) ja ēka pieder valstij vai pašvaldībai, nodrošina, lai ēkas energosertifikāts vai ēkas pagaidu energosertifikāts tiktu izvietots apmeklētājiem redzamā vietā;
- 4) sludinājumā par ēkas vai tās daļas pārdošanu, izīrēšanu vai iznomāšanu norāda ēkas vai tās daļas energoefektivitātes rādītājus, ja šajā likumā noteiktajā kārtībā ēkai ir veikta energosertifikācija;
- 5) ja ēka ir dzīvojamā māja, pievieno dzīvojamās mājas lietai saskaņā ar šo likumu sagatavotos dokumentus (piemēram, ēkas energosertifikātu, atzinumus).

(2) Ēkas īpašnieks normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un apmērā ir tiesīgs saņemt Eiropas Savienības fondu, valsts un pašvaldību līdzfinansējumu ēkas energosertifikācijai, kā arī ēkas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.

## 14. pants. Citu personu tiesības un pienākumi

(1) Ekspluatējamās ēkas vai tās daļas pircējs, īrnieks vai nomnieks vai projektējamās ēkas pircējs ir tiesīgs iepazīties ar ēkas energosertifikātu vai ēkas pagaidu energosertifikātu, ja attiecīgās ekspluatējamās ēkas vai tās daļas vai projektējamās ēkas energosertifikācija ir paredzēta saskaņā ar šā likuma prasībām.

(2) Eksploatējamās ēkas vai tās daļas vai projektējamās ēkas pircējs ir tiesīgs iepazīties ar ēkas energosertifikātu vai ēkas pagaidu energosertifikātu un saņemt to pēc ēkas vai tās daļas iegādes, ja attiecīgās eksploatējamās ēkas vai tās daļas vai projektējamās ēkas energosertifikācija ir paredzēta saskaņā ar šā likuma prasībām un ja attiecīgais dokuments nav pievienots dzīvojamās mājas lietai.

### **15. pants. Par ēku energoefektivitāti atbildīgās ministrijas kompetence**

(1) Ēku energoefektivitātes vispārējo pārraudzību un koordināciju veic Ekonomikas ministrija.

(2) Ekonomikas ministrija:

- 1) izstrādā un īsteno ēku energoefektivitātes politiku;
- 2) uztur ēku energosertifikācijas, apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes administrēšanai nepieciešamās informācijas sistēmas;
- 3) veic pasākumus, lai informētu sabiedrību par dažādām metodēm un praksi, kā arī izstrādā un administrē atbalsta instrumentus, kas kalpo ēku energoefektivitātes palielināšanai;
- 4) veic pasākumus, kas veicina ēku renovāciju un zema vai gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku būvniecību;
- 5) veic pasākumus, lai lietotājiem tiktu sniegti ieteikumi attiecībā uz apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudi un to efektivitātes uzlabošanu;
- 6) veic citus normatīvajos aktos vai politikas plānošanas dokumentos noteiktos ar ēku energoefektivitātes politiku saistītos uzdevumus.

### **Pārejas noteikumi**

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Ēku energoefektivitātes likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2008, 9.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 43.nr.).

2. Līdz 2015. gada 9. jūlijam šā likuma 7. panta pirmās daļas 5.punktā noteikto ēku energosertifikāciju veic eksploatējamām valstij vai pašvaldībai piederošām publiskām ēkām, kuru apkurināmā platība pārsniedz 500 kvadrātmetrus.

3. Līdz 2015. gada 31. decembrim šā likuma 7. panta pirmās daļas 4.punktā noteikto ēkas daļas energosertifikāciju nepiemēro, ja attiecīgo ēkas daļu izīrē vai iznomā.

4. Līdz 2015. gada 31. decembrim šā likuma 7. panta pirmās daļas 4.punktā noteikto ēkas daļas energosertifikāciju nepiemēro attiecīgās ēkas daļai, ja tā ir izīrēta vai iznomāta līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

5. Ministru kabinets līdz 2013. gada 30. jūnijam izdod šā likuma 6. panta piektajā daļā, 7. panta trešajā daļā, 8. panta septītajā daļā, 9. panta piektajā daļā, 10. panta trešajā daļā, 11. panta trešajā daļā un 12. panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

6. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2013. gada 30. jūnijam piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 2009. gada 13. janvāra noteikumi Nr.26 "Noteikumi par energoauditoriem";
- 2) Ministru kabineta 2009. gada 13. janvāra noteikumi Nr.39 "Ēkas energoefektivitātes aprēķina metode";
- 3) Ministru kabineta 2010. gada 8. jūnija noteikumi Nr.504 "Noteikumi par ēku energosertifikāciju".

### **Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu**

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija direktīvas 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti.

Likums stājas spēkā 2013. gada 9. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 6. decembrī.

*Valsts prezidents* **A. Bērziņš**

Rīgā 2012. gada 21. decembrī

---

*Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 21.12.2012., Nr.201.*

## 22. 249L/11 Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā

Izdarīt Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 23.nr.; 2003, 2.nr.; 2004, 14., 18.nr.; 2005, 2.nr.; 2006, 13.nr.; 2007, 12., 15.nr.; 2008, 3., 21.nr.; 2009, 3., 12.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 182.nr.; 2010, 19., 170.nr.; 2011, 117., 202.nr.) šādus grozījumus:

### 1. 13. pantā:

izteikt pirmās daļas 6.punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

“personām ar funkcionāliem traucējumiem darbspējīgā vecumā, kā arī personām ar funkcionāliem traucējumiem, kuras strādā (uzskatāmas par darba ņēmējām vai pašnodarbinātajām) saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, sociālās rehabilitācijas pakalpojumus darbspēju atjaunošanai sociālās rehabilitācijas institūcijās.”;

izslēgt 2.<sup>1</sup> daļā vārdus “ja nepieciešams, iesaistot kapitālsabiedrības, kurās tās ir dalībnieki (akcionāri)”.

### 2. Izteikt 28. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Šā panta otrajā daļā minētajos gadījumos lēmumu par pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu pieņem attiecīgās institūcijas vadītājs, informējot par to pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā persona dzīvousi pirms iestāšanās institūcijā. Ja nav noskaidrojama administratīvajā teritorijā, kurā persona dzīvousi pirms iestāšanās institūcijā, tiek informēta pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā ir personas pēdējā konstatējamā atrašanās vieta. Pašvaldībai ir pienākums nodrošināt attiecīgajai personai izmitināšanu, ja šai personai nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemītnāties agrāk aizņemtajā dzīvojamā telpā.”

3. Aizstāt pārejas noteikumu 17.<sup>1</sup> punktā skaitli un vārdu “2013. gada” ar skaitli un vārdu “2015. gada”.

### 4. Izteikt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā redakcijā:

#### “Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Padomes 2003. gada 25. novembra direktīvas 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza regulu (EEK) Nr.1612/68 un atceļ direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (dokuments attiecas uz EEZ);
- 3) Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm;

- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra direktīvas 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (pārstrādātā versija).”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 6. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 21. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 21.12.2012., Nr.201.*

## 23. 250L/11 Grozījumi Krimināllikumā

Izdarīt Krimināllikumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 15.nr.; 2000, 12., 13.nr.; 2001, 15.nr.; 2002, 11., 16., 22., 23.nr.; 2003, 10., 15.nr.; 2004, 2., 3., 4., 6., 11., 12., 13.nr.; 2005, 2., 11., 12., 13., 20., 21.nr.; 2006, 1., 7., 22.nr.; 2007, 3., 15.nr.; 2008, 3., 24.nr.; 2009, 13., 15., 21.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193.nr.; 2010, 178., 199.nr.; 2011, 99., 117., 148., 199.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1. pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Nodarījumu nevar atzīt par noziedzīgu, likumu piemērojot pēc analogijas.

(5) Nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt par nodarījumu, par kuru viņš jau ticis attaisnots vai sodīts ar likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu un spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā vai administratīvā pārkāpuma lietā. Minētais neizslēdz atkārtotu lietas izskatīšanu saskaņā ar likumu, ja ir jauni pierādījumi vai jaunatklāti apstākļi vai ja iepriekšējā procesā pieļautas būtiskas kļūdas, kas varēja ietekmēt lietas iznākumu.”

2. Papildināt 6. panta pirmo daļu pēc vārda “izdarīts” ar vārdu “kaitīgs”.

3. 7. pantā:

izteikt pirmās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Atbilstoši personas vai sabiedrības interešu apdraudējuma raksturam un kaitīgumam noziedzīgi nodarījumi iedalāmi kriminālpārkāpumos un noziegumos.”;

izteikt otro, trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

“(2) Kriminālpārkāpums ir nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku no piecpadsmit dienām, bet ne ilgāku par trim mēnešiem (īslaicīga brīvības atņemšana), vai vieglāka soda veids.

(3) Mazāk smags noziegums ir tišs nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par trim gadiem, kā arī nodarījums, kurš izdarīts aiz neuzmanības un par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

(4) Smags noziegums ir tišs nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par trim gadiem, bet ne ilgāku par astoņiem gadiem, kā arī nodarījums, kurš izdarīts aiz neuzmanības un par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par astoņiem gadiem.”;

aizstāt piektajā daļā vārdu “desmit” ar vārdu “astoņiem”;

papildināt pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Ja par noziegumu šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, tad par attiecīgo noziegumu tajā var paredzēt arī vieglāka soda veidu.”

4. Izteikt 9. un 10. pantu šādā redakcijā:

**“9. pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana ar nodomu (tīši)**

(1) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar nodomu (tīši), ja persona to izdarījusi ar tiešu vai netiešu nodomu.



(2) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar tiešu nodomu, ja persona apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu un to apzināti veikusi vai pieļāvusi vai arī apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu, paredzējusi nodarījuma kaitīgās sekas un vēlējusies to iestāšanos.

(3) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar netiešu nodomu, ja persona apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu, paredzējusi nodarījuma kaitīgās sekas un, kaut arī šīs sekas nav vēlējusies, tomēr apzināti pieļāvusi to iestāšanos.

#### **10. pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana aiz neuzmanības**

(1) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu aiz neuzmanības, ja persona to izdarījusi aiz noziedzīgas pašpaļāvības vai noziedzīgas nevērības.

(2) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu aiz noziedzīgas pašpaļāvības, ja persona ir paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, tomēr vieglprātīgi paļāvusies, ka tās varēs novērst.

(3) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu aiz noziedzīgas nevērības, ja persona nav paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, kaut gan pēc nodarījuma konkrētajiem apstākļiem tai vajadzēja un tā varēja minētās kaitīgās sekas paredzēt.

(4) Šajā likumā paredzētais nodarījums nav krimināli sodāms, ja persona neparedzēja, tai nevajadzēja un tā nevarēja paredzēt savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju.”

5. 21. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Organizēta grupa ir vairāk nekā divu personu izveidota apvienība, kura radīta nolūkā kopīgi izdarīt vienu vai vairākus noziegumus un kuras dalībnieki saskaņā ar iepriekšēju vienošanos sadalījuši pienākumus.”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “noziedzīga nodarījuma” ar vārdu “nozieguma”.

6. Izslēgt 23. panta piekto daļu.

7. 24. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Noziedzīgu nodarījumu daudzējādība ir tad, kad viena persona izdara (vai pieļauj) divus vai vairākus patstāvīgus nodarījumus (darbība vai bezdarbība), kas atbilst vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, vai tad, kad persona izdara (vai pieļauj) vienu nodarījumu (darbība vai bezdarbība), kas atbilst vismaz divu dažādu noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm.”;

izslēgt otrajā daļā vārdu “atkārtotība”.

8. Izslēgt 25. pantu.

9. 26. pantā:

izteikt pirmo, otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(1) Noziedzīgu nodarījumu kopību veido vienas personas izdarīts viens nodarījums vai vairāki nodarījumi, kas atbilst divu vai vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, ja šī persona nav notiesāta ne par vienu no šiem noziedzīgajiem nodarījumiem un nav arī iestājies kriminālatbildības noilgums.

(2) Personas izdarīts nodarījums, kas atbilst vairāku dažādu savstarpēji saistītu noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, veido noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību.

(3) Personas izdarīti divi vai vairāki savstarpēji nesaistīti nodarījumi, kas atbilst vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, veido noziedzīgu nodarījumu reālo kopību.”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja viens noziedzīgs nodarījums atbilst šā likuma sevišķajā daļā paredzētajai vispārējai un speciālai normai, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu.”

10. Izteikt 27. panta tekstu šādā redakcijā:

“Noziedzīga nodarījuma recidīvu veido personas izdarīts jauns tīšs noziedzīgs nodarījums pēc šīs personas notiesāšanas par agrāk izdarītu tīšu noziedzīgu nodarījumu, ja sodāmība par to nav noņemta vai nav dzēsta likumā noteiktajā kārtībā.”

11. Izteikt 35. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Soda mērķis ir:

- 1) aizsargāt sabiedrības drošību;
- 2) atjaunot taisnīgumu;
- 3) sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu;
- 4) resocializēt sodīto personu;
- 5) panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.”

12. 36. pantā:

izslēgt pirmās daļas 3. un 4.punktu;

papildināt otro daļu ar 2.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“2<sup>1</sup>) piespiedu darbs;”;

izslēgt otrās daļas 6.punktu.

13. 38. pantā:

aizstāt otrajā daļā vārdus “trim mēnešiem” ar vārdiem “piecpadsmit dienām”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Šajā likumā īpaši paredzētajos gadījumos par kriminālpārkāpumiem un noziegumiem, par kuriem šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, var noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim mēnešiem.”

14. Izslēgt 39. pantu.

15. 40. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Piespiedu darbs kā pamatsods vai papildsods ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais vai persona, kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. Prokurors, priekšrakstā par sodu nosakot piespiedu darbu, var piemērot ne vairāk kā pusi no šajā pantā paredzētā maksimālā piespiedu darba ilguma. Piespiedu darbu kā papildsodu uz laiku no četrdesmit līdz simt stundām var noteikt personām, kuras notiesātas nosacīti.”;

izslēgt otrajā daļā vārdus “un karavīriem”;

aizstāt trešajā daļā vārdu “arests” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “īslaicīga brīvības atņemšana” (attiecīgā locījumā);

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Pēc soda izpildes iestādes priekšlikuma tiesa personu, kura notiesāta ar piespiedu darbu vai kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, var atbrīvot no soda izciešanas, ja piespiedu darbs ir noteikts uz laiku, kas nav mazāks par astoņdesmit stundām, un ja persona priekšzīmīgi izpilda piespiedu darbu un citus tai uzliktos pienākumus, un ja faktiski ir izciesta ne mazāk kā puse no noteiktā soda.”

16. 41. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Naudas sods kā pamatsods atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim nosakāms:

- 1) par kriminālpārkāpumu — trīs līdz simt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;
- 2) par mazāk smagu noziegumu — piecu līdz simt piecdesmit Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;
- 3) par smagu noziegumu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, — desmit līdz divsimt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> un 2.<sup>2</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Naudas sods nosakāms tādā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kāds tas ir sprieduma taisīšanas dienā, norādot spriedumā šā naudas soda summu Latvijas Republikas naudas vienībās. Prokurors var piemērot ne vairāk kā pusi no šā panta otrajā daļā paredzētā maksimālā naudas soda apmēra, ievērojot Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgas apmēru dienā, kad sastādīts priekšraksts par sodu, un norādot savā priekšrakstā par sodu šā naudas soda summu Latvijas Republikas naudas vienībās.

(2<sup>2</sup>) Atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim tiesa naudas sodu kā pamatsodu var noteikt arī par tāda smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par pieciem gadiem, un par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, ja noziegums nav izraisījis cilvēka nāvi, nav radījis smagus miesas bojājumus vai psihiskas dabas traucējumus vismaz vienai personai vai mazāk smagus miesas bojājumus vairākām personām, nav saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, nav saistīts ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apriti un nav izdarīts organizētā grupā, no divsimt vienas līdz četrsimt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.”;

izteikt sesto un septīto daļu šādā redakcijā:

“(6) Ja naudas sods nav samaksāts, tad gadījumos, kad tas noteikts līdz trīsdesmit minimālo mēnešalgu apmērā, to aizstāj ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā četras īslaicīgas brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par trim mēnešiem; ja naudas sods noteikts trīsdesmit vienas līdz divsimt minimālo mēnešalgu apmērā, to aizstāj ar brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā četras brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par vienu gadu; ja naudas sods noteikts vairāk nekā divsimt minimālo mēnešalgu apmērā, to aizstāj ar brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā piecas brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par pieciem gadiem.

(7) Ja naudas sodu vai tā daļu samaksā laikā, kad notiesātais naudas soda vietā izcieš brīvības atņemšanas sodu, viņš atbrīvojams vai brīvības atņemšanas ilgums saīsināms atbilstoši samaksātajai naudas soda daļai. Norādītajā veidā saīsinot soda laiku, brīvības atņemšanas laiks ieskaitāms atbilstoši tiesas noteiktajam samēram.”

17. 42. pantā:

izteikt pirmās daļas pirmo un otro teikumu šādā redakcijā:

“Mantas konfiskācija ir notiesātā īpašumā esošās mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā. Mantas konfiskāciju var noteikt kā papildsodu.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Tiesa, nosakot mantas konfiskāciju, konkrēti norāda, kāda manta konfiscējama. Tiesa, nosakot mantas konfiskāciju par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, attiecina to uz transportlīdzekli.”

18. Izteikt 43. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Šo sodu var piespriest kā papildsodu kopā ar brīvības atņemšanu vai naudas sodu, nosakot iecelšanas aizliegumu uz laiku no trim līdz desmit gadiem un izpildot to pēc pamatsoda izciešanas vai pēc atbrīvošanas no soda izciešanas pirms termiņa likumā noteiktajā kārtībā, vai pēc sprieduma spēkā stāšanās nosacītas notiesāšanas gadījumā. Papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad persona izraidīta no Latvijas Republikas.”

19. Izteikt 44. pantu šādā redakcijā:

**“44. pants. Tiesību ierobežošana**

(1) Tiesību ierobežošana ir noteiktu tiesību atņemšana vai tāda aizlieguma noteikšana, kas personai neļauj izmantot noteiktas tiesības, ieņemt noteiktu amatu, veikt noteiktu profesionālu vai cita veida darbību, apmeklēt noteiktas vietas vai pasākumus.

(2) Tiesību ierobežošana ir papildsods, ko piespriež tiesa, atņemot šā likuma sevišķās daļas attiecīgajā pantā minētās tiesības vai nosakot aizliegumu uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, vai ko nosaka prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, uz laiku, kas nav ilgāks par pusi no šā likuma sevišķās daļas attiecīgajā pantā paredzētā maksimālā tiesību ierobežošanas laika. Ievērojot noziedzīgā nodarījuma veidu un raksturu, šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos personai var ierobežot tiesības arī uz ilgāku laiku, bet ne ilgāku par desmit gadiem.

(3) Atbilstoši noziedzīga nodarījuma raksturam tiesību ierobežošanu tiesa var noteikt arī gadījumos, kad šis sods nav paredzēts šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcijā, vai papildus šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcijā paredzētajam tiesību ierobežojumam noteikt arī citu tiesību ierobežojumu.

(4) Ja persona notiesāta ar brīvības atņemšanu un ar tiesību ierobežošanu, tad šajā pantā minētais aizliegums attiecas tiklab uz laiku, kad persona izcieš brīvības atņemšanu, kā arī uz spriedumā noteikto papildsoda izciešanas laiku, skaitot no dienas, kad tā beidz izciest pamatsodu. Nosakot šo papildsodu kopā ar nosacītu brīvības atņemšanu, papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad personai sākas noteiktais pārbaudes laiks. Nosakot šo papildsodu kopā ar citiem pamatsoda veidiem, papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad persona sāk izciest pamatsodu.”

20. Izslēgt 44.<sup>1</sup> pantu.

21. Aizstāt 45. panta ceturtajā daļā vārdu “noziegumu” ar vārdiem “noziedzīgu nodarījumu”.

22. Izslēgt 45.<sup>1</sup> panta ceturtajā daļā vārdus “vai arestu”.

23. Izteikt 46. pantu šādā redakcijā:

**“46. pants. Soda noteikšanas vispārīgie principi**

(1) Soddu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

(2) Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

(3) Nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

(4) Brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.”

24. Izteikt 47. panta pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Par atbildību mīkstinošiem atzīstami šādi apstākļi:

- 1) noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļširdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto;
- 2) vainīgais aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu;
- 3) vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai novērsis radīto kaitējumu;
- 4) vainīgais sekmējis citas personas nozieguma atklāšanu;
- 5) noziedzīgais nodarījums izdarīts cietušā prettiesiskas vai amorālas uzvedības ietekmē;
- 6) noziedzīgais nodarījums izdarīts, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās, galējās nepieciešamības, noziedzīgo nodarījumu izdarījušās personas aizturēšanas, attaisnojama profesionālā riska, pavēles un rīkojuma izpildīšanas tiesiskuma nosacījumus;
- 7) noziedzīgo nodarījumu izdarījusi persona ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī.

(2) Nosakot sodu, par atbildību mīkstinošu apstākli var atzīt arī citu ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu saistītu apstākli, kurš šajā likumā nav paredzēts.”

25. 48. pantā:

izteikt pirmās daļas 1.punktu šādā redakcijā:

“1) noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu reālo kopību vai noziedzīgu nodarījumu recidīvu;”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “Tiesa, ņemot vērā” ar vārdu “Ievērojot”;

izslēgt trešajā daļā vārdu “tiesa”.

26. 49. pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “vai atzīst par nepieciešamu noteikt citu, vieglāka soda veidu”;

papildināt pantu ar 1.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(1<sup>1</sup>) Nosakot brīvības atņemšanas sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta šā likuma sevišķajā daļā, personai nedrīkst piespriest mazāk kā:

- 1) pusi no attiecīgā panta sankcijā paredzētā minimālā soda par smaga nozieguma izdarīšanu;

- 2) divas trešdaļas no attiecīgā panta sankcijā paredzētā minimālā soda par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Tiesa, ievērojot vairākus vainīgā atbildību mīkstinošos apstākļus un vainīgā personību, par tāda smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par pieciem gadiem, un par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu var noteikt vieglāka soda veidu, ja attiecīgais noziegums nav izraisījis cilvēka nāvi, nav radījis smagus miesas bojājumus vai psihiskas dabas traucējumus vismaz vienai personai vai mazāk smagus miesas bojājumus vairākām personām, nav saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, nav saistīts ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo aprieti un nav izdarīts organizētā grupā.”

27. 50. pantā:

izteikt pirmo, otro, trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

“(1) Ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, vai prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu. Šādā gadījumā galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

(2) Ja visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir kriminālpārkāpumi vai mazāk smagi noziegumi, galīgais sods nosakāms, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, kopējo soda apmēru vai laiku nedrīkst noteikt lielāku par maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

(3) Ja vismaz viens noziedzīgais nodarījums, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags vai sevišķi smags noziegums, galīgais sods tiek noteikts, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Saskaitīto brīvības atņemšanas sodu (izņemot mūža ieslodzījumu) kopējais laiks nedrīkst pārsniegt divdesmit piecus gadus, bet, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, kura rezultātā iestājusies cietušā nāve, brīvības atņemšanas soda kopējo laiku var noteikt arī uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).

(4) Papildsods, tāpat kā pamatsods, vispirms nosakāms atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu, bet pēc tam pēc noziedzīgu nodarījumu kopības kopā ar pamatsodu. Pēc noziedzīgu nodarījumu kopības noteiktajam pamatsodam pievieno papildsodus, kas piespriesti atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu.”;

papildināt piekto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja brīvības atņemšanas laiks, kas spriedumā noteikts nosacīti, ir lielāks par citā spriedumā noteikto brīvības atņemšanas laiku, tad brīvības atņemšanas laiks, kas noteikts nosacīti, pilnīgi vai daļēji saskaitāms ar brīvības atņemšanas laiku.”;

papildināt pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Šā panta kārtībā noteiktā galīgā soda kopējais apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku.”



28. 51. pantā:

papildināt pantu ar 1.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(1<sup>1</sup>) Nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja:

- 1) persona, kura sodīta par smagu vai sevišķi smagu noziegumu, neizciestā soda laikā izdarījusi smagu vai sevišķi smagu noziegumu;
- 2) ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs;
- 3) jaunais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts tiesas noteiktajā pārbaudes laikā;
- 4) jaunais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts laikā, kad persona ir bijusi nosacīti pirms termiņa atbrīvota no pamatsoda izciešanas.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Saskaitot sodus pēc vairākiem spriedumiem, kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku, bet ne vairāk kā par pusi no attiecīgajam soda veidam noteiktā maksimālā apmēra vai laika. Saskaitīto brīvības atņemšanas sodu (izņemot mūža ieslodzījumu) kopējais laiks nedrīkst pārsniegt trīsdesmit gadus, bet, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, kura rezultātā iestājusies cietušā nāve, brīvības atņemšanas soda kopējo laiku var noteikt arī uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).”

29. 52. pantā:

izslēgt pirmās daļas 1.punktu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Naudas sods, tiesību ierobežošana, ja šie sodi tiek piespriesti kopā ar brīvības atņemšanas sodu, piespiedu darbu, tiek izpildīti patstāvīgi. Nosacītas notiesāšanas gadījumā papildsods — piespiedu darbs — tiek izpildīts patstāvīgi, sākoties pārbaudes laikam.”;

papildināt pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Ja par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem ir piespriesti pamatsodi — piespiedu darbs un brīvības atņemšana, kuras termiņš kopā nepārsniedz trīs gadus, tad sodu — piespiedu darbs — izpilda patstāvīgi. Šādos gadījumos piespiedu darba izpildi uzsāk pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, bet nosacītas notiesāšanas gadījumā — uzreiz pēc sprieduma spēkā stāšanās.”;

izteikt ceturtais daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Apcietinājumu tiesa ieskaita soda laikā, vienu apcietinājuma dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.”;

aizstāt piektajā daļā vārdus “Iepriekšējo apcietinājumu” ar vārdu “Apcietinājumu”.

30. 55. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ja, nosakot sodu — brīvības atņemšana — ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.”;

izslēgt piektajā daļā vārdus “un izraidīšanu no Latvijas Republikas”;

aizstāt devītajā daļā vārdus “nepilda tiesas uzliktos” ar vārdiem “nepilda papildsodu, tiesas uzliktos”;

papildināt pantu ar 10.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(10<sup>1</sup>) Ja nosacīti notiesātais jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis aiz neuzmanības vai ir nepilngadīgs un ja par jauno noziedzīgo nodarījumu viņš ir atbrīvots no kriminālatbildības atbilstoši šā likuma 58. pantam vai atbrīvots no soda atbilstoši šā likuma 59. pantam, vai par jauno noziedzīgo nodarījumu viņam kā pamatsods noteikts naudas sods vai piespiedu darbs, tiesa var pieņemt lēmumu par pārbaudes laika pagarināšanu līdz vienam gadam, uzliekot šā panta sestajā daļā paredzētos pienākumus vai bez tā.”;

izteikt vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Nosacīta notiesāšana nav nosakāma personai par tīša nozieguma izdarīšanu, ja persona agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanu un sodāmība par to nav noņemta vai dzēsta likumā noteiktajā kārtībā.”

31. Papildināt 56. panta pirmo daļu ar 6.punktu šādā redakcijā:

“(6) divdesmit gadi no smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanas dienas, ja noziegums bijis vērst pret nepilngadīgas personas tikumību un dzimumneaizskaramību, izņemot noziegumu, par kuru saskaņā ar likumu var piespriest mūža ieslodzījumu.”

32. 58. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Personu, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, izņemot noziedzīgus nodarījumus, kuru rezultātā iestājusies cilvēka nāve, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja ir izlīgums ar cietušo vai viņa pārstāvi un persona pēdējā gada laikā nav tikusi atbrīvota no kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, noslēdzot izlīgumu, un pilnīgi novērsusi ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai atlīdzinājusi nodarīto zaudējumu.”;

papildināt pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Personu var atbrīvot no kriminālatbildības, ja tā noziedzīgu nodarījumu izdarījusi laikā, kad bija pakļauta cilvēku tirdzniecībai un tika piespiesta to izdarīt.”

33. 59. pantā:

papildināt ceturtais daļas pirmo teikumu pēc vārda “kriminālpārkāpumu” ar vārdiem “vai mazāk smagu noziegumu”;

izteikt sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Ja persona, kura notiesāta par noziedzīgu nodarījumu vai kurai sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, slimo ar citu smagu, neārstējamu slimību, tiesa var atbrīvot šo personu no soda izciešanas.”

34. 61. pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārda “atņemšanu” ar vārdiem “izņemot īslaicīgu brīvības atņemšanu”;

izteikt otrās daļas 4.punktu šādā redakcijā:

“(4) ir pagājis kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktais laiks pēc soda piemērošanas par soda izciešanas režīma pārkāpumu un nav spēkā esošu sodu par brīvības atņemšanas soda izpildes laikā izdarītiem administratīvajiem pārkāpumiem.”;

izslēgt trešās daļas 1.punktā vārdus “kriminālpārkāpumu vai”;

izteikt ceturrtās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Tiesa, atbrīvojot notiesāto no soda nosacīti pirms termiņa, uz neizciesto soda laiku uzliek viņam šā likuma 55. pantā noteiktos pienākumus, ja tas nepieciešams soda mērķu sasniegšanai.”

35. 62. panta pirmajā daļā:

aizstāt 1.punktā vārdus “piespriests arests” ar vārdiem “piespriesta īslaicīga brīvības atņemšana”;

papildināt daļu ar 1.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“1<sup>1</sup>) divos gados pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas — ja sods — piespiedu darbs — izpildāms patstāvīgi šā likuma 52. panta 2.<sup>1</sup> daļā paredzētajos gadījumos;”

36. 63. pantā:

aizstāt trešās daļas 4.punktā vārdu “arestu” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu”;

izslēgt sesto daļu.

37. 65. pantā:

izslēgt pirmās daļas 2.punktu;

aizstāt otrajā un 2.<sup>1</sup> daļā vārdus “līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai” ar vārdiem “pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas”;

papildināt pantu ar 2.<sup>2</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>2</sup>) Personai, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vai pēc vairākiem spriedumiem nosaka saskaņā ar šā likuma 50. un 51. panta noteikumiem, ievērojot to, ka saskaitīto brīvības atņemšanas sodu kopējais laiks par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem nedrīkst pārsniegt divpadsmit gadus un sešus mēnešus, bet pēc vairākiem spriedumiem — piecpadsmit gadus.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda var ierosināt attiecībā uz personu, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, ja tā izcietusi ne mazāk par pusi no piespriestā soda.”

38. Aizstāt 70.<sup>4</sup> pantā vārdu “uzņēmējdarbību” ar vārdu “komercdarbību”.

39. 70.<sup>5</sup> pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “pilnīga vai daļēja”;

izslēgt otrajā daļā vārdu “daļēju”;

izslēgt trešajā daļā vārdu “pilnīgu”.

40. Izteikt 74.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

41. 78. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdu “krāpšanu”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

42. Izteikt 79. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz divpadsmit gadiem.”

43. Izteikt 80. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

44. Izteikt 80.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

45. Izteikt 81. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

46. 82. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

47. 83. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

48. 84. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarījusi valsts amatpersona, vai ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

49. 85. pantā:

papildināt pirmās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem vai mūža ieslodzījumu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

50. Papildināt 86. panta sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

51. Papildināt 87. panta pirmās un otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

52. 88. pantā:

papildināt pirmās, otrās, trešās un ceturtās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem”;

aizstāt trešās daļas dispozīcijā vārdus “izdarītas personu grupā” ar vārdiem “izdarījusi personu grupa”.

53. Papildināt 88.<sup>1</sup> panta pirmās un otrās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

54. Papildināt 88.<sup>2</sup> panta sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

55. Papildināt 88.<sup>3</sup> panta sankciju pēc vārda “konfiskācijas” ar vārdiem “un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

56. Papildināt 89. panta sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

57. 89.<sup>1</sup> pantā:

papildināt pirmās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.”

58. Izteikt 90. pantu šādā redakcijā:

**“90. pants. Kavēšana realizēt vēlēšanu tiesības, tiesības piedalīties likuma ierosināšanā, tautas nobalsošanas ierosināšanā, tautas nobalsošanā un Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanā**

(1) Par apzinātu kavēšanu personai brīvi piedalīties saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem rīkotajā parakstu vākšanā likuma vai tautas nobalsošanas ierosināšanai vai Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanai, lietojot vardarbību, viltu, draudus, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par apzinātu kavēšanu personai brīvi realizēt tiesības vēlē deputātus un tikt ievēlētai vai brīvi piedalīties saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem rīkotajā tautas nobalsošanā, lietojot vardarbību, viltu, draudus, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

59. Izteikt 92. pantu šādā redakcijā:

**“92. pants. Parakstu vākšanas, vēlēšanu un tautas nobalsošanas dokumentu viltošana, nepareiza balsu saskaitīšana un aizklātas balsošanas pārkāpšana**

Par parakstu vākšanas dokumentu viltošanu likuma vai tautas nobalsošanas ierosināšanai vai Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanai vai par vēlēšanu vai tautas nobalsošanas dokumentu viltošanu vai balsu apzināti nepareizu saskaitīšanu, kā arī par apzinātu aizklātas balsošanas pārkāpšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona vai vēlēšanu komisijas loceklis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

60. Izteikt 93. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

61. Izteikt 94. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

62. Izteikt 95. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

63. Izteikt 96. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

64. Izteikt 97. panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”



65. Izteikt 98. panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

66. 99. pantā:

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

67. Izteikt 100. panta pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

68. Izteikt 101. panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

69. Izteikt 102. panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

70. Izteikt 103. panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

71. Izteikt 104. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

72. Izteikt 105. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

73. 106. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

74. Izteikt 107. pantu šādā redakcijā:

**“107. pants. Meža dedzināšana**

(1) Par meža tišu aizdedzināšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās vainīgā neuzmanības dēļ izraisījušas cilvēka nāvi vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

75. 108. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

76. 109. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

77. 110. pantā:

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

78. Izteikt 111. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

79. 112. pantā:

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

80. Izteikt 113. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

81. Izteikt 114. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

82. Izteikt 115. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

83. Izteikt 115.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

84. Izteikt 116. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.”

85. 117. pantā:

aizstāt 11.punktā vārdus “aizturēto turēšanas, iepriekšējā apcietinājuma” ar vārdiem “īslaicīgās aizturēšanas”;

papildināt sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

86. 118. pantā:

aizstāt 1.punktā vārdu “izmeklēšanā” ar vārdu “kriminālprocesā”;

izslēgt 3.punktu;

papildināt sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

87. Papildināt 119. panta sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu”.

88. Papildināt 120. panta sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu”.

89. Aizstāt 121. panta sankcijā vārdu “arestu” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu”.

90. 122. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdu “arestu” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.”

91. 123. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdu “arestu” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu”.

92. 124. pantā:

papildināt pirmās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

93. 125. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdu “desmit” ar vārdu “septiņiem”;

aizstāt otrās daļas 1.punktā vārdu “izmeklēšanā” ar vārdu “kriminālprocesā”;

izslēgt otrās daļas 6.punktu;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “trim līdz divpadsmit” ar vārdiem “diviem līdz desmit”;

izteikt trešās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(3) Par tiša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei, vai par tiša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —”;

papildināt trešās daļas sankciju pēc vārdiem “piecpadsmit gadiem” ar vārdiem “konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”;

izslēgt ceturto daļu.

94. 126. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas 1.punktā vārdu “izmeklēšanā” ar vārdu “kriminālprocesā”;

izslēgt otrās daļas 4.punktu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

95. Izteikt 127. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

96. Izteikt 128. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

97. 129. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

98. 130. pantā:

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

99. Izteikt 131. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

100. Izteikt 132. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

101. Izteikt 133. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

102. Izteikt 133.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

103. 134. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

104. 135. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izslēgt trešo daļu;

izteikt ceturtais daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz desmit gadiem.”

105. Izteikt 136. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

106. 137. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.”

107. 138. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

108. Izteikt 139. pantu šādā redakcijā:

**“139. pants. Cilvēka audu un orgānu nelikumīga izņemšana**

(1) Par miruša cilvēka audu vai orgānu nelikumīgu izņemšanu to izmantošanai medicīnā, ja to izdarījusi ārstniecības persona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par dzīva cilvēka audu vai orgānu nelikumīgu izņemšanu to izmantošanai medicīnā, ja to izdarījusi ārstniecības persona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.”

109. Izteikt 140. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”



110. 141. pantā:

izslēgt pirmās daļas sankcijā vārdus “līdz piecām minimālajām mēnešalgām”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

111. Izteikt 142. pantu šādā redakcijā:

**“142. pants. Palīdzības nesniegšana jūrā cietušajiem**

(1) Par nedošanos uz nelaiemes vietu jūrā, ja saņemta ziņa, ka ir nepieciešama palīdzība, un ja to izdarījis kuģa kapteinis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par palīdzības nesniegšanu cilvēkiem, kas iet bojā uz jūras vai uz cita ūdensceļa, ja šo palīdzību varēja sniegt bez nopietnām briesmām kuģim, tā apkalpei un pasažieriem un ja to izdarījis kuģa kapteinis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

112. 143. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, lietojot vardarbību, draudus, viltu vai uzdodoties par valsts amatpersonu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

113. 144. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

114. 145. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

115. 146. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

116. 147. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

117. 148. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja tās” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdu “zināmu” ar vārdu “noteiktu”.

118. 149.<sup>1</sup> pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par diskrimināciju rasu vai etniskās piederības dēļ vai par cita veida diskriminācijas aizlieguma pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums vai ja tā saistīta ar vardarbību vai draudiem, vai ja to izdarījusi personu grupa vai valsts amatpersona, vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks, vai ja tā izdarīta, izmantojot automatizētu datu apstrādes sistēmu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

119. 150. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdu “krāpšanu”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

120. Izslēgt 151. pantu.

121. 152. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “vai ja tās izdarītas atkārtoti”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdu “desmit” ar vārdu “septiņiem”.

122. 153. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti, kā arī par mazgadīgā nolaupīšanu” ar vārdiem “pret nepilngadīgo”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.”;

papildināt trešās daļas dispozīciju pēc vārda “sekas” ar vārdiem “vai tā izdarīta pret mazgadīgo”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

123. 154. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas pret nepilngadīgo vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.”;

papildināt trešās daļas dispozīciju pēc vārda “darbībām” ar vārdiem “ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās izdarītas pret mazgadīgo, vai”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “desmit līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

124. 154.<sup>1</sup> pantā:

izslēgt pirmās daļas sankcijā vārdus “no trim”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par cilvēku tirdzniecību, ja tā izdarīta pret nepilngadīgo vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja tā izdarīta atkārtoti, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt trešās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(3) Par cilvēku tirdzniecību, ja tā apdraudējusi cietušā dzīvību vai izraisījusi smagas sekas vai ja tā izdarīta ar sevišķu cietsirdību vai pret mazgadīgo, vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “desmit līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

125. 154.<sup>2</sup> pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārda “slēpšana” ar vārdu “izmitināšana”;

papildināt otro daļu pēc vārda “slēpšana” ar vārdu “izmitināšana”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Eksploatācija šā panta izpratnē ir personas iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā, piespiešana veikt darbu, sniegt pakalpojumus vai izdarīt noziedzīgus nodarījumus, turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana vai personas cita veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā), turēšana kalpībā vai arī personas audu vai orgānu nelikumīga izņemšana.”

126. Izteikt 155. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.”

127. 157. pantā:

izslēgt pirmās daļas sankcijā vārdus “līdz sešdesmit minimālajām mēnešalgām”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

128. 159. pantā:

izteikt otrās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(2) Par izvarošanu, ja to izdarījusi personu grupa, vai par nepilngadīgā izvarošanu —”;

aizstāt trešās daļas dispozīcijā vārdus “kā arī” ar vārdu “vai”.

129. Izslēgt 160. panta otrās daļas dispozīcijā vārdus “vai atkārtoti vai ja tās izdarījusi persona, kas jau agrāk izdarījusi izvarošanu”.

130. 161. pantā:

aizstāt dispozīcijā vārdu “dzimumsakariem” ar vārdu “dzimumaktu”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

131. 162. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

132. 162.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izslēgt otro daļu.

133. Izslēgt 163. pantu.

134. Izteikt 163.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

135. 164. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz divsimt minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

izteikt trešās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa, vai par nepilngadīgā pamudināšanu, iesaistīšanu vai piespiešanu nodarboties ar prostitūciju, vai par telpu nodošanu nepilngadīgām personām prostitūcijai —”;

papildināt ceturtais daļas dispozīciju pēc vārda “pamudināšanu” ar vārdu “iesaistīšanu”;

papildināt piektās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

136. 165. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz divsimt minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

papildināt otrās un trešās daļas sankciju pēc vārda “ mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

137. 165.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “vai ja tās izdarītas atkārtoti”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “konfiskācijas” ar vārdiem “un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “astoņiem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

138. 166. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tas izdarīts atkārtoti gada laikā” ar vārdiem “ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “vai erotiska”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

139. 167. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

140. Izteikt 168. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

141. Izteikt 169. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

142. 169.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;



izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

143. Izteikt 170. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

144. Izteikt 171. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

145. Izteikt 172. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

146. 173. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

147. 174. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz astoņdesmit minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz simt minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”.

148. 175. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

aizstāt ceturtais daļas sankcijā vārdus “no trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

149. 176. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “desmit gadiem” ar vārdiem “pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “no trim līdz divpadsmit” ar vārdiem “līdz astoņiem”;

izslēgt trešās daļas dispozīcijā vārdus “vai ja to izdarījusi persona, kas jau agrāk izdarījusi laupīšanu vai izspiešanu vai nodarbojusies ar bandītismu, vai izdarījusi gaisa vai ūdens transportlīdzekļa sagrābšanu”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “astoņiem līdz piecpadsmit gadiem, confiscējot mantu” ar vārdiem “trim līdz divpadsmit gadiem, confiscējot mantu vai bez mantas confiscācijas”;

aizstāt ceturtās daļas sankcijā vārdus “desmit līdz septiņpadsmit gadiem, confiscējot mantu” ar vārdiem “pieciem līdz piecpadsmit gadiem, confiscējot mantu vai bez mantas confiscācijas”.

150. 177. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, confiscējot mantu vai bez mantas confiscācijas.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz trīspadsmit gadiem vai ar naudas sodu līdz simt piecdesmit minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “no diviem līdz desmit gadiem”.

151. 177.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, confiscējot mantu vai bez mantas confiscācijas.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz piecpadsmit gadiem vai ar naudas sodu līdz divsimt minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “no diviem līdz desmit gadiem”.

152. 178. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “apdrošinājuma summu” ar vārdiem “apdrošināšanas atlīdzību”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

153. 179. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

154. 180. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otro daļu.

155. Izslēgt 181. pantu.

156. 182. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

157. 182.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

158. 183. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti vai”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

159. 184. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “no sešiem līdz desmit” ar vārdiem “līdz astoņiem”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdu “astoņiem” ar vārdu “trim”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdu “desmit” ar vārdu “pieciem”;

papildināt otrās un trešās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas”.

160. 185. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

161. 186. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

162. 187. pantā:

izteikt panta nosaukumu un pirmo daļu šādā redakcijā:

**“187. pants. Elektrotīkla, publiskā elektronisko sakaru tīkla, siltumtīkla, gāzes, naftas un naftas produktu vada tīša iznīcināšana un bojāšana**

(1) Par elektrotīkla, publiskā elektronisko sakaru tīkla, siltumtīkla, gāzes, naftas vai naftas produktu vada vai tā iekārtas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz piecpadsmit” ar vārdiem “no diviem līdz desmit”.

163. 188. pantā:

aizstāt panta nosaukumā vārdu “vai” ar vārdu “un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

164. Izteikt 189. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

165. 190. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti gada laikā” ar vārdiem “ja ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par kontrabandu, ja to izdarījusi organizēta grupa vai tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz vienpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izslēgt ceturto daļu.

166. 190.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

papildināt trešās daļas sankciju pēc vārda “mantu” ar vārdiem “vai bez mantas konfiskācijas” un pēc vārdiem “trim gadiem” — ar vārdiem “atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem”.

167. 191. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ja šīs darbības izdarītas atkārtoti gada laikā” ar vārdiem “ja ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par muitošānai pakļauto preču vai citu vērtību glabāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, ja tas izdarīts lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību vai bez tās, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

168. 192. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

169. 193. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Par finanšu instrumentu iegūšanu vai atsavināšanu savā vai citas personas vārdā, pamatojoties uz finanšu instrumentu tirgus iekšējo informāciju, kā arī par tirgus manipulācijām ar finanšu instrumentiem, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt ceturrtās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(4) Par finanšu instrumentu iegūšanu vai atsavināšanu savā vai citas personas vārdā, pamatojoties uz finanšu instrumentu tirgus iekšējo informāciju, kā arī par tirgus manipulācijām ar finanšu instrumentiem vai par šā panta otrajā vai trešajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —”;

aizstāt ceturrtās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

170. 193.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Par tādu datu iegūšanu vai izplatīšanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu datu izmantošanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli, vai par programmatūras vai iekārtas izgatavošanu vai pielāgošanu šā likuma 193. pantā paredzēto noziegumu izdarīšanai, kā arī par šādas programmatūras vai iekārtas iegūšanu, glabāšanu vai izplatīšanu tādā pašā nolūkā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.



171. 194. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

172. 194.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

173. 195. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, — soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izslēgt trešās daļas dispozīcijā vārdus “vai otrajā”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “pieciem līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

174. Izteikt 195.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“195.<sup>1</sup> pants. Ziņu nesniegšana un nepatiesu ziņu sniegšana par līdzekļu piederību un patieso labuma guvēju**

(1) Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu fiziskajai vai juridiskajai personai, kas nav valsts institūcija un kas ar likumu pilnvarota pieprasīt informāciju par darījumu un tajā iesaistīto finanšu līdzekļu vai citas mantas patieso īpašnieku vai patieso labuma guvēju, kā arī par likumā noteikto ziņu par patieso labuma guvēju nesniegšanu vai apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu juridiskajai personai, kas nav valsts institūcija, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums valstij vai uzņēmējdarbībai, vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

175. 195.<sup>2</sup> pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

176. 196. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.”

177. 197. pantā:

izslēgt dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

178. 198. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.”;

izslēgt ceturtais daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt ceturtais daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”

179. 199. pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “ja piedāvājums pieņemts”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.”

180. 199.<sup>1</sup> pantā:

aizstāt vārdu “atbrīvo” ar vārdiem “var atbrīvot”;

papildināt pantu pēc vārda “notikušo” ar vārdiem “un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu”.

181. 200. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

182. Izteikt 201. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

183. Izteikt 202. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

184. Izteikt 203. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

185. Izslēgt 204. pantu.

186. 205. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par valsts institūciju izdoto tirdzniecības noteikumu apzinātu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām patērētāju interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

187. 206. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja tās” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “atņemot tiesības uz zināmu nodarbošanos” ar vārdiem “atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu”.

188. 207. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”

189. Izteikt 208. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”

190. Izteikt 210., 211. un 212. pantu šādā redakcijā:

**“210. pants. Kredīta un citu aizdevumu negodprātīga saņemšana un izmantošana**

Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma saņemšanai vai subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma izmantošanas laikā, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij, kreditoram vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

**211. pants. Negodīga konkurence, maldinoša reklāma un negodīga komercprakse**

Par negodīgu konkurenci, maldinošu reklāmu vai negodīgu komercpraksi, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

**212. pants. Konkurences aizsardzības un veicināšanas valsts institūcijas prasību nepildīšana**

Par konkurences aizsardzības un veicināšanas valsts institūcijas likumīgo prasību nepildīšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

191. 213. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”

192. Izteikt 214. panta otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

193. 215. pantā:

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”

194. 215.<sup>1</sup> pantā:

izslēgt pirmās daļas sankcijā vārdus “līdz simt divdesmit minimālajām mēnešalgām, atņemot tiesības veikt uzņēmējdarbību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tā”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”

195. Izteikt 216. un 217. pantu šādā redakcijā:

**“216. pants. Ieķīlātas lietas prettiesiska atsavināšana, bojāšana un iznīcināšana**

Par komerčķīlas veidā ieķīlātas lietas atsavināšanu bez ķīlas ņēmēja atļaujas vai par tās bojāšanu vai iznīcināšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums viņa vai citu personu mantiskajām interesēm, — soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

### 217. pants. Grāmatvedības un statistiskās informācijas noteikumu pārkāpšana

(1) Par uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai), iestādei vai organizācijai likumos noteikto grāmatvedības dokumentu, gada pārskatu, statistikas pārskatu vai statistiskās informācijas slēpšanu vai viltošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

196. 218. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu, atņemot tiesības veikt uzņēmējdarbību uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem” ar vārdiem “līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem”.

197. 219. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

198. 220. pantā:

papildināt dispozīciju pēc vārda “atsavināšanu” ar vārdiem “bojāšanu, iznīcināšanu”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

199. Izteikt 220.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“220.<sup>1</sup> pants. Nelikumīga naftas produktu uzglabāšana, pārvietošana (pārvadāšana) un realizācija**

(1) Par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —



soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.”

200. 221. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

papildināt trešās daļas dispozīciju pēc vārda “grupa” ar vārdiem “vai tas izdarīts lielā apmērā”;

papildināt trešās daļas sankciju pēc vārdiem “pieciem gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”.

201. 221.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt trešās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās izdarītas lielā apmērā, —”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz desmit gadiem vai ar naudas sodu līdz simt piecdesmit minimālajām mēnešalgām, konfiscējot mantu” ar vārdiem “līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

202. 221.<sup>2</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

203. Izslēgt 221.<sup>3</sup> pantu.

204. Izslēgt 221.<sup>4</sup> panta nosaukumā un tekstā vārdu “iegādāšanos”.

205. Izslēgt 221.<sup>5</sup> pantu.

206. Izteikt 222. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

207. Izteikt 223. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

208. 224. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz divpadsmit gadiem” ar vārdiem “līdz desmit gadiem”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “astoņiem līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

209. 226. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

210. 227. pantā:

izslēgt dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

211. 228. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

212. 229. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Par valsts aizsardzībā esoša kultūras pieminekļa iznīcināšanu, bojāšanu vai apgānīšanu — soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

213. 230. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

214. 230.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

215. 231. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tas izdarīts personu grupā” ar vārdiem “to izdarījusi personu grupa”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “septiņiem gadiem” ar vārdiem “pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”.

216. Izteikt 231.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

217. Izteikt 232. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

218. 233. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “vai par citu realizēšanas noteikumu pārkāpšanu atkārtoti gada laikā”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu, atņemot tiesības veikt zināma veida uzņēmējdarbību uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem” ar vārdiem “līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

219. Izteikt 234. pantu šādā redakcijā:

**“234. pants. Gāzes pistoļu (revolveru) un to munīcijas neatļauta izgatavošana un pielietošana**

(1) Par gāzes pistoles (revolvera) vai tai paredzētas ar kairinošas vai paralizējošas iedarbības vielām pildītas munīcijas izgatavošanu bez attiecīgas atļaujas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par gāzes pistoles (revolvera) pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu, ja ar to radīts ievērojams mantisks zaudējums vai izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

220. 236. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

221. Izteikt 237. un 237.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“237. pants. Šaujāmieroču un lielas enerģijas pneimatisko ieroču pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšana un sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšana**

Par šaujāmieroča vai lielas enerģijas pneimatiskā ieroča pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu vai sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kurai atļauts iegādāties, glabāt vai nēsāt šaujāmieroči vai lielas enerģijas pneimatisko ieroci vai kurai ir tiesības izmantot sprāgstvielas un spridzināšanas ietaises, un ja ar to radīts ievērojams mantisks zaudējums vai izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

**237.<sup>1</sup> pants. Stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšana**

(1) Par stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par sevišķā veidā veicamiem operatīvās darbības pasākumiem speciāli radītu vai pielāgotu iekārtu, ierīču vai instrumentu un to komponentu aprites aizlieguma pārkāpšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.”

222. 238. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja tās” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz desmit gadiem vai bez tā.”

223. 239. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “normu un” ar vārdiem “normu vai”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

224. 240. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

papildināt otrās daļas dispozīciju pēc vārda “ievērošanu” ar vārdiem “un ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

225. 241. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā vai izraisījis smagas sekas vai ja tas vērsts pret valsts informācijas sistēmām, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izslēgt trešo daļu.

226. 243. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa vai tas izdarīts mantkārīgos nolūkos, vai tas izraisījis smagas sekas vai ja tas vērsts pret valsts informācijas sistēmām, —”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “astoņiem gadiem vai ar naudas sodu līdz divsimt minimālajām mēnešalgām” ar vārdiem “pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

izslēgt ceturto daļu.

227. 244. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

228. Izteikt 244.<sup>1</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

229. Izteikt 245. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

230. Izteikt 246. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”



231. 247. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

232. 248. pantā:

papildināt pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “pārsūtišanu” ar vārdiem “ja ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti vai ja tās” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

papildināt trešās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”.

233. 249. pantā:

papildināt pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “pārkāpšanu” ar vārdiem “ja ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz trim gadiem.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti vai ja tās” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz trim gadiem.”

234. 250. pantā:

izslēgt dispozīcijā vārdus “vai ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

papildināt pantu ar otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(2) Par receptes izrakstīšanu bez medicīniskās nepieciešamības vai cita dokumenta nelikumīgu izrakstīšanu narkotiskas vai psihotropas vielas saņemšanai, kā arī par narkotiskas vai psihotropas vielas izsniegšanu bez receptes vai cita dokumenta vai zinot, ka recepte vai cits dokuments ir fiktīvs vai nelikumīgi izrakstīts, ja tas izdarīts ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām lielā apmērā vai radījis citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

235. 251. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

236. 252. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas sankcijā vārdus “no pieciem”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.”

237. 253. pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “pieciem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” ar vārdiem “trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

izteikt otrās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarītas ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām lielā apmērā, —”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdu “pieciem” ar vārdu “trim”.

238. 253.<sup>1</sup> pantā:

aizstāt pirmās daļas sankcijā vārdus “pieciem līdz desmit” ar vārdiem “diviem līdz astoņiem”;  
izteikt otrās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —”;  
aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “pieciem līdz divpadsmit” ar vārdiem “trim līdz desmit”;

papildināt trešās daļas dispozīciju pēc vārda “apmērā” ar vārdiem “vai ja tās izraisījušas citas smagas sekas”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “astoņiem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

239. Izteikt 253.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

**“253.<sup>2</sup> pants. Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta iegādāšanās, glabāšana un realizēšana nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana**

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos vai glabāšanu nelielā apmērā bez nolūka tās realizēt vai narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu lietošanu, ja to izdarījusi persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu nelielā apmērā realizācijas nolūkā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizēšanu nelielā apmērā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

240. 255. pantā:

papildināt pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “prekursoru” ar vārdiem “kas pārsniedz nelielu apmēru”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt trešās daļas dispozīcijā vārdus “personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās” ar vārdiem “organizēta grupa”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

241. 256. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ja tā izdarīta atkārtoti gada laikā”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

papildināt otrās daļas dispozīciju pēc vārda “platībās” ar vārdiem “vai ja to izdarījusi organizēta grupa”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

242. 257. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “no trim līdz desmit” ar vārdiem “līdz astoņiem”.

243. 258. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “no trim līdz piecpadsmit” ar vārdiem “līdz desmit”.

244. 259. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par vilciena patvarīgu apturēšanu bez vajadzības ar trauksmes bremzi, atvienojot bremžu gaisa maģistrāli vai citādi, ja tas izraisījis katastrofu, ritošā sastāva bojājumus vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

245. 260. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt 1.<sup>1</sup> daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas sankcijā vārdus “atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem vai bez tā”.

246. Papildināt 261. pantu pēc skaitļa “265.” ar vārdu un skaitli “un 284.”.

247. 262. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

248. Izteikt 262.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“262.<sup>1</sup> pants. Atteikšanās no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes**

Par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku no trim līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

249. Izteikt 263. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.”

250. Izteikt 264. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.”

251. 265. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt trešās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

252. Izteikt 266. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

253. Izteikt 267. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

254. 268. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz divpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”;

aizstāt trešās daļas dispozīcijā vārdu “un” ar vārdu “vai”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.”

255. 269. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdus “pieciem līdz trīspadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” ar vārdiem “diviem līdz desmit gadiem”.

256. 270. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

257. Izteikt 272. pantu šādā redakcijā:

**“272. pants. Nepatiesu ziņu sniegšana valsts institūcijai**

Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu valsts institūcijai, tajā skaitā parlamentārās izmeklēšanas komisijai, ja to izdarījusi persona, kurai saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt ziņas valsts institūcijai vai parlamentārās izmeklēšanas komisijai, vai par atteikšanos dot paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu parlamentārās izmeklēšanas komisijai —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

258. 272.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

259. Izteikt 273. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”



260. 274. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

261. 275. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja tās radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

262. Papildināt likumu ar 275.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“275.<sup>1</sup> pants. Personu apliecinoša dokumenta iegūšana, izmantojot citas personas datus**

Par personu apliecinoša dokumenta iegūšanu, izmantojot citas personas datus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

263. 276. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

264. Izteikt 277. pantu šādā redakcijā:

**“277. pants. Neatļauta darbība ar arhīvu fondu dokumentiem**

Par valsts arhīvu fondu, kā arī sabiedrisko, kooperatīvo vai konfesjonālo organizāciju vai citu juridisko personu arhīvu fondu dokumentu vai tos aizstājošo kopiju neatļautu iznīcināšanu, sabojāšanu, noslēpšanu vai izvešanu ārpus Latvijas teritorijas, ja tā rezultātā radīts būtisks kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

265. Izteikt 278. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

266. 279. pantā:

papildināt pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “persona” ar vārdu “(patvarība)”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par patvarību, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu vai ja ar to nodarīti zaudējumi lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

267. 280. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

268. 281. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par savas personas identitātes slēpšanu, ja tā izdarīta nolūkā izvairīties no kriminālatbildības vai administratīvās atbildības vai izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai nolūkā palīdzēt citai personai izvairīties no kriminālatbildības vai administratīvās atbildības, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

269. 281.<sup>1</sup> pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

270. 282.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

271. 282.<sup>2</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

272. Izteikt 284. pantu šādā redakcijā:

**“284. pants. Valsts robežas nelikumīga šķērsošana**

(1) Par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa vai izmantojot transportlīdzekli, vai neievērojot noteikto iecelošanas aizliegumu Latvijas Republikā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

273. 285. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

274. Izteikt 285.<sup>1</sup> pantu šādā redakcijā:

**“285.<sup>1</sup> pants. Nodrošināšana ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā**

(1) Par apzinātu personas nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā, ja to izdarījusi personu grupa vai valsts amatpersona, izmantojot savu dienesta stāvokli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par apzinātu personas nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā vai ja šāda iespēja nodrošināta divām vai vairākām personām, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

275. Papildināt likumu ar 285.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

**“285.<sup>2</sup> pants. Ļaunprātīga nodrošināšana ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā**

(1) Par ļaunprātīgu personas nodrošināšanu ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par ļaunprātīgu personas nodrošināšanu ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā vai ja šāda iespēja nodrošināta divām vai vairākām personām, vai ja to izdarījusi personu grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

276. Izteikt 286. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

277. Izteikt 287. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

278. Izteikt 288. pantu šādā redakcijā:

**“288. pants. Telekomunikāciju iekārtu, radio un televīzijas raidītāju un pasta tehnoloģisko iekārtu bojāšana**

Par telekomunikāciju iekārtas, radio vai televīzijas raidītāja vai pasta tehnoloģiskās iekārtas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

279. 288.<sup>1</sup> pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

280. 288.<sup>2</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

281. Izteikt 288.<sup>3</sup> panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

282. 288.<sup>4</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

283. 288.<sup>5</sup> pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “kas” ar vārdu “kura”;

aizstāt pirmajā un trešajā daļā vārdu “atbrīvo” ar vārdiem “var atbrīvot”;

papildināt pirmo un trešo daļu pēc vārda “notikušo” ar vārdiem “un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu”.

284. 289. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

285. 290. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

286. 291. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

287. Izteikt 292. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

288. Izteikt 293. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

289. Izteikt 294. panta pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

290. 294.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izslēgt trešo daļu.

291. 295. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izslēgt trešo daļu.

292. 296. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

**“296. pants. Tiesas nolēmuma un prokurora priekšraksta par sodu neizpildīšana”;**

papildināt dispozīciju pēc vārda “lēmuma” ar vārdiem “vai prokurora priekšraksta par sodu”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

293. Izteikt 297. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”



294. 298. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

295. Izteikt 299. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

296. 300. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

297. 301. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

298. Izteikt 302. panta pirmās un otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

299. Aizstāt 303. pantā vārdu “attiecīgā” ar vārdiem “noziedzīgu nodarījumu izdarījusī”.

300. Izteikt 304. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

301. 305. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt ceturtais daļas sankcijā vārdu “desmit” ar vārdu “septiņiem”.

302. Izteikt 306. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

303. Izteikt 307. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

304. 308. pantā:

izteikt panta nosaukumu un pirmo daļu šādā redakcijā:

**“308. pants. Apķīlātas un arestētas mantas atsavināšana, slēpšana, bojāšana, iznīcināšana un apmainīšana**

(1) Par apķīlātas vai arestētas mantas izšķērdēšanu, bojāšanu, atsavināšanu, slēpšanu vai iznīcināšanu, kā arī par tās apmainīšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

305. Izteikt 309. pantu šādā redakcijā:

**“309. pants. Nelikumīga vielu un priekšmetu nodošana personām un saņemšana no personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietās**

(1) Par korespondences, naudas, pārtikas produktu vai citu priekšmetu vai vielu neatļautu nodošanu personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietās, vai saņemšanu no šādām personām, ja to izdarījis šo iestāžu darbinieks, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par narkotisko, psihotropo vielu, sprāgstošo vielu, ieroču vai munīcijas nodošanu personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietās, vai saņemšanu no šādām personām —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījis īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietas darbinieks, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.”

306. 310. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “vai ja tās izdarītas atkārtoti”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās”.

307. Aizstāt 311. panta sankcijā vārdus “no trim līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “līdz astoņiem gadiem”.

308. 312. pantā:

izslēgt dispozīcijā vārdu “aresta”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

309. 313. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

310. 314. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdu “zinot” ar vārdu “apzinoties”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “no pieciem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “līdz sešiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

311. Izteikt 315. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

312. Aizstāt 316. panta pirmajā daļā vārdu “izziņas” ar vārdu “izmeklēšanas”.

313. 317. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu, vai par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

papildināt trešās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem”.

314. 318. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās izdarītas” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, ja šīs darbības izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

315. 319. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “tas izraisījis smagas sekas vai ja”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par valsts amatpersonas pienākumu nepildīšanu, ja ar to izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

316. 320. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz diviem gadiem.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izslēgt trešās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

aizstāt ceturtās daļas sankcijā vārdus “pieciem līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu” ar vārdiem “trim līdz vienpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas”.

317. 321. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

318. 322. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdu “trim” ar vārdu “diviem”.

319. 323. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ja piedāvājums pieņemts”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.”

320. 324. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Personu, kura devusi kukuli, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja kukulis šai personai izspiests vai ja tā pēc kukuļa došanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu. No kriminālatbildības var atbrīvot personu, kura kukuli piedāvājusi, ja tā labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Kukuļošanas starpnieku vai atbalstītāju var atbrīvot no kriminālatbildības, ja viņš pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.”

321. 325. pantā:

izslēgt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “tiesībām un”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “paredzētajām darbībām, ja tās” ar vārdiem “paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

322. 326. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

323. 326.<sup>1</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

papildināt otrās daļas dispozīciju pēc vārda “pieņemšanu” ar vārdiem “vai par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieprasīšanu”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”



324. 326.<sup>2</sup> pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.”

325. Papildināt likumu ar 326.<sup>3</sup> un 326.<sup>4</sup> pantu šādā redakcijā:

**“326.<sup>3</sup> pants. Prettiesiska labumu došana**

(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšanu vai nodošanu personiski vai ar starpnieku valsts vai pašvaldības iestādes darbiniekam, kurš nav valsts amatpersona, vai valsts institūcijas pilnvarotai tādai pašai personai, lai tā izdarītu kādu nelikumīgu darbību labuma devēja vai jebkuras citas personas interesēs, izmantojot savas pilnvaras, neatkarīgi no tā, vai materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai vai jebkurai citai personai, —

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

**326.<sup>4</sup> pants. Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības**

Personu, kura prettiesiski devusi labumu, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja labums šai personai pieprasīts vai izspiests vai ja tā pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu. No kriminālatbildības var atbrīvot personu, kura labumu piedāvājusi, ja tā labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.”

326. 327. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarītas atkārtoti vai”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

327. Izteikt 328. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

328. Izteikt 329. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

329. Izslēgt 330. panta sankcijā vārdus “līdz desmit minimālajām mēnešalgām”.

330. Izteikt 332. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

331. Izteikt 333. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

332. 334. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

333. Izteikt 335. pantu šādā redakcijā:

**“335. pants. Nepaklausība**

(1) Par nepaklausību, tas ir, par atklātu atteikšanos izpildīt priekšnieka pavēli, kā arī par citādu tišu pavēles neizpildīšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par nepaklausību, kā arī par citādu tišu pavēles neizpildīšanu, ja to izdarījusi personu grupa vai ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par nepaklausību, kā arī par citādu tišu pavēles neizpildīšanu kara laikā vai kaujas apstākļos —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

334. Izteikt 336. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

335. 337. pantā:

papildināt pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “pienākumus” ar vārdiem “ja tas izdarīts ar vardarbību vai ja tas izraisījis smagas sekas”;

papildināt pirmās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

izslēgt otro daļu.

336. 338. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt ceturtais daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem.”

337. Izslēgt 339. pantu.

338. 340. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt trešās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

339. 341. pantā:

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par varas vai dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai dienesta pilnvaru pārkāpšanu, ko izdarījis priekšnieks, ja šis nodarījums izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

340. 342. pantā:

izslēgt dispozīcijā vārdus “ja to izdarījis priekšnieks un”;

papildināt sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par dienesta pienākumu nepildīšanu, kā arī par nolaidīgu to pildīšanu, ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

341. 343. pantā:

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par dienesta lietošanai uzticēto ieroču, munīcijas, pārvietošanās līdzekļu, militārā dienesta tehnikas pārdošanu vai par šo priekšmetu pazaudēšanu, pārkāpjot to glabāšanas noteikumus, — soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

342. 344. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdu “militārās” ar vārdiem “militārā dienesta”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

343. 345. pantā:

aizstāt dispozīcijā vārdu “militārās” ar vārdiem “militārā dienesta”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

344. 346. pantā:

papildināt pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “pārkāpšanu” ar vārdiem “ja ar to radīts būtisks kaitējums”;

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

papildināt otrās daļas sankciju pēc vārda “gadiem” ar vārdiem “vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu”.

345. Izteikt 347. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.”

346. Izteikt 348. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.”

347. Izteikt 349. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.”

348. 350. pantā:

aizstāt panta nosaukumā un pirmās daļas dispozīcijā vārdu “dienesta” ar vārdu “(apsardzes)”;  
izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

349. 351. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

**“351. pants. Dienesta iekārtas reglamenta noteikumu, instrukciju vai pavēļu pārkāpšana”;**

izslēgt pirmo daļu;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par dienesta iekārtas reglamenta noteikumu, instrukciju vai pavēļu pārkāpšanu, ja to izdarījis karavīrs, kas norīkots diennakts dienestā (izņemot sardzi), un ja tas izraisījis smagas sekas, — soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

350. Izteikt 352. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

351. 353. pantā:

izslēgt dispozīcijā vārdus “ja minētās darbības nav saistītas ar nolūku atbalstīt ienaidnieku”;

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem.”

352. Izteikt 354. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

353. 355. pantā:

izteikt pirmās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.”

354. Izteikt 356. panta sankciju šādā redakcijā:

“soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

355. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 15.punktu šādā redakcijā:

“15) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa direktīva 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI.”

356. Papildināt pārejas noteikumus ar 16.punktu šādā redakcijā:

“16. Grozījumi šā likuma 78. panta otrajā daļā, 80., 80.<sup>1</sup>, 82., 86., 87., 88., 88.<sup>2</sup>, 88.<sup>3</sup>, 89.<sup>1</sup> un 107. pantā, 124. panta otrajā daļā, 126. panta otrajā daļā, 152. panta otrajā daļā, 153. panta pirmajā un otrajā daļā, 154. panta pirmajā un otrajā daļā, 154.<sup>1</sup> panta otrajā daļā, 165.<sup>1</sup> panta otrajā daļā, 179. panta trešajā daļā, 183. panta pirmajā daļā, 185. panta otrajā daļā, 190. panta trešajā daļā, 191. panta trešajā daļā, 230. pantā, 251. panta otrajā un trešajā daļā, 252. panta trešajā daļā, 268. pantā, 309. panta otrajā un trešajā daļā un 310. panta otrajā daļā par papildsodu — probācijas uzraudzība — stājas spēkā 2015. gada 1. janvārī.”

### Pārejas noteikumi

1. Personas, kuras izdarījušas noziedzīgu nodarījumu līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, saucamas pie kriminālatbildības saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, turklāt ņemot vērā, ka kriminālatbildība par noziedzīgu nodarījumu nevar iestāties, ja pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas Krimināllikumā par to netiek paredzēta kriminālatbildība.

2. Izmeklēšanas iestāžu, prokuratūras un tiesu lietvedībā esošos kriminālprocesus par nodarījumiem, par kuriem pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas Krimināllikumā netiek paredzēta kriminālatbildība, izbeidz saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 377. panta 2.punktu. Ja krimināllietas materiālos ir ziņas par faktiem, sakarā ar kuriem personai būtu jāpiemēro administratīvais sods, nepieciešamos materiālus nosūta kompetentajai institūcijai vai amatpersonai izskatīšanai Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktajā kārtībā.

3. Kriminālprocesus, kuri pabeigti, apsūdzēto nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības par nodarījumiem, par kuriem pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas Krimināllikumā netiek paredzēta kriminālatbildība, un lēmums nav stājies spēkā pilnā apjomā, izbeidz saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 377. panta 2.punktu.

4. Personas, kuras noziedzīgu nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, ņemot vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas.

5. Personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdarījušas noziedzīgus nodarījumus, kas kvalificējami kā noziedzīgu nodarījumu atkārtotība, saucamas pie kriminālatbildības un sodāmas par katru noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, bez kvalificējošās pazīmes — atkārtotība. Šādos gadījumos, nosakot sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50. pantu pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas, maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par atkārtoti izdarītu noziedzīgu nodarījumu bija paredzēts noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā.

6. Ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

7. Šā likuma nosacījumi neattiecas uz personām, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir notiesātas vai kurām sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, izņemot šo pārejas noteikumu 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. un 15.punktā minētos gadījumus.

8. Brīvības atņemšanas sodus līdz Krimināllikuma attiecīgajā pantā paredzētajam maksimālajam sodam samazina personām, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir notiesātas un izcieš brīvības atņemšanas sodu, ja tiesas piespriestais brīvības atņemšanas sods ir lielāks par maksimālo sodu, kas paredzēts Krimināllikuma pantā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas.



9. No brīvības atņemšanas soda izciešanas atbrīvo personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir notiesātas un izcieš brīvības atņemšanas sodu, ja Krimināllikuma pantā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas brīvības atņemšanas sods nav paredzēts.

10. No soda izciešanas atbrīvo personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir notiesātas un izcieš sodu vai kurām sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu par noziedzīgu nodarījumu, par kuru Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas nav paredzēta kriminālatbildība.

11. No soda izciešanas atbrīvo personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai notiesātas vai kurām sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu par Krimināllikuma 288. panta pirmajā daļā, 339. panta pirmajā daļā, 343. panta pirmajā daļā un 351. panta pirmajā daļā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

12. Grozīt nolēmumus personām, kuras notiesātas vai kurām sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu par šo pārejas noteikumu 11.punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un arī citiem noziedzīgiem nodarījumiem, ņemot vērā, ka šīs personas atbrīvojamas no visu veidu sodu izciešanas, kuri tām noteikti par šo pārejas noteikumu 11.punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

13. Atzīt par nesodītām personas, kuras atbrīvotas no soda izciešanas saskaņā ar šo pārejas noteikumu 11.punktu, kā arī personas, kuras jau izcietušas sodu vai atbrīvotas pirms termiņa, ja tās bijušas notiesātas vai tām sods bijis noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu par šo pārejas noteikumu 11.punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un ja tām sodāmība nav dzēsta.

14. Šo pārejas noteikumu 9., 10. un 11.punktā minētajos gadījumos personām, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai notiesātas nosacīti, atceļ nosacīto notiesāšanu un atbrīvo tās no soda.

15. Mantas konfiskāciju personām neizpilda, ja līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai spriedums daļā par mantas konfiskāciju nav izpildīts un Krimināllikuma attiecīgajā pantā mantas konfiskācija nav paredzēta.

16. Soda izpildes iestāde šo pārejas noteikumu 8., 9., 10., 11., 12., 13. un 14.punktā paredzētajos gadījumos un Latvijas Sodu izpildes kodeksā noteiktajā kārtībā vai prokurors šo pārejas noteikumu 10., 11., 12. vai 13.punktā paredzētajos gadījumos, ja ar prokurora priekšrakstu par sodu noteikts naudas sods, un Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā iesniedz tiesai iesniegumu par personas atbrīvošanu no soda izciešanas vai par nolēmuma grozīšanu, kuru tiesa izskata Kriminālprocesa likumā paredzētajā kārtībā.

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. aprīlī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 27. decembrī

---

*Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 27.12.2012., Nr.202.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts  
prezidents izsludina šādu likumu:

## **24. 251L/11 Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā**

Izdarīt Latvijas Republikas Zemessardzes likumā (Latvijas Vēstnesis, 2010, 82., 205.nr.; 2012, 189.nr.) šādus grozījumus:

1. 34. panta sestajā daļā:

aizstāt vārdus “neatraidāmajiem mantiniekiem” ar vārdiem “laulātajam un leļupējiem, bet, ja leļupējo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējiem radiniekiem”;

papildināt daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Bojāgājušā zemessarga ģimenes locekļiem (laulātajam, bērniem, vecākiem) Aizsardzības ministrija sedz nepieciešamo medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu kursa izdevumus.”

2. Aizstāt 36. panta piektajā daļā vārdus “neatraidāmajiem mantiniekiem” ar vārdiem “laulātajam un leļupējiem, bet, ja leļupējo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējiem radiniekiem”.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

## 25. 252L/11 Grozījumi likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu”

Izdarīt likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1993, 34.nr.; 1995, 23., 24.nr.; 1997, 4.nr.; 1998, 2., 15.nr.; 1999, 22.nr.; 2001, 15., 23.nr.; 2002, 16.nr.; 2003, 6., 8.nr.; 2005, 14.nr.; 2006, 22.nr.; 2008, 14., 24.nr.; 2009, 2., 15., 22.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 199.nr.; 2010, 99.nr.; 2011, 85.nr.; 2012, 50., 108.nr.) šādus grozījumus:

1. 10. pantā:

izslēgt pirmās daļas 9.punktā vārdus “ja par attiecīgā pārkāpuma izdarīšanu paredzēta konfiskācija”;

papildināt pirmo daļu ar 12.punktu šādā redakcijā:

“12) sastādīt protokolus par administratīvajiem pārkāpumiem.”;

papildināt otrās daļas 18.punktu ar vārdiem “vai nodokļu normatīvo aktu piemērošanu tās teritorijā”;

papildināt otro daļu ar 18.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“18<sup>1</sup>) paziņot Eiropas Savienības dalībvalsts nodokļu maksātājam vai pieprasīt Eiropas Savienības dalībvalsts nodokļu administrācijai (kompetentajai iestādei), lai tā paziņo savas valsts nodokļu maksātājam par Valsts ieņēmumu dienesta lēmumiem vai citiem dokumentiem, kas attiecas uz nodokļu vai citu maksājumu prasījumu vai prasījuma piedziņu vai nodokļu normatīvo aktu piemērošanu Latvijas Republikas teritorijā.”;

2. 22. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“2. Valsts ieņēmumu dienests iesniegumu par šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu un rīkojumu apstrīdēšanu izskata un pieņem lēmumu viena mēneša laikā. Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors šo termiņu var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no apstrīdēšanas iesnieguma saņemšanas dienas.”;

izslēgt 2.<sup>1</sup> daļā vārdus “arī pārbaudes un revīzijas aktā minētajiem priekšlikumiem nodokļu maksātājam”.

3. Izteikt 25. panta piekto daļu šādā redakcijā:

“5. Finanšu policijas ierēdņi, pildot dienesta pienākumus, nēsā formas tērpu, viņiem ir dienesta pakāpju atšķirības zīmes un žetoni, kuru aprakstu nosaka Ministru kabinets, bet nēsāšanas kārtību — Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors.”

4. Papildināt pārejas noteikumus ar 30. un 31.punktu šādā redakcijā:

“30. Grozījums šā likuma 10. panta otrās daļas 18.punktā, 10. panta otrās daļas 18.<sup>1</sup> punkts, kā arī grozījumi informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem likumā “Par nodokļiem un nodevām”.

31. Šā likuma 25. panta piektās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 2013. gada 1. jūlijā.”

5. Informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām:

izslēgt 5., 6., 7., 8. un 9.punktu;

papildināt informatīvo atsauci ar 12.punktu šādā redakcijā:

“12) Padomes 2011. gada 15. februāra direktīvas 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ direktīvu 77/799/EEK.”

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

## **26. 253L/11 Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā**

Izdarīt Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2004, 5.nr.; 2006, 10.nr.; 2008, 16., 24.nr.; 2009, 11.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 17. pantā skaitli un vārdu “10 dienas” ar vārdiem “piecas dienas”.
2. Aizstāt 49. pantā vārdus “Latvijas Valsts arhīvā” ar vārdiem “Latvijas Nacionālajā arhīvā”.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents* **A.Bērziņš**

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts  
prezidents izsludina šādu likumu:

## **27. 254L/11 Grozījums Militārā dienesta likumā**

Izdarīt Militārā dienesta likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 14.nr.; 2003, 2., 15.nr.; 2004, 14.nr.; 2005, 8.nr.; 2006, 14.nr.; 2007, 10.nr.; 2008, 3.nr.; 2009, 2., 14., 15., 21.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200.nr.; 2010, 51./52., 178.nr.) šādu grozījumu:

Aizstāt pārejas noteikumu 15.punktā vārdus un skaitli “neatraidāmajiem mantiniekiem (Civillikuma 423. pants)” ar vārdiem “laulātajam un leļupējiem, bet, ja leļupējo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējiem radiniekiem”.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*



Saeima ir pieņēmusi un Valsts  
prezidents izsludina šādu likumu:

## **28. 255L/11 Grozījums Saeimas vēlēšanu likumā**

Izdarīt Saeimas vēlēšanu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 13.nr.; 1998, 9., 13.nr.; 2002, 12., 13.nr.; 2003, 19.nr.; 2006, 8., 10.nr.; 2007, 13.nr.; 2009, 8.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 62.nr.; 2011, 46., 114., 144.nr.) šādu grozījumu:

Aizstāt 16. panta pirmajā daļā skaitli un vārdu “10 dienas” ar vārdiem “piecas dienas”.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts  
prezidents izsludina šādu likumu:

## **29. 256L/11 Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā**

Izdarīt Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 3., 5.nr.; 1996, 23., 24.nr.; 2000, 10.nr.; 2001, 1.nr.; 2002, 12.nr.; 2004, 24.nr.; 2007, 11.nr.; 2008, 8., 22.nr.) šādus grozījumus:

1. Izslēgt 10. panta pirmajā daļā vārdus “Valsts kontroles revīzijas departamentu kolēģiju locekļus”.

2. Aizstāt 23. panta trešajā daļā skaitli un vārdu “10 dienas” ar vārdiem “piecas dienas”.

3. Papildināt 24. pantu ar jaunu septīto daļu šādā redakcijā:

“Ja domes vēlēšanām reģistrēti divi vai vairāk kandidātu saraksti, vēlēšanu komisija ne vēlāk kā septiņas dienas pirms vēlēšanu dienas izlozējot nosaka secību, kādā sakārtojamas vēlēšanu zīmes izsniegšanai vēlētājiem. Vēlēšanu zīmes tiek sakārtotas izlozes noteiktajā secībā, taču netiek numurētas.”;

uzskatīt līdzšinējo septīto daļu par panta astoto daļu.

4. Izslēgt 50. pantu.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

### **30. 257L/11 Grozījumi Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumā**

Izdarīt Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 12.nr.; 1998, 15.nr.; 2000, 23.nr.; 2002, 15.nr.; 2004, 5.nr.; 2006, 20.nr.; 2008, 24.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 3. pantu ar 2.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(2<sup>1</sup>) Ja Saeimas vēlēšanas, Eiropas Parlamenta vēlēšanas vai tautas nobalsošana notiek vienlaikus ar kārtējām domes vēlēšanām, atlīdzība vēlēšanu komisijām, iecirkņu komisijām un Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā pieaicinātajām personām tiek finansēta no valsts budžeta Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā, bet visi vēlēšanu komisiju darbības nodrošināšanai nepieciešamo preču un pakalpojumu iegādes izdevumi un telpu uzturēšanas izdevumi tiek finansēti no republikas pilsētas vai novada budžeta.”

2. 21. pantā:

aizstāt trešajā daļā vārdus “apstiprinātajiem normatīviem” ar vārdu “noteikumiem”;

papildināt pantu ar 3.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(3<sup>1</sup>) Ja Saeimas vēlēšanas, Eiropas Parlamenta vēlēšanas vai tautas nobalsošana notiek vienlaikus ar kārtējām domes vēlēšanām, atlīdzības apmēru vēlēšanu komisijas un iecirkņa komisijas priekšsēdētājam, sekretāram un komisijas locekļiem par darbu domes vēlēšanu sagatavošanā nosaka Centrālā vēlēšanu komisija atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem.”

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

## **31. 258L/11 Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā**

Izdarīt Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā (Latvijas Vēstnesis, 2009, 199., 200.nr.; 2010, 12., 66., 99., 174., 206.nr.; 2011, 103., 204.nr.; 2012, 190.nr.) šādus grozījumus:

1. 3. pantā:

izteikt piektās daļas 7.punktu šādā redakcijā:

“7) valsts vai pašvaldības institūcija no līdzekļiem, kas iegūti no sadarbības līgumiem ar Eiropas Savienības vai tās dalībvalsts institūcijām, kā arī no starptautiskās sadarbības līgumiem (valsts vai pašvaldības institūcijas un cita ārvalsts vai starptautiskā tiesību subjekta noslēgts līgums), maksā par paveikto darbu tām amatpersonām (darbiniekiem), kuras ir tieši iesaistītas attiecīgo sadarbības līgumu izpildē;”;

izslēgt piektās daļas 7.<sup>1</sup> un 7.<sup>2</sup> punktu;

papildināt piekto daļu ar 10.punktu šādā redakcijā:

“10) izmaksā atlīdzību par piedalīšanos attīstības sadarbības projektu īstenošanā saskaņā ar Starptautiskās palīdzības likumu.”;

papildināt sesto daļu ar tekstu šādā redakcijā:

“Šā panta piektās daļas 7.punktā paredzēto atlīdzību var noteikt, paredzot piemaksu par papildu darbu, sadalot amata (dienesta, darba) pienākumu veikšanu saskaņā ar šā likuma 4.<sup>1</sup> pantu un nosakot atbilstošu atlīdzību vai saskaņā ar publiskos iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem slēdzot uzņēmuma līgumu ar personu, kas nav amata (dienesta, darba) attiecībās attiecīgajā institūcijā. Ja amatpersonai (darbiniekam) tiek noteikta piemaksa par papildu darbu, tad var neievērot šā likuma 14. panta pirmajā daļā noteikto piemaksas apmēru.”

2. Aizstāt 3.<sup>1</sup> panta septītajā daļā vārdus un skaitļus “piektās daļas 6., 7., 7.<sup>1</sup> un 7.<sup>2</sup> punktā” ar vārdiem un skaitļiem “piektās daļas 6. un 7.punktā”.

3. 4. pantā:

izslēgt trešajā daļā vārdus “kā arī amatpersonas (darbinieka) kvalifikācijas pakāpi”;

izslēgt ceturtajā daļā vārdus “Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas”;

papildināt pantu ar vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas amatpersonu (darbinieku) mēnešalgu nosaka, ņemot vērā mēneša vidējās darba samaksas apmēru.”

4. 6. panta otrajā daļā:

izslēgt vārdus “Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes priekšsēdētājam un padomes locekļiem”;

izslēgt 3. un 4.punktu.

5. Izslēgt 11. panta pirmajā daļā vārdus “Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas”.

6. Papildināt likumu ar 13.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“13.<sup>3</sup> pants. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas amatpersonu (darbinieku) mēnešalga**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas amatpersonu (darbinieku) mēnešalgu šīs institūcijas reglamentētajā kārtībā nosaka, ņemot vērā amata vērtību (atbildības līmeni un sarežģītību), konkrētās amatpersonas (darbinieka) individuālās kvalifikācijas un kompetenču novērtējumu, kā arī mēneša vidējās darba samaksas apmēru. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas amatpersonu (darbinieku) mēnešalga nedrīkst pārsniegt mēneša vidējās darba samaksas apmēru, kas noapaļots pilnos latos un kam piemērots koeficients 4,05.”

7. Aizstāt 19. panta ceturtajā daļā, 21. panta ceturtais daļas ievaddaļā un septītajā daļā vārdus “neatraidāmajiem mantiniekiem” ar vārdiem “laulātajiem un leļupējiem, bet, ja leļupējo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējiem radiniekiem”.

8. Izteikt 41. panta septītās daļas trešo teikumu šādā redakcijā:

“Tekšļietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu var sadalīt ne vairāk kā trijās daļās.”

9. Papildināt pārejas noteikumus ar 8.<sup>12</sup>, 8.<sup>13</sup> un 8.<sup>14</sup> punktu šādā redakcijā:

“8.<sup>12</sup> Amatpersonai (darbiniekam), kura iesaistīta Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē 2015. gadā sagatavošanā un norisē, var noteikt šādu papildu atlīdzību:

- 1) piemaksu par darbu Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sagatavošanā un norisē no 2014. gada 1. jūlija līdz 2015. gada 30. jūnijam;
- 2) vienreizēju prēmiju, kas nepārsniedz amatpersonas (darbinieka) divu mēnešalgu apmēru, par ieguldījumu Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē 2015. gadā sagatavošanā un norisē, kuru izmaksā no 2015. gada 1. jūlija līdz 2015. gada 31. decembrim;
- 3) papildatvaļinājumu, kurš nepārsniedz 20 darbdienu, ņemot vērā amatpersonas (darbinieka) darba intensitāti Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē laikā, un kuru var piešķirt no 2015. gada 1. jūlija, un kurš izmantojams līdz 2015. gada 31. decembrim.

8.<sup>13</sup> Amatpersona (darbinieks), kurai ir noteikta šā likuma pārejas noteikumu 8.<sup>12</sup> punkta 1.apakšpunktā minētā piemaksa, par to pašu pienākumu veikšanu nevar saņemt arī šā likuma 14. panta pirmajā un divpadsmitajā daļā minētās piemaksas. Amatpersonai (darbiniekam), kurai ir piešķirta šā likuma pārejas noteikumu 8.<sup>12</sup> punkta 2.apakšpunktā minētā prēmija, par to pašu pienākumu veikšanu nevar piešķirt arī šā likuma 3. panta ceturtais daļas 5.punktā minēto atlīdzību.

8.<sup>14</sup> Ministru kabinets nosaka šā likuma pārejas noteikumu 8.<sup>12</sup> punktā minētās atlīdzības apmēru, piešķiršanas kritērijus, piešķiršanas un izmaksas kārtību, kā arī darba intensitātei atbilstošu papildatvaļinājuma ilgumu.”

10. 1.pielikumā:

izslēgt 47.punktu;

papildināt pielikumu ar 56.punktu šādā redakcijā:

**“56. Valsts attīstības plānošana, koordinācija un vadība**

Šajā saimē ietilpst amati, kuru pildītāju pienākumi ir saistīti ar ilgtermiņa attīstības plānošanu, Latvijai būtisku nacionālo interešu īstenošanu, nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, to rezultātu izpildes novērtēšanu un savstarpējo saskaņotību, tai skaitā ar atbilstību Eiropas Savienības plānošanas dokumentiem, tādējādi sekmējot nozaru politiku savstarpējo koordināciju un pārresorisko uzraudzību.”

11. 2.pielikumā:

izslēgt 73.rindu;

papildināt pielikuma tabulu ar aili šādā redakcijā:

Nr.p.k.	Amatu saimes (apakšsaimes) numurs	Maksimālā mēnešalgu grupa
84.	56	15

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*



**32. 259L/11 Iekšējā audita likums****I nodaļa  
Vispārīgie noteikumi****1. pants. Likumā lietotie termini**

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **resursu izmaksu efektivitāte** — pakāpe, kādā ministrijas vai iestādes funkcijas sasniedz vēlamo rezultātu salīdzinājumā ar ieguldīto resursu izmaksām;
- 2) **ekonomiskā efektivitāte** — sagaidāmo vai sasniegto darbības rezultātu kvalitātes un kvantitātes attiecība pret ieguldītajiem resursiem un darbībām;
- 3) **funkcionālā efektivitāte** — sagaidāmo vai sasniegto darbības rezultātu un izraudzīto alternatīvu atbilstība noteiktiem mērķiem;
- 4) **iestāde** — Ministru prezidentam tieši padota institūcija, ministram padota institūcija, izņemot ministriju;
- 5) **iekšējās kontroles sistēma** — risku vadības, kontroles un pārvaldības pasākumu kopums, kura uzdevums ir nodrošināt ministrijas un iestādes mērķu sasniegšanu, efektīvu darbību, aktīvu aizsardzību, pārskatu ticamību, darbības atbilstību tiesību aktiem un par kura izveidošanu ir atbildīgs attiecīgi ministrijas valsts sekretārs vai iestādes vadītājs;
- 6) **iekšējais audits** — iekšējā auditora neatkarīga un objektīva darbība, kuras rezultātā tiek sniegts iekšējās kontroles sistēmas darbības novērtējums, lai pilnveidotu iekšējās kontroles sistēmas darbību ministrijā un iestādē;
- 7) **konsultācija** — padomu sniegšanas pakalpojums, kura mērķis ir pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu un kura būtību un apjomu ir noteicis ministrijas valsts sekretārs, iestādes vadītājs (lēmējinstiūcija) vai ministrijas vai iestādes struktūrvienība.

**2. pants. Likuma mērķis**

Likuma mērķis ir nodrošināt neatkarīgu un objektīvu iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanu, lai uzlabotu šīs sistēmas darbību valsts pārvaldē.

**3. pants. Likuma darbība**

(1) Likums attiecas uz ministrijām un iestādēm. Tas nosaka tiesisko regulējumu iekšējā audita sistēmas izveidošanai, darbībai un koordinācijai ministrijā un iestādē, kā arī iekšējo auditoru pienākumus, tiesības un nosacījumus neatkarības un objektivitātes principu ievērošanai.

(2) Atvasinātas publiskas personas iekšējā audita sistēmu, iekšējā audita darba organizāciju un iekšējā audita veikšanas kārtību nosaka tās lēmējinstiūcija. Lai nodrošinātu iekšējā audita funkcijas efektīvāku veikšanu, atvasinātas publiskas personas lēmējinstiūcija, ja nepieciešams, var slēgt sadarbības līgumu ar attiecīgās nozares ministriju par šīs personas iekļaušanu ministrijas iekšējā audita sistēmā.

(3) Šā likuma 13. panta noteikumi par iekšējā auditora tiesībām attiecināmi arī uz tām atvasinātām publiskām personām un privātpersonām, kuras saņēmušas attiecīgi Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu vai ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus vai valsts budžeta līdzekļus.

(4) Uz starptautisko organizāciju resursu (piešķirto līdzekļu) izmantošanas kontroli šis likums attiecas tad, ja to paredz attiecīgie starptautiskie līgumi.

(5) Ja ministrijā vai iestādē iekšējā audita funkciju īsteno viens iekšējais auditors, viņam piemērojami tādi paši šā likuma noteikumi, kādi ir noteikti iekšējā audita struktūrvienībai.

#### **4. pants. Iekšējās kontroles sistēmas izveidošana**

Iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, tās pārraudzību un uzlabošanu nodrošina ministrijas valsts sekretārs vai iestādes vadītājs saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu.

## **II nodaļa**

### **Iekšējā audita sistēmas izveidošana, darbība un iekšējā audita koordinācija**

#### **5. pants. Iekšējā audita sistēmas izveidošana**

(1) Ministru prezidents nosaka iekšējā audita sistēmu viņam tieši padotajās institūcijās.

(2) Ministrs nosaka iekšējā audita sistēmu viņam padotajās institūcijās. Par iekšējā audita sistēmas izveidošanas nepieciešamību valsts drošības iestādē lemj ministrs, kura pārraudzībā atrodas attiecīgā valsts drošības iestāde.

(3) Par iekšējā audita struktūrvienības izveidošanu ir atbildīgs ministrijas valsts sekretārs vai iestādes vadītājs.

(4) Iekšējā audita struktūrvienība ir tieši pakļauta ministrijas valsts sekretāram vai iestādes vadītājam (lēmēj institūcijai).

(5) Iekšējā audita struktūrvienību veido Ministru prezidentam tieši padotajās institūcijās un ministrijās.

(6) Iekšējā audita struktūrvienības izveidošanas nepieciešamību ministram padotajās institūcijās, izņemot ministriju, attiecīgās nozares ministrs saskaņo ar finanšu ministru, izvērtējot šādus kritērijus:

- 1) institūcijai noteikto funkciju apjoms un sabiedriskā nozīme;
- 2) institūcijas dalība Eiropas Savienības, starptautisko organizāciju vai ārvalstu finanšu palīdzības īstenošanā;
- 3) institūcijai piešķirto vai pārvaldīšanā nodoto valsts budžeta līdzekļu un materiālo vērtību apjoms;
- 4) ar institūcijas darbību saistīto risku ietekme uz valsts budžeta zaudējumiem;
- 5) institūcijas struktūra.

#### **6. pants. Par iekšējā audita struktūrvienības izveidošanu atbildīgās personas pienākumi**

(1) Ministrijas valsts sekretārs vai iestādes vadītājs (lēmēj institūcija):

- 1) ir atbildīgs par attiecīgās iekšējā audita sistēmas darbību;
- 2) nosaka iekšējā audita darba organizācijas un iekšējā audita ieteikumu ieviešanas uzraudzības kārtību attiecīgajā ministrijā vai iestādē;
- 3) apstiprina iekšējā audita struktūrvienības stratēģisko plānu un gada plānu;
- 4) pieņem lēmumu par iekšējā audita ziņojumā ietvertu ieteikumu ieviešanu;
- 5) iesniedz Finanšu ministrijai iekšējā audita struktūrvienības darbības novērtēšanai nepieciešamo informāciju un dokumentus;
- 6) divu nedēļu laikā pēc iekšējā audita struktūrvienības vadītāja iecelšanas amatā vai atbrīvošanas no amata informē par to Finanšu ministriju;

- 7) nosūta tiesibaizsardzības iestādēm informāciju par iekšējā audita veikšanas laikā konstatētajiem faktiem, par kuriem radušās pamatotas aizdomas, ka tie ir saistīti ar prettiesiskām darbībām;
  - 8) nosūta Valsts kancelejai izvērtēšanai informāciju par iekšējā audita veikšanas laikā konstatētajiem faktiem, kuri ietekmē valsts pārvaldes darbību kopumā.
- (2) Ministrijas valsts sekretārs vai Ministru prezidentam tieši padotās institūcijas vadītājs:
- 1) nodrošina attiecīgi ministrijas un ministra padotībā esošo institūciju vai Ministru prezidentam tieši padoto institūciju iekšējā audita struktūrvienību plānu, kā arī gada darbības pārskatu savlaicīgu iesniegšanu Finanšu ministrijai un Valsts kontrolei;
  - 2) divu nedēļu laikā pēc iekšējā audita sistēmas izveidošanas un izmaiņām iekšējā audita sistēmā informē par to Finanšu ministriju.

## 7. pants. Iekšējā audita struktūrvienības uzdevumi

### (1) Iekšējā audita struktūrvienība:

- 1) izstrādā un iesniedz apstiprināšanai ministrijas valsts sekretāram vai iestādes vadītājam (lēmējinstīcijai) iekšējā audita stratēģisko plānu un gada plānu;
- 2) veic uz risku novērtējumu balstītus plānotus iekšējos auditus, kuros sniedz vērtējumu par:
  - a) iekšējās kontroles darbības atbilstību ministrijas vai iestādes mērķiem,
  - b) ministrijas vai iestādes finanšu uzskaites un citas informācijas ticamību un pietiekamību,
  - c) ministrijas vai iestādes struktūrvienību darbības atbilstību tiesību aktiem, noteiktajām funkcijām un apstiprinātajiem rīcības plāniem,
  - d) ministrijas vai iestādes darbības resursu izmaksu efektivitāti, ekonomisko efektivitāti un funkcionālo efektivitāti, resursu sargāšanu no zaudējumiem;
- 3) sniedz ministrijas valsts sekretāram vai iestādes vadītājam (lēmējinstīcijai) ieteikumus par nepieciešamajiem uzlabojumiem iekšējās kontroles sistēmā;
- 4) uzrauga ministrijas valsts sekretāra vai iestādes vadītāja (lēmējinstīcijas) apstiprināto iekšējā audita ieteikumu ieviešanu;
- 5) sniedz konsultācijas, lai sekmētu ministrijas vai iestādes mērķu sasniegšanu;
- 6) iesniedz ministrijas valsts sekretāram vai iestādes vadītājam (lēmējinstīcijai) iekšējā audita struktūrvienības darbības gada pārskatu, kurā atbilstoši noteiktajam darba apjomam ietver viedokli par ministrijas vai iestādes iekšējās kontroles sistēmu;
- 7) koordinē iekšējo un ārējo auditoru sadarbību un informācijas apmaiņu;
- 8) nosaka iekšējo auditoru mācību vajadzības;
- 9) nodrošina ar iekšējo auditu saistītā darba izpildes un kvalitātes uzraudzību visos iekšējā audita posmos. Ja ministrijas vai iestādes iekšējā audita struktūrvienībai noteiktos uzdevumus veic viens iekšējais auditors, pastāvīgu iekšējā audita darba izpildes un kvalitātes uzraudzību visos iekšējā audita posmos var nodrošināt attiecīgi citas ministrijas vai iestādes iekšējā audita struktūrvienība;
- 10) nodrošina Valsts kontroles revīziju un ārējo auditoru ieteikumu ieviešanas uzraudzību ministrijā vai iestādē.

(2) Iekšējā audita struktūrvienības vadītājs nosaka šīs struktūrvienības iekšējā audita veikšanas un darba dokumentu izstrādes metodiku.

## **8. pants. Ministru kabineta kompetence iekšējā audita jomā**

Ministru kabinets:

- 1) nosaka iekšējā audita darba organizācijas un iekšējā audita veikšanas kārtību, kā arī gadījumus, kuros Ministru kabineta noteiktajai institūcijai ir tiesības veikt iekšējo auditu ministrijā vai iestādē attiecībā uz Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas valdības finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas vadību;
- 2) pēc finanšu ministra priekšlikuma līdz kārtējā gada 1. novembrim nosaka kopējās valsts pārvaldē auditējamās prioritātes nākamajam kalendāra gadam;
- 3) nosaka iekšējo auditoru sertifikācijas, iekšējā auditora sertifikāta spēkā uzturēšanas un anulēšanas kārtību. Lēmumu par valsts pārvaldes iekšējā auditora sertifikāta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt sertifikātu pieņem 12 mēnešu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas;
- 4) nosaka iekšējā audita struktūrvienību darbības novērtējuma pamatprincipus un saturu, kā arī iekšējā audita struktūrvienību darbības novērtēšanas kārtību.

## **9. pants. Iekšējā audita struktūrvienības neatkarība**

Iekšējā audita struktūrvienība savu uzdevumu veikšanā ir neatkarīga no pārējām ministrijas vai iestādes struktūrvienībām.

## **10. pants. Iekšējā audita koordinācija**

(1) Finanšu ministrija izstrādā iekšējā audita politiku, kuras mērķis ir sniegt pārlicību par iekšējās kontroles sistēmas darbību ministrijās un iestādēs. Finanšu ministrija ir atbildīga par iekšējā audita koordināciju un vienotu iekšējā audita ilgtermiņa attīstības plānošanu.

(2) Finanšu ministrijai, koordinējot iekšējo auditu, ir šādi uzdevumi:

- 1) sagatavot un iesniegt Ministru kabinetam un Valsts kontrolei apkopoto gada pārskatu par iekšējā audita struktūrvienību darbību ministrijās un iestādēs. Pārskatā iekļauj ministriju un iestāžu viedokli par iekšējās kontroles sistēmu ministrijās un iestādēs;
- 2) koordinēt iekšējo auditoru mācības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu;
- 3) sniegt ministrijām un iestādēm konsultācijas iekšējā audita jomā;
- 4) ne retāk kā reizi piecos gados novērtēt ministrijās un iestādēs izveidoto iekšējā audita struktūrvienību darbību. Finanšu ministrijas darbiniekiem attiecīgajā ministrijā vai iestādē ir tiesības iepazīties ar informāciju un dokumentiem, kuri nepieciešami iekšējā audita struktūrvienību darbības novērtēšanai;
- 5) pārraudzīt iekšējo auditoru sertifikācijas sistēmu;
- 6) izstrādāt iekšējā audita metodikas vadlīnijas.

## **III nodaļa**

### **Iekšējais auditors**

**11. pants. Iekšējā auditora iecelšana amatā (pieņemšana darbā) un atbrīvošana no amata (atļaišana no darba)**

(1) Iekšējo auditoru iecel amatā un atbrīvo no amata, pieņem darbā un atļaiž no darba ministrijas valsts sekretārs vai iestādes vadītājs, pamatojoties uz Valsts civildienesta likumu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

(2) Stāties valsts civildienesta vai darba tiesiskajās attiecībās, lai pildītu iekšējā auditora pienākumus, var persona, kura atbilst ierēdņa amata pretendenta izvirzītajām obligātajām prasībām.

(3) Iekšējā audita struktūrvienības vadītāja pienākumus var pildīt tikai tāda persona, kura ir ieguvusi valsts pārvaldes iekšējā auditora sertifikātu iekšējo auditoru sertifikācijas jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā vai biedrības “Iekšējo auditoru institūts” atzītu iekšējā auditora profesionalitāti apliecināšu sertifikātu.

(4) Valsts civildienesta vai darba tiesiskās attiecības ar iekšējo auditoru izbeidz:

- 1) Valsts civildienesta likumā vai Darba likumā noteiktajos gadījumos;
- 2) par nolaidīgu amata pienākumu pildīšanu vai par ētikas principu pārkāpumu, kas nav savienojams ar iekšējā auditora amata prasībām.

## **12. pants. Iekšējā auditora pienākumi**

(1) Iekšējam auditoram ir pienākums regulāri papildināt zināšanas un pilnveidot profesionālās iemaņas. Iekšējā audita struktūrvienības vadītājs un ministrijas valsts sekretārs vai iestādes vadītājs veicina iekšējā auditora kvalifikācijas paaugstināšanu.

(2) Iekšējais auditors, pildot amata pienākumus, ir atbildīgs par savas darbības vai bezdarbības likumību. Ja iekšējam auditoram rodas šaubas par uzdevuma likumību, viņa pienākums ir atteikties no šā uzdevuma pildīšanas, rakstveidā informējot par to amatpersonu, kura devusi uzdevumu, kā arī attiecīgi nākamo augstāko amatpersonu.

(3) Iekšējais auditors savā darbībā ievēro šādus iekšējā auditora ētikas principus:

- 1) godīgums. Iekšējais auditors savu darbu veic godīgi, ar pienācīgu rūpību un atbildību, ievēro ministrijas vai iestādes iekšējos ētikas principus, neiesaistās darbībās, kas diskreditē iekšējā auditora profesiju vai iekšējo auditu, respektē ministrijas vai iestādes ētiskos mērķus un sekmē to sasniegšanu;
- 2) objektivitāte. Iekšējais auditors audita gaitā izvērtē visus apstākļus un pierādījumus, neietekmējoties ne no paša, ne no citu personu interesēm, un iekšējā audita ziņojumā atklāj visus būtiskos faktus par pārbaudīto sistēmu;
- 3) konfidencialitāte. Iekšējais auditors neizmanto savu pienākumu veikšanas laikā iegūto informāciju tādā veidā, kas kaitētu ministrijas vai iestādes mērķiem. Iekšējā audita darbā iegūto informāciju iekšējais auditors izpauž trešajai personai tikai ar ministrijas valsts sekretāra vai iestādes vadītāja (lēmējinstītūcijas) atļauju;
- 4) kompetence. Iekšējais auditors savu pienākumu veikšanā izmanto zināšanas, prasmes un pieredzi.

## **13. pants. Iekšējā auditora tiesības**

Iekšējam auditoram ir tiesības iepazīties ar attiecīgās ministrijas vai iestādes rīcībā esošajiem dokumentiem, finanšu līdzekļiem, telpām un citām materiālajām vērtībām, kā arī saņemt no darbiniekiem dokumentu kopijas un paskaidrojumus ar iekšējo auditu saistītajos jautājumos.

## **14. pants. Ierobežojumi iekšējā auditora darbā**

(1) Iekšējais auditors neiesaistās ministrijas vai iestādes tiešo funkciju veikšanā, Eiropas Savienības pilnīgi vai daļēji finansēto programmu un projektu vai ārvalstu finanšu palīdzības īstenošanā, atsevišķu projektu vai programmu izstrādē, kā arī iekšējās kontroles sistēmas izveidošanā. Iekšējais auditors šādu funkciju veikšanā var piedalīties ar padomdevēja tiesībām.

(2) Iekšējais auditors vismaz gadu nedrīkst auditēt tās funkcijas, kuras pats pirms tam veicis ministrijā vai iestādē.

(3) Iekšējais auditors rakstveidā ziņo iekšējā audita struktūrvienības vadītājam, bet iekšējā audita struktūrvienības vadītājs — ministrijas valsts sekretāram vai iestādes vadītājam (lēmējinstītūcijai) par katru situāciju, kurā ir radies vai varētu rasties interešu konflikts.

## IV nodaļa Iekšējā audita padome

### 15. pants. Iekšējā audita padomes izveidošana

- (1) Iekšējā audita padome darbojas saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu nolikumu.
- (2) Finanšu ministrs apstiprina Iekšējā audita padomes personālsastāvu.

### 16. pants. Iekšējā audita padomes mērķis

Iekšējā audita padomes mērķis ir veicināt iekšējā audita kvalitātes paaugstināšanu, kā arī iekšējā audita politikas un metodikas ieviešanu un attīstību ministrijās un iestādēs.

## Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Iekšējā audita likums (Latvijas Vēstnesis, 2010, 34.nr.).

2. Ministru kabinets līdz 2013. gada 1. jūnijam izdod šajā likumā noteiktos tiesību aktus par iekšējo auditu.

3. Līdz attiecīgo Ministru kabineta tiesību aktu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2013. gada 1. jūnijam ir spēkā šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 2010. gada 10. augusta noteikumi Nr.760 "Iekšējā audita struktūrvienību darba salīdzinošo pārbaužu veikšanas kārtība";
- 2) Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumi Nr.918 "Iekšējā audita veikšanas kārtība";
- 3) Ministru kabineta 2010. gada 14. decembra noteikumi Nr.1128 "Iekšējo auditoru sertifikācijas kārtība".

4. Šā likuma 11. panta trešā daļa stājas spēkā 2014. gada 30. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 28.12.2912., Nr.203.



**33. 260L/11 Grozījumi Latvijas Soduzpildes kodeksā**

Izdarīt Latvijas Soduzpildes kodeksā šādus grozījumus:

1. Izslēgt 49.<sup>1</sup> pantu.

2. Papildināt kodeksu ar 49.<sup>2</sup> un 49.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“49.<sup>2</sup> pants. Notiesātā tiesības īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādē**

Notiesātais, kas sodu izcieš daļēji slēgtā cietuma soda izciešanas režīma augstākajā pakāpē, atklātajā cietumā vai audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, ar rakstveida iesniegumu brīvības atņemšanas iestādes priekšniekam var lūgt atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju līdz piecām diennaktīm sakarā ar tuva radnieka nāvi vai smagu slimību, kas apdraud slimā dzīvību.

Notiesātais, kas sodu izcieš daļēji slēgtā cietuma soda izciešanas režīma augstākajā pakāpē, atklātajā cietumā vai audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, ar rakstveida iesniegumu brīvības atņemšanas iestādes priekšniekam var lūgt atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju līdz trim diennaktīm veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai veselības aprūpes iestādēs ārpus brīvības atņemšanas iestādes.

Šajā pantā minētajā iesniegumā notiesātais norāda iemeslu brīvības atņemšanas iestādes īslaicīgai atstāšanai, vietu, kur uzturēsies īslaicīgās prombūtnes laikā, un kontakttālruni, ja tāds pieejams, un pievieno visus viņa rīcībā esošos dokumentus, kas apliecina šajā pantā minēto īslaicīgās prombūtnes iemeslu esamību, kā arī sniedz brīvības atņemšanas iestādes priekšniekam papildu ziņas par īslaicīgās prombūtnes iemesliem. Ja šajā pantā minēto atļauju lūdz nepilngadīgs notiesātais, viņš iesniegumā norāda tās pilngadīgās personas vārdu un uzvārdu, kura viņu pavadīs.

Brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks, izvērtējot šā panta pirmajā daļā minēto iesniegumu, triju darba dienu laikā pārbauda šā panta pirmajā daļā minēto apstākļu esamību un, izvērtējis notiesātā iespējas nokļūt uz bērēm vai apmeklēt slimo radnieku paredzētajā īslaicīgās prombūtnes laikā, iepriekšējās īslaicīgās prombūtnes reizēs pieļautos pārkāpumus un atgriešanos brīvības atņemšanas iestādē tās noteiktajā laikā, var atļaut īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju.

Brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks, izvērtējot šā panta otrajā daļā minēto iesniegumu, ņem vērā cietuma ārstniecības personas viedokli un, izvērtējis notiesātā iespējas nokļūt uz veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas vietu un saņemt pakalpojumu plānotajā īslaicīgās prombūtnes laikā, iepriekšējās īslaicīgās prombūtnes reizēs pieļautos pārkāpumus un atgriešanos brīvības atņemšanas iestādē tās noteiktajā laikā, var atļaut īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju.

Brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks neatļauj notiesātajam īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) notiesātais slimo ar bīstamu infekcijas slimību tās aktīvajā formā vai slimību akūtā stadijā un nav pabeidzis ārstēšanās kursu saskaņā ar ārsta atzinumu;
- 2) notiesātais ir izdarījis tišu noziegumu neizciestās soda daļas laikā, ja viņš iepriekš ticis nosacīti pirms termiņa atbrīvots no brīvības atņemšanas soda izciešanas;
- 3) notiesātais iepriekš neattaisnojošu iemeslu dēļ nav atgriezies brīvības atņemšanas iestādē šā likuma 49.<sup>3</sup> pantā minētajā atļaujā norādītajā laikā;
- 4) notiesātais vēlas izbraukt ārpus Latvijas Republikas teritorijas.

Brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajā atļaujā norāda brīvības atņemšanas iestādes atstāšanas laiku, kā arī laiku, kad notiesātajam jāatgriežas brīvības atņemšanas iestādē.

Brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka atteikumu dot atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju notiesātais var apstrīdēt Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšniekam Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieka lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Administratīvās rajona tiesas lēmums nav pārsūdzams.

Brīvības atņemšanas iestādes administrācija informāciju par notiesāto, kuram atļauts īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju, nosūta Valsts policijas teritoriālajai struktūrvienībai, kuras teritorijā notiesātais nolēmis uzturēties. Šī informācija nosūtāma nekavējoties pēc atļaujas došanas, taču pirms notiesātais īslaicīgi atstājis brīvības atņemšanas iestādi.

Šajā pantā minētais ārpus brīvības atņemšanas iestādes pavadītais laiks ieskaitāms soda izciešanas laikā.

#### **49.<sup>3</sup> pants. Notiesātā pienākums atgriezties brīvības atņemšanas iestādē**

Notiesātajam, kuram brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks devis atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju, ir pienākums atgriezties šajā iestādē atļaujā norādītajā laikā.

Ja notiesātais, kuram brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks devis atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju, atrodies ārpus tās, pēkšņi saslimst un tiek ievietots ārstniecības iestādē un viņa veselības stāvoklis nepieļauj atgriešanos brīvības atņemšanas iestādē atļaujā norādītajā laikā, notiesātajam vai viņa radniekiem nekavējoties jāpaziņo brīvības atņemšanas iestādes priekšniekam par notiesātā saslimšanu un atrašanās vietu.

Saņēmis šā panta otrajā daļā minēto informāciju, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks sadarbībā ar Ieslodzījuma vietu pārvaldi un ārstniecības iestādi, kurā notiesātais atrodas, lemj par laiku, kad notiesātais atgriezīsies brīvības atņemšanas iestādē, un izvērtē iespēju pārvest notiesāto uz Latvijas cietumu slimnīcu.

Ja notiesātais nespēj atgriezties brīvības atņemšanas iestādē atļaujā norādītajā laikā objektīvu un iepriekš neparedzamu vai nenovēršamu apstākļu dēļ, viņa pienākums ir nekavējoties informēt brīvības atņemšanas iestādes priekšnieku un atgriezties brīvības atņemšanas iestādē, tiklīdz radīsies tāda iespēja.

Notiesātais par neatgriešanos brīvības atņemšanas iestādē atļaujā norādītajā laikā tiek saukts pie atbildības atbilstoši Krimināllikumā paredzētajai kārtībai par izvairīšanos no soda izciešanas, izņemot šā panta otrajā un ceturtajā daļā minētos gadījumus.”

3. 50.<sup>5</sup> pantā:

izslēgt septītās daļas 5.punktu;

izslēgt devīto daļu.

4. Izslēgt 50.<sup>7</sup> panta piektās daļas 5.punktu.

5. 68. pantā:

papildināt pirmo daļu ar 7. un 8.punktu šādā redakcijā:

“7) ar brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju līdz trim diennaktīm gadā;

- 8) ar audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem priekšnieka atļauju īslaicīgi atstāt audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem teritoriju līdz piecām diennaktīm gadā.”;

papildināt pantu ar piekto, sesto un septīto daļu šādā redakcijā:

“Šā panta pirmās daļas 7.punktā minētais pamudinājums piemērojams tikai notiesātajiem, kas sodu izcieš daļēji slēgtā cietuma soda izciešanas režīma augstākajā pakāpē, izņemot personas, kuras notiesātas ar brīvības atņemšanu uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).

Šā panta pirmās daļas 7. un 8.punktā minētais ārpus brīvības atņemšanas iestādes pavadītais laiks ieskaitāms soda izciešanas laikā.

Brīvības atņemšanas iestādes administrācija informāciju par notiesāto, kuram atļauts īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju, nosūta Valsts policijas teritoriālajai struktūrvienībai, kuras teritorijā notiesātais nolēmis uzturēties. Šī informācija nosūtāma ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms tam, kad notiesātais īslaicīgi atstājis brīvības atņemšanas iestādi.”

6. Papildināt kodeksu ar 112.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“112.<sup>3</sup> pants. Informācijas nosūtīšana papildsoda — tiesību ierobežošana — izpildes kontroles iestādei**

Brīvības atņemšanas iestādes administrācija brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumos paredzētajā kārtībā pirms notiesātā atbrīvošanas pēc pilna tiesas spriedumā noteiktā soda laika izciešanas nosūta informāciju par notiesāto papildsoda — tiesību ierobežošana — izpildes kontroles iestādei, ja no administrācijas rīcībā esošās informācijas konstatējama attiecīgā iestāde.

Šā panta pirmajā daļā minētajā informācijā norāda notiesātā vārdu, uzvārdu, personas kodu, Krimināllikuma pantu, pēc kura viņš notiesāts, piespriešotā soda termiņu un paredzēto atbrīvošanas datumu.

Šā panta otrajā daļā minēto informāciju nosūta ne vēlāk kā 15 darba dienas pirms notiesātā atbrīvošanas, bet par notiesātajiem, kuri tiek atbrīvoti no soda izciešanas nosacīti pirms termiņa amnestijas vai apžēlošanas kārtībā, informācija nosūtāma nekavējoties pēc tiesas nolēmuma, amnestijas vai apžēlošanas akta saņemšanas.

Šajā pantā minētā informācija ir ierobežotas pieejamības informācija.”

7. Izslēgt 148. pantu.

8. Izteikt 149. pantu šādā redakcijā:

**“149. pants. Papildsoda — tiesību ierobežošana — izpildes kārtība**

Notiesātajam, kuram piespriests papildsods — tiesību ierobežošana —, ir pienākums ievērot viņam uzliktos tiesību ierobežojumus. Par uzlikto tiesību ierobežojumu neievērošanu persona saucama pie atbildības likumā paredzētajā kārtībā.

Tiesa pēc sprieduma spēkā stāšanās vai prokurors pēc prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās attiecīgi tiesas sprieduma norakstu vai prokurora priekšraksta par sodu norakstu nosūta izpildei institūcijai (ja tāda ir), kas ir kompetenta uzraudzīt attiecīgā tiesību ierobežojuma ievērošanu, lai tā veiktu konkrētas darbības tiesību ierobežojuma īstenošanai.

Institūcija, kas saņēmusi šā panta otrajā daļā minētā nolēmuma norakstu, rīkojas atbilstoši tās darbību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei.

Ja valsts vai pašvaldības institūcija konstatē, ka notiesātais pārkāpj papildsoda — tiesību ierobežošana — izpildes nosacījumus, tā par attiecīgo pārkāpumu nekavējoties informē Kriminālprocesa likumā noteikto iestādi, kas ir atbildīga par kriminālprocesa norisi.”

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

**34. 261L/11 Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”**

Izdarīt likumā “Par nodokļiem un nodevām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 7.nr.; 1996, 15.nr.; 1997, 24.nr.; 1998, 2., 18., 22., 24.nr.; 1999, 24.nr.; 2000, 11.nr.; 2001, 3., 8., 12.nr.; 2002, 2., 22.nr.; 2003, 2., 6., 8., 15., 22.nr.; 2004, 9.nr.; 2005, 2., 11.nr.; 2006, 1., 9., 13., 20., 24.nr.; 2007, 3., 7., 12.nr.; 2008, 1., 6., 13.nr.; 2009, 2., 11., 13., 15.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200., 205.nr.; 2010, 91., 101., 131., 151., 157., 178., 183., 206.nr.; 2011, 68., 80., 85., 169.nr.; 2012, 24., 50., 56., 109., 157., 186., 199.nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 7. panta otrajā daļā vārdu “pastāvīgā” ar vārdu “deklarētā”.

2. Papildināt likuma I nodaļu ar 7.<sup>2</sup> pantu šādā redakcijā:

**“7.<sup>2</sup> pants. Valsts ieņēmumu dienesta izdotā administratīvā akta un citu lēmumu un dokumentu paziņošana, izmantojot elektroniskos sakarus**

(1) Valsts ieņēmumu dienests izdoto administratīvo aktu (arī nelabvēlīgu administratīvo aktu) un citus lēmumus, dokumentus un informāciju nodokļu maksātājam, kurš ir Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotājs, paziņo, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu, vienlaikus par to nosūtot informāciju uz nodokļu maksātāja elektroniskās deklarēšanas sistēmā norādīto elektroniskā pasta adresi.

(2) Administratīvais akts uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā ieviešanas Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētais neattiecas uz gadījumiem, kad nodokļu maksātājs, kurš ir Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotājs, norādījis citu konkrētā dokumenta paziņošanas veidu.”

3. 11. pantā:

izteikt pirmās daļas 5.punktu šādā redakcijā:

“5) nodeva par vārda, uzvārda vai tautības ieraksta maiņu — Vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņas likums;”;

izslēgt otrās daļas 28.punktu.

4. Aizstāt 14. panta otrās daļas 1.punktā vārdu “pastāvīgā” ar vārdu “deklarētā”.

5. 15. pantā:

izteikt pirmās daļas 12.punktu šādā redakcijā:

“12) ja nodokļu maksātājs kārtu grāmatvedības reģistrus elektroniski vai Ministru kabineta noteikumos paredzētajā kārtībā reģistrē nodokļus un citus maksājumus ar elektroniskajām ierīcēm un iekārtām, — nodrošināt nodokļu administrācijas pilnvarotajam pārstāvim piekļuvi elektroniskā veidā apstrādātajai vai glabātajai grāmatvedības reģistros iekļautajai informācijai, kā arī citai informācijai, kas ietekmēja vai varēja ietekmēt nodokļu aprēķinu un nomaksu, un iespēju nodokļu administrācijai pārbaudes veikšanai nolasīt šos datus, iegūstot funkcionāli identisku attiecīgā datu nesēja kopiju. Ja dati ir aizsargāti, izmantojot paroles, šifrēšanu, kriptēšanu vai citus loģiskās aizsardzības līdzekļus, nodokļu maksātājs elektroniskā

veidā iesniedz nodokļu administrācijai datu piekļuvei un izmantošanai nepieciešamo informāciju (piemēram, šifrēšanas atslēgu).”;

aizstāt otrās daļas 2.punktā vārdus “pamatdarba vietā” ar vārdiem “darbvietā, kuru nodokļa maksātājs uzskata par galveno ienākuma gūšanas vietu, bet, ja nodokļu maksātājs ir mikrouzņēmuma darbinieks, — grāmatiņa iesniedzama mikrouzņēmumā”.

6. Izteikt 15.<sup>1</sup> panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Uzņēmumu reģistrs likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” un citos likumos noteiktajā kārtībā reģistrē komersantus un to filiāles, kooperatīvās sabiedrības, individuālos uzņēmumus, zemnieku vai zvejnieku saimniecības, ārvalstu komersanta filiāles, ārvalstu komersanta pārstāvniecības, ārvalstu komersanta pārstāvjus, organizāciju pārstāvniecības un pārstāvjus, Eiropas ekonomisko interešu grupas, Eiropas komercsabiedrības, Eiropas kooperatīvās sabiedrības, politiskās partijas, biedrības un nodibinājumus, arodbiedrības, reliģiskās organizācijas un to iestādes arī kā nodokļu maksātājus un piešķir vienoto vienpadsmiņmju reģistrācijas kodu. Uzņēmumu reģistra izsniegtā reģistrācijas apliecība vienlaikus ir arī nodokļu maksātāja apliecība.”

7. Aizstāt 15.<sup>2</sup> panta pirmās daļas 3.punktā vārdus “kuras izmanto Latvijas Republikas normatīvajos aktos” ar vārdiem “kuras var piemērot likumā “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās””.

8. Papildināt 16. panta 6.punktu pēc vārdiem “nodokļu revīzija (audits)” ar vārdiem un skaitļiem “nav beidzies šā likuma 23. panta 5.<sup>1</sup> daļā noteiktais deklarācijas precizējumu iesniegšanas termiņš vai šā likuma 23. panta 5.<sup>2</sup> daļā noteiktajā gadījumā nav pieņemts lēmums par nodokļu apmēra precizēšanu”.

9. 18. pantā:

izteikt pirmās daļas 8.punktu šādā redakcijā:

“(8) nodrošināt nodokļu (nodevu) iekasēšanas publiskumu, regulāri publicējot informāciju par atsevišķu nodokļu (nodevu) kopieņēmumiem, un informācijas pieejamību par tiem nodokļu maksātājiem, kuriem Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāda kopsumma pārsniedz 100 latus, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņš saskaņā ar šā likuma 24. panta pirmo un 1.<sup>3</sup> daļu ir pagarināts, sadalīts termiņos, atlikts vai atkārtoti sadalīts termiņos. Informāciju par minētajiem parādniekiem iekļauj Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē un tās pieejamību nodrošina, ievērojot šā likuma 22. panta pirmās daļas 1.punktā un trešajā daļā minētos nosacījumus, kā arī aktualizē katru mēnesi septītajā un divdesmit sestajā datumā.”;

papildināt pirmo daļu ar 22.punktu šādā redakcijā:

“(22) nodrošināt publiski pieejamu datubāzi (reģistru) par fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību.”;

papildināt pantu ar piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

“(5) Šā panta pirmās daļas 8.punktā minētā informācija par nodokļu maksātājiem, kuriem Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāda kopsumma pārsniedz 100 latus, ir pieejama normatīvajos aktos noteikto tiešās pārvaldes iestāžu un pašvaldību funkciju izpildes nodrošināšanai, komercdarbības vides drošības, godīgas konkurences un labprātīgas nodokļu (nodevu) saistību izpildes veicināšanai. Šā panta pirmās daļas 8.punktā minētajā datubāzē var saņemt informāciju par personas parāda esamību vai neesamību, ievadot attiecīgā nodokļu maksātāja



nosaukumu un reģistrācijas kodu vai fiziskās personas — saimnieciskās darbības veicēja — vārdu, uzvārdu un reģistrācijas kodu.

(6) Šā panta pirmās daļas 22.punktā minētajā datubāzē esošā informācija par fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību un ir reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu maksātāju reģistrā kā saimnieciskās darbības veicējas vai patentmaksas maksātājas vai kas normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos var neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējas un ir paziņojušas Valsts ieņēmumu dienestam par saimnieciskās darbības veikšanu, ir pieejama normatīvajos aktos noteikto nodokļu maksātāju pienākumu izpildes nodrošināšanai, saimnieciskās darbības vides drošības, godīgas konkurences un labprātīgas nodokļu (nodevu) saistību izpildes veicināšanai. Šā panta pirmās daļas 22.punktā minētajā datubāzē, ievadot attiecīgās personas vārdu, uzvārdu un reģistrācijas kodu, var saņemt šādu informāciju:

- 1) datums, kad persona reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu maksātāju reģistrā kā saimnieciskās darbības veicēja vai izslēgta no minētā reģistra;
- 2) patentmaksas maksātāja patentmaksas piemērošanas periods (patentmaksas maksājuma termiņš);
- 3) datums, kad Valsts ieņēmumu dienestā apstiprināts tās personas saimnieciskās darbības paziņojums, kura normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos var neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicēja, bet ir paziņojusi Valsts ieņēmumu dienestam par saimnieciskās darbības veikšanu, vai saimnieciskās darbības izbeigšanas datums, ko minētā persona paziņojusi Valsts ieņēmumu dienestam.”

#### 10. 22. pantā:

papildināt pirmās daļas 1.punktu pēc vārdiem “nodokļu revīzijas (audita)” ar vārdiem “vai datu atbilstības pārbaudes”;

aizstāt pirmās daļas 3.punktā vārdus un skaitli “un 14.punktā” ar skaitļiem un vārdiem “14. un 22.punktā”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Šā panta pirmajā daļā minēto informāciju par nodokļu maksātāja nodokļu parādu, ja šis parāds ir noteikts, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu par nodokļu revīzijas (audita) rezultātiem vai lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, izpauž pēc tam, kad attiecīgais lēmums kļuvis neapstrīdams vai ir pārsūdzēts tiesā, un tā darbība nav apturēta.”

#### 11. 23. pantā:

papildināt pantu ar 5.<sup>2</sup> daļu šādā redakcijā:

“(5<sup>2</sup>) Ja pēc muitas kontroles veikšanas vai nodokļu administrācijas lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā pieņemšanas, vai citas kompetentās iestādes lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā paziņošanas tiek noskaidrots, ka muitas kontrolē konstatētais vai administratīvais pārkāpums var ietekmēt nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu apmēru, nodokļu administrācija mēneša laikā, bet ne vēlāk kā triju gadu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas pieņem lēmumu par nodokļu apmēra precizēšanu un papildus aprēķina nodokļus vai samazina nodokļa maksājuma apmēru, kā arī aprēķina nokavējuma naudu šā likuma 29. panta otrajā daļā minētajā apmērā. Nokavējuma naudu aprēķina par periodu no nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu samaksas termiņa iestāšanās vai pārkāpuma izdarīšanas dienas, ja maksāšanas termiņu nav iespējams noteikt, līdz dienai, kad tiek pieņemts lēmums par nodokļu apmēra precizēšanu. Lēmumā aprēķināto nodokļu summu un nokavējuma naudu nodokļu maksātājs iemaksā budžetā 30 dienu laikā no dienas, kad paziņots lēmums par nodokļu apmēra precizēšanu. Ja minētajā termiņā nodokļu maksātājs neveic lēmumā norādītos maksājumus, nokavējuma naudas aprēķināšana tiek atjaunota no dienas, kad pieņemts lēmums par nodokļu apmēra precizēšanu.”;

papildināt pantu ar četrpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(14) Nodokļu administrācija nosaka nodokļa maksājuma apmēru, ņemot vērā nodokļu maksātāja atsevišķa darījuma vai darījumu kopuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.”

12. 24.<sup>2</sup> pantā:

aizstāt pirmās daļas ievaddaļā vārdu “triju” ar skaitli “10”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns pēc nodokļu administrācijas lēmuma paziņošanas līdz tā apstiprināšanai tiesā tika precizēts vai izteikts jaunā redakcijā, nodokļu administrācija to izskata šā likuma 24.<sup>1</sup> pantā norādītajā kārtībā.”

13. 25. pantā:

izslēgt pirmās daļas ievaddaļā vārdus “ar tiem saistītās”;

izslēgt pirmās daļas 1.punktu;

papildināt pirmo daļu ar 5., 6. un 7.punktu šādā redakcijā:

- “5) nodokļu maksātājam — šā likuma 26. panta 6.<sup>1</sup> daļā paredzētajā gadījumā, ja triju gadu laikā no maksājuma termiņa iestāšanās nav pieņemts lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu;
- 6) individuālajam (ģimenes) uzņēmumam (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecībai) — dibinātāja (īpašnieka) nāves gadījumā, ja nav iespējams no mantiniekiem piedzīt nodokļu parādu, kā arī soda naudas un nokavējuma naudas;
- 7) nodokļu maksātājam — ja nodokļu maksātājs normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos ir izslēgts no Uzņēmumu reģistra reģistriem un, ja to paredz Komerclikums, iestājas kreditoru prasījumu tiesību noilgums.”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Valsts ieņēmumu dienests vai attiecīgās pašvaldības reizi ceturksnī publicē savā mājaslapā internetā informāciju par nodokļu parādu dzēšanu, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.”

14. 25.<sup>2</sup> pantā:

izslēgt pirmās daļas ievaddaļā vārdus “ar tiem saistītās”;

izslēgt pirmās daļas 1.punktu;

izteikt pirmās daļas 2.punktu šādā redakcijā:

- “2) tiesiskās aizsardzības procesā, ja ar tiesas lēmumu apstiprinātajā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā vai tā grozījumos ir paredzēta nodokļu parāda, nokavējuma naudas vai soda naudas samazināšana un ir stājies spēkā tiesas lēmums par tiesiskās aizsardzības procesa izbeigšanu saistībā ar tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildi.”;

papildināt pirmo daļu ar 3.punktu šādā redakcijā:

- “3) ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procesā, ja ar tiesas lēmumu apstiprinātajā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā vai tā grozījumos ir paredzēta nokavējuma naudas vai soda naudas samazināšana un ir stājies spēkā tiesas lēmums par ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procesa izbeigšanu saistībā ar tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildi.”

15. Papildināt likumu ar 25.<sup>3</sup> pantu šādā redakcijā:

**“25.<sup>3</sup> pants. Nokavējuma naudas dzēšana, iestājoties zaudējumu atlīdzināšanas tiesiskajam pamatam**

(1) Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz ģenerālprokurora vai īpaši pilnvarota prokurora lēmumu par zaudējuma atlīdzinājumu, dzēš nodokļu maksātājam noteikto nokavējuma naudu, kas aprēķināta par periodu, kad personai bija liegta iespēja rīkoties ar finanšu līdzekļiem.

(2) Pašvaldību budžetos ieskaitāmo nokavējuma naudu šā panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā un kārtībā dzēš attiecīgās pašvaldības.”

16. 26. pantā:

papildināt pantu ar 6.<sup>1</sup> daļu šādā redakcijā:

“(6<sup>1</sup>) Nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu, izņemot muitas nodokli un citus līdzvērtīgus maksājumus, neuzsāk, ja piedzenamā parāda kopsumma nav lielāka par 10 latiem.”;

izteikt astotās daļas 7.punktu šādā redakcijā:

“7) ar tiesas lēmumu ir ierosināts tiesiskās aizsardzības process vai ar tiesas nolēmumu ir pasludināts maksātnespējas process, — līdz stājas spēkā tiesas lēmums par tiesiskās aizsardzības procesa vai maksātnespējas procesa izbeigšanu;”;

papildināt astoto daļu ar 10.punktu šādā redakcijā:

“10) tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna īstenošanai nav nepieciešama nodokļu administrācijas piekrišana un ar tiesas lēmumu ir pasludināts ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības process, — līdz stājas spēkā tiesas lēmums par ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības procesa izbeigšanu.”

17. 37. pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “arī pārbaudes un revīzijas aktā minētos priekšlikumus nodokļu maksātājam”;

aizstāt pirmajā daļā vārdus “pēc to saņemšanas” ar vārdiem “no tā spēkā stāšanās dienas”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Valsts ieņēmumu dienests izskata iesniegumu un pieņem lēmumu viena mēneša laikā. Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no apstrīdēšanas iesnieguma saņemšanas dienas.”

18. Izslēgt 39. pantu.

19. Papildināt pārejas noteikumus ar 146., 147., 148. un 149.punktu šādā redakcijā:

“146. Nodokļu maksātājiem, kuriem maksātnespējas process, tiesiskās aizsardzības process vai ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības process uzsākts līdz 2010. gada 31. oktobrim, nokavēto nodokļu maksājumu dzēšanu vai piedziņu bezstrīda kārtībā veic, piemērojot likuma “Par nodokļiem un nodevām” 25., 25.<sup>2</sup> un 26. pantu redakcijā, kāda bija spēkā līdz 2010. gada 31. oktobrim.

147. Grozījumi šā likuma 15.<sup>1</sup> panta pirmajā daļā stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Komerclikumā.

148. Grozījumi šā likuma 18. panta pirmās daļas 8.punktā, pirmās daļas 22.punkts un šā panta piektā un sestā daļa stājas spēkā 2013. gada 1. aprīlī.

149. Šā likuma 7.<sup>2</sup> pants stājas spēkā 2013. gada 1. maijā.”

Likums Saeimā pieņemts 2012. gada 13. decembrī.

*Valsts prezidents A.Bērziņš*

Rīgā 2012. gada 28. decembrī

---

*Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 28.12.2012., Nr.203.*

### 35. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 6. decembra sēdē ar 2013. gada 21. janvārī atbrīvojuši **Viju Silinieci** no Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša amata pēc pašas vēlēšanās.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 6. decembrī

### 36. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 13. decembra sēdē nolēmusi atbalstīt 25. Baltijas jūras parlamentārās konferences rikošanu 2016. gada 28.—30. augustā Rīgā.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 13. decembrī

### 37. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 13. decembra sēdē nolēmusi piekrist likumā “Par valsts budžetu 2012. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei no Finanšu ministrijas budžeta apakšprogrammas 31.02.00 “Valsts parāda vadība” 1 809 680 latu apmērā šādu izdevumu segšanai:

1. Ārlietu ministrijai 1 405 680 latu apmērā budžeta apakšprogrammai 01.04.00 “Diplomātiskās misijas ārvalstīs” — Latvijas Republikas vēstniecības Turcijas Republikā nomātās ēkas iegādei.

2. Zemkopības ministrijai 404 000 latu apmērā budžeta apakšprogrammai 22.02.00 “Augstākā izglītība” — Latvijas Lauksaimniecības universitātes mācību un zinātnes materiāltehniskās bāzes pilnveidošanas nodrošināšanai.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 13. decembrī

### 38. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 13. decembra sēdē saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 66. pantu apstiprinājusi Ministru kabineta iesniegto Latvijas Republikas 2011. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem, Valsts kontroles ziņojumu “Par Latvijas Republikas 2011. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” un Valsts kontroles atzinumu “Par Latvijas Republikas 2011. gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (to finansiālo stāvokli) sagatavošanas pareizību”.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 13. decembrī

## 39. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 13. decembra sēdē ar 2012. gada 22. decembri atbrīvojusi **Uldi Apsīti** no Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša amata pēc paša vēlēšanās.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 13. decembrī

## 40. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 20. decembra sēdē apstiprinājusi Augstākās izglītības padomi šādā sastāvā:

- |                   |   |   |
|-------------------|---|---|
| Juris Ekmanis     | — | Latvijas Zinātņu akadēmijas delegēts pārstāvis;                             |
| Andris Teikmanis  | — | Latvijas Mākslas augstskolu asociācijas delegēts pārstāvis;                 |
| Ineta Tamane      | — | Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas delegēta pārstāve;                 |
| Aigars Rostovskis | — | Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras delegēts pārstāvis;           |
| Jānis Rozenblats  | — | Latvijas Koledžu asociācijas delegēts pārstāvis;                            |
| Jānis Vētra       | — | Latvijas Rektoru padomes delegēts pārstāvis;                                |
| Tatjana Volkova   | — | Latvijas Augstskolu profesoru asociācijas delegēta pārstāve;                |
| Vilnis Rantiņš    | — | Latvijas Darba devēju konfederācijas delegēts pārstāvis;                    |
| Ilze Trapenciere  | — | Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības delegēta pārstāve; |
| Juris Zaķis       | — | Privāto augstskolu asociācijas delegēts pārstāvis;                          |

izglītības un zinātnes ministrs saskaņā ar ieņemamo amatu (*ex officio*).

Lēmums stājas spēkā 2012. gada 22. decembrī.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī

## 41. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 20. decembra sēdē iecēlusi **Pēteru Putniņu** par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētāja vietnieku.

*Saeimas priekšsēdētāja S.Āboltiņa*

Rīgā 2012. gada 20. decembrī